Mann Tax Services
Individual, Trucking or Business Taxes
As Low As $29.99
CTEC California Tax Education Council Approved Tax Preparer
For Fast Refund: e-file
For Appointments.
Ph:(510) 468-9381
Email: manntaxservices@gmail.com

Gurdawar S. Mann

SELLING MOTELS IS OUR ONLY BUSINESS

Jas Randhawa 510.406.5056
BEST WESTERN
Louisiana
57 Units, Open: 2008
$60,000/Unit
POSITIVE CASH FLOW
Seller's Financing

Bob Seth 408.807.9784
INDUS VALLEY INVESTMENTS

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
Kuldip Singh Dhariwal
Attorney At Law
Tel: (510) 744-1280
Fax: (510) 744-4192

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਧਾਰੀਵਾਲ
3100 Mowry Ave. #303, Fremont, CA 94538
E-mail: kuldipdhariwal@yahoo.com

Tenth Year in Publication ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਐਡੀਸ਼ਨ Price 50¢
ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਅਤੇ ਸਾਨ ਫਰਾਂਸਿਸਕੋ ਤੋਂ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹਫਤਾਵਾਰ
Email:punjabtimes1@sbcglobal.net
www.punjabtimesusa.com

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

Punjab Times, Vol 10, Issue 9, February 28, 2009 20451 N Plum Grove Rd. Palatine, IL 60074 Ph:847-359-0746, Fax:847-705-9388

ਦਰਸ਼ਨ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਫਾਈਲ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਅਤੇ ਮਿਲਵਾਕੀ ਰਹਿੰਦੇ ਨਾਮੀ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਦੀਵਾਲੀਏਪਨ (ਬੈਂਕਰਪਸੀ) ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਮਿਲਵਾਕੀ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਖਬਾਰ ਮਿਲਵਾਕੀ ਜੌਰਨਲ ਸੈਂਟੀਨਲ ਵਿਚ ਛਪੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਯੂ.ਐਸ. ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਫਾਈਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਪਣੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੇ ਅਸਾਸਿਆਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ 5 ਤੋਂ 10 ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਮਾਈਕਲ ਡਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿਸਾਬ ਕਿਤਾਬ ਬਾਰੇ ਹੋਰ ਵੇਰਵਾ ਮਾਰਚ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ।

ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੇਜਾਮਨੀ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਵਿਚ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਸਿਟਗੋ, ਜਿਸ ਨੇ 49.6 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਲੈਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਰਾਥਨ ਐਸ਼ਲੈਂਡ ਜਿਸ ਨੇ 34.6 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਲੈਣਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਿਲਵਾਕੀ ਦੀ ਇਕ ਲਾਅ ਫਰਮ ਫੌਕਸ ਓਨੀਲ ਐਂਡ ਸ਼ੈਨਨ ਦਾ 1,12,288 ਡਾਲਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦਾ ਦਫਤਰ 9653 ਨਾਰਥ, ਕਰੈਨਵਿਲ ਰੋਡ, ਮਕੀਨ ਵਿਖੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 29 ਹੈ।

ਚੈਪਟਰ 11 ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਾਓ ਲਈ ਇਕ ਕਦਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ 11 ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਭ ਅਸਾਸੇ ਖੁਸਣ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰਗਠਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 7 ਉਤੇ)

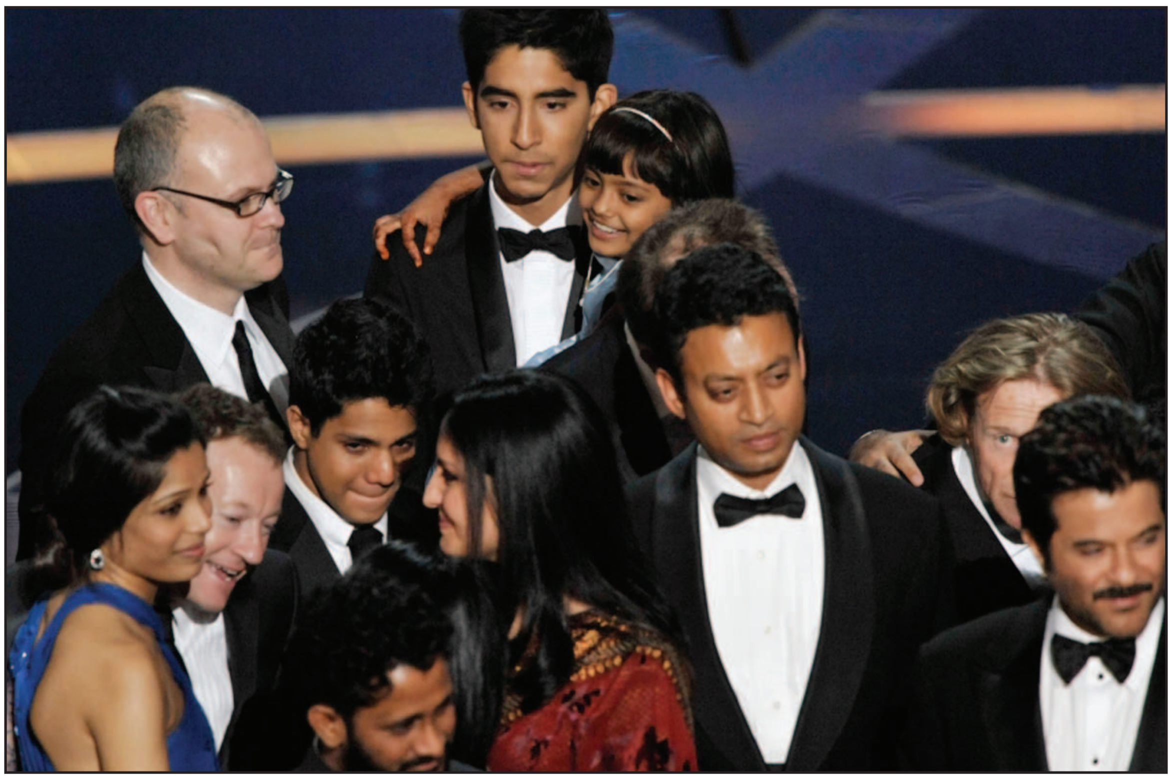

8 ਆਸਕਰ ਇਨਾਮ ਮਿਲਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ 'ਚ ਬਾਵਰੀ ਹੋਈ ਫਿਲਮ ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ ਦੀ ਟੀਮ

ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਮੇਸਾ, ਐਰੀਜੋਨਾ: ਅਮਰੀਕੀ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਤਹਿਤ 90 ਲੱਖ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਦੇ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਐਰੀਜੋਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਦੇ ਵੱਡੇ ਪੀੜਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ, ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਮੰਦੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਥਾਂ-ਸਿਰ ਕਰਨ ਲਈ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਹਾਊਸਿੰਗ ਸੰਕਟ ਨੇ ਹੋਰ ਕਈ ਸੰਕਟਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਅਰਥਚਾਰਾ ਮੌਜੂਦਾ ਘੁੰਮਣਘੇਰੀ ਵਿਚ ਫਸਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫੀਨੀਕਸ ਵਿਚ ਇਕ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 2 ਉਤੇ)

ਸਲੱਮਡਾਗ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਫ਼ਿਲਮ ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦ੍ਰਿਸ਼ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਜਿਹੋ ਜਿਹੀ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਫ਼ਿਲਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ ਸੀ। ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਮਹਾਨ ਸਫਰ ਚਾਰ ਗੋਲਡਨ ਗਲੋਬ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਸੱਤ ਬਾਫਟਾ ਇਨਾਮਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਅੱਠ ਆਸਕਰ ਇਨਾਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਸਿਖ਼ਰ ਛੂਹ ਲਿਆ ਹੈ। ਕਰੀਬ 25 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਭਾਰਤੀ ਕਥਾਨਕ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਬਣੀ ਰਿਚਰਡ ਐਟਨਬਰੋ ਦੀ ਫਿਲਮ 'ਗਾਂਧੀ' ਨੇ ਵੀ ਅੱਠ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤੇ ਸਨ, ਲੇਕਿਨ ਉਦੋਂ ਭਾਰਤ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੋਕਸ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਵਾਰ ਫੋਕਸ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਕੋ ਵਾਰ ਤਿੰਨ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੇ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮੰਨਵਾਇਆ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਸਰਵਉੱਤਮ ਫਿਲਮ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਮੰਚ ਤੇ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਰਜਨ ਭਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਛੋਟੇ ਭਾਰਤੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੇ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਆਸਕਰ ਸਮਾਰੋਹ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਉਥੇ ਅਤੇ ਉਦਾਂ ਦੀ ਹੀ ਨਹੀਂ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 20 ਉਤੇ)

ਕਾਰ, ਘਰ, ਜੀਵਨ ਤੇ ਬਿਜਨਸ

ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ ਬੀਮੇ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਭ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ
Truck Insurance
Liquor Store/Gas Stations
Workers Compensation
Manjit Gill
Prisident
CA Lic#OB23990
CSE Civil Service Employees Insurance Group
Gill Financial & Insurance Services
510-415-2368
209-524-4008
www.gillfinancial.com

ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹ
Raja SWEETS & INDIAN CUISINE
LUNCH BUFFET - DINNER - TAKE OUT - CATERING - BANQUETS
TOLL FREE 1-866-FOR RAJA
ਹਰ ਮੌਕੇ ਜਿਵੇਂ ਅਖੰਡ ਪਾਠ, ਜਨਮ ਦਿਨ, ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਦਸ ਹਜ਼ਾਰ ਤੱਕ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਅਸੀਂ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਕੁਆਲਟੀ ਮਠਿਆਈਆਂ ਅਤੇ ਕੇਟਰਿੰਗ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਮਾਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।
Raja Indian Cuisine & Bar
Ph: 510-264-9300
1275 W Winton Ave
Hayward, CA 94545
Wholesale and Retail
Ph: 510-489-9100
Fax:510-489-9111
31853 Alvrado Blvd
Union City, CA 94587
ਧਾਰਮਿਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਰੇਟ।
Call Makhan Bains or Ravinder Singh for your next party
Or visit us: www.rajasweets.com

Law Offices Of Manpreet S. Gahra

Manpreet S.Gahra
Attorney At Law
*ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸੇਵਾਵਾਂ
*ਫੈਮਿਲੀ ਲਾਅ
*ਬਿਜਨਸ ਲਾਅ
Berkeley Office
2161 Shattuck Ave. #304, Berkeley
Ph. 510-841-4582
Fax: 510-217-6847
Sacramento Office
Call For Appointments
Ph. 916-924-1617
Email:manpreet@gahralaw.com

ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਕਰਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਘਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਮਾਰਟਗੇਜ ਸੰਕਟ ਦਾ ਖਮਿਆਜ਼ਾ ਭੁਗਤ ਰਹੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਡੀ ਕੀਮਤ ਦੇਣੀ ਪੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਜਿਥੇ ਮਾਰਟਗੇਜ ਸਨਅਤ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਲਾਇਆ ਹੈ ਉਥੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਫਸਾਇਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, 'ਆਪਣਾ ਘਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਇਸ ਮਾਰਟਗੇਜ ਸੰਕਟ ਵਲੋਂ ਇਮਤਿਹਾਨ ਲਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਾਡੇ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਸੰਕਟ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਇਕ ਸਮੇਂ, ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ, ਇਕ ਘਰ ਤੋਂ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚੀਲੀ ਹੈ, ਤਹਿਤ 70 ਤੋਂ 90 ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਮਾਰਟਗੇਜ ਵਾਲੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 5.20 ਕਰੋੜ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 1.38 ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ 27 ਫੀਸਦ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕਰਜ਼ਾ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਉਤੇ 50 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਬਾਮਾ ਦੇ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਘਰ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਸਥਿਰਤਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਮਾਰਟਗੇਜ ਲੈਂਡਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦੇ ਕੰਢੇ ਬੈਠੇ 40 ਲੱਖ ਦੇਣਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੋ ਜਾਣ। ਟੀਚਾ ਮਾਸਿਕ ਮਾਰਟਗੇਜ ਕਿਸ਼ਤ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚ ਵਾਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਘਰ ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਦਾ 31 ਫੀਸਦੀ ਮਿਥੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਪੈਸਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ 700 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਸਨਅਤ ਰਾਹਤ ਫੰਡ ਵਿਚੋਂ ਆਏਗਾ।

ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪੱਖ ਖਾਸਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਹਨ, ਯਾਨੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਮੂਲ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੀ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਰਟਗੇਜ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੀਫਾਇਨਾਂਸ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ 40 ਤੋਂ 50 ਲੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰਟਗੇਜ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਫੈਨੀ ਮੇਅ ਜਾਂ ਫਰੈਡੀ ਮੈਕ ਵਲੋਂ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਹਾਊਸਿੰਗ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੌਨ ਡੋਨਾਵਨ ਨੇ ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਮਦਦ ਲੈਣ ਲਈ ਘਰਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰੋਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਦੱਸੀ ਗਈ 50 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 75 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਗਈ, ਖਜ਼ਾਨਾ ਮੰਤਰੀ ਟਿਮੋਥੀ ਗੈਦਨਰ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਕਾਰਗਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ 4 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਤੁਰਤ ਪਿਛੋਂ ਉਪਲਬਧ ਹੋਏਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਦਾ ਅਸਰ ਤੁਰਤ ਫੁਰਤ ਹੁੰਦਾ ਦੇਖੋਗੇ। ਫੈਡਰਲ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਾਰਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸ਼ੀਲਾ ਮੇਅਰ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੇ ਯਤਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਜੜੋਂ ਨਹੀਂ ਪਕੜ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਿਛੇ ਰਹਿ ਗਏ, ਪਰ ਹੁਣ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਮਾਰਟਗੇਜ ਸਨਅਤ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਦਾ ਕੰਮ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਉਬਾਮਾ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਿਹੜੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਇਦੇ-ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਿਆ ਹੈ, ਟੈਕਸ-ਦਾਤਿਆਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਵਰਤ ਕੇ ਲਾਲਚੀ ਤੇ ਗੈਰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਖਾਸਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਘਰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਵੇਚਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਘਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਜੋਖਮ ਲਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਗੈਰ ਇਮਾਨਦਾਰ ਲੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਵੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭੋਲੇਭਾਲੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਦਾ ਤੱਥ ਤੋੜ ਮਰੋੜ ਕੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਉਤੇ ਸਹੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਬੁੱਧੂ ਬਣਾਇਆ, ਉਹ ਕਰਜ਼ੇ ਜੋ ਚੁਕਾਉਣ ਦੀ ਉਹ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਹਰ ਘਰ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਨਮਿੱਤ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਪਹਿਲੀ ਨੂੰ

ਫਰੀਮਾਂਟ: ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਪੀੜਤ ਭਾਈ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਨਮਿੱਤ ਇਕ ਸ਼ਰਧਾਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਖੇ 1 ਮਾਰਚ, ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਸਵੇਰੇ 10 ਵਜੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ "84 ਸਿੱਖ ਨਸਲਕੁਸ਼ੀ ਦੇ" ਪੀੜਤ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਗਵਾਹ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੀ. ਬੀ. ਆਈ. ਕੋਲ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਉਹ 17 ਫਰਵਰੀ, 2009 ਨੂੰ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਉਪਰੰਤ ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਵੀ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਖਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਮੁਹਾਲੀ: ਨਵੰਬਰ 1984 ਦੇ ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਸਬੰਧੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਈ ਸਿੱਖਸ ਫਾਰ ਜਸਟਿਸ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਪੀਰਮੁਹੰਮਦ) ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵੱਲੋਂ ਰਲਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦੇ ਭੋਗ ਪੁਆਏ ਗਏ ਅਤੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਪਿੰਡ ਬਲੌਂਗੀ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਡੇਰਾ ਬਾਬਾ ਸਮੀਰ ਸਿੰਘ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮਰਹੂਮ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਭੇਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ) ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ, ਰੋਜਾਨਾ ਸਪੋਕਸਮੈਨ ਦੇ ਐਮ.ਡੀ. ਬੀਬੀ ਜਗਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੁਗਰੀ, ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ, ਬੀਬੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਜਸਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਨੀ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਸਹਿਕਾਰੀ ਬੈਂਕ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਰਿਸ਼ੀ ਕੋਈ 25 ਸਾਲ ਬਿਮਾਰ ਰਹਿਣ ਪਿਛੋਂ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ ਸਨ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਰਿਸ਼ੀ 'ਇਨਸਾਫ ਲਹਿਰ' ਚਲਾ ਕੇ ਆਪ ਸ਼ਹੀਦੀ ਜਾਮ ਪੀ ਗਏ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਾਡੇ ਮੋਢਿਆਂ ਉਤੇ ਪਹਾੜ ਜਿੱਡੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਾ ਗਏ ਹਨ।

ਹੁਣ ਇੰਡੀਆ ਨੂੰ ਕਾਲ ਸਿਰਫ 2.5 ਸੈਂਟ ਵਿਚ

ਕੋਈ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਇੰਡੀਆ ਕਾਲ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ 2 ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਵੀ ਉਪਰ ਹੋਇਆ ਕਰਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਦਾ ਇੰਡੀਆ ਕਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਵਾਰ ਸੋਚਦਾ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਆਏ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਕਾਲਾਂ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਰਜਵੀਂ ਲੁਟਾਈ ਕਰਵਾਈ, ਪਰ ਹੁਣ ਇੰਡੀਆ ਫੋਨ ਕਰਨਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸਸਤੇ ਤੋਂ ਸਸਤਾ ਹੁੰਦਾ ਚਲਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਟ ਰਾਹੀਂ ਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫਤ ਵੀ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸਿੰਘ ਟੈਲੀਕਾਮ ਨਾਂ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਹੋਰ ਵੀ ਸਸਤਾ ਭਾਅ, ਯਾਨਿ ਸਿਰਫ 2.5 ਸੈਂਟ ਪ੍ਰਤੀ ਮਿੰਟ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਰੇਟ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਥਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਸੈਲ ਫੋਨ ਜਾਂ ਲੈਂਡ ਲਾਈਨ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੀ-ਪੇਡ ਕਾਲਿੰਗ ਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ 100 ਡਾਲਰ ਦੇ 66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੈਲ ਫੋਨ 'ਤੇ ਇੰਡੀਆ 4500 ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਇਗੀ ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਬੈਂਕ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਵਿਚ ਬੈਂਕ ਅਕਾਉਂਟ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫੋਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਇਕ ਲੋਕਲ ਨੰਬਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਫੋਨ 'ਤੇ ਕਾਲ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ 011+91 ਲਾ ਕੇ ਅਗੋਂ ਨੰਬਰ ਡਾਇਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗਾਹਕ 5 ਫੋਨ ਨੰਬਰ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਕਾਉਂਟ ਆਨ ਲਾਈਨ ਜਾ ਕੇ ਵੀ ਸਾਈਨ ਅਪ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿੰਘ ਟੈਲੀਕਾਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 2.5 ਸੈਂਟ ਦੇ ਰੇਟ ਉਤੇ ਕੋਈ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ ਫੀਸ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੋਰ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਅਤੇ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਇਸ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸਫਾ 17 ਉਤੇ ਛਪਿਆ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Advt.

ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ

ਹੇਵਰਡ (ਐਸ ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ): ਸਥਾਨਕ ਮਾਊਂਟੇਨ ਮਾਈਕ ਪੀਜ਼ਾ ਵਿਖੇ ਬੇ ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਦੇ ਸਮੂੰਹ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਤੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਹੋਇਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਸੰਧੂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰਾ ਖਿਡਾਰੀ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਪਰਿਵਾਰ 'ਚੋਂ ਚਰਨਜੀਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਕੈਵਨ ਤੇ ਜੈਸਨ ਸੰਧੂ, ਬਲਜੀਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੰਨੀ ਸੰਧੂ ਤੇ ਸਾਈਮਨ ਸੰਧੂ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਹਨ। 1974 ਵਿਚ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ

ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ, ਜਦੋਂਕਿ ਦਿਲਬਾਗ ਸੰਧੂ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਸੁਖਜੀਤ ਸੰਧੂ ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਤਾਰੀ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਬਲਜੋਗ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ। ਸਰਗਰਮ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਗੱਜਣ ਕੰਗ, ਕੁਲਦੀਪ ਸੰਧੂ ਚਰਨਜੀਤ ਪਰਾਗਪੁਰੀਆ, ਗੁਰਜੀਤ ਮਹੇ, ਬਲਬੀਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਕਰਮਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਸੁੱਚਾ ਸੰਧੂ, ਚਰਨਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਲਹਿੰਬਰ ਸੰਧੂ, ਸੁਰਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਸੰਧੂ, ਬਲਬੀਰ ਜੌਹਲ, ਮੱਖਣ ਬੈਂਸ (ਰਾਜਾ ਸਵੀਟਸ), ਡਾ.ਪੰਨੂੰ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2009 ਤੇ 2010 ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਖਿਡਾਰੀ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਲਈ ਹੀ ਖੇਡਣਗੇ। ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਲੱਬ ਲਈ ਨਹੀਂ ਖੇਡਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ ਬਣਦਾ ਮਿਹਨਤਾਨਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸਮੂਹ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੇ ਖੇਡ ਕਲੱਬਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਗੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਗੇ।

ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਵਾ ਕੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵੀ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰੀ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦਿਲਬਾਗ ਬੇ-ਏਰੀਆ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਲਈ ਓਪਨ ਕਬੱਡੀ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ, ਅੰਕਿਤ ਸਿੰਘ ਦਿੱਲੀ ਵਾਲਾ, ਜੂਨੀ ਮਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਸਾਹਿਬਦੀਪ ਸੰਧੜ, ਹਰਦੇਵ ਗਰੇਵਾਲ (ਸਾਰੇ ਰੇਡਰ) ਅਮਰਜੀਤ ਬਿੱਟੂ, ਬਲਦੇਵ ਲਾਲੀ, ਪਰਦੀਪ ਸੰਧੂ, ਬੱਬਲ, ਕੈਵਨ ਸੰਧੂ, ਹਰਦੀਪ ਹਨੀ, ਸਾਈਮਨ ਸੰਧੂ (ਸਾਰੇ ਸਟਾਪਰ) ਤੇ ਰਾਖਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸੁਖਦੇਵ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੈਸਨ ਸੰਧੂ, ਜਸਕਰਨ ਸੰਧੂ ਹੋਣਗੇ।

ਕਬੱਡੀ (ਅੰਡਰ-21) ਬਲਦੇਵ ਲਾਲੀ ਸਿੱਧੂ, ਸਿਮਨ ਸੰਧੂ, ਸੁਖਦੇਵ ਕਾਢੂ ਗਰੇਵਾਲ, ਜੈਸਨ ਸੰਧੂ, ਜਸਕਰਨ ਸੰਧੂ, ਕੁਲਜੀਤ ਬਰਾੜ, ਗੋਰਾ ਬਰਾੜ, ਸਾਹਬੀ ਪਰਾਗਪੁਰੀਆ ਅਤੇ ਚਰਨਜੀਤ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਚਮਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਰਾਖਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਸਿਮਨ ਸੰਧੂ, ਸੁਖਦੀਵ ਗਰੇਵਾਲ, ਕੈਵਨ ਸੰਧੂ, ਜਸਕਰਨ ਸੰਧੂ, ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਕੰਗ, ਚਮਕੌਰ ਧਾਲੀਵਾਲ ਸ਼ਿਵਦੀਪ, ਬੱਬੂ ਚਰਨਜੀਤ ਅਤੇ ਅਜੇ ਮਹੇ, ਅਮਨਦੀਪ ਕੰਗ, ਗੁਰਬੀਰ ਧਾਲੀਵਾਲ, ਜੈਦੀਪ ਸੰਧੂ ਰਾਖਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀ ਹੋਣਗੇ। ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਲੱਬ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਸੁਖ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੁਖਜੀਤ ਸੰਧੂ, ਅਵਤਾਰ ਤਾਰੀ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸੰਧੂ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਰਨਗੇ।

Attention Business Owners!!

Are You Worried About Your Business When You`re Not There?

Are Worries Keeping You Awake?

Watch Your Business AnyTime Any Place.

NO PAYMENTS For 3 Months

Financing & Lease Options For 12, 24, 36 Months Available.

For A Free Estimate Call Sidhu 209-495-3905

ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ, ਸਹੀ ਕੰਮ

ਆਪਣੇ ਘਰ ਜਾਂ ਬਿਜਨਸ 'ਤੇ ਸਿਕਿਉਰਟੀ ਸਿਸਟਮ ਲਵਾਓ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ

DVR UNLIMITED

Sidhu 209-495-3905 www.dvrunlimited.com

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ (ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਬਿਊਰੋ): ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਦੋਂ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮਾਸਿਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਚਾਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰ ਰਹਿਣ ਕਰਕੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਬਰਾਂ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਟਰੇਸੀ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਾਹਲ ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੈਬਰਾਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਵਿੰਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 6 ਅਨੁਸਾਰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਅਤੇ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਇਕ ਮਹੀਨਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਦੋ ਨਵੇਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮੱਘਰ ਅਤੇ ਕਿਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਸੱਜਣ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਗੁਰੂ ਘਰ 'ਚ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਪਾਸ ਕਮੇਟੀ 'ਚ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਕ ਹੋਰ ਮੈਂਬਰ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਬਹੁਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਈ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ. ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਣ ਰਹੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਲੋਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਮਨਸ਼ੇ ਨਾਲ ਹੋਰਨਾਂ ਨਾਲ ਰਲ ਕੇ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਗੈਰਜਿੰਮੇਵਾਰ ਅਤੇ ਮਾੜੀ ਸ਼ਬਦਾਬਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਈ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਨਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਜਿਸ ਨਾਲ

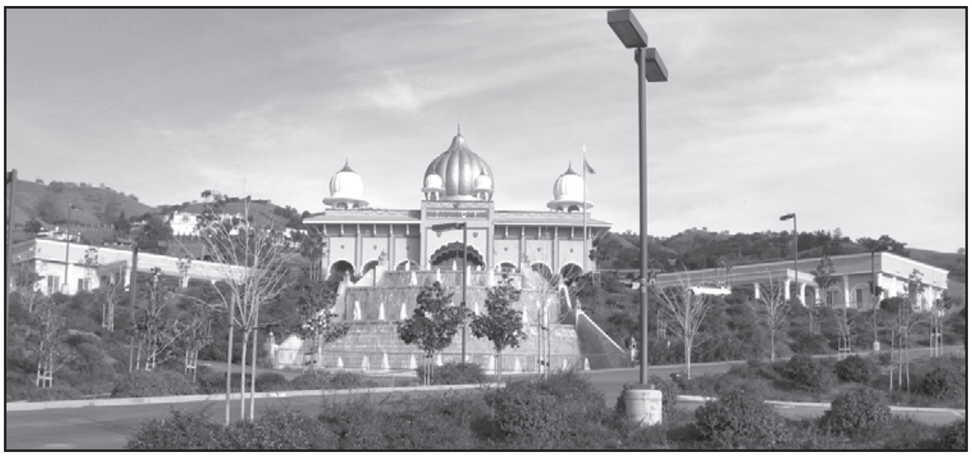

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੁੱਜਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਦੇ ਸਪਰਿੰਕਲਰ ਫਾਊਂਟੇਨ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਕੰਮ ਵੱਲ ਉਕਾ ਹੀ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਈ ਗੈਰਜਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਰਜਿਸਟਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਕੇ ਭੱਜਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਪੁਲੀਸ ਅਫਸਰ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਕੇ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪੁਲਿਸ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਦਰਜ ਹੈ।

ਭਾਈ ਢਿਲੋਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਜਾਂ ਮੈਬਰਸ਼ਿੱਪ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਤਾਂ ਜਰੂਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਨਹੀਂ ਆਏ। ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ? ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਗੁਰੂਘਰ ਦਾ ਹਿੱਤ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸੁਪਰੀਮ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਾ ਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾ ਕੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਕਰਾਂਗੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਕਰਨ ਦਿਆਂਗੇ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿਚ ਸੰਗਤ ਦੀ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਤੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਆਖਰੀ ਤਰੀਖ 29 ਜੁਲਾਈ 2009 ਮਿਥੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ 29 ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿੱਪ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਬੇ-ਏਰੀਏ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਇਕ ਨਾਮ-ਨਿਹਾਦ ਸਿੱਖ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਛਪਵਾਏ ਗਏ ਬਿਆਨ ਤੇ ਵਿਅੰਗਮਈ ਟਿਪਣੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਫਰਜ਼ੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਊਲ-ਜਲੂਲ ਬਿਆਨ ਦਾ ਜੁਆਬ ਦੇਣਾ ਅਸੀਂ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਵ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜਨਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਗਈ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਆਪੇ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਕਰੇਗੀ। ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਜੁਆਬ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਨ ਬੰਦ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਚੌਧਰ ਖੁਸ ਜਾਣ ਦੇ ਹੇਰਵੇ ਵਿਚ ਗੁਰਦਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਕੋਰਟ-ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਘੜੀਸਣ ਦੀਆਂ ਲੁਕਵੀਆਂ ਧਮਕੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਐਤਵਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਅਗਸਤ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਹੋਏ ਰਾਜ ਪਲਟੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਸ਼ਮਕਸ਼ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿਖੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਹੱਥ ਕਾਇਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪੱਖੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਰਟ-ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾ ਕੇ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤਾ ਕੁਝ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ, ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰੀ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਹੋਰ ਵੀ ਤਿੱਖੀ ਹੋ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਰੀਮਾਂਟ ਵਿਚ 1995-96 ਵਿਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੋਹਰਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਯੂਥ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ ਦੇ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਬਾਡੀ ਦਾ ਕੋਰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ 150 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੇ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਲਈ 28 ਜੁਲਾਈ ਦੀ ਮਿਤੀ ਮਿਥ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਵਲ ਜਾਂਦਾ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਇਸ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕਾਮਯਾਬ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਅਪ੍ਰੈਲ ਮਹੀਨੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਵਲੋਂ ਸੈਣੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦਾ ਵਿਰੋਧ

ਸ਼ਿਕਾਗੋ: ਪੰਜਾਬੀ ਕਲਚਰਲ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸੈਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਐਲਾਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਿਰੋਲ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਮਨੋਰਥ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਚਾਪਲੂਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਬੁਰਕੀ ਪਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਖੌਤੀ ਪੰਜਾਬ ਸੈਣੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤਰਸੇਮ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੱਛੜਿਆ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿਵਾਵੇ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੈਣੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਪੱਛੜੇ ਵਰਗ ਐਲਾਨਦਿਆਂ ਇਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ

ਸ੍ਰੀ ਸੈਣੀ ਜੋ ਕਿ ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਤੋਂ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਇਕ ਉਘੇ ਆਗੂ ਵੀ ਹਨ, ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਖਾਹ-ਮਖਾਹ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਤੇ ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਹਨ, ਜੋ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਿਖਿਆ ਪੱਖ ਤੋਂ ਵੀ ਇਹ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਹੀ ਲੋਕ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਹਨ। ਬਿਜਨਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸੈਣੀ ਬਰਾਦਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਚਾਪਲੂਸ ਨੂੰ ਨਿਵਾਜਣਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਮਰਜੀ ਟੁਕੜਾ ਸੁੱਟ ਦੇਣ ਪਰ ਇਕ ਪੂਰੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੀਵੇਂ ਵਿਖਾਉਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਤੁਰਤ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਧੂੜ ਨੇ ਜਾਨਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਤਰਸੇਮ ਸੈਣੀ ਨੂੰ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ, ਨੀਵਾਂ ਵਿਖਾ ਕੇ ਹੀਣ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ, ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਅਣਖ ਤੇ ਕਿਰਤ ਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਦਰਾਂ-ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਛਿੱਕੇ ਟੰਗ ਕੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੇ ਫੋਕੇ ਲਾਭ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ? ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਜਨਰਲ ਵਰਗ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਵਿਚ ਪਾਉਣ ਨਾਲ ਇਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਬਰਾਦਰੀਆਂ ਜਾਂ ਜਾਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਦੀ ਪਿਰਤ ਹੀ ਗਲਤ ਹੈ। ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਆਧਾਰ ਆਰਥਿਕਤਾ ਜਾਂ ਆਮਦਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਕਮੇਟੀ ਵਾਲਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਭੇਟ

ਰੋਹਤਕ : ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਲੰਘੀ 23 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਰ ਧਰਮ, ਜਾਤ ਅਤੇ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਤੇ ਖਰੀ ਉਤਰਨ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਇਥੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਡਹਾਕ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਆਏ ਵਫ਼ਦ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਹੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਛੇਤੀ ਹੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਵਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਤਲਾਸ਼ਣ ਲਈ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿਤੀ ਹੈ।

ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦੁਵਾਰਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਵੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁਡਾ ਕੋਲ ਇਸ ਬਾਰੇ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਰੇੜਕਾ ਤੁਰ ਪਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚ ਵੱਖਰੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਚੱਠਾ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਦੀ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਡਹਾਕ) ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਝੀਂਡਾ ਨੇ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਕਾਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੈਸ ਬਿਆਨ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ 3 ਮੈਂਬਰੀ ਲੀਗਲ ਕਮੇਟੀ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵਲੋਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਈ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਚੱਠਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਤਕ ਇਕ 31 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ 12 ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 19 ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੇ ਮੈਂਬਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਇਕ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਜੱਜ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ 'ਚੋਂ ਚੋਣਾਂ ਲੜ ਚੁਕੇ 11 ਮੈਂਬਰ ਹੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਰਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾ ਕੇ ਥੋਪੀ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਨਣ ਵਾਸਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਨੇ ਲੰਘੀ 20 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੀਲਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਲਟਕ ਰਹੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਇਹ ਮੰਗ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ, ਸਬੰਧੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜਾਨਣ ਲਈ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਹਰਮੋਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਗਠਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਸੱਤਾ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਿਛਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖਰੀ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਹਰਿਆਣਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੋਣ ਮਨੋਰਥ ਪੱਤਰ 'ਚ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੋਂ ਲਟਕਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਰਤਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲ 'ਚ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਆਪਣੇ ਗਲੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੇ ਗਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤਾ। ਸ. ਚੱਠਾ ਨੇ ਲੰਘੀ 20 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਆਖ਼ਰੀ ਦਿਨ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 'ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸੀਲਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਬੂਲਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਪੜ੍ਹਨ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ. ਚੱਠਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਵੱਖਰੀ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਰਿਆਣੇ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਭੇਜਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕੁਲ ਤਿੰਨ ਲੱਖ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ 1 ਲੱਖ 28 ਹਜ਼ਾਰ 556 ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨ ਜਾਇਜ਼ ਸਨ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਲਫ਼ੀਆ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸੀਲਬੰਦ ਰਿਪੋਰਟ ਬਾਰੇ ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਪੂਰਵਕ ਨਹੀਂ ਦੱਸ ਸਕੇ, ਪਰ ਇੰਨਾ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ ਕਿ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਨਾਉਣ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਵੱਖਰੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣਨ ਦਿਆਂਗੇ:ਬਾਦਲ

ਮੋਗਾ: ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਚੱਠਾ ਵਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣਾ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਜੋ ਇਥੇ ਲੰਘੀ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮਹੇਸ਼ਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਵਿਆਹ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਆਏ ਸਨ, ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਚੁੱਕਿਆ ਕਦਮ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੱਖਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਸਿਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇਣਗੇ।

ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜਥੇਦਾਰ ਮੱਕੜ ਜਲਦ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲ ਕੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇਸ ਕਦਮ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਹੁੱਡਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਖਰੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਦਾ ਮਕਸਦ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਦੁਫੇੜ ਪਾਉਣਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਤੇ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ

ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਦ

ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਸਿਰ ਚੜ੍ਹਕੇ ਬੋਲੀ ਪੰਜਾਬੀ

-ਤੇ ਕਹਿੰਦੀ ਮੇਰਾ ਕੁਝ ਕਰੋ ਹਜ਼ੂਰ! ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਘਰੋਂ ਕੱਢ 'ਤਾ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਨੂੰ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਬਣਾਵਾਂਗੇ -ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ

-ਜਿੱਦਾਂ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਬਣਾਇਆ ਸੀ ਉਦਾਂ?

ਫੌਜੀ ਬਣੋ-ਅਮਰੀਕੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲਓ।

-ਤੇ ਇਹ ਤੁਹਾਡੀ ਮਰਜ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਗੋਲੀ ਤੁਸੀਂ ਇਰਾਕ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਖਾਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰੋਂਗੇ ਜਾਂ ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਵਿਚ।

ਪ੍ਰਭਾਕਨ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੰਭਾਲ ਰਿਹੈ ਲਿੱਟੇ ਦੀ ਕਮਾਨ

-ਜਾਣੀ ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਇਧਰ ਵੀ ਹੈਗੀ ਆ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਰੇ 'ਚ-ਜ਼ਰਦਾਰੀ

-ਇਹ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਦੋਂ ਹੀ ਸਮਝ ਗਏ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸੀ।

ਬਾਦਲ ਚਾਹੁੰਦੈ ਮੈਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋਵਾਂ-ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

-ਸ਼ਾਮਿਲ ਤੁਹਾਥੋਂ ਵੈਸੇ ਵੀ ਹੋ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਬੀਬੀ ਆਰੂਸਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁੱਜ ਗਈ ਹੈ।

ਕੁੱਤੇ ਨਾਲ ਕਰਵਾਇਆ ਬੱਚੀ ਦਾ ਵਿਆਹ

-ਵੋਹ ਕਹਾਂ ਹੈਂ ਜਿਨਹੇਂ ਹਿੰਦ ਪਰ ਨਾਜ਼ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਗਵਾਹ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਰਿਸ਼ੀ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣਾ ਕਰ ਗਏ

-ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਿਠਾ ਬਿਠਾ ਕੇ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੀ ਇਹ ਸੀ ਪਈ ਪੀੜਤ ਵੀ ਮੁੱਕ ਜਾਣ ਤੇ ਗਵਾਹ ਵੀ ਮਰ ਜਾਣ।

Real Estate and Home Loans

For buying or selling your home

Call Aman Hundal at: 209-918-6464

Selling Bank Owned/ Foreclosed homes in entire northern California-Bay Area, Tracy, Modesto, Stockton, Manteca, Lathrop, Tracy, Lodi, Ceres, Riverbank, Patterson, Turlock, Delhi, Livingston, Ripon.

ਲੋਨ ਮੋਡੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੇ ਝੂਠੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਤੋਂ ਸਾਵਧਾਨ

ਲੋਨ ਮਾਫ ਕਰਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਲੋਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਦਲਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਾਰੇ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਲੈਣਾ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜੁਰਮ ਵੀ। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ਗੀ ਫੀਸ ਨਾ ਦਿਓ।

ਟਰੇਸੀ, ਲੈਥਰੌਪ, ਮਾਡੈਸਟੋ, ਸੈਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਟਰਲਕ ਏਰੀਏ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ 1.20 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੋਂ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਵਿਚ ਚੰਗਾ ਖਾਸਾ ਘਰ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਸੈਂਕੜੇ ਘਰ ਵਿਕਾਊ ਹਨ, ਜੇ ਤੁਸੀਂ 700 ਡਾਲਰ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਵੱਡਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਰਹੇਗਾ। ਵੇਰਵੇ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ:

ਅਮਨਜੋਤ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ

M&M and Associates

ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਵਿਚ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਸੌਦਾ ਕਰਾਂਗਾ। ਜ਼ਬਤ ਹੋਇਆ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਘਰ ਸ਼ਾਰਟ ਸੇਲ ਵਿਚ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ।

Aman Hundal
Broker Associate/ Realtor
MBA Marketing
License No. : 01839828
Century 21 M&M and Associates
605 Standiford Ave Ste D
Modesto, CA 95350
Cell: 209-918-6464, Fax: 209-552-7285
ahundal@c21mm.com

ਫਾਰਮਰਜ਼ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ

*Auto*Home*Life*Business
*Workers Comp.

Farmers offers more discounts than anybody else.

Call me today to insure that your assets are protected.

*ਆਟੋ
*ਹੋਮ
*ਬਿਜਨਸ
*ਹੋਮ
*ਲਾਈਫ
*ਵਰਕਰਜ਼ ਕੌਂਪ.

ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦੇ ਬਿਹਤਰੀਨ ਰੇਟ ਲੈਣ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Kiran Hundal
(209)345-0183
khundal@farmersagent.com
CA insurance License # 0F96503

1900 Standiford Ave.
Modesto, Ca 95350

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service

FARMERS®

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗ੍ਰਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਜੋ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ
ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਸਤੀ

Truck Insurance at very competitive rates.

ਅਸੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਰੇਟ ਦਿਵਾਵਾਂਗੇ ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਕਵਰੇਜ ਘੱਟ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ

ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਜਰਮਨ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਮੈਗਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੀਤੀ ਹੇਠ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਮੰਨੀ-ਪ੍ਰਮੰਨੀ ਕੰਪਨੀ ਮੈਟਰੋ ਕੈਸ਼ ਐਂਡ ਕੈਰੀ ਇੰਡੀਆ ਨਾਲ ਇਕ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ (ਐਮ.ਓ.ਯੂ.) 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਸ

ਜਰਮਨੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਾਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਸਮੇਂ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਚਾਰਾ ਬਾਦਲ ਵੀ ਨਾਲ!

ਉਦਮ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਨਕ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ 27000 ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਥਾਨਕ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਫਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਾਜ਼ਾ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਖਰੀਦ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਦਲਾਲਾਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਇਹ ਵਿਤਰਨ ਕੇਂਦਰ ਖੋਲਣ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਖੁਰਾਕੀ ਦੋਵਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਰੀਬਨ 25000 ਆਈਟਮਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਮੀਦ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਮਾਲੀਏ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਵਪਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਬਲਾਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਪਸਾਰਨ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਮੱਦਦ ਦੇਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ। ਸ. ਬਾਦਲ ਦੇ ਹਾਂ ਪੱਖੀ ਵਤੀਰੇ ਲਈ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਪੈਸਕੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਇਕ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਰਾਜ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਕੇਦਰਾਂ ਸਣੇ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕੇਂਦਰਾਂ ਲਈ ਸਾਡੀ ਸਵੈ-ਸੇਵਾ ਥੋਕ ਕਾਰਜ ਲਈ ਵੱਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵਿਲੱਖਣ ਮਾਡਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਤੀਰੇ ਦੇ ਰਾਸ ਆਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਟਰੋ ਕੈਸ਼ ਐਂਡ ਕੈਰੀ 29 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਾਰਜ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ 615 ਤੋਂ ਵਧ ਸਵੈ ਸੇਵਾ ਥੋਕ ਕੇਂਦਰ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿਚ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੈਟਰੋ ਕੈਸ਼ ਐਂਡ ਕੈਰੀ ਦੇ ਕਰਿਆਨਾ ਸਟੋਰਾਂ, ਹੋਟਲਾਂ, ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਅਤੇ ਕੈਟਰੀਜ਼ ਵਰਗੇ ਛੋਟੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਵਪਾਰਕ ਗਾਹਕ ਹਨ।

ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਰੱਦ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜਸਟਿਸ ਟੀ.ਐਸ. ਠਾਕੁਰ ਤੇ ਜਸਟਿਸ ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਮਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਉਸ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਤੇ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਰਮਨ ਵਿਖੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦਾ ਬਿਓਰਾ ਜਨਤਕ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ। ਮਾਨ ਵਲੋਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਥਮ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਗੁਰਚਰਨ ਗਾਲਿਬ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ

ਲੁਧਿਆਣਾ : ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ ਨੇ ਲੰਘੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਉੱਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸੈਂਕੜੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਗਾਲਿਬ ਨਾਲ ਅੱਜ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅੰਦਰ ਖਾਤੇ ਹੋਈ ਗਿੱਠ ਸਿੱਠ ਉੱਪਰ ਫੁੱਲ ਚੜਾਉਂਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ

ਇਸ ਮੌਕੇ ਭਾਜਪਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪ੍ਰੋ. ਰਜਿੰਦਰ ਭੰਡਾਰੀ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਸਪੀਕਰ ਸਤਪਾਲ ਗੋਸਾਈਂ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ, ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤਲਵੰਡੀ, ਚੀਫ਼ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸਕੱਤਰ ਹਰੀਸ਼ ਰਾਏ ਢਾਂਡਾ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਇੰਦਰ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਸਮੇਤ ਕਈਂ ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਗਾਲਿਬ ਦਾ ਜਿੱਥੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਸਮੇਤ ਵਰਕਰਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉਥੇ ਗਾਲਿਬ ਨੇ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਪਿੱਛੇ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਘੁਟਣ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਦਾ ਹੀ ਕਾਰਨ ਦੱਸਿਆ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਗਾਲਿਬ ਦੇ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਦੂਜੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸ਼ਖਸ਼ੀਅਤ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅੰਦਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੌਂਸਲਰ ਪ੍ਰੇਮ ਮਿੱਤਲ ਹਨ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਰਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਕੁੰਨਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸ. ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋੜ ਵੋਟਾਂ ਨਾਲ ਜਿਤਾ ਕੇ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਭੇਜਣਗੇ।

ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਜਿੱਤ ਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾਵਾਂਗੇ

ਮਾਨਸਾ : ''ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕਰ ਕੇ ਇਕ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਵਾਂਗੇ।'' ਇਹ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬੁਰਜਹਰੀ ਵਿਖੇ ਟੀਟੂ ਯਾਦਗਾਰੀ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਕਲੱਬ ਵਲੋਂ ਮੇਲੇ ਦੌਰਾਨ ਜੁੜੇ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ 20 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ 110 ਪਰਿਵਾਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਛੱਡ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਸਫ਼ਾਇਆ ਕਰ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿਵਾਇਆ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਾਰ ਪਾ ਕੇ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਰਣਇੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਅਪਣੀ ਹਾਰ ਵੇਖ ਕੇ ਹੁਣ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਵਿਜੀਲੈਂਸ ਰਾਹੀਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਤੰਗ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਜੇ ਇਕ ਵੀ ਵਿਧਾਇਕ ਵਿਰੁਧ ਪਰਚਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੜਕਾਂ ਜਾਮ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਜਲੂਸ ਕੱਢ ਦਿਆਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਹੜੱਪਣ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ।

CALIFORNIA SHINE DENTAL

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

Ph:408-223-9600 www.californiashinedental.com Email:info@californiashinedental.com

Certified Invisalign Provider

$2500 Off Invisalign
Free Sonicare Toothbrush

Free Dental Exam

Free Teeth Whitening
with treatment $399 value

Cash Patients 50% Off

Dr. Gagan Sandhu, DDS

- New Patients Welcome
- State of the art dental equipment and technology
- Easy Payment Plans available
- Same Day Emergency Service
- Open 7 Days 9am to 7:30pm

Please do call us for second opinion

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸ਼ਾਈਨ ਡੈਂਟਲ

3151 S White Rd, # 101, San Jose CA 95148

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਕਰੀਬ

Punjab Times

Established in 2000
10th Year of Publication

Published every Saturday
by **A B Publication Inc.**
20451 N Plum Grove Rd.
Palatine, IL 60074-2018

Ph:847-359-0746
Fax:847-705-9388

Editor:
Amolak Singh Jammu

Astt. Editor:
Jaspreet Kaur
Kuljeet Singh

Graphics:
Mandeep Singh

California Bureau:
Ashok Bhaura
(Bureau Chief)
925-752-8025
Tarlochan Singh Dupalpur
(408) 903-9952
Charanjit Singh Pannu
408-608-4961
Devinder Singh
(510) 750-5757
Shiara Dhindsa
661-703-6664
Director Bus. Relations:
Pritam S. Grewal
408-406-0703

Jalandhar Bureau:
Jasvir Singh Sheeri
181-325-1889
181-299-9200

Distributed in:
California, Illinois, Indiana, Michigan, Wisconsin, Ohio, Iowa, Missisipi, Arkansas, Texas, Nevada, Virginia, Oregon, Arizona, Georgia, Florida, Massachusettes, Washington, Kansas, Minnesota

ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਪਰਚਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ
ਸਾਲਾਨਾ ਚੰਦਾ: 65 ਡਾਲਰ,
ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ: 300 ਡਾਲਰ

ਨੋਟ: ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਲੇਖਾਂ ਵਿਚਲੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਵਿਚ ਛਪੇ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਜਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਦਾਰਾ ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਤਾਈਦ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ।

Disclaimer

The views expressed in the articles published in the columns of Punjab Times are that of their writers, and it is not implied that Punjab Times endorses them.

Sameway Punjab Times does not necessarily endorses the claims made in the advertisements published in Punjab Times.

All disputes subject to Chicago jurisdiction.

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ’ਚ ਭੇਦਭਰੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ

–ਬਿੰਦਰ ਬਸਰਾ

ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ‘ਚ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਮੀਡੀਆ ‘ਚ ਕੁਝ ਚਰਚਾ ਛਿੜੀ, ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਇੰਚਾਰਜ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਵਲੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੂਬੇ ‘ਚ ਕੰਪੇਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ‘ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਨਾਲ ਕੈਪਟਨ ਧੜੇ ‘ਚ ਹੋਈ ਹਿਲਜੁਲ ਥੰਮ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਆਲਮ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੁਣ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਭਰਮ ਭੁਲੇਖੇ ਦੀ ਗੁੰਜਾਇਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਈ।

ਵੈਸੇ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ‘ਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਹੈ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਪਸੰਦ ਹਲਕਿਆਂ ਤੋਂ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਹੋਏ ਇਸ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਲਈ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਹਿ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਪਿੱਛੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਦੋ ਵਾਰ ਮੈਂਬਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਰਹੇ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਗਾਲਿਬ ਨੇ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੁੱਢਲੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ‘ਚ ਹਿਲਜੁਲ ਹੋਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਇਸ ਦੇ ਹੋਰ ਤੇਜ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਭਾਵੇਂ ਮਾਰਚ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਦਿੱਲੀ ‘ਚ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ 13 ਸੀਟਾਂ ਉੱਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਪਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਚੋਣ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਆਰੰਭ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ।

ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਤੋਂ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਮਿਲੀ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਮੁਤਾਬਕ ਸ਼੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰਨੀਤ ਕੌਰ, ਜਲੰਧਰ ਤੋਂ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ., ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਰਾਣਾ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਓ.ਪੀ. ਸੋਨੀ, ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਤੇ ਸਕੱਤਰ ਮੁਨੀਸ਼ ਤਿਵਾੜੀ ਚੋਣ ਲੜਨਗੇ।

ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਬਣਾਈ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ‘ਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਆਗੂ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਕੀਤੇ ਨਵੇਂ ਫੇਰਬਦਲ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਸਥਾਈ ਸੱਦੇ ‘ਤੇ ਸ. ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੱਦੇ ‘ਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਮੁਢਲੇ ਢਾਂਚੇ ‘ਚੋਂ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪਰ੍ਹੇ ਧੱਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕੰਪੇਨ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਗੱਡ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਬੀਂਡੀ ਜੋੜਿਆ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਰੇ ਘਟਨਾਕ੍ਰਮ ‘ਤੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧੜੇ ਵਲੋਂ ਕੋਈ ਤਿੱਖੀ ਟਿੱਪਣੀ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਜਲੰਧਰ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਸੀਟ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਜੇ ਚੋਣ ਮੈਦਾਨ ‘ਚ ਨਿੱਤਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ ਅਹੁਦਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ‘ਤੇ ਕੀ ਬੀਬੀ ਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦਾ ਧੜਾ ਚੁੱਪ-ਚਾਪ ਬੈਠਾ ਰਹੇਗਾ? ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ‘ਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਤਲਖ਼ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਵੀ ਅੱਖਾਂ ਨਹੀਂ ਮੀਟੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਕਿ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲਾ ਧੜਾ ਜੋ ਕੈਪਟਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹਰ ਤੀਜੇ ਦਿਨ ਦਿੱਲੀ ਡੇਰੇ ਲਾਈ ਰੱਖਦਾ ਸੀ, ਕਿਵੇਂ ਸ਼ਾਂਤ ਬੈਠ ਜਾਵੇਗਾ?

ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲਿਸਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਕਿਸ ਦੇ ਢਿੱਡ ‘ਚ ਕੀ ਹੈ। ਰਾਜਨੀਤਕ ਘਟਨਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਗਵਾਈ ਹੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਮਨੋਬਲ ਉਚਾ ਚੁੱਕ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਮੌਕੇ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਦੇਖਣਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਂਡ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਤਿੰਨੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੀਡਰਾਂ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਨੂੰ ਇਕ ਰਾਜਸੀ ਘਾਟ ‘ਤੇ ਪਾਣੀ ਪੀਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ‘ਚ ਕੀ ਰੰਗ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਧੜੇ ਇਕਸੁਰ ਹੋ ਕੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਦੀ ਆਸ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਲੰਧਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੀਟ ਤੋਂ ਕਿਸੇ ਸਾਬਕਾ ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਅਫਸਰ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਚੋਣ ਲੜਨ ਦੀਆਂ ਉਡ ਰਹੀਆਂ ਅਫਵਾਹਾਂ ‘ਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਬਹੁਤੀ ਸਚਾਈ ਹੋਈ ਤਾਂ ਕੈਪਟਨ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਖਾਲੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੋਕ ਲੱਗ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਧੜਿਆਂ ਨੂੰ ਭਰੋਸੇ ‘ਚ ਲਏ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ‘ਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਨਿੱਕੀ ਮੋਟੀ ਹਿਲਜੁਲ ਇਸ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿਗਾੜ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਲੋਂ ਗੈਰਯੂਰਪੀ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੈਰਯੂਰਪੀ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਆ ਰਹੇ ਪਰਵਾਸੀ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਪਹਿਲ ਬਰਤਾਨਵੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉਹ ਹੁਨਰਮੰਦ ਭਾਰਤੀ ਕਾਮੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਹਾਈਲੀ ਸਕਿੱਲਡ ਮਾਈਗ੍ਰੈਂਟ (ਉਚ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮੇ) ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਬਰਤਾਨੀਆ ਜਾਣ ਦੀ ਆਸ ਲਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਧੀਨ ਬਰਤਾਨੀਆ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਾ ਕਾਫੀਆ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਈ ਵਾਰ ਤੰਗ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਜੈਕੀਊ ਸਮਿੱਥ ਨੇ ਬੀਤੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਨਵਾਂ ਪੁਆਇੰਟ ਸਿਸਟਮ ਕਾਇਮ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸਮਿੱਥ ਨੇ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਇਹ ਤਜਵੀਜ਼ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਨਰਮੰਦ ਨੌਕਰੀ ਉਨਾ ਚਿਰ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਕਾਮੇ ਨੂੰ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਇਸ ਦੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਤਜਵੀਜ਼ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਹੀ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾ ਨਿਯਮ ਹੋਰ ਸਖਤ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਸਿਰਫ ਉਹੋ ਹੁਨਰੀ ਕਾਮੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਆ ਸਕਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਡਿਗਰੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਪਾਊਂਡ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਕਮਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ। ਬੀਬੀ ਜੈਕੀਊ ਸਮਿੱਥ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਆ ਰਹੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਵਾਲ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹਾਲੇ ਹੱਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਲੇਬਰ ਮਾਰਕਿਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਬਰਤਾਨਵੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਅਤੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹਾ ਫਾਇਦਾ ਪਹੁੰਚਾਉਣਗੇ ਆਦਿ ਸਵਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ‘ਤੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਨਅਤਕਾਰਾਂ ਲਈ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਨਅਤਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪਰਵਾਸੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ, ਜਿਥੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਹਾਈ ਸਕਿੱਲਡ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਹਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨਗੇ। ਐਚ.ਐਸ.ਐਮ.ਪੀ. ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਿਤ ਕਪਾਡੀਆ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੁਰਾਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਆ ਰਹੇ ਹੁਨਰਮੰਦ ਕਾਮਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਰੋਧ ਕਰਾਂਗੇ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਬਾਅ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਕੋਟਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਬਰਤਾਨੀਆ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਸਮੇਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪਰਵਾਸੀ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵਧ ਦੀ ਸਟੇਅ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਿਹੜਾ ਵਰਕਰ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜ ਸਾਲ ਲਈ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਥੋਂ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੜ੍ਹ ‘ਤੇ ਹਮਲਾ

ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਆਖਰੀ ਗੜ੍ਹ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਕਸਬੇ ਪੁਥੁਕੁਦੀਆਰੂਪੂ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬਾਹਰ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਫੌਜ ਅਤੇ ਬਾਗੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਘਮਸਾਨ ਦੀ ਜੰਗ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਫੌਜੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਲਈ ਆਖਰੀ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਕੰਮ ਤਕਰੀਬਨ ਤਮਾਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ।ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਿਰਫ ਸਮੁੰਦਰੀ ਕਿਨਾਰੇ ਦੇ ਲਾਗੇ ਕੁਝ ਕੁ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਕਬਜ਼ਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੌਜੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਹੀ ਹਫਤਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਤਰ ਪੂਰਬ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਤੰਗ ਜਿਹੇ ਜੰਗਲੀ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਧੱਕ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਤਾਮਿਲ ਟਾਈਗਰਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤੀ ਇਕ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਤਾਮਿਲ ਡਾਟ ਨੈੱਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਮਲੇ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਯੂਰਪੀਅਨ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਲੜਾਈ ਫੌਰੀ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਹਾਂ ਮੁੱਖੀ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਨੇ ਜੰਗ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਫੌਜ ਦਾ ਆਖਣਾ ਸੀ ਕਿ ਤਕਰੀਬਨ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ ਚਲੀ ਆ ਰਹੀ ਇਸ ਬਗਾਵਤ ਦਾ ਉਹ ਖਾਤਮਾ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਾਹ ਲਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਬ੍ਰਗੇਡੀਅਰ ਉਦੈ ਨਨਾਇਕਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜ ਪੁਥੁਕੁਦੀਆਰੂਪੂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਤੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚੋਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੱਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਲੜਾਈ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਦੀ ਫੌਜ ਜਿੱਤ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ ਪਹੁੰਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਇਹ ਕਸਬਾ ਉੱਤਰ-ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜ਼ਮੀਨੀ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ।

ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਆਖਰੀ ਵੱਡਾ ਕਸਬਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲੇ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਤੱਟੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪਿੰਡ ਹੀ ਰਹਿ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਹੜੇ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੰਗ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀ ਧਾਰ ਧੀਮੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਗੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਾਗਰਿਕ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਆਜ਼ਾਦ ਪੱਤਰਕਾਰ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਆ ਰਹੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਵੀ ਬਹੁਤੀ ਬਣ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਬੀਤੇ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਭਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੋਲੀਬੰਦੀ ਦੀ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਨ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਆਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੁੱਟਣਗੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼੍ਰੀਲੰਕਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਮੇਜ਼ ‘ਤੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਸੁੱਟਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਪਿਛਲੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਾਮਿਲ ਬਾਗੀਆਂ ਵਲੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਦੇਸ਼ ਤਾਮਿਲ ਇਲਮ ਲਈ ਵਿੱਢੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 70,000 ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦਾ ਆਨਰੇਰੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ

ਬੀਬੀ ਨਵਦੀਪ ਕੌਰ (ਡਾ.)
ਸ੍ਰੀ ਸੰਨੀ ਧੂੜ (ਮਿਸ਼ੀਗਨ)
ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਰਮਦੇਵ
ਸ. ਸਵਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿਲੋਂ
ਸ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ
ਸ. ਹਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦਿਓਲ
ਡਾ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਬਸਰਾਨ

ਸ. ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ
ਸ. ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ
ਸ. ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹੀ
ਸ. ਜੈਦੇਵ ਸਿੰਘ ਭੱਠਲ
ਸ.ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰ

ਸ. ਜਗਦੀਸ਼ਰ ਸਿੰਘ ਕਲੇਰ (ਮਿਲਵਾਕੀ)
ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਰੜ
ਸ. ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ
ਸ. ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ (ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ)

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਫਾਈਲ

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਚਾਓ ਮਿਲਣ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਭੁਗਤਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ 7 ਅਸਲ ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਇੰਡੀਆਨਾ, ਇਲੀਨਾਏ, ਮਿਸ਼ੀਗਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਗੈਸੋਲੀਨ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਗੈਸੋਲੀਨ ਵੱਡੀਆਂ ਤੇਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਪਾਸ ਇਹ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਨ। ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਗੈਸ ਸੇਟਸ਼ਨ ਇਸ ਬੰਦੋਬਸਤ ਹੇਠ ਹਨ ਕਿ ਗੈਸ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੀ ਹੋਏਗੀ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਸੇਲ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੀ।

ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਈ ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਹੋਲਡਿੰਗ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਚੈਪਟਰ 11 ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ, ਇਲੀਨਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਿਡਵੈਸਟ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮਾਲਕ ਹਨ, ਜੋ ਅੱਗੋਂ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਜਾਮਨੀ ਭਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 11 ਵਿਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਕੀ ਬਣੇਗਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਬਿਜਨਸ ਜਾਂ ਪਗੜੀ ਦੇ ਕੇ ਇਹ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲੀਜ਼ ‘ਤੇ ਲਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਜਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਉਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਭੰਨੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਸੜਕ ‘ਤੇ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਸਾਲ 2008 ਵਿਚ ਮੁਨਾਫੇ ਵਿਚ ਸੀ ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨ ਛੂਹੰਦੀਆਂ ਗੈਸ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਸੂਤੇ ਫਸਾ ਦਿੱਤਾ। ਮਹਿੰਗੇ ਭਾਅ ਗੈਸ ਲੈਣਾ ਜਿਥੇ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ ਉਥੇ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਗੈਸ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕਰਨੀ ਵੀ ਔਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਭਾਵੇਂ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਾਫੀ ਮੰਦਾ ਆ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਪਰ ਤੇਲ ਸੋਧਕ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤਾ ਘਟਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਗੈਸ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧਣ ਕਰਕੇ ਬਹੁਤੇ ਡਰਾਇਵਰਾਂ ਨੇ ਕਾਰ ਚਲਾਉਣੀ ਹੀ ਘੱਟ ਕਰ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਗੈਸ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਜਿੰਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਅਪਰੇਟਰਾਂ ਨੇ ਅਦਾਇਗੀਆਂ ਰੋਕ ਲਈਆਂ, ਇਸ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਫਾਈਲ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੀ।

ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਗੈਸ ਕੰਪਨੀ ਬੀ.ਪੀ. ਨੇ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਪਰ ਆਪਣੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਬੀ.ਪੀ. ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਉਤੇ ਬੀ.ਪੀ. ਦੀ ਥਾਂ ਅਨਬਰਾਂਡਿਡ ਗੈਸ ਵੇਚਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਬੀ.ਪੀ. ਦਾ ਦੋਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਇੰਜ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੇ ਅਣਭੋਲ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬੀ.ਪੀ. ਦੀ ਥਾਂ ਸਸਤੇ ਬਰਾਂਡ ਦੀ ਅਨਬਰਾਂਡਿਡ ਗੈਸ ਵੇਚ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬੀ.ਪੀ. ਨੇ ਬਲਕ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਪਾਸੋਂ ਇੰਸੈਂਟਿਵ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦਿਤੇ ਗਏ 17 ਮਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਵੀ ਵਾਪਸ ਮੰਗੇ ਸਨ।

ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਹਸਤੀ ਹਨ ਸਗੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਵੀ ਜਾਣੀ-ਪਛਾਣੀ ਹਸਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਰਿਬਪਲਿਕਨ ਅਤੇ ਡੈਮੋਕਰੇਟ ਦੋਹਾਂ ਹੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਭੇਟਾ ਦਿੰਦੇ ਆਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਗਵਰਨਰ ਜਿਮ ਡੋਇਲ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਗਵਰਨਰ ਟਾਮੀ ਟਾਮਸਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੋਖੇ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਆਫ ਵਿਸਕਾਨਸਿਨ-ਪਾਰਕਸਾਈਡ ਲਈ 45 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਾ ਦਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਸੰਨ 2001 ਵਿਚ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਮਾਰਕਿਟ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਟੌਮੀ ਜੀ ਟੌਮਸਨ ਸੈਂਟਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਵੀ ਦੋ ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1997 ਵਿਚ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਇਸੇ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸੂਬੇਦਾਰ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਇਕ ਚੇਅਰ ਵੀ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਧਾਲੀਵਾਲ ਦੇ ਭਰਾ ਸ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰੱਖੜਾ ਸਮਾਣਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ। ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਵੀ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਵੱਡੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਦਾਨ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਦੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪੈਲਾਟਾਈਨ ਲਈ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਾਫੀ ਧਨ ਦਾਨ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਭਾਵੇਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਦੀਵਾਲੀਆਪਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਸ਼ਬਦ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿਚ ਇਸ ਖਬਰ ਨੇ ਵੱਡਾ ਅਚੰਭਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ. ਧਾਲੀਵਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਸਿੱਖ ਦੱਸਿਆ ਸੀ।

ਚੈਪਟਰ 11 ਕੀ ਹੈ?

ਅਮਰੀਕੀ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਕੋਡ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਪੁਨਰਗਠਨ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਜਾਂ ਦੀਵਾਲਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ 11 ਦੇਣਦਾਰ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੈਇਛਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰ ਵਲੋਂ ਖੁਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਣਇੱਛਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕੁਝ ਖਾਸ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਦੇ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਕੋਈ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਨਾ ਦੱਸੇ, ਦੇਣਦਾਰ ਵਲੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਅਸਾਸੇ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ, ਚਲੰਤ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਦਾ ਵੇਰਵਾ, ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਪਟਿਆਂ, ਵਿੱਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਤਫਸੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਰਾਹਤ ਲਈ ਸਵੈਇਛਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਣਇਛਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਰਾਹਤ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਣਦਾਰ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਪਛਾਣ ‘ਕਾਬਜ਼ ਦੇਣਦਾਰ’ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਟਰਸਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਦੇਣਦਾਰ ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਅਸਾਸਿਆਂ ਉਤੇ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਬਣਾਈ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਦੇਣਦਾਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਬਜ਼ ਦੇਣਦਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੇਣਦਾਰ ਦੀ ਪੁਨਰਗਠਨ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ, ਦੇਣਦਾਰ ਦਾ ਕੇਸ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਫਿਰ ਚੈਪਟਰ 7 ਵਿਚ ਬਦਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਟਰਸਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਮਾਮਲਿਆਂ ’ਚ ਟਰਸਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੀ ਕਾਬਜ਼ ਦੇਣਦਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਆਪਣਾ ਬਿਜਨਸ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਹ ਕਾਰਜ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਟਰਸਟੀ ਨੇ ਕਰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਮ ਕਰਕੇ ਪੁਨਰਗਠਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬੈਂਕਰਪਸੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੈਪਟਰ 11 ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿਚ ਵੀ ਲਹਿਣੇਦਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕਲੈਕਸ਼ਨ, ਕੁਰਕੀ ਜਾਂ ਜਾਇਦਾਦ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਉਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਰੋਕ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਟੇਅ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦੇਣਦਾਰ ਲਈ ਆਪਣੀ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਲਹਿਣੇਦਾਰ ਨਾਲ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਚੈਪਟਰ 11 ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਇਕ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਹੈ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਾਏ ਨਹੀਂ ਹੈ।

Easy Pay Credit & Debit Card Processing Corp.

Sales People Needed

ਕਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਅਤੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਪਰੋਸੈਸਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ
ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸੇਲਜ ਪਰਸਨ ਮੁੰਡਿਆਂ-ਕੁੜੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।
ਫੁਲ ਟਾਈਮ ਜਾਂ ਪਾਰਟ ਟਾਈਮ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ।
ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ, ਚੰਗੀ-ਚੋਖੀ ਆਮਦਨ

ਅਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ:ਮਨਦੀਪ ਸਿੰਘ

661-889-1927, 661-397-7741

Real Estate and Loans Under One Roof

We can help you get a loan with as little as 3% down.
Interest rates are historic low and to get your dream home or investment property.

Call: Sam Chahal Tel: 916-612-5773

Reo-Bankowned Properties
Serving from Bay Area to Sacramento

For Buying and Selling Residential, Commercial property and for Loans in Sacramento area

It’s a Great time for Investors and first time buyers to buy their dream home.

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

Sam (Sohanpreet)Chahal
CA Lic. 01504071
Realtor/Notary Public
e-mail:sam@jassigill.com

We Help You Buy/Sell Business & Homes

For Investment

An active investor typically buys a property and then makes repairs or improvements with the intention of selling the property for a profit. Here how I can help:
1. I will put you in contact with contractors and handyman to fix that property.
2. I will help you find a renter. 3. I will show you how to get positive cash flow.

Buying Your First Home

Home ownership is the cornerstone of the American Dream. But before you start looking, there are a number of things you need to consider:

Buying a home can mean building significant value through the years.
Think carefully about how much you can afford to spend and consider borrowing guidelines like those used by Fannie Mae.
Pre-qualifying with your lender is a good way to determine how much house you can afford.
You will need cash for a down payment and closing costs. Generally speaking, the higher the down payment, the lower the interest rate and monthly mortgage payment.
In addition to your mortgage payments, you will also need to consider the other costs of home ownership.
Schools, taxes, services, crime rates, transportation, and zoning are important considerations when selecting a neighborhood.
Please contact a Broker, they can be valuable sources of information . A broker that belongs to the Multiple Listing Service will be able to offer a wider variety of homes to choose from.
Remember to consider resale value when buying your home.

Golden State Realty

Sacramento Office: 8695 Territorial Way, Elk Grove CA 95624
Tel: 916-612-5773 Fax: 916-689-5707

ਨਵੇਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣਾਉਣ ’ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬ ਵਲੋਂ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਨਵੇਂ ਉਸਾਰੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ‘ਤੇ ਪੂਰਨ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਬਗੈਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਆਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਡਾਂ ‘ਤੇ ਛਾਪੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਦਾ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ।

ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿਖੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਜਾਤੀਵਾਦ ਦਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ‘ਮਾਨਸ ਕੀ ਜਾਤ ਸਭੈ ਏਕੈ ਪਹਿਚਾਨਬੋ’ ਵਾਲਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਜਾਤੀਵਾਦ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ‘ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਪੁੱਜੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਉਸਾਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ, ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਮੇਟੀ ਨਾਲ ਰਾਬਤਾ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਇਕੱਲੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ਾਂ-ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੀਆਂ ਸੰਗਤਾਂ ’ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

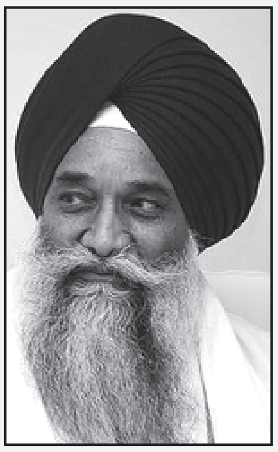

ਜਥੇਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਆਹ-ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਲਈ ਸੱਦਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ-ਲੈਣ ਲਈ ਛਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਡਾਂ ‘ਤੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸਰੂਪ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਜਾਂ ਫਿਰ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਛਾਪਣ ‘ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਈ ਜਾ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਰੁਝਾਨ ਹਾਲੇ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਰੁਝਾਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੰਜ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਲੇਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਟਰਾਲੀਆਂ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੜਕਾਂ ਕਿਨਾਰੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇਵਲ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਘਰਾਂ ਜਾਂ ਫਿਰ ਹੋਰ ਸਨਮਾਨਪੂਰਵਕ ਥਾਵਾਂ ‘ਤੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸੁਝਾਅ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਧਾਰੀ ਹੋਣ, ਇਸ ਸੁਝਾਅ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਬਰਾਂ ਉਪਰ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਤਿਕਾਰ ਕਮੇਟੀਆਂ, ਧੂਲਕਾ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਤੇ ਸਿੱਖ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕਾਲਜ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਵਫਦ ਨੇ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬਾਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ।

ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਦੇ ਖਰੜਿਆਂ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਫਿਰ ਗਰਮਾਇਆ

– ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਐਂਟਨੀ ਝੂਠਾ ਕਰਾਰ
– ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਵਿਚ ਉਠਾਇਆ ਮੁੱਦਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਏ. ਕੇ. ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਲੰਘੀ 18 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇੰਕਸ਼ਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ 1984 ਦੇ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੌਰਾਨ ਜੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਚੋਂ ਚੁਕੀਆਂ ਸਨ ਉਹ ਸਭ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤੇ ਹੁਣ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ‘ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਆਪਰੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਜੋ ਖਰੜੇ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ‘ਚੋਂ ਚੁਕੇ ਸਨ ਉਹ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫ਼ੌਜ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਐਸ.ਜੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਵੀ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਈ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਤਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਅਤੇ ਅਜਾਇਬ ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਧਾਰਮਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਾਹਿਤ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਸਿਆ ਕਿ ਫ਼ੌਜ ਕੋਲ ਜੋ ਵੀ ਸਮਾਨ ਸੀ, ਉਹ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦਵਾਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਾ ਹੀ ਫ਼ੌਜ ਕੋਲ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਵਸਤੂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਨਾਲ ਹੋਵੇ।

ਉਧਰ ਭਾਰਤੀ ਫ਼ੌਜ ਵਲੋਂ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ‘ਚ ਲਏ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਬਾਰੇ ਕੇਂਦਰੀ ਰਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ ਦੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ‘ਚ ਦਿਤੇ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਪੰਥਕ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਮੁਢੋਂ ਖ਼ਾਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਈ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਲਕੱਤਾ ਨੇ ਐਂਟਨੀ ਦੇ ਬਿਆਨ ‘ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ‘‘ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਸਮੂਹ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਪਿਛੋਂ ਫ਼ੌਜ ਇਥੋਂ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਹਥਲਿਖਤ ਖਰੜੇ, ਹੁਕਮਨਾਮੇ, ਪੁਰਾਤਨ ਸਰੂਪ ਟਰੱਕਾਂ ਵਿਚ ਲੱਦ ਕੇ ਯੂਥ ਹੋਸਟਲ ਲੈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਨੰਬਰ ਲਗਦੇ ਰਹੇ।

1 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਤਕ ਇਹ ਕੰਮ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰ ਕੇ ਫ਼ੌਜ ਨੇ ਟਰੱਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਮੇਰਠ, ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫ਼ੌਜੀ ਛਾਉਣੀ ‘ਚ ਭੇਜਿਆ।’’ ਖ਼ਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਨੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ ਕਿ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਤੀਰ, ਕਿਰਪਾਨ ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਸਿਰੀ ਸਾਹਿਬ ਕਿਥੇ ਹੈ? ਇਹ ਵੀ ਸਾਫ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ‘ਚ ਲੋਕਰਾਜ ਹੈ ਜਾਂ ਜੰਗਲ ਰਾਜ? ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੇ।

ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਾਜ ਹੋਟਲ ‘ਚ ਵਾਪਰੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਲਈ ਵਖਰੀ ਜਾਂਚ ਏਜੰਸੀ ਗਠਤ ਕਰਨ ਦੀ ਤਰਜ਼ ‘ਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਲੁੱਟੇ ਖ਼ਜ਼ਾਨਿਆਂ ਦੇ ਥਹੁ ਪਤੇ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਅਫ਼ਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ 6 ਜੂਨ, 1984 ਦੇ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਬਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ‘ਚ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਚਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਹੀ ਮਿਲੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਸ. ਦਿਲਮੇਘ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘‘ਅਸੀਂ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਬਦੁਲ ਕਲਾਮ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਡਾ. ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਫੇਰੀਆਂ ਦੌਰਾਨ ਚੇਤੇ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਸਿੱਖ ਰੈਫ਼ਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚੋਂ ਫ਼ੌਜ ਵਲੋਂ ਜਬਰੀ ਕਬਜ਼ੇ ‘ਚ ਲਿਆ ਸਾਮਾਨ ਬਿਨਾ ਦੇਰੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਾਡੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ‘ਚ ਹੋਈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਸਕੱਤਰ ਜੇ.ਐਸ. ਗਿੱਲ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਸਕੱਤਰ ਧਰਿੰਦਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ‘ਚ ਅਸੀਂ ਦਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਕਰੀਬ 10,500 ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲੀਆਂ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ।’’

ਯਾਦ ਰਹੇ ਰਾਜ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਲੰਘੀ 18 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸਦਨ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ 1984 ਵਿਚ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਕਥਿਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਚੁੱਕੇ ਗਏ ਖਰੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਨੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ‘ਕੋਰਾ ਝੂਠ’ ਹੈ ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ‘ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਗੁਮਰਾਹਕੁੰਨ ਬਿਆਨ ਦੇਣ’ ਬਦਲੇ ਫੌਰਨ ਬਰਤਰਫ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਮੌਕੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦਾ ਸਾਬਕਾ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਦਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸੈਨਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼, ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਖਰੜੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜ਼ਰੀਏ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਯੂਥ ਹੋਸਟਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੈਨਾ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕੋਰਾ ਝੂਠ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ 25 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ 1500 ਦੇ ਲਗਭਗ ਕਿਤਾਬਾਂ ਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ ਨੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬਿਆਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪੜਤਾਲ ਤੇ ਸੋਚ ਸਮਝ ਤੋਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨਵੀਂ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਤਹਿਤ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੇ

ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮੱਕੜ

ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫੌਜ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਅਨਮੋਲ ਖਜ਼ਾਨਾ ਇੱਥੋਂ ਚੁੱਕ ਕੇ ਯੂਥ ਹੋਸਟਲ ਵਿਚ ਲੈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਇਸ ਦੀ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਰਨ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮਾ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਸ ਵਲ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਦੋਂ 2 ਸਤੰਬਰ, 1984 ਨੂੰ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦਬਾਅ ਸਰਕਾਰ ‘ਤੇ ਵਧਿਆ ਤਾਂ 8 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬੋਰੀਆਂ ਵਿਚ ਭਰ ਕੇ ਦਿੱਲੀ ਲੈ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 10 ਮਈ 2000 ਨੂੰ ਉਸ ਤਤਕਾਲੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਜਾਰਜ ਫਰਨਾਂਡੇਜ਼ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫੌਜ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਫੌਜ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਨੀ ਨੇ ਜਿਹੜੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਸਬੰਧੀ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀ ਐਂਟਨੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਤੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਐਂਟਨੀ ਵਰਗੇ ਝੂਠੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਬੈਠਾ ਰਹੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਬਹਾਨੇਬਾਜ਼ੀ ਛੱਡੇ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਤੁਰੰਤ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦਲਮੇਘ ਸਿੰਘ, ਮੈਨੇਜਰ ਸਰਾਵਾਂ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਅਤੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨਾਲ 1984 ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੰਦਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਭਾਈ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿੱਟੂ ਅਤੇ ਕੌਮੀ ਪੰਚ ਭਾਈ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਵਲੋਂ ਜੂਨ 84 ਵਿਚ ਚੁੱਕੀ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਸਬੰਧੀ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਐਂਟਨੀ ਵਲੋਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਬਿਆਨ ਪੰਥ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ 20 ਜੁਲਾਈ, 2008 ਤੋਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਪੰਚ ਪ੍ਰਧਾਨੀ ਵਲੋਂ ਭੁੱਖ ਹੜਤਾਲ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਥੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਸਬੰਧੀ ਮਤਾ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾ ਵਾਅਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Commercial Real Estate in Michigan

ਅਸੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਭਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਟੇਟ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਬਿਜਨਸ ਲਈ ਲੋਨ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

Hot Listings

1.Gas Station with Property
Gallons 110k, Inside 80k Plus lotto
Asking 6.79k

2.Gas Station With Property
Gallons 65k, Inside 95k Plus Lotto
Asking 8.50k

3. Liquor Store With Property
85K Plus Lotto Monthly Sale
Asking 5.75k

4. Liquor Store With Property
70k Plus Lotto Per Month
Asking 5.25k

5. Gas Station With Property 30k Gallon, 45k Inside Plus Lotto Per Month, **2.59k**

6. Gas Station With Property
Gallons 25k, Inside 80k Plus Lotto Per Month
Asking 6.49k

7. Liquor Store With Property
100k Per Month Plus Lotto Plus Rental Income
Asking 8.59k

UNITED LENDING

1.Commercial Loans Nationwide, 2.Gas Stations , 3.Liquor Stores, 4.Super Markets, 5.Shopping Malls, 6.Convenience Stores, 7.Churches, 8.Car Washes, 9.Hotel, Motel, 10.Restaurants 11.Fast Food Franchise

Many More Please Call For Details

Sarabjeet Singh
Realtor /Mortgage Broker
Ph.414-803-7420
Fax. 989-790-9405
Email. franciscogroup.singh@gmail.com

The Francisco Group REAL ESTATE PROFESSIONALS FranciscoStores.com

Francisco Group Realty
2770 Silver Lake Rd.
Traverse City,Mi 49684

For Honest and Reliable
Real Estate Services

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਮਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਆ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਘਰ ਦਾ ਸੌਦਾ ਜਾਂ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਦਾ ਸੌਦਾ ਮਾਰਨ ਦਾ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ।

Specializing in Bank Repo. And short sales.

Nand S. Brar
Broker Associate
DRE Lic No: 01816328

(916) 501-3974
(916) 344-5453

WestCo Realty A REAL ESTATE & INVESTMENT GROUP

Email : nandsbrar@gmail.com, www.westcorealty.com

ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ

–ਬੀ.ਕੇ.ਚੰਮ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੱਤ-ਚਿੰਤਕ, ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਪੱਧਰ 'ਚ ਆ ਰਹੀ ਗਿਰਾਵਟ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਹੀ ਚਿੰਤਤ ਹੋਣਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਹੀ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 1992-2002 ਦੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2002-2007 ਦੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਆਈ ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਪਿਛਲੇ 2 ਸਾਲਾਂ 'ਚ ਭਾਰੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ, ਜੋ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਹੀ ਦੂਰ ਹਨ, ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਚ ਇਸ ਨੇ ਕੁਝ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਰੁਝਾਨ ਵੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਕ, ਆਪਣੇ ਸਿਆਸੀ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਦਲੇ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਅੱਜ ਦੀ ਸੱਤਾ, ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਅੰਗ ਜਿਹਾ ਬਣ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਾਦਲ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਰੁਧ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਧ ਜਾਇਦਾਦ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਚਲਾ ਕੇ ਇਸ 'ਮੁਹਿੰਮ' ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਬਾਦਲ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਰੁਧ 'ਜੈਸੇ ਕੋ ਤੈਸਾ' ਦੀ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਉੱਚਾ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਉਸ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਪੱਖ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗਾ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਬਦਲੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹੀ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧ ਮੰਦਭਾਗਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਅਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿਰੋਧਤਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਰੂਪ ਨਾਲ ਸਾਮੰਤੀ ਯੁੱਗ ਦੇ ਦੌਰ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਲੜਾਈ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਦੋ, ਬਾਦਲ, ਜੋ ਕਿ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ, 'ਇਕ ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਦਾਰੇ' ਵਾਂਗ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹੀ ਅੱਧੀ ਦਰਜਨ ਲੋਕ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਤਰੱਕੀ ਦੇ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਪਕੜ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ 'ਪਰਿਵਾਰਕ' ਸਿਆਸੀ ਅਦਾਰੇ ਦਾ ਹੋਰ ਵਿਸਥਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ 'ਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਇਕ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ, ਸ਼ਾਇਦ ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸਿਮਰਤ ਨੂੰ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਰੂਪ 'ਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੋ ਲੋਕ ਕਦੇ ਖ਼ਾਨਦਾਨੀ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਪੂਰੀ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਕਾਂਗਰਸ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੱਟਬੰਦੀ ਨਾਲ ਗ੍ਰਸਤ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਹਾਈਕਮਾਨ ਵਲੋਂ ਝਿੜਕੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਲੜਾਈ ਕਰ ਰਹੇ ਉੱਚ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਜਨਤਕ ਰੈਲੀਆਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦਾ 'ਇਕਜੁੱਟ ਚਿਹਰਾ' ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉੱਚ ਨੇਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਵੱਕਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਦਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ 'ਚ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਹਾਰ 'ਚ ਗੁੱਟਬੰਦੀ ਰਾਹੀਂ ਨਿਭਾਈ ਗਈ ਹਾਨੀਕਾਰਕ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਸੋਨੀਆ ਗਾਂਧੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਿਹਤ ਵੀ ਕੋਈ ਬਿਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਗੁੱਟਾਂ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਖ਼ੂਬ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕਲੇਸ਼ਗ੍ਰਸਤ ਕੁਝ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਕ-ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਬੋਲਚਾਲ ਤਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦੇ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਗੱਠਜੋੜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਸਹਿਯੋਗੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ 'ਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਮੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਆ 'ਚ ਛਪਣ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਖੱਬੇਪੱਖੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਾਫੀ ਜ਼ਮੀਨ ਗੁਆਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਬਸਪਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਮੋਰਚਾ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਪਾਰਟੀ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰੀ ਸਿਆਸੀ ਗਰੁੱਪਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਚੱਲੇ ਗਈਆਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਾਂਗ ਰੂਪ ਧਾਰਨ ਕਰ ਗਏ ਹਨ।

ਸੁਖਬੀਰ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਵਿਵਹਾਰਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਸੁਪਰੀਮੋ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਚ ਸੁਧਾਰ ਦੇ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ। ਉਹ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਿਕਾਸ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁੱਖਾਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾ ਕੇ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਧਨਰਾਸ਼ੀ ਦੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ ਜਾਂ ਉਹ 'ਲੈਪਸ' ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਸ਼ਦਾਨ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਧਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਤਾ-ਪੁੱਤਰ ਵਲੋਂ ਜਿਨਾਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਬਜਟ ਵਿਚ ਐਲਾਨੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਹਨ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਫਗਵਾੜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਬਣੇ ਉਸ ਓਵਰਬ੍ਰਿਜ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪਿਛਲੇ 8 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ।

ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਬਜਟ : ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦਾ ਨਵਾਂ ਸ਼ਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ 2009-1210 ਦਾ ਨਿਯਮਿਤ ਬਜਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 27 ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ 'ਲੇਖਾ ਅਨੁਦਾਨ' ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਗਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਪਰ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੋਨਟੇਕ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਯੋਜਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ 24 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਤਕ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਮੋਨਟੇਕ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ 24 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਬਾਦਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ 'ਚ ਲੇਖਾ ਅਨੁਦਾਨ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ, ਜੋ ਅਜੇ ਆਉਣੀਆਂ ਹਨ, ਦੀ ਵੀ ਅਣਡਿੱਠਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲੇਖਾ ਅਨੁਦਾਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪਿੱਛੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਤੋਂ ਗ੍ਰਸਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਲੋਕ-ਲੁਭਾਊ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੇ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਖ਼ਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਾਧੂ ਖ਼ਰਚ ਜੁਟਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣ 'ਚ ਸਹਾਇਤਾ ਮਿਲੇਗੀ।

Matrimonials

Suitable US citizen or green card holder mach for Kamboj Sikh US citizen boy, 5'10", 26, electric engineer working in a reputed company near Chicago, call: 224-623-3923 or e-mail:bababalji@yahoo.com

Jatt Sikh parents seek suitable match for their 5'7", fair, slim, beautiful 32 year old Medical Doctor daughter currently practicing medicine in Illinois. She is good natured, family oriented, and is well versed in both cultures. Seeking successful, US based Jatt Sikh professional (Doctor. Dentist, Lawyer, MBA) from respectable family. Please send biodata with recent pictures to navdesy@hotmail.com. Serious inquiries only!

Visit us on the web:
punjabtimesusa.com

ਫੁੱਲ ਟਾਈਮ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਔਰਤ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ

ਬਰਕਲੇ, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਇਕ ਪੰਜਾਬੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਵਾਸਤੇ ਇਕ ਤੰਦਰੁਸਤ, ਸਮਝਦਾਰ ਸੁਚੱਜੀ ਔਰਤ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਰਿਹਾਇਸ਼ ਤੇ ਰੋਟੀ-ਪਾਣੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ।

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਾਸਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ:
510-703-4733

Reliable and Experienced Real Estate Professional

ਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਗੁਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਫੋਨ: 209-815-1869

*Bay Area*Tracy *Manteca * Lathrop * Weston Ranch*Stockton *Lodi *Elk Grove *Sacramento *Modesto *Turlock *Brentwood *Antioch * Oakley *Discovery Bay

We Specialize in Bankowned, Foreclosure and Short Sale Homes

ਘਰਾਂ ਵਾਸਤੇ ਲੋਨ ਲੈਣ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅਖੀਰ ਤੱਕ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We Also Sell Business And Commercial Properties

Rent 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ
Rent 'ਤੇ ਘਰ ਦੇਣਾ ਹੋਵੇ

Right Time To Buy For Investers And First Time Home Buyers

REALTY WORLD
Millennium

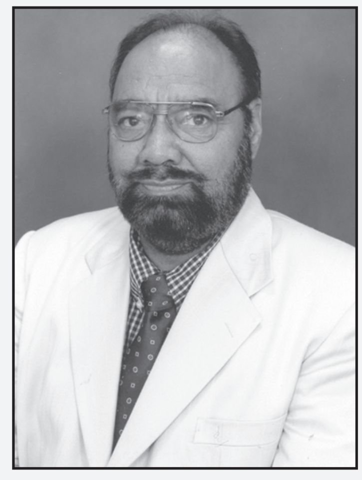

Gurbans Singh Gill
Realtor/Notary Public
11 Years Experiance in Real Estate
e-mail: gurbans@gotracy.com
Fax: 209-836-0706
www.gotracy.com

Gurbans Gill 209-815-1869

US- Mortgage Relief LLC

4625 First St. #260, Pleasanton, CA 94566
Ph. 925-484-4410 Fax: 925-566-5750

ਘਰ ਖੁਸ ਜਾਣ ਜਾਂ ਕਰੈਡਿਟ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਨੇ ਸਤਾਇਆ ਹੈ?

ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ:

*ਘਰ ਦੇ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਲੈਂਡਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਕੇ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ
ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਅਨੁਭਵੀ ਬੈਂਕਰਾਂ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੈਂਡਰ ਦੇ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਵਿਆਜ ਦਰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਦੇਬਾਜੀ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡੀ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਸ਼ਤ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਲੋਨ ਦੀ ਰਕਮ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਘਟਾ ਕੇ ਪੇਅਮੈਂਟ ਕਾਫੀ ਘੱਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।
ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ੌਰਟ ਸੇਲ ਜਾਂ ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਕਰਨਾ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਲਾਫ ਜੱਜਮੈਂਟ ਅਤੇ 1099 ਇਸ਼ੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦਾ ਲੋਨ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਅਡਜਸਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

Principal Reduction
Intrest Reduction
Loan Restructure
Re-instatement
Repayment Plan
Deed in Lieu of Foreclosure

ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਤੋਂ ਘਰ ਬਚਾਉਣ ਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਰਸਤਾ

Contact: Gurbinder Singh 408-930-9448,
Abby Kang 925-963-6075, Alex Watson 925-437-4204

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ

ਦਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਪੱਤਰਕਾਰ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਅਨੇਕ ਛੋਟੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਸਿੱਖ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਆਉਂਦੀ 6 ਜੂਨ 2009 ਨੂੰ ''ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ'' ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ, ਦੀ 25ਵੀਂ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਇਕਜੁੱਟਤਾ ਨਾਲ ਮਨਾਉਣ ਦੇ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਹਾਲ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਹ ਰਾਇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧ ਸਿੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕੇਵਲ ਸੰਤ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਸ਼ਹੀਦ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਯਾਦਗਾਰ ਉਸਾਰਨ ਦੇ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਸਾਂਝੀ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾ ਸਕਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਅਸੰਭਵ ਹੋਵੇ। ਸੰਘਰਸ਼ ਵਾਲੇ ਦੌਰ ਸਮੇਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਭੋਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗਿਰਦ ਇਕ ਬਹੁਤ ਵਿਸ਼ਾਲ ਤੇ ਸੁੰਦਰ ਗੈਲਰੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ 'ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਖਾਲਸਾ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਗੈਲਰੀ' ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਹਿੰਦੂਤਵੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਬਾਅ ਥੱਲੇ ਉਹ ਗੈਲਰੀ ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹੀ ਅਤੇ ਕਮਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਤਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕ ਵੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਉਸ ਗੈਲਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਯਾਦਗਾਰ ਦੇ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਉਹ ਅਨੇਕ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਅਤੇ ਗੇਟ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਘੱਲੂਘਾਰੇ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅਸਥਾਨ 'ਤੇ ਇਸ ਬਣੀ ਹੋਈ ਗੈਲਰੀ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਗੈਲਰੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਟਕਸਾਲੀ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਮੁਨਕਰ ਹੋਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਯਾਦਗਾਰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁੜ ਕੇ ਸਾਡੇ ਵਰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਇਥੇ ਕਿਸੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣ ਦੇਣਾ, ਜੋ ਅਜੋਕੀ ਸੱਚਾਈ ਹੈ। ਲੋੜ ਸੀ ਸਮੁੱਚੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਇਸ ਗੈਲਰੀ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਅਜਾਇਬਘਰ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਜਾਪਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੁਜਾਰੀ ਵਰਗ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਬਲਬੂਤੇ ਉਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਛਤਰੀ ਤਾਣ ਕੇ ਚੌਧਰਾਂ ਤੇ ਮਾਇਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਆਉਂਦੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤਾਈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਉਮੈ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਦੀ ਭੁੱਖ ਮਿਟਾਉਂਦੇ ਰਹਿਣ।

ਸਿੱਖ ਅਤੇ ਖਾਲਸਾ ਕੌਣ : 21 ਫਰਵਰੀ 2009 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਤੋਂ ਛਪਦੇ ਇਕ ਅਖਬਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ, 'ਕੇਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ' 'ਕੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪਤਿਤ'। ਪੰਜਾਬ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਤਿੰਨ ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਵਕੀਲ ਕੇ.ਟੀ. ਐਸ. ਤੁਲਸੀ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਲੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੇਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੀ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਉਸ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਜੋ ਤੁਲਸੀ ਹੁਰੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਸਿੱਖੀ ਦੀ ਨਵੀਂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ 9 ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਵਾਰ ਵਾਰ ਦੁਹਰਾਈ। ਉਸ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਨੁਕਤਾ ਸੀ ਸੁਧ ਹਿਰਦਾ ਅਤੇ ਨੇਕ ਅਮਲ। ਬਾਣੇ ਦਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸਾਂ ਸਣੇ ਦਿੱਖ ਦਾ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹੋਂਦ ਕਾਬੁਲ, ਅਫਗਾਨਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਰ ਆਸਾਮ ਤੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ''ਖਾਲਸਾ'' ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਰੇ ਉਸ ਵੱਡੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਖਾਲਸਾ ਸਿਰਜਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਸਨ। ਪੰਜ ਕਕਾਰਾਂ ਦਾ ਬੰਧਨ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਲਈ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਬੰਧਨ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਵਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਤੇ ਬਹਾਲ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਿਰ ਦੇ ਦੇਣਗੇ। ਤੁਲਸੀ ਹੁਰਾਂ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਨੇਕ ਧੜੇਪੱਖੀ, ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਧਰਮ ਪਤਨੀਆਂ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ, ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਕੇ.ਪੀ.ਐਸ. ਗਿੱਲ, ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਪੀਣ ਵਾਲੇ, ਤਸੀਹੇ ਦੇਣ ਵਾਲੇ, ਲੁੱਟਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ, ਬਲਾਤਕਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦਿ ਅਨੇਕ ਕੇਸਾਧਾਰੀ ਵੀ ਸਿੱਖ ਹੀ ਸਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਖਾਲੜਾ ਕਤਲ ਕੇਸ ਵਿਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਤੁਲਸੀ ਹੁਰੀਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਸਨ।

1699 ਸਮੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਲੋਂ ਖਾਲਸੇ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰਨ ਤੱਕ ਸ਼ਾਇਦ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿੱਖ ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਲੱਗਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਤੁਲਸੀ ਹੁਰਾਂ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਨਾਲ ਸ਼ਾਇਦ ਟਕਸਾਲੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਗ੍ਰੰਥ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਮੰਨ ਕੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰਨੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੱਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਹਰਿਦੁਆਰ ਦੇ ਅਨੇਕ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗਿਰਦ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕੇਸ ਰੱਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਵਾਰਸ ਬਣ ਬੈਠੇ, ਜੋ ਪਰੰਪਰਾ ਅੱਜ ਤਾਈਂ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਮੇਰੇ ਕੇਸ ਰਹਿਤ ਬੇਟੇ ਨੇ ਬੜੇ ਉਤੇਜਿਤ ਹੋ ਕੇ ਇਹ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ''ਪਾਪਾ ਜੀ ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਗੱਲ ਮੰਨੀ ਜਾਏ ਤਾਂ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟ ਕੌਣ ਪਾਏਗਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਪੈ ਜਾਣਗੇ?'' ਇਸ ਅੜੌਣੀ ਦਾ ਮੈਂ ਅਜੇ ਤਾਈਂ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਿਆ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਤੁਲਸੀ ਹੁਰਾਂ, ਸਰਨੇ ਹੁਰਾਂ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਕਾਂ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖੀ ਤੇ ਸਿੱਖ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਤੇ ਝੂਠੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਅੰਬੂਮਣੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਲੰਘੀ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਇਥੇ ਸਰਕਾਰੀ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿਚ 40 ਕਰੋੜ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਬੇਬੇ ਨਾਨਕੀ ਜੱਚਾ ਤੇ ਬੱਚਾ ਸੰਭਾਲ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ 57 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੇ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਇਮੇਜਿੰਗ ਅਤੇ ਡਾਇਆਗਨੋਸਟਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਲਾਕ ਦਾ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਮੌਕੇ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਦੌਸ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਾਦੌਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਭਲਾਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਇਕ ਵਿਕਸਤ ਸੂਬਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਵਾਧਾ ਸੂਬੇ ਦੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਕਲੰਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਰਗਾ ਸੂਬਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਢਾਲ ਬਣ ਕੇ ਹਿੰਮਤ ਦਿਖਾਉਣ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਨ ਭੰਡਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਵਾਲੇ ਭੜੋਲੇ ਵਜੋਂ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਵੇਲੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਝੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹੁਣ ਕੁੱਖਾਂ ਅੰਦਰ ਕੁੜੀਆਂ ਮਾਰਨ 'ਚ ਮੋਹਰੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਜਿਹੜੇ 38 ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਗੈਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੈਰਤ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ 21 ਜ਼ਿਲੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਿਕਾਸ ਖੋਜ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਯੂ.ਕੇ.ਸਥਿਤ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਏਡ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ 'ਚੋਂ ਇਸ ਬਾਬਤ ਜਿਹੜੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਾਉਣ, ਕੁਝ ਸਮਾਜਿਕ

ਅੰਬੂਮਣੀ ਰਾਮਾਦੌਸ

ਸੰਗਠਨਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਇਸੇ ਕੜੀ ਵਿਚ ਕੁਝ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਤਾਂ-ਮਹਾਤਮਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ 'ਤੇ ਟੇਕ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਰੁਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਕੜੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਾਈਕਾਟ ਲਈ ਪੁਕਾਰ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ 1994 ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ 'ਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਉਸਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਬਣਾ ਵੀ ਲਿਆ ਹੈ ਤੇ ਗਿਆਰਵੀਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾ ਯੋਜਨਾ ਵਿਚ 'ਪਾਲਣਾ' ਸਕੀਮ ਲਿਆ ਕੇ ਨਵਜਾਤ ਧੀ ਦੀ ਪਰਵਰਿਸ਼ ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਾਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਆਪਣੇ ਸਿਰ ਲੈਣੀ ਵੀ ਚਾਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਅੰਬੂਮਣੀ ਰਾਮਦਾਸ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਜਾਗਰੁਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਬਦਲਣ ਦੀ ਪੁਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਔਰਤਾਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗੌਰਵਮਈ ਥਾਂ ਬਣਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕੋਈ ਤੁੱਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਦੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਪਾਰਲੀਮਾਨੀ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਪਾਤੜਾਂ ਵਰਗੇ ਕਾਂਡ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮਾਦਾ ਭਰੂਣ ਵੀਰਾਨ ਪਏ ਖੂਹ ਵਿਚੋਂ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਰਗਾ ਇਕ ਮਾਡਲ ਵੀ ਉਭਾਰ ਕੇ ਦਿਖਾਇਆ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਜ਼ਿਲੇ ਅੰਦਰ ਵਿਗੜੇ ਲਿੰਗ-ਅਨੁਪਾਤ ਨੂੰ ਠੱਲ੍ਹ ਪਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਸਗੋਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਹੀ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਾਧਾਰਨ ਲੋਕ ਵੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ। ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਿਕੰਜਾ ਕੱਸਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿੰਨੇ ਯਤਨ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਸ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੇ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਸਰਵੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿਚ ਅਜੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਉਹ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਝੱਲਣੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਹਤ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅੰਦਰ ਲਿੰਗ-ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਨਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵੀ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਾਕਾ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਖਾਲਸਾ ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਜੂਨ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀ ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਸਾਕੇ ਦੀ 25ਵੀਂ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸੈਮੀਨਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ 6 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਏ.ਕੇ. ਐਂਟਨੀ ਵਲੋਂ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਬਾਰੇ ਦਿੱਤੇ ਬਿਆਨ ਵਿਰੁਧ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਵਨ ਮੂਹਰੇ ਰੋਸ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਐਕਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੁਲਾਰੇ ਕੰਵਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸੈਮੀਨਾਰ ਦਲ ਖਾਲਸਾ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੇ ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਭਵਨ ਅੱਗੇ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਰੋਸ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠਣਗੇ। ਭਾਈ ਮੋਹਕਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਂਟਨੀ ਵਿਰੁਧ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸੰਤ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਠਾਹਰਾ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਚੁੱਕ ਲੈ ਗਈ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਾਪਸ ਦੇਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਕਬਾਲੀਆ ਬਿਆਨ ਦੇਵੇ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਿੱਖ ਰੈਫਰੈਂਸ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵਿਚ ਚੁੱਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥ, ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੁਸਤਕਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਹੱਥ-ਲਿਖਤ ਖਰੜੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਹਾਲਤ ਸਾਫ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਰਹੂਮ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਰੁਧ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁਰਦ ਬੁਰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼

ਬਠਿੰਡਾ : ਕੋਤਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਮਰਹੂਮ ਅਕਾਲੀ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰ. ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਵਿਰੁਧ ਜਾਲ੍ਹਸਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਇਕ ਔਰਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਹਥਿਆਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ।

ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਸਮੇਤ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ, ਭਤੀਜੇ ਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਂਅ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ 6 ਵਿੱਘੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬੋਲਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉਰਫ ਬੌਬੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਤਾ ਤੇ ਬਦੇਸ਼ ਰਹਿੰਦੇ ਭਤੀਜੇ ਪ੍ਰਭਕੀਰਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਬਣਾਈ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਉਕਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਜਾਲ੍ਹੀ ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮਾ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖੁਰਦ-ਬੁਰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਬਤ ਹੋਣ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਕੋਤਵਾਲੀ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰ ਲਿਆ, ਬਲਕਿ ਜਾਲ੍ਹੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਪਾਉਣ ਵਾਲੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਕ ਵਕੀਲ ਚਾਂਦੀ ਪ੍ਰਸਾਦਿ ਨੂੰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਸਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਤਲ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਧੀਨ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬਠਿੰਡਾ ਦੀ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਮਰ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪਿਛਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਸਮੇਂ ਆਪਣੀ ਸਜ਼ਾ ਮੁਆਫ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗਵਰਨਰ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮੁਆਫੀ ਵਿਰੁਧ ਮ੍ਰਿਤਕ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਭਰਾ ਬਾਬਾ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਖੇ ਰਿੱਟ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ 2 ਮਾਰਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੋਈ ਹੈ।

KMAX Travel, Inc.
Professional customer service
Special discounted fares to India, Europe, Middle East, Pakistan, Bangladesh. LOW FARE!!!!!
Special Fares for Bangkok
ਵਾਜਬ ਭਾਅ ਤੇ ਹਵਾਈ ਟਿਕਟਾਂ
ਫਿਕਰ-ਰਹਿਤ ਸਫਰ

CALL TOLL FREE:
(866) 750-5629(KMAX)
or direct line at (847) 982-0178

Worldwide Travel, Inc.
Your One Stop Shop For International Travel Needs
Michigan Office
29211 Ford Rd.
Garden City, MI 48135
Tel: 734-525-7304
Toll Free: 800-504-3044
Fax: 866-300-9725
Serving Community Since 1975.
IATA

Lowest Fare Guaranteed
Los Angles Office
2701 E. Chapman Ave.
Ste.No.108,Fullerton,CA92831
Phone: 714-449-7766
Toll Free: 866-889-1203
Fax: 714-449-7767

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਵੀ ਨਾ ਰੁਕੀ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੀਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਨਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ 27 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਜਟ ਸੈਸ਼ਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਬੈਠਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੇ ਜੀ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਕੈਪਟਨ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ 3 ਸਤੰਬਰ, 2008 ਵਿਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਘੁਟਾਲੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜ ਮੈਂਬਰੀ ਬੈਂਚ ਜਿਸ 'ਚ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਸਟਿਸ ਆਰ ਵੀ ਰਵੀਂਦਰਨ, ਪੀ ਸਥਾਸ਼ਿਵਮ,ਜਸਟਿਸ ਜੇ ਐਮ ਪੰਚਾਲ ਅਤੇ ਆਰ ਐਮ ਲੋਢਾ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ।ਬੈਂਚ ਨੇ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ 'ਚ ਬਿਨਾਂ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਬੈਂਚ ਵਲੋਂ 3 ਅਕਤੂਬਰ, 2008 ਨੂੰ ਕੈਪਟਨ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ 'ਤੇ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਅੰਤ੍ਰਿਮ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ

ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਾਬਕਾ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਕੇ. ਪਰਸਾਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਇਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਉਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਰ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਨਵੀਂ ਪਾਰਟੀ ਪਿਛਲੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਲਟ ਕੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰੇਗੀ।

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਕੇਸ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ-ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੰਤਰਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਸ਼ੋਕ ਦੇਸਾਈ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਯੂ. ਯੂ. ਲਲਿਤ ਨੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਵਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸੇ ਉਤੇ ਸਟੇਅ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਰਖ਼ਾਸਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਦੇ ਹੱਕ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੈਂਚ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੁਣਵਾਈ 28 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਬਰਖ਼ਾਸਤਗੀ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਇਥੇ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਝਟਕਾ ਲੱਗਾ ਜਦੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈਕਮਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਬਣੀ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਨਾਰਦਨ ਦਿਵੇਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਗਠਿਤ ਸਕਰੀਨਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਮੋਹਸਿਨਾ ਕਿਦਵਈ ਅਤੇ ਕੁਮਾਰੀ ਸ਼ੈਲਜਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਥੇ ਵਿਧਾਇਕ ਦਲ ਦੀ ਨੇਤਾ ਰਾਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੇ.ਪੀ. ਨੂੰ ਵੀ ਬਤੌਰ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕਮਾਨ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਕੈਪਟਨ ਖੇਮੇ ਵਿਚ ਮਾਯੂਸੀ ਪਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਉਥੇ ਉਹ ਨੇਤਾ ਵੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਭੱਠਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਪੀ. ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਸਾਧਣ ਵਿਚ ਜੁਟ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਹੁਣ ਤਕ ਸਿਰਫ ਕੈਪਟਨ ਤੋਂ ਹੀ ਟਿਕਟ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਸ ਲਗਾਈ ਬੈਠੇ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਤੇ ਬੇਟੀ ਦੀ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਮੇਅਰ ਸ. ਅਜੈਬੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ (34) ਅਤੇ ਨੰਨ੍ਹੀ ਬੇਟੀ ਅਨਹੱਦ (7)

ਦੀ ਡਲਹੌਜੀ ਵਿਖੇ 22 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮੀ ਵਾਪਰੇ ਇਕ ਹਾਦਸੇ 'ਚ ਮੌਤ ਹੋਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸ. ਅਜੈਬੀਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਡਲਹੌਜੀ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇ ਸਨ। ਉਥੋਂ ਸ਼ਾਮੀ ਚਾਰ ਕੁ ਵਜੇ ਖਜਾਰ ਵਲ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੇਟੇ ਨੇ ਤਸਵੀਰ ਖਿਚਵਾਉਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ।

ਸ. ਰੰਧਾਵਾ ਆਪਣੀ ਇਨੋਵਾ ਗੱਡੀ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਕੇ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚਣ ਵਿਚ ਰੁੱਝ ਗਏ, ਪਰ ਸ. ਰੰਧਾਵਾ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਰੰਧਾਵਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾ ਦੀ ਬੇਟੀ ਅਨਹੱਦ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਹੀ ਬੈਠੀਆਂ ਸਨ ਕਿ ਢਲਾਣ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਇਹ ਰਿੜ੍ਹ ਗਈ ਅਤੇ ਪਲਟੀਆਂ ਖਾਂਦੀ ਹੋਈ ਖੱਡ ਵਿਚ ਜਾ ਡਿੱਗੀ। ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਸਵਾਰ ਮਾਵਾਂ-ਧੀਆਂ ਦੀ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੱਤਿਆ

ਨਿਊਯਾਰਕ : ਇਥੇ ਇਕ ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਧਰਮਪਾਲ ਬੱਸੀ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਉਸ ਪਾਸੋਂ ਬੀਅਰ ਮੰਗਣ ਆਏ ਪਰ ਉਥੋਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਠੀਕ ਸਮਾਂ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ 'ਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਤੇਜ਼ਧਾਰ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਜਿੱਤਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ

ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ : ਆ ਰਹੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇ ਨਜ਼ਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਹਲਕੇ ਅੰਦਰ ਪੈਂਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ 2007 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ। ਇਕੱਤਰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਨਵੇਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਅੰਦਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਹਲਕੇ ਬੰਗਾ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਲਾਚੌਰ, ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ 3 ਹਲਕੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੋਪੜ ਅਤੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਬਣੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਮੁਹਾਲੀ ਦੇ ਹਲਕੇ ਖਰੜ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਇਥੇ ਇਹ ਵੀ ਖਾਸ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਬਣਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਾ ਮੁਹਾਲੀ ਵੀ ਖਰੜ ਹਲਕੇ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ, ਜੋ 2007 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ 85092 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੰਨੀ 71477 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਹਲਕਾ ਨੰਗਲ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਕੇ.ਪੀ. ਰਾਣਾ 42474 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਮਦਨ ਮੋਹਨ ਮਿੱਤਲ 39798 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਏ ਸਨ। ਇਥੇ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ, ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਅੰਦਰ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿਚੋਂ ਪੈਂਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਅੰਦਰ ਗੜ੍ਹਸ਼ੰਕਰ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਲਵ ਕੁਮਾਰ ਗੋਲਡੀ 33876 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਤੇ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਭਾਜਪਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਹਿੰਦਰ ਪਾਲ ਮਾਨ 29808 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਚੋਣ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਜੇ ਰੋਪੜ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਬਾਗੀ ਚਰਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੰਨੀ 37946 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਆਫੀਸ਼ੀਅਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਵੀ 10227 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਜਾਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਜੇ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਜੋੜ ਲਾਈਏ ਤਾਂ 487173 ਵੋਟਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਤਵੰਤ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ 36188 ਵੋਟਾਂ ਤੋਂ 11985 ਵੋਟਾਂ ਵਧ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਅੰਦਰ ਬੰਗਾ, ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ, ਬਲਾਚੌਰ ਅਤੇ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕਿਆਂ ਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਹਨ। ਬੰਗਾ ਤੋਂ ਚੌਧਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਲ 35773 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਜਿੱਤੇ ਸਨ ਤੇ ਇਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਸੂੰਢ ਨੂੰ 33334 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਹਾ 46172 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਸਨ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 40357 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ ਸਨ।

ਬਲਾਚੌਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਚੌਧਰੀ ਨੰਦ ਲਾਲ ਭਾਵੇਂ 41206 ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪੁੱਜਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਏ ਸਨ, ਪਰ ਇਥੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੰਤੋਸ਼ ਚੌਧਰੀ ਨੇ 40105 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਨੰਦ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਰੜੀ ਟੱਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਆਨੰਦਪੁਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਸੰਤ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ 47810 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪੁੱਜੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 37912 ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਜੇ 2007 ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਤੀਜਿਆਂ 'ਤੇ ਹੀ ਮੋਟੀ ਜਿਹੀ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰ ਲਈਏ ਤਾਂ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਉਮੀਦਵਾਰ 20 ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਕਰੀਬ ਵਧ ਵੋਟਾਂ ਲੈ ਗਏ ਸਨ, ਸੋ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਚੀਮਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜਾਂਦੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਇਸ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਸਿਆਸੀ ਰੰਗ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੀ ਦੱਸੇਗਾ, ਪਰ ਅੱਜ ਦੀ ਤਰੀਕ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤੇ 2007 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਤਾਂ ਇਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਅਕਾਲੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ ਹੀ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜ਼ੁਲਮ, ਸ਼ਰਣ ਮੰਗੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ : ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵਸਣ ਦੇ ਇਛੁੱਕ ਹਨ। ਉਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗੱਲ ਰਖਣ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦਾ। ਪਰ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਣਾਅ ਕਠੋਰ ਵੀਜਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ ਹੈ।

ਪਾਕਿ ਦੇ ਸਿੰਧ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਥਰਪਕਰ ਨਿਵਾਸੀ ਬਿਸ਼ਨਦਾਸ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਦਾਸ ਦਸਦੇ ਹਨ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਦੀਪਾ (17) ਟੀਚਰ ਅਸ਼ਰਫ ਖਾਸ਼ਖੇਲੀ ਦੇ ਕੋਲ ਟਿਊਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਨ ਗਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਮ ਤੱਕ ਨਾ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੇ ਜਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਲੱਭਣ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਕਿ ਅਸ਼ਰਫ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਫੁਸਲਾ ਕੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਾ ਲਿਆ ਤੇ ਵਿਆਹ ਵੀ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਥਾਣੇ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਨਾ ਸੁਣੀ ਗਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਨਾਂ ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਰਫਾ-ਦਫਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਦਾਂ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਘਰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਕਰਾਚੀ ਦੇ ਲਾਯਰ ਟਾਉਨ ਦੇ ਚੱਕੀਵਾਲਾ ਖੇਤਰ ਦੀ 15 ਸਾਲਾ ਪੂਜਾ ਦਾ 23 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਅਸ਼ਰਦ ਨਾਮਕ ਯੁਵਕਾਂ ਨੇ ਅਪਹਰਣ ਕਰ ਲਿਆ । ਦੋ ਦਿਨ ਬਾਅਦ ਪੂਜਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਫੋਨ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨਾਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਖੇਤਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਥਾਣਾ ਚੱਕੀਵਾੜਾ ਪੁੱਜੇ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਦਰਜ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਬਰਾਮਦ ਕਰ ਲਿਆ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਹਵਾਲਾਤ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 27 ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੂਜਾ ਦਾ ਮੈਡੀਕਲ ਕਰਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰਖਿਆ। ਫੈਸਲਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੂਜਾ ਨੇ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਕੇ ਅਰਸ਼ਦ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਸ ਖਾਰਿਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸੇ ਲੜੀ ਵਿਚ ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਪੁੱਜਿਆ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਸਤਾਇਆ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰ ਸਿੰਧ ਦੇ ਜੈਕਬਾਬਾਦ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ੍ਰੀਚੰਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨਾਂ ਦੀ ਲੜਕੀ ਰਵੀਨਾ (16) ਦਾ ਅਪਹਰਣ ਕਰਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਬੰਦੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਿਆ। ਉਨਾਂ ਨੇ 16 ਲੱਖ ਦੀ ਫਿਰੌਤੀ ਦੇ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਤੋਂ ਛੁਡਾਇਆ ਹੈ। ਰਵੀਨਾ ਦੀ ਮਾਂ ਰੇਖਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸ਼ਰਣ ਨਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਤਮਹੱਤਿਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਬਚੇਗਾ।

NCP College of Nursing
A Division of Nursing Care Providers, Inc.
Training Nurses for the 21st Century

Celebrating Over 25 Years of Excellence in the Health Care Industry.

BECOME A NURSE

- LVN Program (Full-time, part-time classes)
- CNA Nursing Assistant Training
- CNA Acute Care Training
- IV Therapy and Blood Withdrawal Certification Courses
- NCLEX-PN Review Class

LVN Program Start Dates
So. San Francisco Campus
May 26, 2009, October 26, 2009
Hayward Campus
July 27, 2009, Dec. 2, 2009, Jan. 25, 2010

Student Loans, Payment Plans Available

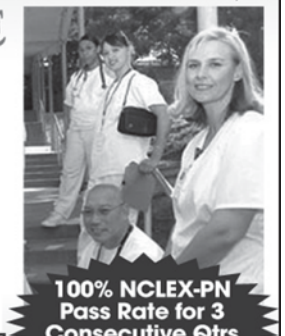

100% NCLEX-PN Pass Rate for 3 Consecutive Qtrs (1st, 2nd, 3rd Qtrs 2008) SSF Campus

SSF Campus: 257 Longford Drive, Rm. 5, South San Francisco, CA 94080 1-800-339-5145
Hayward Campus: 21615 Hesperian Blvd., Ste. A, Hayward, CA 94541 1-800-611-4054

Visit us online at www.ncpcollegeofnursing.com

NCP College of Nursing Vocational Nursing Program is accredited and approved by the California Board of Vocational Nursing and Psychiatric Technician. The Nursing Assistant Program is approved by the Department of Public Health. NCP College of Nursing is approved under Title 38, United States Code, to train veterans and their eligible dependents.

FARMERS INSURANCE GROUP
Symbol of Superior Service
FARMERS®

ਆਟੋ, ਘਰ, ਬਿਜਨਸ, ਲਾਈਫ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਉਤੇ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ, ਸਹੀ ਰਾਏ ਨਾਲ ਸਹੀ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕਵਰੇਜ ਲਓ ਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿੰਤ ਹੋ ਜਾਓ

*Auto *Home *Life *Umbrella
*Business Work Comp.

Duabba Insurance Agency
2450 Peralta Blvd Suite 120, Fremont CA 94536
Phone: 510-797-7989 Fax: 510-794-7398
visit us@ farmers.com

Gurcharan Singh Mann
Insurance Agent
License # 0C 70672

ਪਾਲਿਸੀ (ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਸਪੈਕਟਸ, ਜੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ) ਸਿਰਫ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਉਪਲੱਬਧ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਦਫਤਰ ਵਲੋਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਹੈ।

ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਚੜ੍ਹਤ ਵਾਲੇ ਦੌਰ ਵਰਗਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਵਰਤਾਰਾ

-ਜਤਿੰਦਰ ਪਨੂੰ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਹੱਦੋਂ ਬਾਹਰਾ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਮੋੜਾ ਕੱਟ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਓਥੋਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗ਼ੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਗਰੋਹ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇੰਜ ਕਰਨਾ ਪੈ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਮੰਨੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਅੰਦਰ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਹੁਣ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਜ਼ੀ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇੱਕਦਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਦੋ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆਇਆ ਸੀ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਹੁਣ ਏਨੇ ਤਕੜੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੱਕ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਰਾਤੋ ਰਾਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਣ ਗਏ, ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣਦੇ ਪਏ ਸਨ। ਦੁਨੀਆਂ ਵੀ ਜਾਣਦੀ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਾਲੇ ਵੀ ਜਾਣਦੇ ਹਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਹੁਣ ਇਸ ਉਤੇ ਚਿੰਤਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੰਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, ''ਭਾਰਤ ਸਾਨੂੰ ਨਾ ਪੜ੍ਹਾਵੇ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖੇ ਕਿ ਜਿੰਨੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਹਨ, ਉਸਤੋਂ ਵਧ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹਨ। ਜੋ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਜਨੂੰਨ ਦਾ ਅਸੀਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਸਿਰ ਚੁੱਕ ਸਕਦਾ ਹੈ।''

ਤੇ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਆਖੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਜਨੂੰਨੀ ਟੋਲੇ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸੁਰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਂਦੇ। ਜਿਵੇਂ ਤਾਲਿਬਾਨ ਤੇ ਅਲਕਾਇਦਾ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਟੋਲੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਨਾਂਅ ਬਦਲਦੇ ਹਨ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰਲੇ ਇਹ ਟੋਲੇ ਵੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਨਾਂਅ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਕੱਟੜਪੰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਰੋਕਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁਸਲਿਮ ਭਾਈਚਾਰੇ ਅੰਦਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਵੋਟ-ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਕਰਦੀਆਂ ਕੁਝ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕੀਤੇ ਬਗ਼ੈਰ ਹੀ 'ਇੱਕ ਫਿਰਕੇ ਵਿਰੁਧ ਹਮਲਾ' ਆਖ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਖਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਸੰਗਠਨ ਹੁਣ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਪੈਰੋ-ਪੈਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੇ ਉਸ ਦਿਨ ਲਈ ਅਧਾਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਰਗਰਮੀ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਲੱਭਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਤਾਲਿਬਾਨੀ ਲਸ਼ਕਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸਰਹੱਦ ਟੱਪਣ ਅਤੇ ਏਧਰ ਆਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਤੁਲਨਾ ਸ਼ਾਇਦ ਠੀਕ ਨਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੀ ਉਠਾਣ ਵੀ ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਐਨ ਉਹੋ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਾਜ਼ੀਵਾਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਸੰਸਾਰ ਇਸ ਵਕਤ ਵੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੇ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਹੈ, ਓਦੋਂ ਵੀ 1933 ਤੋਂ 1936 ਤੱਕ ਵਾਲਾ ਸੰਸਾਰ ਮੰਦਵਾੜਾ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਰਮਨ ਕੌਮ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਤਮ ਕਹਿ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਉਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਪਿੱਛੋਂ ਗਵਾਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਲਈ ਆਰੀਅਨ ਨਸਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵੀ ਜੋੜ ਲਈ ਸੀ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਪਰਚਮ ਬੁਲੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਹੈ। ਹਿਟਲਰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਰਾਜ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਜੇਲ੍ਹ ਜਾ ਪੁੱਜਾ ਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਛੋਟੇ ਦੇਸ਼ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਕੇ ਓਥੋਂ ਉਖਾੜੇ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਅਗਲੀ ਮੁਹਿੰਮ ਉਤੇ ਨਿਕਲ ਤੁਰੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਹਿਟਲਰ ਤੁਰਿਆ ਸੀ, ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਉਸ ਵਲ ਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕਸੁਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਹਾਕਮ ਆਪਸੀ ਮੱਤਭੇਦਾਂ ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵਿਰੁਧ ਜਾ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਸਨ। ਦੇਸ਼ ਵੀ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਘਾਣ ਵਿਚੋਂ ਆਪਣੀ ਸਲਾਮਤੀ ਭਾਲਦੇ ਸਨ ਤੇ ਨੀਤੀਵਾਨ ਵੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਅੱਜ ਵੀ ਹੈ।

ਗੱਲ ਕਰੀਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ, ਜਿੱਥੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨੇ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਸਹੀਬੰਦ ਕਰ ਕੇ ਅਗਲੀ ਛਾਲ ਦਾ ਪੜੁੱਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਓਥੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕੁਝ ਹੋਰ, ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਮੁਖੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੀ ਕਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੀਤੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਯੂਸਫ ਰਜ਼ਾ ਗਿਲਾਨੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਹੋਏ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੋਂ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨੁਕਤੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟੀਮ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਅੱਠ ਘੰਟੇ ਪਿੱਛੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕੋਈ ਟੀਮ ਨਹੀਂ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮਹਿਕਮਾ ਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦਾ ਦਫਤਰ ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹ ਗਏ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਦੰਦ ਜੁੜੇ ਰਹਿ ਗਏ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਬਾਰੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਅਤ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲ-ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਆਪੋ ਵਿਚ ਟਕਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਏਨਾ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਇਹ ਟਕਰਾਓ ਹੁਣ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਜੰਗ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਤਾਲਿਬਾਨ ਲਈ ਲਾਹੇਵੰਦ ਹੈ।

ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਧਾੜ ਦੀ ਹਾਰ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਆਪ ਤਾਂ ਖ਼ੁਦਕੁਸ਼ੀ ਕਰ ਗਿਆ, ਉਸਦੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਉਤੇ ਨਿਊਰਮਬਰਗ ਵਿਚ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚੱਲਿਆ ਸੀ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਲੱਤਾਂ ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਇੱਕ ਪਾਇਲਟ ਅਲੈਕਸੀ ਪਿਤਰੋਵਿਚ ਮਿਰੇਸਯੇਵ ਦੀ ਜੀਵਨੀ 'ਅਸਲੀ ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ' ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲੇਖਕ ਬੋਰਿਸ ਪੋਲਵੋਈ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੌਕੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪਿੱਛੋਂ ਉਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਡਾਇਰੀ 'ਅੰਤਮ ਲੇਖਾ' ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਇੱਕ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ

ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਉਹ ਕਿਤਾਬ ਦੁਬਾਰਾ ਕੱਢ ਕੇ ਪੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਅੱਖਰ-ਅੱਖਰ ਕੂਕ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਵਰਨਾ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਡਾਇਰੀ ਵਿਚ ਸੋਵੀਅਤ ਪ੍ਰਾਸੀਕਿਊਟਰ ਦਾ ਬਿਆਨ ਇੰਜ ਦਰਜ ਹੈ।

''ਨਾਜ਼ੀ ਫ਼ੌਜਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪੜਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਲੀਕੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ-ਵਿਚ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ, ਅਤੇ ਕਈ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ।...ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਦੇ ਅੱਤ ਤਕੜੇ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਹਮਲੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰੀ ਤੋਂ ਸੱਖਣੇ ਜਾਂ ਪਾਟੋਧਾੜ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਈਆਂ ਮੁਲਕਾਂ ਦੇ ਥੋੜ੍ਹ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਵਾਲੇ, ਬੇਈਮਾਨ ਤੇ ਬੇਅਸੂਲੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਗਦਾਰਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਆਪ ਹੀ ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਾ ਦਿੱਤੇ। ਉਸਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਹੇਠਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ੂਨ ਮਿਲ ਜਾਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਖ਼ੂਨੀ ਮਸ਼ੀਨ ਹੋਰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਕੜੀ ਹੋ ਗਈ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੀ। ਯੂਰਪ ਦੇ ਕਈ ਸਿਆਣੇ ਆਗੂ ਵੀ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਪਏ ਕਿ ਹੁਣ ਇਸ ਮਸ਼ੀਨ ਨੂੰ ਕੋਈ ਤਾਕਤ ਰੋਕ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ...। ਜਦੋਂ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਵਸੀਲੇ ਸਾਂਭ ਲਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਨਅਤੀ ਤਾਕਤ ਹਥਿਆ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਤੇ ਕਠਪੁਤਲੀਆਂ ਦੇ ਹਥਿਆਰ ਤੇ ਫ਼ੌਜਾਂ ਮਿਲਾ ਕੇ ਤਾਕਤ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧਾ ਲਈ ਤਾਂ ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਉਤੇ ਵੀ ਜਾ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ...। ਉਸਨੇ ਰੂਸ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਨੂੰ 'ਬਾਰਬਾਰੋਸਾ ਪਲਾਨ' ਦਾ ਨਾਂਅ ਦਿੱਤਾ। ਫ਼ਰੈਡਰਿਕ ਬਾਰਬਾਰੋਸਾ ਜਰਮਨੀ ਦਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਲਹੂ ਪੀਣਾ ਹਾਕਮ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।'

ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆ ਉਤੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਫ਼ਨਾ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹਿਟਲਰ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਘਟਾ ਕੇ 'ਜੀਵਨ ਸੁਖਾਲਾ' ਕਰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਹੜੀ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿਚ ਇੰਜ ਦਰਜ ਹੈ, 'ਸਾਨੂੰ ਵਸੋਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਬਾਕਾਇਦਾ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਪੁੱਛੇ ਕਿ 'ਵਸੋਂ ਘਟਾਉਣ' ਦਾ ਕੀ ਮਤਲਬ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ, ਪੂਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖ਼ਤਮ ਕਰ ਦੇਣਾ। ਇਹ ਮੇਰਾ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਬੇਰਹਿਮ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇ ਮੈਂ ਜਰਮਨ ਕੌਮ ਦੇ ਫੁੱਲਾਂ (ਬੱਚਿਆਂ) ਨੂੰ ਮਾਮੂਲੀ ਜਿਹਾ ਅਫ਼ਸੋਸ ਵੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜੰਗ ਦੀ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਝੋਕ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਏਨਾ ਕੀਮਤੀ ਜਰਮਨ ਲਹੂ ਇੰਜ ਵਗਾ ਸਕਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਹੱਕ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਘਟੀਆ ਨਸਲਾਂ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਖ਼ਾਤਮਾ ਕਰ ਦੇਵਾਂ, ਜਿਹੜੇ ਕੀੜੇ-ਮਕੌੜੇ ਜੰਮਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।'

ਜਿੰਨਾ ਬੇਰਹਿਮ ਹਿਟਲਰ ਸੀ, ਹੁਣ ਤੇ ਤਾਲਿਬਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਛੋਟੇ-ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮਦੱਰਸਿਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਜਹਾਦ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੇ ਕੇ 'ਫ਼ਿਦਾਈਨ' ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਸ਼ਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਏਨੇ ਤਸੀਹੇ ਦੇ-ਦੇ ਕੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਣਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਰੂਹ ਕੰਬ ਜਾਵੇ।

ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਖ਼ੂਨੀ ਮਸ਼ੀਨ ਵੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਝਟਕੇ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਤੜਫਾ ਕੇ ਮਾਰਨ ਤੱਕ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਕਰਦੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਉਸਦੇ ਕਈ ਜਰਨੈਲਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਦੀਆਂ ਅੰਗੀਠੀਆਂ ਉਤੇ ਸ਼ੋਅ-ਪੀਸ ਵਜੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਦਰੋਂ ਖੋਖਲਾ ਕਰ ਕੇ ਮਸਾਲੇ ਭਰਨ ਮਗਰੋਂ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਾਂਹ ਉਤੇ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਗੁਦੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਤਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਬਾਂਹ ਕੱਟ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸ਼ੋਅ-ਪੀਸ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ, ਸਣੇ ਪੱਤਰਕਾਰ ਮੁਹੰਮਦ ਮੂਸਾ ਦੇ ਕਤਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ, ਏਦਾਂ ਦੀਆਂ ਹੀ ਹਨ।

ਹਾਲਾਤ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੀ ਨੌਬਤ ਵੀ ਆ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੌਬਤ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਦੂਸਰੀ ਸੰਸਾਰ ਜੰਗ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਪੈਂਤੀ ਲੱਖ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਹਿਟਲਰ ਦੀ ਖ਼ੂਨੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਮਰੇ ਸਨ, ਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਸੁੱਟੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਐਟਮੀ ਬੰਬਾਂ ਨਾਲ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਵੀ ਸਭ ਨੂੰ ਯਾਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਐਟਮੀ ਬੰਬ ਤੇ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਏਨੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਰਗੀ ਸਰਕਾਰ, ਜਿਸ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦਾ ਵੀ ਪਤਾ ਨਹੀਂ, ਉਸਤੋਂ ਇਹ ਆਸ ਕਰਨਾ ਮੂਰਖਤਾ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਤਾਲਿਬਾਨ ਦੇ ਹੱਥੀਂ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਨ ਦੇਵੇਗੀ। ਸਾਡੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਮੁੰਦਰੀ ਫ਼ੌਜ ਦਾ ਮੁਖੀ ਹਾਲੇ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਐਟਮੀ ਹਥਿਆਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸੇ ਕੰਟੇਨਰ ਵਿਚ ਪਾ ਕੇ ਭਾਰਤ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾਣ ਦਾ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜੇ ਏਥੇ ਖ਼ਤਰਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਹਾਕਮ ਹਿੱਕ ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰ ਕੇ ਕਹਿਣਗੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਖ਼ਤਰਾ ਨਹੀਂ?

ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਸਾਂਝੀ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਸਾਂਝਾ ਮੋਰਚਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਅਮਰੀਕੀ ਹਕੂਮਤ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੁਹਾਈ ਪਾਈ ਸੀ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਜੋਟੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੀ, ਹਾਲਾਤ ਮਾੜੇ ਰੁਖ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਲੜੇਗੀ 50 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਵਲੋਂ 50 ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤੇ ਇਸੇ ਲੜੀ ਤਹਿਤ ਸੀ ਪੀ ਆਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੋਂ ਕੁਸ਼ਲ ਭੌਰਾ ਅਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਕਾ. ਹਰਦੇਵ ਅਰਸ਼ੀ ਸਮੇਤ 33 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਪਾਰਟੀ ਨੇ 15 ਸੂਬਿਆਂ ਅੰਦਰ 41 ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਕਰਕੇ ਚੋਣ ਲੜੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਕੇਰਲ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਜੇ ਕਰਨਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਕੌਮੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਦੋ ਰੋਜ਼ਾ ਮੀਟਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਏ ਬੀ ਬਰਧਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੂਜੀ ਸੂਚੀ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਐਲਾਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿਚ ਅਤੁਲ ਕੁਮਾਰ ਅੰਜਲ ਨੂੰ ਘੋਸੀ (ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਚੰਦ ਤੰਵਰ ਨੂੰ ਦੱਖਣੀ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦਵਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੋਂ 8, ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ 6, ਝਾਰਖੰਡ ਤੋਂ 4, ਮੱਧਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਤੇ ਆਸਾਮ ਤੋਂ 3-3, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਉੜੀਸਾ ਤੋਂ 2-2 ਤੇ ਦਿੱਲੀ, ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ, ਮਨੀਪੁਰ, ਉਤਰਾਖੰਡ ਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਤੋਂ 1-1 ਉਮੀਦਵਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਾ. ਬਰਧਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀਆਂ 3 ਸੀਟਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਅਜੇ ਬਾਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਆਪਣੇ ਖੱਬੇ-ਪੱਖੀ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਆਗਾਮੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ. ਔਲਖ ਦੀ ਐਨ.ਐਸ.ਜੀ. ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਚੋਣ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ : ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀ ਸ. ਐਨ. ਪੀ. ਐਸ. ਔਲਖ ਦਾ ਨਾਂਅ ਕੇਂਦਰੀ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਟਿਕੇ ਰਹਿਣ ਸਬੰਧੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਲੰਘੀ 18 ਫਰਵਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਨਵੇਂ ਮੁਖੀ ਦੀ ਭਾਲ

ਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਾਂਅ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਚੁਣ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਗਾਰਡ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ 28 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਦੇ ਜਾਂਨਸ਼ੀਨ ਦੀ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਦਿੱਲੀ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਸ. ਔਲਖ ਦੇ ਨਾਂਅ ਦੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਔਲਖ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਬੰਧੀ ਬਾਕੀ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀਆਂ ਲਈ 10 ਤੋਂ 15 ਦਿਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਵਿਭਾਗ ਇਸ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ 28 ਫਰਵਰੀ ਤਕ ਪੂਰਾ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੇਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਮੁਖੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਵੀ ਖਾਲੀ ਨਾ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ. ਔਲਖ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਗਾਰਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਮਾਰਚ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਹੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਸ. ਔਲਖ ਦੀ ਥਾਂ ਰਾਜ ਦੇ ਨਵੇਂ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੀ ਚੋਣ ਸਬੰਧੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣ ਜ਼ਾਬਤਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਵੇਂ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਉੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਜਾਂ ਇਤਰਾਜ਼ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਥਾਂ ਡੀ. ਜੀ. ਪੱਧਰ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ੍ਰੀ ਕੇ.ਕੇ. ਅਤਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦਾ ਨਵਾਂ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਪੀ.ਐਸ. ਔਲਖ

ਸ੍ਰੀ ਅਤਰੀ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਹਨ, ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਇਕ ਨਿਪੁੰਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਇਕ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ ਦਾ ਮੁਖੀ ਲਾ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਲਾਹਾ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ 'ਚ ਕਮਾਈ ਪੱਖੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਭਾਰਤੀ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ : ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕ ਉਥੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਮਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਜਨਗਣਨਾ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਸਰਵੇ ਦੇ 2007 ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ 50740 ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਔਸਤ ਆਮਦਨ 46881 ਡਾਲਰ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 51249 ਡਾਲਰ ਹੈ। ਅੰਕੜਿਆਂ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ 15 ਲੱਖ ਲੋਕ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਹਨ।

ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ 74 ਫੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਸਨਾਤਕ ਜਾਂ ਉਚ ਸਿੱਖਿਆ ਡਿਗਰੀ ਧਾਰਕ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕੁੱਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਔਸਤ ਕੇਵਲ 27 ਫੀਸਦੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਕੇਵਲ 28 ਫੀਸਦੀ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸਨਾਤਕ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ 15 ਲੱਖ ਲੋਕ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮੂਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਚੌਥੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਦੋਂਕਿ ਇਕ ਕਰੋੜ 17 ਲੱਖ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਨਾਲ ਮੈਕਸਿਕੋ ਪਹਿਲੇ, 19 ਲੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੂਜੇ ਅਤੇ 17 ਲੱਖ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਲਪੀਨਜ਼ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੈ।

787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਪੈਕੇਜ ਹੇਠ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਉਬਾਮਾ ਵਲੋਂ ਅਰਥਚਾਰੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੇ ਰਾਹ ਪਾਉਣ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਗਏ 787 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਹੁਲਾਰਾ ਪੈਕੇਜ ਵਿਚੋਂ 288 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਯਾਨਿ 35% ਟੈਕਸ ਰਾਹਤ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਿਸ ਦਾ ਲਾਭ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ 95 ਫੀਸਦ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੀਆਂ ਉਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ ਇਹ ਹਨ:

ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਕਰੈਡਿਟ: ਹੇਠਲੇ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਲਈ 400 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋੜਿਆਂ ਲਈ 800 ਡਾਲਰ ਦਾ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦਿਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਜਿਹੜੇ ਟੈਕਸ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ 75 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਸਾਲਾਨਾ (ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਲਈ ਡੇਢ ਲੱਖ ਡਾਲਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕੇਗਾ।

ਸੋਸ਼ਲ ਸਿਕਿਉਰਟੀ, ਐਸ. ਐਸ. ਆਈ., ਰੇਲ ਰੋਡ ਰਿਟਾਇਰਮੈਂਟ, ਵੈਟਰਨ ਡਿਸਏਬਿਲਿਟੀ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ: ਇਨ੍ਹਾਂ ਟੈਕਸ ਅਦਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਵਾਰ ਲਈ ਢਾਈ ਸੌ ਡਾਲਰ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਅਰਨਡ ਇਨਕਮ ਕਰੈਡਿਟ: ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬੱਚਿਆਂ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਅਰਨਡ ਇਨਕਮ ਕਰੈਡਿਟ ਦੀ ਰਕਮ ਆਰਜ਼ੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ। ਜਿਹੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਅਡਜਸਟਿਡ ਕੁਲ ਆਮਦਨ 16,420 (ਇਕੱਠਿਆਂ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜਿਆਂ ਦੀ 19,540 ਡਾਲਰ) ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਕਰੈਡਿਟ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

ਚਾਈਲਡ ਕਰੈਡਿਟ ਦੇ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਯੋਗਤਾ 'ਚ ਵਾਧਾ: ਚਾਈਲਡ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦੇ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸਾਲ 2009 ਅਤੇ 2010 ਲਈ 8500 ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ 3000 ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਕਰੈਡਿਟ ਵਧਿਆ: ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਪਹਿਲੀ ਜਨਵਰੀ, 2009 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘਰ ਖਰੀਦਣਗੇ ਉਹ 8000 ਡਾਲਰ ਦਾ ਕਰੈਡਿਟ ਲੈ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਮਾਰਟਗੇਜ ਰੈਵਨਿਊ ਵਿਭਾਗ ਰਾਹੀਂ ਫਾਇਨਾਂਸਿੰਗ ਉਤੇ ਰੋਕ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ

ਰਾਹਤ ਪੈਕਜ ਦੀਆਂ ਉਪ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਈਆਂ

ਕਿ ਘਰ ਖਰੀਦ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਵੇਚਿਆ ਜਾਵੇ।

ਕਾਰ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਟੈਕਸ ਛੋਟ: ਕਾਰਾਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਨਵੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਲਾਈਟ ਟਰੱਕ, ਰੀਕ੍ਰੀਏਸ਼ਨਲ ਮੋਟਰ ਗੱਡੀਆਂ ਅਤੇ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਸਾਲ 2009 ਅੰਦਰ ਖਰੀਦਣ ਉਤੇ ਸਟੇਟ ਤੇ ਲੋਕਲ ਸੇਲਸ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਡਿਊਟੀ ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਿਚੋਂ ਘਟਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਹ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ ਕਾਰ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਉਤੇ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਵਿਆਜ ਉਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਲਈ ਟੈਕਸਾਂ ਤੋਂ ਛੋਟ: ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਮਰੀਕਨ ਫੈਡਰਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਖਾਤਰ ਆਮਦਨੀ ਦਾ ਹਿਸਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਦੀ 2400 ਡਾਲਰ ਰਕਮ ਘਟਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਉਪਰ ਫੈਡਰਲ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅਮਰੀਕਨ ਅਪਰਚਿਊਨਿਟੀ (ਸਿੱਖਿਆ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ): ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਿੱਖਿਆ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਰਾਹੀਂ ਕਾਲਜ ਟਿਊਸ਼ਨ ਫੀਸ ਤੇ ਹੋਰ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ 2500 ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਘਟਾਈ ਜਾ ਸਕੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚੋਂ 40 ਫੀਸਦ ਕਰੈਡਿਟ ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ।

529 ਸਿੱਖਿਆ ਬੱਚਤ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਹੋਰ ਕਾਲਜ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਛੋਟ: ਸਿਖਿਆ ਯੋਜਨਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 529 ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਸਿਖਿਆ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿਚ ਕੰਪਿਊਟਰ ਤੇ ਕੰਪਿਊਟਰ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਬਦਲਵਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਟੈਕਸ (ਏ.ਐਮ.ਟੀ): ਉਬਾਮਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਪਹਿਲੂ ਬਦਲਵਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਟੈਕਸ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦਾ ਲੱਖਾਂ ਅਮਰੀਕਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਾਲ 2009 ਲਈ ਇਸ ਬਿਲ ਤਹਿਤ ਨਾ-ਵਾਪਸੀਯੋਗ ਨਿਜੀ ਕਰੈਡਿਟਾਂ ਲਈ ਏ.ਐਮ.ਟੀ. ਰਾਹਤ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸ ਤਹਿਤ ਏ.ਐਮ.ਟੀ. ਛੋਟ ਦੀ ਰਕਮ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ 70,950 ਡਾਲਰ ਅਤੇ ਇਕੱਲਿਆਂ ਫਾਈਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ 46,700 ਡਾਲਰ ਹੋਵੇਗੀ।

ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ: ਸਾਲ 2009 ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 179 ਤਹਿਤ ਪੂੰਜੀ ਖਰਚੇ ਉਤੇ ਬੋਨਸ ਘਿਸਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ।

ਛੋਟੇ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਲਈ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਘਾਟਾ: ਡੇਢ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਤੱਕ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਘਾਟੇ ਦੇ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੱਕ ਦਾ ਘਾਟਾ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਊਰਜਾ ਕਿਫਾਇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਕ: ਟੈਕਸਯੋਗ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਊਰਜਾ ਕਿਫਾਇਤੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰਚੇ ਵਿਚੋਂ 30% ਰਕਮ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਵਜੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਵੱਖੋ ਵੱਖ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਉਤੇ ਖਰਚ ਦੀ ਹੱਦ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਸਾਰੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਕੁਲ ਖਰਚ ਦੀ ਹੱਦ ਟੈਕਸ ਕਰੈਡਿਟ ਦੀ ਖਾਤਰ 1500 ਡਾਲਰ ਮਿਥੀ ਗਈ ਹੈ।

MRP TRAVEL

Lowest International and Domestic Fares

FLY ANY AIRLINE OF YOUR CHOICE

Providing the lowest Airfare, Cruise and Travel Packages to Asia, Africa, Europe, the Middle East and North America

408-929-8005

E-mail:jkulwant@sbcglobal.net
2123 Port Way, San Jose, CA 95133
CST: 2097308-40

Emirates · SINGAPORE AIRLINES · Asiana Airlines · malaysia

We Also Offer Notary Service

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ

ਲਿੱਕਰ ਸਟੋਰ/ਗੈਸ ਸਟੇਸ਼ਨ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Wanted a Liquor Store or Gas Station in California.

Money that can be put down is 200K. Deal is only possible with perfect Paperwork for 2006,2007,2008. And Gas Station with Healy and all other updates. There should be no hidden sale/purchase. Kindly contact as soon as possible.

Ph: 559-776-7538

E-mail: kulwant8019@yahoo.com

REAL ESTATE & LOANS-HOME/BUSINESS

We Specialize in Bay Area, Sacramento and Central Valley

PARMINDER DEOL Call:925-980-1279

ਪਰਮਿੰਦਰ ਦਿਓਲ 925-980-1279
forhomes@yahoo.com

RESIDENTCIAL, BUSINESS AND COMMERCIAL PROPERTIES AND LOANS

ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਘਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮੌਕਾ

ਕਿਰਾਏ 'ਤੇ ਘਰ ਲੈਣ ਨਾਲੋਂ ਆਪਣਾ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੁਣ ਕਿਤੇ ਸੌਖਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਕਿਸ਼ਤ ਕਿਰਾਏ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Best Time to Buy Bankowned, Foreclosure and Short Sale Properties

JIWAN SINGH Call: 916-759-1923

Homes Loans

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਐਫ.ਐਸ.ਏ. ਲੋਨ 3% ਡਾਊਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂਕਿ ਮੇਰੇ ਪਹਿਲੇ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਨੇ ਹੱਥ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। -ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੱਧੂ

ਮੈਂ ਜਿਸ ਲੋਨ ਅਫਸਰ ਤੋਂ ਘਰ ਲਈ ਲੋਨ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਸਾਂ, ਉਸ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰਾਉਣਾ ਸੀ ਸਗੋਂ ਮੇਰਾ 10,000 ਡਾਲਰ ਵੀ ਡੋਬ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੇਰਾ ਲੋਨ ਬਹੁਤ ਆਸਾਨ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਝੱਟਪਟ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। -ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਬੈਂਸ

Purchase home with 3.5% Down FHA

ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ
916-759-1923

Direct Mortgage Lender LOW RATES

Best Rates/Quality Service

ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਬੇ-ਏਰੀਆ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਵੈਲੀ ਲਈ ਲੋਨ ਉਪਲਬਧ ਹੈ।

WE SPECIALIZE IN SBA & FHA FROM DIRECT LENDERS AND MAJOR BANKS

ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਲਾਹ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਕਾਲ ਕਰੋ: 408-598-9605, 209-996-1681

UNITED MORTGAGE & REALTY

Self Employed OK First Time Home Buyers OK
Bank Owned Properties

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼

ਸਨਿਚਰਵਾਰ, 28 ਫਰਵਰੀ, 2009

ਹਿੰਸਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੈ, ਤਾਕਤ ਦਾ ਨਹੀਂ-ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

ਸੰਪਾਦਕੀ

ਦੰਗੇ ਤੇ ਉਜਾੜੇ

ਗੋਧਰਾ ਰੇਲ ਕਾਂਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਹੋਏ ਫਿਰਕੂ ਕਤਲੇਆਮ ਨੂੰ ਹੁਣ 7 ਸਾਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ 952 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 228 ਵਿਅਕਤੀ ਲਾਪਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਹੁਣ 7 ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਬਾਅਦ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਿਆਇਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਅਕਤੀ ਵੀ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਮਝੇ ਜਾਣਗੇ। ਇੰਝ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਮੁਸਲਿਮ ਵਿਰੋਧੀ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਕੁਲ ਗਿਣਤੀ ਵਧ ਕੇ 1180 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਕਤਲੇਆਮਾਂ ਵਿਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਕਸਰ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਅਤੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਰਿਵਾਰ ਲੰਮੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਇਨਸਾਫ ਦੀ ਉਡੀਕ ਅਤੇ ਪੈਰਵਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਖਿਰ ਥੱਕ ਹਾਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਦਿਆਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਨਸਾਫ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਦੀ ਝਾਕ ਤਿਆਗਣ ਲਗਦੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਸਿਹਤ ਵੀ ਜੁਆਬ ਦੇਣ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਸਮੂਹਿਕ ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਕਤਲੇਆਮਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੜੇ ਵੱਡੇ ਉਖੇੜੇ, ਵਿੱਤੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਉਜਾੜੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਲੰਮਾ ਚਿਰ ਤੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲੜਨ ਦਾ ਜਿਗਰਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਰੱਖਣਾ ਬੜੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਗੱਲ ਹੈ। ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੇ ਵਸ ਪੈਣ ਤੋਂ ਤਾਂ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਵਸਦੇ ਰਸਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਡਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਘਰ-ਬਾਰ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਉਖਾੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਉਹਦੇ ਲਈ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਵਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬੜੀ ਔਖੀ ਗੱਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਤੋਂ ਸਾਡੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਇੰਨੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਹੈ ਕਿ ਉਖੜੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੁੜ ਪੈਰ ਲਾਉਣ ਦੇ ਸੰਸੇ ਹੀ ਸਾਹ ਨਹੀਂ ਲੈਣ ਦਿੰਦੇ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਹੋਏ ਧਾਰਮਿਕ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਇਕ ਤੋਂ ਵਧ ਵਾਰ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕ ਚਸ਼ਮਦੀਦ ਗਵਾਹ ਦੀ ਇਨਸਾਫ ਉਡੀਕਦਿਆਂ ਅਖੀਰ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਬਹੁਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹਕੂਮਤੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਅਤੇ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕਤਲੇਆਮ ਜਰਿਆ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਰਾਹਤ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਬਹਾਨੇ ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ।

ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਵੁਕ ਅਪੀਲਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਕਈ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਗਏ ਦੱਸੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪੈਸਾ ਜਿਹੜਾ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਨਵੇਂ ਉੱਠੇ ਕਥਿੱਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਪਹੁੰਚਣ ਲੱਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤੀਵਾਨਾਂ ਨੇ ਵੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਜਾਂ ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਥਿਆਰ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ। ਹਰ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਬਲਿਊ ਸਟਾਰ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਯਾਦ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਇਕ ਬੀਬੀ ਦਰਸ਼ਨ ਕੌਰ ਨਾਲ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਾਦਲ) ਦੇ ਇਕ ਆਗੂ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹਿੱਤ ਵਲੋਂ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵੱਡੀ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਉੱਪਰ ਆਪਣੀ ਆਸ ਲੈ ਕੇ ਆਈਆਂ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਿੱਖ ਬੀਬੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਿਰਾਸ਼ ਪਰਤਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਨਾਨਾਵਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਾਹੇ-ਬਗਾਹੇ ਹੁੰਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵੀ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਲਾਟ ਜਾਂ ਫਲੈਟ ਵਗੈਰਾ ਦੇਣ ਦੇ ਚਰਚੇ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਰਾਹਤ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਬਹੁਤ ਥੋੜੇ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਹੇਠਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਅਫਸਰਸ਼ਾਹੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਘੀਸੀ ਕਰਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਅਣਖ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਉਂਜ ਹੀ ਅਜਿਹੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ। ਅਖੀਰ ਗੱਲ ਇਥੇ ਮੁਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੰਗਿਆਂ ਜਾਂ ਆਫਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁੜ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਉੱਪਰ ਖਲੋਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇੰਜ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉੱਜੜੇ ਪੁਜੜੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਹਿੰਮਤ ਨਾਲ ਮੁੜ ਵਸਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਜੜਣ ਤੇ ਵੱਸਣ ਦਾ ਬੜਾ ਲੰਮਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੈ।

ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਭੇੜਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਉਜਾੜੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਕੁਝ ਅਸੂਲ ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਫੌਜਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਲੜਦਿਆਂ ਨਾਗਰਿਕ ਬਸਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਅਜਿਹਾ ਫਿਰਕੂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਆਮ ਲੋਕ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਮਨ-ਅਮਾਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਜਿਊਂਦਿਆਂ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ੀ ਰੋਟੀ ਕਮਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਉਹੋ ਅਕਸਰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫਿਰਕੂ ਭੇੜਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਮੁਲਕਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਹੀ ਮਾਰੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਗੁਜਰਾਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਐਫੀਡੈਵਿਟ ਦਾਖਲ ਕਰਕੇ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਦੀ ਇਕ ਮਨਿਸਟਰ ਬੀਬੀ ਮਾਇਆ ਕੋਡਨਾਨੀ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ 95 ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਵੰਡੇ ਸਗੋਂ 15000 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 17000 ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਦੀ 28 ਫਰਵਰੀ 2002 ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪੜਤਾਲੀਆ ਟੀਮ ਕੋਲ ਗਵਾਹਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਗੁਜ਼ਰਾਤ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਮਾਰੇ ਗਏ ਜਾਂ ਲਾਪਤਾ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਦੇਣ ਵਿਚ ਤੇਜ਼ੀ ਲਿਆਵੇਗੀ? ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਠਾਹ ਸੋਟਾ

-ਚਾਚਾ ਬੇਲਿਹਾਜ਼

ਭਖੇਗਾ ਚੋਣ-ਦੰਗਲ

ਫੇਰ ਮੱਚਣਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੋਣ ਦੰਗਲ
ਕਿਸੇ ਜਿੱਤਣਾ ਕਿਸੇ ਨੇ ਹਾਰ ਬਹਿਣਾ।
ਫੋਕੇ ਵਾਅਦੇ ਤੇ ਖਾਲੀ ਭਰੋਸਿਆਂ ਦਾ,
ਲਗਾਤਾਰ ਹੁਣ ਗਰਮ ਬਾਜ਼ਾਰ ਰਹਿਣਾ।
ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਫੇਰ ਨਰਦਾਂ
ਕਰਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਤਾਈਂ ਲਾਚਾਰ ਰਹਿਣਾ।
ਦੋਹੀਂ ਹੱਥੀਂ ਮਚਾਉਣੀ ਏਂ ਲੁੱਟ ਉਨ੍ਹਾਂ,
ਫਿਰ ਵੀ ਖੁਦ ਤਾਈਂ ਸੇਵਾਦਾਰ ਕਹਿਣਾ।
ਛਿੰਦੋ ਜਾਊ ਗੁਲਾਬੋ ਕੋਈ ਆਣ ਬੈਠੂ
ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੇ ਸਦਾ-ਬਹਾਰ ਰਹਿਣਾ
ਜਦ ਤੱਕ ਜਨਤਾ-ਜਨਾਰਧਨ ਜਾਗਦੀ ਨਹੀਂ,
ਭਾਰਤ ਵਾਸੀਆਂ ਹੁੰਦਿਆਂ ਖੁਆਰ ਰਹਿਣਾ।

ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੀਤੇ ਦੋ ਸਾਲ

ਦੋ ਮਾਰਚ 2009 ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਤੀਜੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਵੀ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ 2007 ਵਿਚ ਸੱਤਾ ਵਿਚ ਆਈ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਦੋ ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਿਹਾਜ਼ ਨਾਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਾਰਜਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਰਵਰੀ 2007 ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹੜੇ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕੇ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਨੇ ਕੁਰਸੀ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ, ਕੀ ਉਹ ਪੂਰੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ? ਜਨਤਾ

ਸ਼ੰਮੀ ਸਰੀਨ

ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਗਏ ਸੁਪਨੇ ਕਿੰਨੇ ਪੂਰੇ ਹੋਏ ਹਨ?

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ, ਸਿੱਖਿਆ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ, ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸੜਕ ਮਾਰਗਾਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਉਪ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਨਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੰਡ ਕੇ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਨਤਾ ਦੀ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਾਂਟ ਵੰਡਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ‘ਤੇ ਖਾਸ ਮਿਹਰਬਾਨ ਹੋਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਰਨ ਸਾਫ ਹੈ, ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1997-2002 ਦੇ ਸ਼ਾਸਨਕਾਲ ਦੇ ਅਖਰੀਲੇ ਸਾਲ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਬਾਦਲ ਨੇ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿਚ ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਗ੍ਰਾਂਟਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਸਨ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਕਾਲੀ-ਭਾਜਪਾ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਹਾਰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸਕੇ ਸਨ। ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਾਰੀ ਸੰਗਤ ਦਰਸ਼ਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਾਫੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਚੁੱਕਿਆ ਕਦਮ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਾ ਮਿਲੇ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਐਲਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਹੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮਲਟੀਪਲੈਕਸ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਂਗ ਅਸਮਾਨ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪਲਾਂਟ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਲਏ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ।

ਉਪ-ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਾਦਲ ਹੁਣ ਸੁਖਬੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕੁਰਸੀ ‘ਤੇ ਵੀ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਗਠਜੋੜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮਾਂ, ਕੌਂਸਲਾਂ, ਬਲਾਕ ਸਮਿਤੀਆਂ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦਾਂ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੁਖਬੀਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਤੰਤਰ ਦੇ ਦੁਰਉਪਯੋਗ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵੀ ਲੱਗੇ ਸਨ। ਹੁਣ ਜਦੋਂਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ ‘ਤੇ ਹਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਧਾਂਦਲੀਆਂ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਜ਼ਾਹਿਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਅਰਧ ਸੈਨਿਕ ਬਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖ ਰੇਖ ਵਿਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਹੁਣੇ ਤੋਂ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਐਲਾਨ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਿਜਲੀ ਸੰਕਟ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ ਕਈ ਨਵੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸੰਕਟ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਦਿਖ ਰਹੀ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਵਿਚ ਨਵੇਂ-ਨਵੇਂ ਮਲਟੀਪਲੈਕਸ, ਮਾਲ ਅਤੇ ਹੋਟਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਾਂਗ ਅਸਮਾਨ ਛੂਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਬਿਜਲੀ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਨਵੇਂ ਪਲਾਂਟ ਲਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਪੈਰ ਪਿਛਾਂਹ ਖਿੱਚ ਲਏ ਹਨ। ਕੁਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਅੰਦਰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਸਿਰੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੇ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਧੁੰਦਲੀਆਂ ਦਿੱਸ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਚ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਲੋਕ ਕਤਰਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਨਰਸਿੰਗ ਹੋਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਇੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੀਸ ਦੇ ਸਕਣਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਦੇ ਵਸ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਹਸਪਤਾਲ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਮੱਧ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ‘ਤੇ ਖਰੇ ਨਹੀਂ ਉਤਰਦੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲੱਖ ਦਾਅਵੇ ਕਰ ਲਓ, ਸਭ ਬੇਕਾਰ ਹਨ।

ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਦੀ ਤੇਜ਼ ਰਫਤਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲਈ ਚੰਗੇ ਸੜਕੀ ਮਾਰਗਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਰਗਾਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਜੇਕਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ, ਕਸਬਿਆਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਜੋੜਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਥਾਨਕ ਸੜਕਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ‘ਤੇ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਾਜ਼ਿਬ ਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੇਜ਼ ਰਫ਼ਤਾਰ ਸ਼ਾਹੀ ਮਾਰਗਾਂ ‘ਤੇ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੀ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਥੇ ਹਰ ਸੌ-ਪੰਜਾਹ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ‘ਤੇ ਟੋਲ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਭਾਰ ਵਧਦਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਰਾਏ ਵਧਣ ਕਾਰਨ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਾਧਾਰਣ ਬਸ ਦੀ ਟਿਕਟ ਦਾ ਜੁਗਾੜ ਕਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ‘ਏ.ਸੀ.’ ਬੱਸਾਂ ਵਿਚ ਯਾਤਰਾ ਕਿੱਦਾਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ?

ਮੁੱਦੇ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਆਮ ਬੰਦੇ ਦੀਆਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਦੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ, ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਭਾਈ-ਭਤੀਜਾਵਾਦ ਹੀ ਮੁੱਖ ਅੜਿੱਕਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਿਪਟਣ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਵਹਾਰਿਕ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਪੂਰੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ, ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤਾਂ ਪੂਰੇ ਕਰ ਲਵੇਗੀ, ਪਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।

ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਲੈ ਪਤਲੀਏ ਨਾਰੇ...

-ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਿਲਦਾਰ

ਮੌਜੂਦਾ ਆਧੁਨਿਕ ਦੌਰ ਵਿਚ ਘੁੰਡ ਕੱਢਣ ਦੀ ਰਸਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਲਗਪਗ ਲੁਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕੰਢੇ ਅੱਪੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਹ ਰਿਵਾਜ਼ ਸਦੀਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲਿਆ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਕੇ ਔਰਤਾਂ ਸਹੁਰੇ ਕੋਲੋਂ ਅਤੇ ਜੇਠਾਂ ਤੋਂ ਜਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਘੁੰਡ ਕੱਢਦੀਆਂ ਸਨ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁਣ ਵੀ ਘੁੰਡ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਪੁਰਾਣੀ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਨੰਦਾਂ ਦੀ ਰਸਮ ਵੇਲੇ ਵਿਆਹ ਵਾਲੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਅੰਗ ਨੰਗਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਲਾਵਾਂ ਵੇਲੇ ਵੀ ਲੜਕੀ ਦਾ ਮੂੰਹ ਨੰਗਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਘੁੰਡ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਹਯਾ ਦਾ ਗਹਿਣਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੁੜੀਆਂ ਦਾ ਨੰਗੇ ਸਿਰ ਅਤੇ ਨੂੰਹਾਂ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਘੁੰਡ ਤੋਂ ਚੱਲਣਾ ਮਾੜਾ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਘੁੰਡ ਦੀ ਇਸ ਅਤਿ ਪੁਰਾਣੀ ਪਰੰਪਰਾ ‘ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੀਤ ਅਤੇ ਲੋਕ ਗੀਤ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ‘ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਲੈ ਪਤਲੀਏ ਨਾਰੇ ਸਹੁਰਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਆ ਗਿਆ’ (ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਜੱਗਾ), ‘ਘੁੰਡ ਚੁੱਕਦੇ ਭਾਬੀ ਪੰਜਾਂ ਦਾ ਫੜ ਲੈ ਨੋਟ’ (ਕਰਨੈਲ ਗਿੱਲ), ‘ਘੁੰਢ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰੀਂ ਮੁਟਿਆਰੇ ਛੜਿਆਂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਬੁਰੀ’ (ਚਾਂਦੀ ਰਾਮ), ‘ਹੁਕਮ ਤਹਿਸੀਲੋਂ ਆ ਗਿਆ, ਘੁੰਡ ਕੱਢ ਕੇ ਫਿਰੇ ਨਾ ਕੋਈ’ (ਕਰਮਜੀਤ ਧੂਰੀ)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਬੋਲੀਆਂ ਵਿਚ ‘ਸਹੁਰੇ ਕੋਲੋਂ ਘੁੰਡ ਕੱਢਦੀ ਨੰਗਾ ਰੱਖਦੀ ਕਲਿੱਪ ਵਾਲਾ ਪਾਸਾ’ ਕਾਫੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ। ਮਲਕੀ-ਕੀਮਾ ਦੀ ਲੋਕ ਗਾਥਾ ਦੇ ਬੋਲ, ‘ਤੂੰ ਜਦ ਹੱਸਦੀ ਏਂ ਪੱਲੇ ਦਾ ਓਹਲਾ ਕਰਕੇ’ ਵੀ ਘੁੰਡ ਦੇ ਰਿਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਸਦੀਆਂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਣ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਭਰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਔਰਤਾਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਕਿਤੇ-ਕਿਤੇ ਘੁੰਡ ਕੱਢਦੀਆਂ ਹਨ। ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਇਕ ਪਿੰਡ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਔਰਤਾਂ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹਨ। ਘੁੰਡ ਨੇ ਸਦੀਆਂ ਤੱਕ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਚੰਨ ਵਰਗੇ ਮੁਖੜਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਲੁਕੋ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਚੰਗੀ ਜਾਂ ਮਾੜੀ, ਇਹ ਵਿਰਾਸਤ ਲੁਪਤ ਹੋਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਅੱਪੜ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਵੱਡੇ ਘਪਲੇ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ

ਸਿਰ 'ਤੇ ਆਈਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਸਿਆਸੀ ਨਾਟਕ ਸਿਖਰਾਂ 'ਤੇ ਹੈ। ਸੀ.ਪੀ.ਐਮ. ਦੇ ਸੁਪਰੀਮੋ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਗਠਨ 'ਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਾ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇਕ ਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰ

ਬਲਬੀਰ ਪੁੰਜ

ਦੇਣਗੇ। ਇਹ ਵੱਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਖ਼ੁਦ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਭਾਈਵਾਲ ਤਾਂ ਦੋਫਾੜ ਹੀ ਹਨ, ਅਕਸਰ ਸਾਰੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਖੀ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਜਿਥੇ ਜ਼ਹਿਰ ਉਗਲ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਖ਼ੁਦ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋਗਲਾਪਨ ਸਾਫ਼ ਝਲਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਡੀਲ ਕਰਨ 'ਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਤ ਨਿੰਦਣਾ ਨਹੀਂ ਭੁੱਲਦੇ। 'ਲਵਲੀਨ ਕੇਸ' ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਦੋਗਲੇਪਨ ਨੂੰ ਹੀ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅੰਦਰੂਨੀ ਕਲੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਇਕ ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਥੀਆਂ 'ਚ ਮਾਇਆਵਤੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਜੈਲਲਿਤਾ ਤੱਕ ਦੇ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਖ਼ੁਦ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੌਦੇਬਾਜ਼ੀ 'ਚ ਦਲਾਲੀ ਨਾਲ ਰੰਗੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਉਹ ਅੱਜ ਖ਼ੁਦ ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸਿਆਸੀ ਨਾਟਕ ਨਾ ਕਹੀਏ ਤਾਂ ਹੋਰ ਕੀ ਕਹੀਏ'?

ਕੇਰਲਾ ਵਿਚ ਜੋ ਸਿਆਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਹ ਸੱਤਾ ਪੱਖ-ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ 'ਚ ਹੀ ਘਮਸਾਣ ਮਚਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੀ. ਵਿਜਯਨ 'ਲਵਲੀਨ ਕੇਸ' 'ਚ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ ਪਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਵਿਜਯਨ ਦੇ ਪੱਖ 'ਚ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਦਬਾਅ ਹੇਠ ਵਿਜਯਨ ਦੁਆਲੇ ਘੇਰਾ ਕੱਸਿਆ ਹੈ। ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੀ ਜੁਲਾਈ ਵਿਚ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹਮਾਇਤ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਕਰਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਿਆਸੀ ਰੰਜਿਸ਼ ਕਾਰਨ ਮਾਕਪਾ ਤੋਂ ਬਦਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਅਸਲ ਵਿਚ 1995 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕੇਰਲਾ 'ਚ ਚਾਰ ਪਣ-ਬਿਜਲੀ ਸਟੇਸ਼ਨ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਠੇਕੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਦੋਂ ਭਾਰਤ ਹੈਵੀ ਇਲੈਕਟ੍ਰੀਕਲਜ਼ ਲਿਮ. (ਭੇਲ) ਨੇ ਘੱਟ ਲਾਗਤ 88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀਆਂ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਇਲਾਜ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਡੀ-ਚੋਟੀ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ

'ਤੇ ਹੀ ਇਹ ਕੰਮ ਸੰਪੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖੀ ਸੀ। ਪਰ ਵੇਲੇ ਦੀ ਮਾਰਕਸੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਹੀ ਠੇਕਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ।

ਉਦੋਂ ਵਿਜਯਨ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਸਨ ਅਤੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਜਾਮਾ ਪਹਿਨਾਉਣ ਲਈ ਉਹ ਆਪਣੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇਕ ਵਫ਼ਦ ਲੈ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵੀ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਯੋਜਨਾ 'ਚ 370 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਬਰਬਾਦ ਹੋਏ। ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਠੇਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ

ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਕੋਚੀ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ। 72 ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਫੌਜ ਕੰਧ ਬਣਾ ਕੇ ਖੜ੍ਹੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦਾ ਕੰਮ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਨਾ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਕੇਰਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਹੈਰਾਨ ਸੀ ਕਿ ਆਖਿਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਤੋਂ ਜਾਂਚ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੀ? ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੇ ਲੋੜ ਸਮਝਦਿਆਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਕਰਕੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਿਜਯਨ ਧੜੇ ਨੂੰ ਝਟਕਾ ਲੱਗਣਾ ਸੁਭਾਵਿਕ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਿਜਯਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਘਪਲੇ ਦੇ ਅਸਲੀ ਸੂਤਰਧਾਰ ਵਜੋਂ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ। ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਹੀ ਉਸ ਵਫ਼ਦ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾ ਕੇ ਠੇਕੇ ਨੂੰ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਿਜਯਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕੁਲ 370 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਕਈ ਛੋਟੀਆਂ-ਛੋਟੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਵੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਟੈਂਡਰ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਠੇਕਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਕੰਪਨੀ 'ਲਵਲੀਨ' ਨੇ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਚ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਟੈਂਡਰ ਰੱਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਇਕ ਹੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਮੁਲਜ਼ਮ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਅਤੇ ਮੁਨਸਿਫ ਬਣਨ ਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮਿਸਾਲ ਹੋਰ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ? ਇਸ ਘਪਲੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਲੈਣੀ ਪੈਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਇਥੇ ਰੁਕਾਵਟ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਨਾਲ ਲਵਲੀਨ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਟਕਰਾਅ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਕੇਰਲਾ ਸਰਕਾਰ ਬਚਣਾ ਚਾਹੇਗੀ।

ਕੌਮੀ ਦਰਪਣ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਲਵਲੀਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਕੰਮ ਲਈ ਟੈਂਡਰ 'ਚ ਜੋ ਦਰ ਦਰਸਾਈ ਸੀ, ਉਹ 'ਭੇਲ' ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਦਰ ਨਾਲੋਂ ਕਾਫੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਥਲਸੇਰੀ 'ਚ ਸਥਿਤ ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ ਲਈ 88 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਾਲੀਆਂ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਠੇਕਾ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਜੋ ਅੰਤਿਮ ਸੇਵਾ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚ ਕੈਂਸਰ ਸੈਂਟਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਉਪਲਬੱਧ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੈਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਰਕਮ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਭਾਰਤੀ ਏਜੰਟ ਦੇ ਖਾਤੇ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੰਮ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਏਜੰਟ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ ਦੇਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਹੁਣ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੇਜੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਲਾਹ ਨੂੰ ਜਿੰਨਾ ਟਾਲਿਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅਦਾਰੇ 'ਭੇਲ' ਨੂੰ ਅਣਡਿੱਠ ਕਰਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਬਹੁਕੌਮੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪੋਲ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਖੋਲ੍ਹੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਸਿਰ 'ਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਾਰਤ ਤੀਜੇ ਮੋਰਚੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਅਤੇ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਰੇਕ ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਤਾਂ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. ਜਾਂਚ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਲਵਲੀਨ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਆਪਣੀ ਧੌਣ ਫਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੀ.ਬੀ.ਆਈ. 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ, ਕਿਉਂ? ਮਾਰਕਸਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਚਰਿੱਤਰ ਕੇਰਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਸਕੱਤਰ ਵਿਜਯਨ ਦੀ ਆਪਸੀ ਖਿੱਚੋਤਾਣ ਤੋਂ ਵੀ ਜ਼ਾਹਿਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਉਪਰ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਸਿਆਸੀ ਵਾਅਦੇ ਪਖੰਡ ਸਿੱਧ ਹੋਏ

ਮੁਲਾਇਮ ਸਿੰਘ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਕਲਿਆਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਮਿਲ ਕੇ ਲੜਨ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖ ਕੇ ਇਕ ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ। ਮਹਿਜ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੋ ਕੱਦਾਵਰ ਨੇਤਾ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮੰਡਲ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ

ਮਹੇਸ਼ ਰੰਗਰਾਜਨ

ਉਥਲ-ਪੁਥਲ ਵੇਲੇ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕ ਸਨ।

ਗੁਆਂਢੀ ਰਾਜ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਰਾਬੜੀ ਦੇਵੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗ ਦਾ ਵੰਸ਼ ਹੁਣ ਮਿਲ ਕੇ ਅਜਿਹੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਹੱਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਅਗਲੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਧੁਰੀ ਬਣਨ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲਾ ਦੇਵੇਗਾ।

ਮੰਡਲ-ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਪਣੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੌਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਹੀ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜਾਤੀ-ਵਰਗ ਦੀ ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਜਿਹਾ ਅਕਸ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਨਾਲ ਗਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਿਤੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਚਿਹਰਾ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਲਾਲੂ ਪ੍ਰਸਾਦ ਯਾਦਵ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸਮਾਜਿਕ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵਰਾਜ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਨੇ ਬੜੀ ਸਾਵਧਾਨੀ ਨਾਲ ਲੋਕ-ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਆਧਾਰ ਬਣਾਇਆ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਫਿਰ ਵੀ ਇਥੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕ

ਮੰਡਲ-ਆਧਾਰਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਆਪਣੇ ਬੇਹਤਰੀਨ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਦੌਰ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਬਾਅਦ ਉਥੇ ਹੀ ਆ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਚੱਲੀ ਸੀ। ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਜਾਤੀ-ਵਰਗ ਦੀ ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੇ ਵੀ ਨੇਤਾ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਨਤਕ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਛਾਪ ਛੱਡਣੀ ਹੈ। ਭਾਜਪਾ ਵਿਚ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਪਟੇਲ ਅਤੇ ਉੱਚ ਜਾਤੀ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗ੍ਰਹਿ ਰਾਜ ਵਿਚ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਜਿਹਾ ਅਕਸ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਹੜਾ ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਨਾਲ ਗਤੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਹਾਅ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਕੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਅਗਰਦੂਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। 1990 ਵਿਚ ਜਿਹੜਾ ਬਦਲਾਅ ਦਾ ਦੌਰ ਚੱਲਿਆ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਵਿਚ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਮੰਡਲ-2 ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਕਦੀ ਕਦੀ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਅਜਿਹਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਮੰਡਲ ਵਰਗ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਿਖ਼ਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਲੇਕਿਨ ਇਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਪਿੱਛੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਵਿਆਪਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਇਹ ਬੇਹੱਦ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਖੇਤਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਸਰਬਪੱਖੀ ਬਦਲਾਅ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਤਕਰੀਬਨ 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਮੱਧ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੌ ਸਾਲ ਤੱਕ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਏਜੰਡਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸੀ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਖੜੇ ਹੋਏ। ਮਹਾਤਮਾ ਫੂਲੇ ਨੇ 1848 ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਲਈ ਇਕ ਆਸ਼ਰਮ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿਚ ਤਾਮਿਲ ਦਲਿਤ ਲੇਖਕ ਇਯੋਥੀ ਦਾਸ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਰੂਪ ਨਾਲ ਬੇਹਤਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਿਲੇ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿਚ ਜੋ ਵੱਡੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਖੜੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੀ ਮੁੱਖ ਧੁਰੀ ਵਿਚ ਸਨ। ਤਾਮਿਲ ਅਤੇ ਮਰਾਠੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਖੇਤਰਾਂ ਦੇ ਜਾਤੀ ਆਧਾਰਤ ਵਿਆਪਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲਾਂ ਸਨ। ਮਿਸਾਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੇਰੀਅਰ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਹਿਲਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੀ ਕੁਝ ਹੋਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੰਪਰਾਗਤ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਨੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ।

ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਤਾਂ ਦਿੰਦੇ ਹੀ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਰ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਾਵਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਂਕੜਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਫਰਕ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਘਰ ਵਿਚ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਡਿਲਵਰੀ ਸਮੇਂ ਹਸਪਤਾਲ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦਲਾਂ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮਤਭੇਦ ਜੋ ਵੀ ਹੋਣ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਰਾਵੜੀਅਨ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਨ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਹੈ।

ਇਵੇਂ ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਲਕਿ ਕੋਈ ਵਿਆਪਕ ਉਤਪਾਦਕ ਪਰਿਯੋਜਨਾ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੀ ਵਜ੍ਹਾ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਗੰਗਾ ਘਾਟੀ ਵਿਚ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸੱਚ ਹੈ।

ਇਹ ਕੌੜੀ ਸਚਾਈ ਉਦੋਂ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਸਵਰਗੀ ਰਾਮ ਮਨੋਹਰ ਲੋਹੀਆ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਜ ਕਈ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਆਦਰਸ਼ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਬਦਲਾਵ ਦੀ ਖਾਤਿਰ ਜਾਤ-ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਤਬਕਿਆਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਲਈ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਰਚ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਨਾਦਰ ਜਿਹੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਪ੍ਰਭੁਤੱਵ ਨੇ ਦਰਾਵਿੜਾਂ ਦੇ ਅੰਦੋਲਨ ਲਈ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ। ਸਾਲ 1963 ਵਿਚ ਜਦ ਕਾਮਰਾਜ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਛੱਡਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿਚ ਨਾਦਰਾਂ ਦਾ ਹੀ ਰਾਜ ਸੀ। ਇਹ ਪ੍ਰਭੁਤੱਵ ਕਾਰੋਬਾਰ, ਪੇਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਝਲਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਆਪਕ ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ।

ਉੱਤਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਦੂਜਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਆਯਾਮ ਗਾਇਬ ਹੈ। ਮੰਡਲ ਦੇ ਖੇਡ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਮਾਮ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖੇਤੀ ਬਲਕਿ ਛੋਟੇ-ਮੋਟੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਨਵੇਂ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਜਾਂ ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਭਰਦੇ ਹੋਏ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ।

ਲਿਖਤੁਮ

ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਦੁਪਾਲਪੁਰ

ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਤਬੀਤ?

ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤੀ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਦਕਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਸ਼ੇ ਮੁਤਾਬਕ ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇ ਸਿੱਖ ਹਸਦਿਆਂ-ਖੇਲਦਿਆਂ-ਖਾਂਵਦਿਆਂ ਪੈਹਨੰਦਿਆਂ, ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਪਰ-ਵਰਣਿਤ ਤਿੰਨ ਤਬੀਤਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਬਹਾਰ ਵਰਗਾ ਖੇੜਾ, ਦੂਸਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ-ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਆਤਮ-ਰੱਖਿਆ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਰਜ-ਸਿੱਧੀ ਲਈ, ਆਪਣੇ ਗਲੇ ਵਿਚ ਤਾਂਬੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਧਾਤੂ ਨਾਲ ਮੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਤਬੀਤ ਪਹਿਨੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਕਈਆਂ ਨੇ ਬਾਂਹ ਦੇ ਉਤਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਜਾਂ ਸਰੀਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅੰਗ ਨਾਲ ਤਬੀਤ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਨੌਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਲੀ-ਔਲੀਆ ਜਾਂ 'ਕਾਲਾ-ਇਲਮ' ਜਾਨਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਜੋਗੀ ਪੀਰ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮੰਤਰ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਤਬੀਤ 'ਚ ਮੜ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਪਹਿਨਣ ਨਾਲ ਕਥਿਤ 'ਇਲ-ਬਲਾਵਾਂ' ਸਰੀਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਹੀਂ ਢੁਕ ਸਕਦੀਆਂ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਅਜਿਹੇ ਤਬੀਤ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਧਾਰੀ ਹੋਈ ਕੋਈ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤਬੀਤ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੱਕੀ ਹਦਾਇਤ ਵੀ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਨੇ ਕਿ ਤਬੀਤ ਤਾਂ ਹੀ ਅਸਰ ਕਰੇਗਾ, ਜੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਪਲ ਵੀ ਸਰੀਰ ਤੋਂ ਦੂਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਜਾਦੂ-ਟੂਣਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਬੀਤਾਂ ਦੀ 'ਬਖਸ਼ਿਸ਼' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੀਰ-ਫਕੀਰ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ, ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਤ ਨੂੰ 'ਸ਼ਿਲਾ' ਕਮਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਦੀ ਬਦੌਲਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ 'ਤਾਕਤ' ਸਦਕਾ, ਉਹ ਫਿਰ ਲੋਕਾਈ ਦਾ 'ਪਰਉਪਕਾਰ' ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।

ਲੇਕਿਨ ਦਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਏ ਗਾਡੀ-ਰਾਹ ਦੇ ਧਾਰਨੀ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਲੇਵਾ ਪੈਰੋਕਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਤਰਾਂ-ਮੰਤਰਾਂ ਆਦਿ ਵਹਿਮਾਂ-ਭਰਮਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਗ ਦੇਣ ਦੀ ਕਰੜੀ ਹਦਾਇਤ ਹੈ। ਗੁਰਮਤਿ ਵਿਚ ਐਸੇ ਕਰਮ ਕਾਂਡਾਂ ਨੂੰ ਭਰਮ-ਜਾਲ ਕਹਿ ਕੇ ਭੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤਬੀਤ ਪਹਿਨੀ ਫਿਰਦਾ ਕੋਈ ਸੱਜਣ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੋਰ ਜੋ ਕੁਝ ਮਰਜੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਉਹ ਖੁਦ ਨੂੰ 'ਸਿੱਖ' ਸਮਝਣ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਨਾ ਖਾਵੇ। ਪਾਠਕ ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਲਿਖਤ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਰੱਖ ਲਿਐ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਤਿੰਨ ਤਬੀਤਾਂ ਵਾਲਾ, ਨਾਲੇ ਹੁਣ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖੀ ਮਾਰਗ ਵਿਚ ਤਬੀਤਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਾਠਕ ਜਨੋਂ, ਪੰਜਾਬੀ ਸ਼ਾਇਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੋਹਨ ਸਿੰਘ, ਕਿਸੇ ਕਬਰ 'ਤੇ ਚਿਰਾਗ ਬਾਲਣ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਇਕ ਲੜਕੀ ਵਲ ਤੱਕ ਕੇ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਲਿਖਦਾ ਹੈ-

ਗੱਲ ਸੁਣ ਜਾ ਭਟਕੇ ਰਾਹੀ ਦੀ।
ਇਕ ਚਿਣਗ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੀ ਦੀ।

ਕਵੀ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਗਿਆਂ-ਗੁਜ਼ਰਿਆਂ ਦੀਆਂ ਮੜ੍ਹੀਆਂ ਉੱਪਰ ਦੀਵੇ ਬਾਲਣ ਦਾ ਫੋਕਟ-ਕਰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇਖੋ! ਕਿਆ ਬਾਤ ਹੈ! ਇਤਨਾ ਅਡੋਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਕਰਤਾ-ਪੁਰਖ ਵਿਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦੈ!! ਐਨ ਇਸੇ ਤਰਜ਼ 'ਤੇ ਮੇਰੀ ਵੀ ਚਾਹਤ ਹੈ ਕਿ ਤਬੀਤ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਪਰ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਅੰਨੇ-ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਾਂਗ, ਜੇ ਅਜੋਕਾ ਸਿੱਖ-ਜਗਤ, ਪਾਵਨ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਕੌਮ ਦੇ ਦਰਵੇਸ਼ ਚਿੰਤਕ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਥਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇਤਕਾਦ ਲੈ ਆਵੇ, ਤਾਂ ਸਿੱਖੀ ਦੇ ਬਾਗਾਂ ਵਿਚ ਮੁੜ ਹਰਿਆਵਲ ਪਰਤ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਐਸਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੰਥਕ ਫਲਸਫੇ ਉੱਪਰ ਛਾਏ ਹੋਏ ਘਣੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਵੀ ਉਡਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤਬੀਤਾਂ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 'ਬਾਬੇ' ਤਾਂ ਅਖੌਤੀ 'ਚਲੀਹੇ ਜਾਂ ਸ਼ਿਲੇ' ਆਪਣਾ ਹਲਵਾ-ਮੰਡਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸਾਡੇ ਕੌਮੀ ਚਿੰਤਕਾਂ, ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਸਿਦਕ ਤੇ ਸਿਰੜ ਭਰੀਆਂ ਘਾਲਨਾਵਾਂ ਘਾਲ ਕੇ ਕੌਮ ਦੇ ਅੱਗੇ ਤੱਤਿ ਪ੍ਰੋਸਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕੌਮਾਂ, ਸੱਭਿਅਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ਾਂਤਰਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਬਰੀਕ-ਬੀਨੀ ਨਾਲ ਪੁਣ-ਛਾਣ ਕਰਕੇ, ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਸੁਨਹਿਰੀ ਭਵਿੱਖ ਸਿਰਜਣ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮਾਨੋ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਤਬੀਤਾਂ ਵਾਂਗ ਨੁਸਖੇ ਲਿਖ ਦਿੱਤੇ। ਬਾਬਾ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਇਕ ਸਲੋਕ ਵਿਚ ਲਿਖਾਰੀ ਦੀ ਰੱਜ ਕੇ ਉਸਤਤਿ ਕਰਦਿਆਂ, ਉਸਦੀ ਕਲਮ, ਦਵਾਤ, ਸਿਆਹੀ ਅਤੇ ਕਾਗਜ਼ ਨੂੰ ਧੰਨਤਾ ਦੇ ਜੋਗ ਆਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਉਹ 'ਸੱਚ' ਲਿਖਦਾ ਹੈ-

ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ ਕਲਮ ਧੰਨ
ਧਨ ਭਾਂਡਾ ਧਨ ਮਸੁ॥
ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ
ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਇਆ ਸਚੁ॥

ਇਸਲਾਮੀ ਪੈਗੰਬਰ ਨਬੀ-ਏ-ਪਾਕਿ, ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵੀ ਕਥਨ ਹੈ-

''ਵਿਦਵਾਨ ਦੀ ਕਲਮ ਦੀ ਸਿਆਹੀ, ਸ਼ਹੀਦ ਦੇ ਖੂਨ ਜਿੰਨੀ ਪਵਿੱਤਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।''

ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸਾਜੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਦਰਦ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਪੁਰਾਤਨ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਚਿੰਤਕ-ਲਿਖਾਰੀ ਮੁਬਾਰਕ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਨੂੰ ਨਮਸਕਾਰ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਦਾ ਸਾਨੂੰ ਸਭ ਨੂੰ ਡੂੰਘਾ ਮੁਤਾਲਿਆ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦੈ। ਲੇਕਿਨ ਇੱਥੇ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਤੁੱਛ-ਬੁੱਧੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿਰਫ ਦੋ ਵਿਦਵਾਨ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ, ਤਿੰਨ ਟੋਟਕੇ ਲਿਖਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚਮੁੱਚ ਤਬੀਤ ਪਹਿਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਾਂਗ, ਹਿਰਦੇ ਦੇ ਅੰਗ ਸੰਗ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਦਾਰਸ਼ਨਿਕ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ 'ਇਕ ਓਂਕਾਰ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ। ਇੰਜ ਹੀ ਅੱਗੇ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਤਬੀਤਾਂ ਜੈਸੇ ਲਿਖਤ-ਟੋਟੇ, ਮਾਨੋ ਸੌ ਤਾਲਿਆਂ ਦੀ ਇਕੋ ਚਾਬੀ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ 'ਤਬੀਤ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੇ ਰਚਣ ਹਾਰੇ, ਧੁਰੰਧਰ ਵਿਦਵਾਨ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਆਫ ਸਿੱਖਇਜ਼ਮ ਸਿਰਦਾਰ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ। ਲਓ, ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ-ਇੰਦਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਾਗਰ ਕਰਕੇ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹਿਰਦੇ 'ਚ ਡੂੰਘਾ ਉਤਰਨ ਦਿਉ-

''ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਤੀਜੀ ਇਕਾਈ, ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਗੁਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੀਜੀ ਇਕਾਈ ਦੇ ਫਰਜ਼, ਚੰਗੀ ਭਾਂਤ ਨਿਭਾਅ ਕੇ ਹੀ, ਸਿੱਖ ਬਚ ਸਕਣਗੇ। ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਨੀਤੀ ਰਲ ਮਿਲ ਜਾਣ ਦੀ ਜਾਂ ਪਿਛਲੱਗ ਬਣਨ ਦੀ ਸਿੱਖ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਦੇ ਵਾਰੰਟਾਂ 'ਤੇ ਆਪ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨਗੇ। ਇਉਂ ਅੱਜ-ਕਲ੍ਹ ਦੀ 'ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਸਿੱਖੀ' ਅਸਲ ਵਿਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਹੈ।''

ਇਸੇ ਰੌਸ਼ਨ-ਦਿਮਾਗ ਬੁੱਧੀਜੀਵੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਦੂਜਾ 'ਤਬੀਤ' ਗੁਰੂਕਿਆਂ ਦੀ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਤੋਂ ਤ੍ਰੈ-ਕਾਲ ਰੱਖਿਆ ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲੇ ਉਹ ਬਿਪਰਵਾਦੀਏ, ਜਿਹੜੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਹਰ ਹੀਲੇ ਨੇਸਤੋ-ਨਾਬੂਦ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤੁਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ।

ਦੂਸਰੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਹ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਿਹਰੇ-ਮੋਹਰੇ ਗੁਰਮੁਖਾਂ ਜੈਸੇ ਬਣਾਏ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਅੰਮ੍ਰਿਤ-ਪਾਨ' ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੁੰਦੈ। ਸਿਰਾਂ ਉੱਪਰ ਨੀਲੇ-ਪੀਲੇ ਦਸਤਾਰੇ ਵੀ ਸਜਾਏ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਨੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਥਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਉੱਪਰ ਧਨ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜਾਂ ਬਾਹੂ-ਬਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਪੀਡੀ ਪਕੜ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਐਲਾਨੀਆ ਤਿਲਾਂਜਲੀ ਦੇ ਕੇ, ਉਹ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ-ਮੁਫਾਦਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਹਿਤ, ਬਿਪਰਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ-ਠੋਕਾ ਬਣੇ ਰਹਿੰਦੇ ਨੇ। ਰਾਹੂ-ਕੇਤੂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵਧ ਖਤਰਨਾਕ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਪਾਸੋਂ, ਇਹ ਦੂਸਰਾ ਤਬੀਤ ਰੱਖਿਆ ਦੀ 'ਗਰੰਟੀ' ਦਿੰਦਾ ਹੈ-

''ਜੋ ਲੋਕ ਰੱਬ ਦੇ ਭਉ ਤੇ ਗੁਰੂ ਦੇ ਡਰ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ, ਝੂਠੀਆਂ ਸਹੁੰਆਂ-ਸੁਗੰਧਾਂ ਚੁੱਕਦੇ ਹਨ...ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚੋਂ ਸ਼ਰਮ ਉਡ ਚੁੱਕੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਾਂ ਵਿਚ ਧਰਮ ਦਾ ਅਭਾਵ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਪ-ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਦੰਡ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਉੱਥੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ-ਘਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਵਾਏ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਦਰਬਾਰ ਵਿਚ ਅਰਦਾਸ ਦੇ ਹੋਰ ਕਰ ਵੀ ਕੀ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਸਿੰਘ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਕਸ਼ਟਾਂ ਦੀ ਨਵਿਰਤੀ ਲਈ ਅਰਦਾਸ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ.....।'' ਪੰਥ ਦੀ ਇਹ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਹੀ ਮੰਨੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਜਾਨਾਂ ਤਲੀ 'ਤੇ ਟਿਕਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਕੌਮ-ਘਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਕੌਮ-ਵੇਚੂਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕਦੇ 'ਥੋੜ' ਨਹੀਂ ਆਈ। ਲਗਦੇ ਹੱਥ ਇਸ ਪ੍ਰਥਾਏ ਕਵੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਦੀਆਂ ਇਹ ਪੰਕਤੀਆਂ ਸੁਣ ਲਉ-

ਸਾਡੀ ਕੌਮ ਦਾ ਅਣਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਆਖੇ,
ਗੀਦੀ ਹੁੰਦਾ ਏ ਪੈਰ ਖਿਸਕੌਣ ਵਾਲਾ।
ਸਾਡੀ ਨਿਗ੍ਹਾ ਵਿਚ ਦੋਵੇਂ ਗੱਦਾਰ ਦੰਭੀ,
ਚੋਗਾ ਚੁਗਣ ਵਾਲਾ ਤੇ ਚੋਗਾ ਪੌਣ ਵਾਲਾ।

ਪਾਠਕ ਜਨੋਂ ਆਪਣਾ ਤੀਸਰਾ 'ਤਬੀਤ' ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਐ ਦਰਵੇਸ਼ ਕਵੀ ਸਰਦਾਰ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ 'ਮਹਿਬੂਬ' ਜੀ ਦਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 'ਸਹਿਜੇ ਰਚਿਉ ਖਾਲਸਾ'- 'ਝਨਾਂ ਦੀ ਰਾਤ' ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦਸਮੇਸ਼ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨ-ਗਾਥਾ ਬਿਆਨ ਕਰਦਾ 'ਮਹਾਂ-ਕਾਵਿ' ਜੈਸੀਆਂ ਵੱਡ-ਆਕਾਰੀ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਰੱਬ ਜਾਣੇ ਸ. ਮਹਿਬੂਬ ਸਾਹਿਬ ਨੇ, ਸਮੁੱਚੇ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਖੰਘਾਲਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ 'ਤਬੀਤ' ਲਿਖਣ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਕਰੜਾ 'ਸ਼ਿਲਾ' ਕੱਟਿਆ ਹੋਊ! ਇਸ ਦੀ ਇਕ ਇਕ ਪੰਕਤੀ, 'ਕੱਲੇ 'ਕੱਲੇ ਅੱਖਰ ਵਿਚ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰਮਜ਼ਾਂ ਛੁਪੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। 'ਜਿਸ ਬਿਧਰਨ ਕੀ ਰੀਤ' ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਤੇ ਸਤਿਗੁਰੂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ 'ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਾ ਕਰਨ' ਦੀ ਕਰੜੀ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਹੈ ਉਸੇ ਬਿਪਰਵਾਦ ਦੇ 'ਸ਼ਨੀ ਰੂਪ' ਤੋਂ ਇਹ ਤੀਜਾ ਤਬੀਤ ਪੂਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲਉ ਅਰਜ਼ ਕੀਤੈ-

''ਬਿਪਰ-ਸੰਸਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ-ਚੇਤਨਾ ਉੱਤੇ, ਇਸਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਮਾਰੂ ਵਾਰ ਕਰਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਬਿਪਰ-ਸੰਸਕਾਰ ਦੀ ਮਾਰ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਤੱਕ ਚੱਲੀ ਹੈ। ਇਹ ਅਤਿ-ਮਹੀਨ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਪੰਥ ਦੀ ਗੁਰੂ-ਚੇਤਨਾ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਵਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਦੋਂ ਇਸ ਦੀ ਹਰਕਤ ਸੂਖਮ ਅਤੇ ਅਦ੍ਰਿਸ਼ਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਚਲਾਕੀ, ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਅਤੇ ਜਾਸੂਸੀ ਦੇ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਪਰ-ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਛਲੇਡਾ-ਰੂਪ, ਪੰਥ ਦੀ ਗੁਰੂ-ਚੇਤਨਾ ਸਾਹਮਣੇ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਕਲਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਈ ਵਾਰ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਕਦੇ ਮਨ ਦਾ ਚੋਟ ਬਣ ਕੇ, ਕਦੇ ਪਖੰਡੀ ਦੀ ਰੂਪ-ਰੇਖਾ ਵਿਚ, ਕਦੇ ਚੇਤਨਾ ਦੀ ਮਹੀਨ ਤਰਜ਼ ਵਿਚ ਢਲ ਕੇ ਅਤੇ ਕਦੇ 'ਕਲਾ ਦੀ ਰੰਗੀਨ' ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਹਿਨ ਕੇ, ਪੰਥ ਦੀ ਗੁਰੂ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਭਰਮਾ ਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।''

ਰੱਬ ਸੱਚੇ ਦੀ ਰਹਿਮਤ ਸਦਕਾ ਅੱਜ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹਰ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਿਹਨਤੀ ਸੁਭਾਅ ਕਾਰਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਰੇਕ ਥਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਲਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ।

ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਿੱਖ ਅਤੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਦਕਾ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਬਾਣੀ ਆਸ਼ੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਕਿਰਤ-ਵਿਰਤ ਕਰਦਿਆਂ, ਜੇ ਸਿੱਖ ਹਸਦਿਆਂ-ਖੇਡਦਿਆਂ-ਖਾਂਵਦਿਆਂ ਪੈਹਨੰਦਿਆਂ, ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਹੋਇਆ, ਉੱਪਰ-ਵਰਣਿਤ ਤਿੰਨ ਤਬੀਤਾਂ ਦਾ ਧਾਰਨੀ ਬਣਿਆ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਆਇਆ ਬਹਾਰ ਵਰਗਾ ਖੇੜਾ ਦੂਸਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਲਈ ਵੀ ਚਾਨਣ-ਮੁਨਾਰਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

...ਤੇ ਲਉ ਭਰਾ ਜੀ, ਤਿੰਨ ਤਬੀਤਾਂ ਦੀ ਗਾਥਾ ਗਈ ਜੇ ਮੁੱਕ, ਹੁਣ ਜਾਂਦੇ ਜਾਂਦੇ ਮਹਿਬੂਬ ਜੀ ਦੇ ਹੀ ਰਚੇ ਮਹਾਂ-ਕਾਵਿ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਸੁਣਦੇ ਜਾਣਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਕਤ ਤਬੀਤ ਪਹਿਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਭਵ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਜਾਪਦੀਆਂ ਹਨ-

ਬੇਪੱਤ ਹੋ ਜੋ ਤੁਰਨਗੇ,
ਮੁੱਲ ਨਾ ਪਾਵੇ ਕੋ,
ਪੱਤ ਗਵਾ ਕੇ ਜੀਣ ਜੋ,
ਮਰਨ ਜਹੰਨਮ ਢੋਅ।
ਸ਼ਾਹਾਂ ਦੇ ਵੱਡ-ਕਹਿਰ ਵੀ,
ਜਿੰਦ ਜੇ ਦੇਵਣ ਲੂਹ,
ਭੁੱਲੇਗਾ ਨਾ ਖਾਲਸਾ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੀ ਖੁਸ਼ਬੂ।
ਕੇਸਾਂ ਬਿਨਾ ਨਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ,
ਦਿਸੇ ਮੇਰੀ ਦਰਗਾਹ,
ਪੰਜੇ ਕੱਕੇ ਰਹਿਣਗੇ,
ਬੀੜ ਦੇ ਨਾਲ ਗਵਾਹ।

***

ਕੁਝ ਵੱਡੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨਾਲ ਹੋਈਆਂ ਦਿਲਚਸਪ ਘਟਨਾਵਾਂ

-ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ

ਉਨ੍ਹੀਂ ਦਿਨੀਂ ਮੈਂ ਸ. ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਦੇ ਸਟਾਫ ਵਿਚ ਸੀ ਅਤੇ ਨੰਗਲ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਥੇ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਰਾਣੀ ਐਲਿਜ਼ਾਬੇਥ ਦੇ ਪਤੀ ਪ੍ਰਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਭਾਖੜਾ ਡੈਮ ਦੇਖਣ ਆਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਹੁੰਚਣ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ ਕੈਰੋਂ ਆਪਣੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਲਾਈਨ ਲਗਾ ਕੇ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੰਤਰੀ ਦਾ ਨਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਕਮਾ ਬੋਲਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਹੱਥ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਸਨ।

ਇਕ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ 'ਇਹ ਮਹਾਸ਼ੇ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਡਿਪਟੀ ਮਨਿਸਟਰ ਫੂਡ ਐਂਡ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਜੇਲ੍ਹਜ਼ ਹਨ।' ਮਹਾਸ਼ੇ ਜੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਚਾਨਕ ਬੋਲੇ, ''ਫੂਡ ਫਾਰ ਯੋਰਸੈਲਫ ਐਂਡ ਜੇਲ੍ਹਜ਼ ਫਾਰ ਅਦਰਸ?'' ਜਿਸ-ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋ ਗਏ।

ਇਕ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦੀ ਵਾਰੀ ਆਉਣ 'ਤੇ ਕੈਰੋਂ ਨੇ ਕਿਹਾ 'ਇਹ ਮਹਾਸ਼ੇ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਡਿਪਟੀ ਮਨਿਸਟਰ ਫੂਡ ਐਂਡ ਸਪਲਾਈ ਐਂਡ ਜੇਲ੍ਹਜ਼ ਹਨ।' ਮਹਾਸ਼ੇ ਜੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਜ਼ਨ ਦੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਿੰਸ ਫਿਲਿਪ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੱਥ ਮਿਲਾ ਕੇ ਅਚਾਨਕ ਬੋਲੇ, ''ਫੂਡ ਫਾਰ ਯੋਰਸੈਲਫ ਐਂਡ ਜੇਲ੍ਹਜ਼ ਫਾਰ ਅਦਰਸ?'' ਜਿਸ-ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਸੁਣਿਆ ਹੱਸਦੇ-ਹੱਸਦੇ ਲੋਟ ਪੋਟ ਹੋ ਗਏ।

ਦੂਜੀ ਘਟਨਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸ. ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਹੋਮ ਮਨਿਸਟਰ ਦੇ ਸਟਾਫ ਵਿਚ ਸੀ। ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੌਰੇ 'ਤੇ ਕੁੱਲੂ ਜਾਣਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਟੈਨੋ ਮਿਸਟਰ ਸੂਦ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਸੂਦ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਪਤਾ ਚੱਲਿਆ ਤਾਂ ਘਬਰਾਇਆ ਹੋਇਆ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਰੋਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਲ ਬਣਾ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮੈਂ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲੂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਕਦੀ ਜਹਾਜ਼ ਯਾਤਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਜਹਾਜ਼ ਡਿੱਗ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਮਰ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਬਾਕੀ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰ ਸੁਣ ਕੇ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹੀ ਰਟ ਲਗਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਕੁੱਲੂ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਜਹਾਜ਼ ਦਾ ਸਫਰ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰ ਡਿੱਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਜਾਣਾ ਪਿਆ।

ਉਦੋਂ ਮਿਸਟਰ ਸੂਦ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਇਕ ਪਤਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੇ ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਪਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਟੈਲੀਫੋਨ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਜਹਾਜ਼ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੇਣਾ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ''ਜਾਓ ਯਾਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।''

ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਬਾਅਦ ਸੂਦ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਬੜਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ। ਸਭ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਪਰ ਉਸਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਕੇ ਬੜਾ ਮਜ਼ਾ ਆਇਆ। ਜਹਾਜ਼ ਦੇ ਉਡਾਨ ਭਰਦੇ ਹੀ ਬਹੁਤ ਖੂਬਸੂਰਤ ਲੜਕੀ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਟਾਫੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਚਾਹ ਕੌਫੀ ਦੀ ਕੇਟਲਸ ਲੈ ਕੇ ਆਈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ ਕਿ ਟੀ ਆਰ ਕਾਫੀ? ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਮੂਡ ਵਿਚ ਸੀ। ਮੈਂ ਕਿਹਾ 'ਬੋਥ'।

ਉਹ ਹੱਸ ਕੇ ਚਾਹ ਦੇ ਕੇ ਚਲੀ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਚਾਹ ਪੀਣ ਦੇ ਬਾਅਦ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਆਈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕੌਫੀ ਦਾ ਕੱਪ ਦੇ ਗਈ। ਮੈਂ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਲੈ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਹੱਸ ਪਈ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਲੋਕ ਵੀ ਹੱਸਣ ਲੱਗੇ।

ਉਹ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ ਕਿ ਜਾਂਦੇ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਉਸ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਡਰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ 'ਤੇ ਡਰ ਤਾਂ ਲੱਗਾ ਹੀ ਨਹੀਂ।

ਸਵਰਾਜ ਕੌਰ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਦੋ ਕਿਨਾਰੇ

ਦੋ ਕਿਨਾਰੇ ਹੀ ਸਹੀ
ਪਰ ਤੇਰਾ ਮੇਰਾ ਨਸੀਬ
ਕਦੀ ਇਕ ਨਦੀ ਬਣਕੇ ਆ ਵਗੇ।

ਨਦੀ ਜੋ ਵਹਿੰਦੀ ਹੈ
ਲਹਿਰ ਲਹਿਰ, ਸਾਗਰ ਹੋਣ ਤੱਕ
ਉਠਦੀਆਂ ਛੱਲਾਂ ਕਦੀ
ਮਚਲਦੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੀਆਂ
ਭਿੱਜਦੇ ਕੰਢੇ ਅਹਿਸਾਸ ਦੇ
ਛਿੜਦਾ ਕੋਈ ਲਰਜ਼ਾ।

ਵਹਿੰਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੀ ਰੋੜ੍ਹ
ਭੁਰਦੇ ਵੀ ਰਹੇ, ਖੁਰਦੇ ਵੀ ਰਹੇ
ਇੱਛਤ ਇੱਛਾਵਾਂ ਦੇ ਕੰਢੇ
ਬਿਫਰੇ ਹਾਲਾਤ ਸੰਗ ਟਕਰਾ।

ਹੜ੍ਹ ਬਣ ਵਗਣਾ
ਕੰਢਿਆਂ ਨੂੰ ਢਾਹੁਣਾ
ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਣਾ
ਝੂਠੇ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਏਹੋ ਸਜ਼ਾ।

ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸੋਚ

ਮਨ, ਸਫ਼ਰ ਤੇ ਸੋਚ
ਤੁਰਦੇ ਨੇ ਤਿੰਨੇ ਪਰ ਬੇਜੋੜ।
ਕਦੀ ਸਿਰਫ ਪੈਰ ਤੁਰਦੇ ਨੇ
ਮਨ ਕਿਧਰੇ ਖਲੋ ਜਾਂਦਾ
ਆਪਣੇ ਕਿਸੇ ਅਤੀਤ ਦੀ ਛਾਵੇਂ
ਥੱਕੇ ਹੋਏ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਤਪਸ਼ ਠਾਰਨ ਲਈ।

ਮਨ ਹੈ ਕਿ ਕਦੀ ਤੁਰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ
ਸਪਾਟ ਦੌੜਦਾ ਵੀ ਹੈ
ਪਰ ਪੈਰਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।
ਰੋਕਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਬੇਵਸੀ ਹੁੰਦੀ
ਦੋਚਿੱਤੀਆਂ ਦੇ ਦੁਰਾਹੇ ਤੇ ਖਲੋਤੀ।

ਕਦੀ ਰਾਹ ਵੀ ਹੁੰਦੇ, ਪੈਰ ਵੀ
ਸਫ਼ਰ ਦੀ ਸੋਚ, ਰਾਹਾਂ ਸੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਰਗੇ ਜਿਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ‘ਚ ਖੁਲਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ-ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਜਲੰਧਰ: ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਪੋਰਟਸ ਪਦਮ ਸ੍ਰੀ ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੰਘੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਗੋਲਡਜਿਮ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਜਿਮ ਦੇ ਐਮ.ਡੀ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿਹੋ ਜਿਹੇ ਜਿਮ ਤੁਸੀਂ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹੇ ਹਨ, ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਜਿਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰੇਕ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਖੁੱਲ੍ਹਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਜੁਆਨ ਪੀੜੀ ਮਾੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਲ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਜਿਮ ਪ੍ਰਤੀ ਸੋਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਪਹਿਲਵਾਨ ਅਤੇ ਬਾਡੀ ਬਿਲਡਰ ਹੀ ਕਸਰਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ

ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਨੂੰ ਪੰਜ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਚੈਕ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ

ਹੁਣ ਸਮਾਂ ਬਦਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਮ ਵਿਚ ਪਰਿਵਾਰ ਦਾ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਆਣ ਕੇ ਕਸਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਵਲੋਂ ਸ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੋਰ ਨੇਸ਼ਨ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣ ‘ਤੇ ਵਧਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਪੋਰਟਸ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲੋੜਵੰਦ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਮ ਵਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜਿਮ ਵਲੋਂ ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਦਾ 5 ਲੱਖ ਨਾਮ ਸਨਮਾਨ: ਲੰਘੀ 20 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਜਿਮ ਗੋਲਡਜਿਮ ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਮੁਹਾਲੀ ਵਲੋਂ ਮਾਡਲ ਟਾਊਨ ਜਲੰਧਰ ਸਥਿਤ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਿਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ‘‘ਮੀਰੀ-ਪੀਰੀ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬ ਅਮਰੀਕਾ’’ ਨੂੰ 5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਜਿਮ ਦੇ ਐਮ. ਡੀ. ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਵਲੋਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸਰਬਣ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਮੇਜਰ ਗਾਖਲ, ਤੀਰਥ ਗਾਖਲ, ਸੰਦੀਪ ਸੁਰਖਪੁਰ ਅਤੇ ਦੂੱਲਾ ਸੁਰਖਪੁਰ ਨੂੰ ਇਕ-ਇਕ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਲੋਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਮਾਅਰਕੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਮ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਮਾਣ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੀਜਿੰਗ ਉਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਜੇਤੂ ਅਭਿਨਵ ਬਿੰਦਰਾ ਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੀ ਜੇਤੂ ਟੀਮ ਨੂੰ 2.25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕ੍ਰਿਕਟ ਖਿਡਾਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਭੱਜੀ, ਉਲੰਪੀਅਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੋਢੀ, ਪਹਿਲਵਾਨ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਜਿਮ ਵਲੋਂ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਭਰ ਰਹੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਧ ਤੋਂ ਵਧ ਸਮਾਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਮ ਰੌਸ਼ਨ ਕਰਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਪਨ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ, ਮਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ, ਤੀਰਥ ਗਾਖਲ, ਸਰਪੰਚ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਾਖ਼ਲ, ਅਰੁਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਤੂਰ, ਸਿਅੰਕ ਗੁਪਤਾ, ਮਨਰਿਤ ਸਿੰਘ ਊਭੀ, ਨਥਾ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਜਿਮ ਦੇ ਹੈਡ ਟਰੇਨਰ ਸ੍ਰੀ ਭਰਤ ਅਤੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਲੱਖਪੁਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

Visit us on the web: punjabtimesusa.com

SINGH PINLESS COMMUNICATION

SINGH

PINLESS COMMUNICATION

www.singhpinless.com

(ਇਸ ਸਾਈਟ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵੀ ਫੋਨ ਚਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ)

ਜਾਂ ਸਾਡੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਡਾਲਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।

2.5¢ PER MINUTE

ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵਸਦੇ ਆਪਣੇ ਭੈਣਾਂ, ਭਰਾਵਾਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਾਲੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਸਤੀ ਫੋਨ ਕੰਪਨੀ

NO Hidden Charges
Connection Fee
Montly Fee
Other Charges

ਸੈਲ ਫੋਨ, ਘਰ ਦੇ ਫੋਨ ਅਤੇ ਘਰ ਦੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵੀ ਕਾਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜ ਫੋਨ ਤੱਕ ਵੀ ਐਡ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

2.5¢ PER MINUTE

$100 ਵਿੱਚ 66 ਘੰਟੇ 40 ਮਿੰਟ ਗੱਲ ਕਰੋ

ਅਤੇ

ਇੰਡੀਆ ਸੈਲ ਫੋਨ ਤੇ 75 ਘੰਟੇ (4500 ਮਿੰਟ) ਤੱਕ ਗੱਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ

ਕਾਲ ਕਰੋ 661-889-1927

Designed By :-CG -661-703-8795

Now There`s Even More To Love!

Choose DISH Network and...
♥ Love getting lots of movies
♥ Love a FREE HD DVR Receiver Upgrade
♥ Love getting FREE Activation*
♥ Love getting $50 Credit*
♥ Love FREE Standard Professional Installation
♥ Love saving over $450! Ask how!
*with commitment

HBO HD & starz HD FREE FOR 3 MONTHS*

Pkgs start at $24.99/mo

cinemax for 12 months for a Penny

Ask about DishDVR Advantage and save even more.

14.99 ਡਾਲਰ ਖਰਚ ਕੇ ਸ੍ਰੀ ਹਰਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਮਾਣੋ

dish NETWORK AUTHORIZED RETAILER

America's Top 100 over 100 favorite channels $32.99/mo

Get it $ 24.99 per month only

Just buy a set of two internet phones and talk to your loved ones for unlimited time for free"

"You can even see your loved ones while talking to them, when you buy a Video phone with inbuilt camera"

Southbay Dish 1-800-971-1484

Programming offers: requires participation in Digital Home Advantage with 24-month commitment. After free period, customer must call to downgrade or then-current price will apply. HBO and Starz: Customer receives a credit for each of the first 3 months. Cinemax offer: Requires qualifying programming and AutoPay with Paperless Billing. If AutoPay with Paperless Billing is removed, Cinemax will be removed from the account. Digital Home Advantage: Requires 24-month qualifying programming purchase, Social Security Number, valid major credit card and credit approval. If qualifying service is terminated prior to end of 24-month period, a cancellation fee equal to the lesser of $240 or $10 per cancelled month of service will apply. Equipment must be returned to DISH Network upon termination of qualifying service. Limit 4 tuners per account. Monthly package price includes an equipment rental fee of $5.00 or $7.00 for first receiver, based on selected model. A monthly equipment rental fee of $5.00 or $7.00 will be charged for each receiver beyond the first, based on selected model. A $5.00/mo. additional outlet programming access fee applies for each dual-tuner receiver; fee will be waived monthly for each such receiver continuously connected to Customer's phone line. HD programming requires HD receiver and HD television (sold separately). Customer must subscribe to qualifying HD programming or a $7.00/mo. HD Enabling fee will apply. Lease upgrade fee will apply for select receivers based on model. Offer ends 1/31/09 and is available in the continental United States for new, first-time DISH Network residential customers. All prices, packages and programming subject to change without notice. Local and state sales taxes may apply. Where applicable, equipment rental fees and programming are taxed separately. All DISH Network programming, and any other services that are provided, are subject to the terms and conditions of the promotional agreement and Residential Customer Agreement, available at www.dishnetwork.com or upon request. Local channels packages by satellite are only available to customerswho reside in the specified local Designated Market Area (DMA). Local channels may require an additional dish antenna from DISH Network, installed free of any charges with subscription to local channels at time of initial installation. Social Security Numbers are used to obtain credit scores and will not be released to third parties except for verification and collection purposes only or if required by governmental authorities. All service marks and trademarks belong to their respective owners. HBO®, HBO HDSM, Cinemax® and Cinemax HDSM are service marks of Home Box Office, Inc. Starz and related channels and service marks are the property of Starz Entertainment, LLC.

ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਸ਼ੈਦਾਈ ਕਾਮਯਾਬ ਬਿਜਨਸਮੈਨ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਇੰਡੀਆ ਹੋਵੇ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ-ਕਬੱਡੀ ਦਾ ਮੈਚ ਖਤਮ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਚੰਗੀ ਰੇਡ ਜਾਂ ਸਟਾਪ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜੇਬ ਵਿਚ ਨੋਟ ਪਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਢੇ ਛੇ ਫੁੱਟ ਉਚੇ ਲੰਮੇ ਸਰੂ ਵਰਗੇ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਸ਼ੌਕੀਨ ਦਾ ਨਾਂ ਹੈ-ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ। ਕਬੱਡੀ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਉਸ ਨੇ ਦੂਰੋਂ ਦੂਰੋਂ ਹੀ ਬਿਗਾਨੀ ਅੱਗ ਸੇਕ ਕੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਾਲਿਆ, ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰ ਗਿੰਦੇ ਨੂੰ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਉਤਾਰ ਕੇ ਪਾਲਿਆ ਹੈ। ਜੌਹਨ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਲੱਛਰ ਭਰਾ ਦੋਵੇਂ ਕਬੱਡੀ ਦੇ ਥੰਮ ਗਿਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਦੋਹਾਂ ਦੀਆਂ ਟੀਮਾਂ 'ਕੱਠਿਆਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਘੱਟ ਹੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਉਤਰੀਆਂ ਦੇਖੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਗਾਖਲ ਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 2005 ਵਿਚ ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਟੀਮਾਂ ਖੁਦ ਹੇਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿਚ ਕਰਵਾਏ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਇਕੱਠੀਆਂ ਉਤਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਸ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਦੀਆਂ ਬਾਤਾਂ ਲੋਕੀਂ ਅੱਜ ਤੱਕ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਈਚਾਰਕ ਤੇ ਸਭਿਆਚਰਕ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਪੈਸਾ ਕੱਢਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਦੇ ਕਸੀਸ ਨਹੀਂ ਵੱਟੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਲਈ 51 ਹਜ਼ਾਰ ਡਾਲਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਵੇ ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਗ ਮੈਚ ਹੋਣ। ਦੇਖੋ ਉਸ ਦੀ ਇਹ ਮਨਸ਼ਾ ਕਦੋਂ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਮੁੰਦਰ ਕੰਢੇ ਵੱਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਾਟਸਨਵਿਲ ਵੱਸਦਾ ਹੈ।

ਗਾਖਲ ਪਰਿਵਾਰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਦੱਖਣ ਪੱਛਮੀ ਬਾਹੀ ਉਪਰ ਪੈਂਦੇ ਪਿੰਡ 'ਗਾਖਲ' ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਇਕ ਸਾਧਾਰਣ ਕਿਸਾਨੀ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਹੌਸਪਿਟੈਲਟੀ ਸਨਅਤ ਵਿਚ ਵੱਡੀਆਂ ਮੱਲਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਏ ਹਨ ਪਰ ਕਾਮਯਾਬੀ ਨੇ ਸਭਨਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਨਹੀਂ ਚੁੰਮੇ। ਕੁਦਰਤ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਪਣੇ, ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਚਾਨਣ ਦੀ ਲੀਕ ਛੱਡਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਹੋਰਨਾਂ ਲਈ ਰਹਿਨੁਮਾ ਵੀ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਇਕ ਹਨ। ਬਹੁਤੀ ਵਾਰ ਇੰਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਾਧਾਰਣ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਜਦੋਂ ਪੈਸਾ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਜ਼ਮੀਨ ਉਪਰੋਂ ਉੱਠ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਮੋਹਲੀ ਅਤੇ ਯਾਰਾਂ ਲਈ ਮੁਰਲੀ, ਅਮੋਲਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸਦੇ ਪੈਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਪਰ ਟਿੱਕੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਸਫਰ ਵਿਚ ਜਿਸ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਕਦੇ ਉਸਦੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵੀ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਉਸਦਾ ਰਿਣੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਉਹ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਮੋਲਕ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਰਤੋਂ-ਵਿਹਾਰ/ਮੇਲੇ-ਗੇਲੇ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਉਸਦੀ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਡੁੱਲ੍ਹ ਡੁੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਚੋਖੀ ਵਿੱਤੀ ਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਮਾਣਤਾ ਕਿਸੇ ਬਿਜਨੈਸਮੈਨ ਦੀ ਅਲੱਭ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੰਡ ਗਾਖਲ ਵਿਖੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਗੁਰਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਸਾਡੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਅਸੀਂ ਇਥੇ 'ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਇਹ ਗੱਲਬਾਤ ਛਾਪ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ-ਆਪਣੇ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਮੁੱਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦੱਸੋ?

ਜਵਾਬ-ਮੇਰਾ ਜੱਦੀ ਪਿੰਡ ਗਾਖਲ ਹੀ ਮੇਰਾ ਜਨਮ ਸਥਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਖੇਡਦਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਜਵਾਨ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਸ. ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਦਾ ਨਾਂ ਗੁਰਦੇਵ ਕੌਰ ਗਾਖਲ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਮੈਂ 14 ਕੁ ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ ਸਾਡੀ ਮਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਹਾਲੇ ਕਾਫੀ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਦਾਦੀ ਗੁਰਭਾਗ ਕੌਰ ਨੇ ਪਾਲ਼ਿਆ। ਮੁੱਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡੋਂ ਅਤੇ ਫਿਰ ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਬਸਤੀ ਗੁੱਜਾਂ ਸਕੂਲ ਤੋਂ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ। ਬਿਜਨੈਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆ ਅਮਰੀਕਾ ਆਣ ਕੇ ਹਾਸਿਲ ਕੀਤੀ।

ਸਵਾਲ-ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਲ ਜਾਣ ਦਾ ਮਨ ਕਿੱਦਾਂ ਬਣਿਆ?

ਜਵਾਬ-ਅਮਰੀਕਾ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਾਲ ਦੁਬੱਈ ਰਿਹਾ। 1975 ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੁਬੱਈ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਾਰਪੈਂਟਰ ਦੀ ਜੌਬ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੋਂ ਅਰਥਮੂਵਿੰਗ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਚਲਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਥੇ ਹੀ ਪਿੱਛੋਂ ਮੈਂ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰੀ ਕੀਤੀ। ਇੰਜ ਇਥੇ ਮੈਂ 1984 ਤੱਕ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਘਰ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤਾ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਸੋਚਦੇ। ਜੋ ਕੁਝ ਕਮਾਉਂਦੇ ਸਾਂ ਖਾ-ਪੀ ਛੱਡਦੇ ਸਾਂ। 1984 ਵਿਚ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਵਾਪਸ ਆਇਆ। ਇਥੇ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1985 ਦਾ ਪੂਰਾ ਸਾਲ ਮੈਂ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਥੇ ਵੀ ਮੈਂ ਟਰੱਕ ਚਲਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਅਮਰੀਕਾ ਮੈਂ 1986 ਵਿਚ ਪੁੱਜਾ।

ਸਵਾਲ-ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥਣ ਬਾਰੇ ਕੁੱਝ ਦੱਸੋ?

ਜਵਾਬ-ਮੇਰਾ ਵਿਆਹ 1986 ਵਿਚ ਹੋਇਆ। ਮੇਰੀ ਪਤਨੀ ਇੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਗਾਖਲ ਕਪੂਰਥਲੇ ਦੇ ਢਿੱਲਵਾਂ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੀ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਬੇਹਦ ਵਫਾਦਾਰੀ ਨਾਲ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਮੇਰੇ ਵਿਆਹ ਤੋਂ ਕੁੱਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ 1986 ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਹੀ ਮੈਂ ਘਰ ਬਾਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸਮਝਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਪਿੰਡ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਰ ਤਾਂ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਂਭਿਆ ਤਾਂ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਾ ਕੁੱਝ ਬੱਚਦਾ ਨਹੀਂ। ਖੂਹ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਖੂਹ ਨੂੰ ਹੀ ਲੱਗ ਰਹੀ ਸੀ। ਭਰਾ ਮੇਰੇ ਛੋਟੇ ਸਨ। ਇਸੇ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਫਿਰ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵੱਲ ਮੂੰਹ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1986 ਵਿਚ ਹੀ ਅਮਰੀਕਾ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ। ਉਥੇ ਮੈਨੂੰ ਸਾਡੇ ਹੀ ਪਿੰਡ ਦੀ ਇਕ ਸਖਸ਼ੀਅਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ ਨੇ ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਬੜਾ ਆਸਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਅਤੇ ਅਗਵਾਈ ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਮੈਂ ਉਥੇ ਸਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟਿੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਸਾਨ ਲਈ ਮੈਂ ਤੇ ਸਾਡਾ ਪਰਿਵਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਰਿਣੀ ਹਾਂ। ਮੁੱਢ ਵਿਚ ਮੈਂ ਡੋਨਟ ਸ਼ਾਪ ਤੇ ਬੇਕਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਿਛੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰੀ ਕੀਤੀ।

ਸਵਾਲ-ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਬਿਜਨੈਸ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦਾ ਸਬਬ?

ਜਵਾਬ-ਕੁੱਝ ਸਾਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਇਵਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 1994 ਵਿਚ ਅਸਾਂ ਪਹਿਲਾ ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਇਕ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਮੰਗਲ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ ਨੇ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਅੱਜ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੇਧ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਖੁਦ ਵੀ ਇਕ ਟਰਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ 'ਭੰਡਾਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਟਰਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ' ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਰਿਣੀ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰੋਬਾਰ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰਥਿਕ ਯੋਗਦਾਨ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੇ ਹੀ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤੀ ਅਤੇ 7 ਟਰੱਕ ਖਰੀਦ ਲਏ। ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਅਸੀਂ 40 ਟਰੱਕ ਖਰੀਦ ਲਏ ਸਨ। ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 60 ਟਰੱਕ ਅਤੇ 70 ਟਰਾਲੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੇ ਸਾਲ 7 ਟਰੱਕ ਖਰੀਦਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਿਰ ਸਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਰਵਾਂ ਹੋ ਗਿਆ ਅਤੇ ਹਰ ਸਾਲ ਅਸੀਂ ਕੁੱਝ ਨਾ ਕੁੱਝ ਵਾਹਨ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ। ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲ-ਤੁਹਾਡੀ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਬੇਹੱਦ ਤੇਜੀ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਿੱਤੀ ਜੁਗਤਾਂ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਅਪਣਾਇਆ?

ਜਵਾਬ-ਅਸਲ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਇਤਫ਼ਾਕ ਬਹੁਤ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਸੀ ਪਿਆਰ ਵੀ ਬੇਹੱਦ ਡੂੰਘਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਜੁੱਟ ਹੈ। ਬਸ ਇਹੋ ਸਾਡੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਸੁਖਾਵਾਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਤਿੰਨੇ ਭਰਾਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਚੱਕ ਥੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੱਚੇ ਮਨ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਆਪ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ-ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਦਸੋ?

ਜਵਾਬ-ਮੇਰੇ ਤਿੰਨ ਬੱਚੇ ਹਨ, ਇਕ ਬੇਟੀ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਦੋ ਬੇਟੇ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਪਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ। ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਭਰਾ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਇਕ ਬੇਟਾ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਬੇਟੀ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕਰਮਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਮਰਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੋ ਬੇਟੇ ਹਨ। ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਚੰਗੀ ਕਬੱਡੀ ਖੇਡ ਲੈਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਸੱਟ ਲਗਣ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਗੁਰਵਿੰਦਰ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਸ਼ਨ ਅਤੇ ਕੰਮਕਾਰ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ-ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਿੱਥੋਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹੋ?

ਜਵਾਬ-ਸਾਡੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕੰਪਨੀ, ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰਕਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਵਾਟਸਨਵਿਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਵਿਚ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਇਥੇ ਤਕਰੀਬਨ 60 ਡਰਾਈਵਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਲੈਰੀਕਲ ਕੰਮਕਾਰ ਲਈ 20 ਵਿਅਕਤੀ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਏ ਐਂਡ ਆਈ ਟਰਕਿੰਗ ਨਾਲ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਡੀਆਂ ਤਿੰਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਾਂ। ਮੇਰੀ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਮੇਰਾ ਛੋਟਾ ਭਰਾ ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਕੰਮਕਾਰ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਦੂਜਾ ਭਰਾ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਮੇਨਟੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਸੇਲ-ਪ੍ਰਚੇਜ ਦਾ ਕੰਮ ਵੇਖਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਸਾਰੇ ਜਣੇ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰਥ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਵਰਕਰ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿਖਰਲੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਆਪ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ-ਟਰੱਕਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਹੋਟਲ ਬਿਜਨੈਸ ਵਿਚ ਵੀ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਦੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ?

ਜਵਾਬ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੋਟਲ ਬਿਜਨੈਸ ਨੂੰ ਹੌਸਪਿਟੈਲਿਟੀ ਇੰਡਸਟਰੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਬੇਕਰਸਫੀਲਡ ਵਿਚ 'ਹੋਮਲੈਂਡ ਇਨ' ਹੋਟਲ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਹੋਟਲ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਅਸੀਂ ਨਿਊ ਮੈਕਸੀਕੋ ਵਿਚ ਰਾਜਵਿਲ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ 'ਹਾਲੀਡੇ ਇਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ' ਅਤੇ 'ਕੰਟਰੀ ਇਨ ਸਵੀਟ' ਦੋ ਹੋਟਲ ਖਰੀਦੇ। ਸਾਡੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ 70 ਬੰਦੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਗੋਰੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਦਾ ਕੰਮ ਇਕ ਗੋਰਾ 'ਪੈਟ' ਸਾਂਭਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਦੀ ਸਿਖਰਲੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਅਤੇ ਦੇਖਰੇਖ ਵੀ ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੋਟਲਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਕੁਝ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦ ਕੇ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਘਰ ਬਣਾ ਕੇ ਵੇਚਣ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੈ।

ਸਵਾਲ-ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁਹਾਲੀ ਅਤੇ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਗੋਲਡਜਿਮ ਨਾਂ ਦੇ ਕਸਰਤੀ ਜਿਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੱਬ?

ਜਵਾਬ-ਗੋਲਡਜਿਮ ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਮਰੀਕੀ ਜਿਮ ਚੇਨ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਚਾਰ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਮੋਹਾਲੀ, ਜਲੰਧਰ, ਪੰਚਕੂਲਾ ਅਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਜਲੰਧਰ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ ਦੋ ਬ੍ਰਾਂਚਾਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਦੂਜੀਆਂ ਦੋ ਅਸੀਂ 2009 ਵਿਚ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਗੋਲਡਜਿਮ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਡਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤਾਂ ਹੈ ਹੀ, ਇਸਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਇਕ ਚੇਤਨਾ ਲਹਿਰ ਵੀ ਚਲਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਸਕੂਲਾਂ-ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਜਿਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਕਾਰੋਬਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਸਾਡਾ ਇਹ ਆਸ਼ਾ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਰਹੇਗਾ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੋਲਡਜਿਮ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਨ। ਪਰ ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਗੈਰ ਸਮੱਰਥ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਸਰੀਰਕ ਵਰਜਿਸ਼ਾਂ ਸੰਬੰਧੀ ਚੇਤਨ ਅਤੇ ਸਿਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਹਿਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਜਲੰਧਰ ਜਿਮ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਕੋਲ 1000 ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਮੋਹਾਲੀ ਵਿਚ 700। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਾਡੇ ਜਿਮ ਜੁਆਇਨ ਕੀਤੇ ਉਹ ਲੋਕ ਬੇਹੱਦ ਖੁਸ਼ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 23000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਮਹੀਨਾ ਵਾਰ 4000 ਰੁਪਏ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਯੋਗਾ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸੰਪੂਰਨ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਸਾਡੇ ਇਹ ਗੋਲਡਜਿਮ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਹਨ। ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਸੰਬੰਧੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਓਲੰਪਿਅਨਾਂ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਕਾਫੀ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਉਭਰਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਖਿਡਾਰੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ ਇਥੇ ਫਰੀ ਐਕਸਰਸਾਈਜ਼ ਲਈ ਵੀ ਸਮਾਂ ਦੇਵਾਂਗੇ।

ਸਵਾਲ-ਤੁਸੀਂ ਖੇਡਾਂ ਲਈ ਕੁਝ ਉਚੇਚੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ?

ਜਵਾਬ-ਹਾਂ, ਮੈਂ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਪਛੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਰਸ਼ਨੀ ਜੁਆਨਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੁਣ ਬੀਤੇ ਦੀ ਗੱਲ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਖਾਤਰ ਕੁਝ ਉਚੇਚੇ ਹੰਭਲਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਐਲਾਨ ਕਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸਨੂੰ 25 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੇ ਕੋਈ ਐਥਲੀਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਖਿਡਾਰੀ ਉਲੰਪਿਕ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਗੋਲਡ ਮੈਡਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਸਨੂੰ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਚੀਨ ਵਿਚ

ਕ੍ਰਿਕਟਰ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ

ਹੋਈਆਂ ਪਿਛਲੀਆਂ ਓਲੰਪਿਕ ਖੇਡਾਂ ਵਿਚ ਸੋਨ ਤਗਮਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਅਭਿਨਵ ਬਿੰਦਰਾ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਮੁਹਾਲੀ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਿਖੇ ਇਕ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਕੇ 10 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦੇ ਵੀ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਕੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੇ ਸਾਲਾਨਾ ਕੌਮੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਲਈ ਢਾਈ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਇਨਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਇਨਾਮ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਾਕੀ ਹੁਣ ਹੋਰ ਮਕਬੂਲ ਹੋਣ ਲੱਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰਜੀਤ ਹਾਕੀ ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਵੀ ਭੀੜ ਜੁੜਨ ਲੱਗੀ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਮਨਸ਼ਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਕਬੱਡੀ ਲਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਬੱਡੀ ਮੇਲਾ ਕਰਵਾਵਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਲੀਗ ਮੈਚ ਹੋਣ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਮਿਹਰ ਕਰੇ।

ਸਵਾਲ-ਕੁਝ ਉੱਘੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਿਚ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?

ਜਵਾਬ-ਅਸੀਂ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ, ਜੈਜ਼ੀ ਬੀ, ਗਗਨਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗੋਲਡਜਿਮ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਉੱਘੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉੱਘੀਆਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ-ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਿੱਕਤਾਂ?

ਜਵਾਬ-ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਹੁਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਥੋਂ ਤਕ ਬਿਜ਼ਨਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਹੈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦਿੱਕਤ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਹਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਰ ਸਿਆਲ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਵੀ 6-7 ਘੰਟੇ ਰੋਜ ਕੱਟ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਜਿਮ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਚਲਦਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਡੀਜ਼ਲ ਵਾਲੇ ਜਰਨੇਟਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਦਾ ਡੀਜ਼ਲ ਬਾਲ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇੰਜ ਸਾਡਾ ਬਹੁਤਾ ਮੁਨਾਫਾ ਬਿਜਲੀ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ ਡੀਜ਼ਲ ਬਾਲਣ ਵਿਚ ਹੀ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਜੀ ਸਦਕੇ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੱਦੇ ਦੇਵੇ, ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਈ ਤੱਦੀ ਨਾਲ ਸੋਚਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮੀ ਕਾਰਨ ਬਹੁਤੀ ਸਨਅਤ ਬੁਰੇ ਹਾਲੀਂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਜਿਮ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਏਅਰਕੰਡੀਸ਼ਨਡ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਹਰ ਸਮੇਂ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ।

ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਤੀਰਥ ਗਾਖਲ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਗਾਖਲ, ਨਾਲ ਐਨ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਰਾ ਪਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ

ਸਵਾਲ-ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਆਏ ਮੰਦੇ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਕਾਰੋਬਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ?

ਜਵਾਬ-ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਸਰ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ 'ਤੇ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿਚ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਾਫੀ ਸਾਰੀ ਫਜ਼ੂਲ ਖਰਚੀ ਘੱਟ ਕਰ ਲਈ। ਉਂਜ ਮੰਦੇ ਦਾ ਅਸਰ ਛੋਟੇ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟਰਾਂ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਡੀਜ਼ਲ ਦੇ ਭਾਅ ਘਟਣ ਨਾਲ ਸਾਹ ਕੁਝ ਸੌਖਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਸਵਾਲ-ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਤੁਸੀਂ ਸਮਾਜਿਕ, ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਖੇਡਾਂ ਆਦਿ ਵਿਚ ਵੀ ਡੂੰਘੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲਈ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵੀ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ ਕੁਝ ਹੋਰ ਦੱਸੋ?

ਜਵਾਬ-ਅਸੀਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਤਕਰੀਬਨ 25 ਗਰੀਬ ਕੁੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ। ਅੱਜ ਵੀ ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਦਾ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ 5100 ਰੁਪਏ ਸ਼ਗਨ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਦੋ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਲਈ ਘਰ ਵੀ ਬਣਾ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਗਾਖਲ ਪਿੰਡ ਦਾ ਸਟੇਡੀਅਮ ਅਸੀਂ ਪਰਿਵਾਰਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਣਵਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਚਾਇਤ ਘਰ ਅਤੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਬਣਵਾਏ। ਪਿੰਡ ਦੀ ਸ਼ਮਸ਼ਾਨਘਾਟ ਦੀ ਵੀ ਉਸਾਰੀ ਕਰਵਾਈ। ਗਾਖਲ ਪਿੰਡ ਦੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਦੇ ਕਈ ਬਲਾਕ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਇਸ ਉਪਰ ਤਕਰੀਬਨ 15 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਲੱਗੇ। ਗਾਖ਼ਲ ਪਿੰਡ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਬਣਵਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਲਈ ਕੰਪਿਊਟਰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ 1958 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ। 1958 ਵਿਚ ਇਹ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਸਾਡੇ ਤਾਇਆ ਜੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਚਲ ਸੋ ਚਲ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਾਖਲ ਪਿੰਡ ਨੇ ਕਈ ਨਾਮੀ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਜ਼ੂਰਾ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ, ਤੀਰਥ ਸਿੰਘ ਗਾਖਲ, ਮਾਨੀ ਗਾਖਲ, ਗਿੰਦਾ ਗਾਖਲ, ਪੱਪੂ ਗਾਖਲ ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਪਿੰਡ ਦੀ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਟੀਮ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਯੂ.ਐਸ.ਏ. ਵਿਚ ਵੀ ਯੂਨਾਈਟਡ ਸਪੋਰਟਸ ਕਲੱਬ ਬਣਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੱਬ ਦਾ ਮੈਂ ਖੁਦ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਾਂ। 2005 ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਹੇਵਰਡ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵੀ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਜੌਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਲੱਛਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਸਾਂਝੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ ਸੀ। ਸਾਰੇ ਇਕੋ ਮੈਦਾਨ ਵਿਚ ਖੇਡੇ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਬੇਹੱਦ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ ਰਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਰਲ ਮਿਲ ਕੇ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਖੇਡ ਮੇਲੇ ਕਰਵਾਉਣ। ਸਾਡੀ ਯੂਨਾਈਟਡ ਕਲੱਬ ਦੀ ਟੀਮ 2008 ਦੇ ਹੇਵਰਡ ਕੱਪ ਦੀ ਜੇਤੂ ਹੈ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਰਖਣ ਲਈ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਕਬੱਡੀ ਕਲੱਬਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਹੈ ਕਿ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਕਿ ਉਹ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਗੱਲ ਕਬੱਡੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਲਈ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਨੁਕਸਾਨਿਆ ਗਿਆ ਖਿਡਾਰੀ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ-ਪੰਜਾਬੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੋਗੇ?

ਜਵਾਬ-ਸੁਨੇਹਾ ਬਸ ਇਹੋ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਭਰਾ ਆਪਸ ਵਿਚ ਭਾਈਚਾਰਾ ਬਣਾ ਕੇ ਰੱਖਣ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ। ਖਾਸ ਕਰ ਕੇ ਪਰਦੇਸਾਂ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਮਦਦ ਦੀ ਬੇਹੱਦ ਜਰੂਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਬੱਡੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨਾਂ ਵੀ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਭੁਲਾ ਕੇ ਇਕ ਮੰਚ ਉਪਰ ਆਉਣ। ਜੌਹਨ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਲੱਛਰ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬੇਅੰਤ ਮਾਇਆ ਇਸ ਖੇਡ ਉੱਪਰ ਖਰਚੀ ਹੈ। ਕਬੱਡੀ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਅਤੇ ਆਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ। ਪੰਜਾਬੀ ਕਿਧਰੇ ਨਿੱਕੇ ਨਿੱਕੇ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧਾਂ ਤੋਂ ਉਪਰ ਉਠ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਬਾਕੀ ਮੈਂ ਇਹੋ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ ਅਤੇ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰਖੋ। ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿਚ ਬਰਕਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਵੇਗੀ।

ਮੁਲਾਕਾਤੀ:ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ 'ਚ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਦਾ ਸਨਮਾਨ

ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ(ਸਵੱਦੀ):ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਫੁਲਤਾ ਲਈ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੀ

ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਵਸੁੰਧਰਾ ਰਾਜੇ ਨੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਕੈਡਮੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਦਾ ਕਾਫੀ ਵਿਕਾਸ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸੈਨ ਹੋਜ਼ੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੰਗਾਨਗਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੱਦੇ 'ਤੇ ਆਏ ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਹੇ।

ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਜਸਥਾਨ ਵਿਚ ਜਿਥੇ-ਜਿਥੇ ਵੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਚਰਨ ਪਾਏ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਮਾਰਗ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ 300 ਸਾਲਾ ਗੁਰਗੱਦੀ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਉਪਰਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਮੇਂ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਗੰਗਾਨਗਰ (ਰਾਜਸਥਾਨ) ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਭਾਈ ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰ ਭਾਈ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ, ਭਾਈ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਭਾਈ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੈਂਸ ਅਤੇ ਭਾਈ ਹਰਚੰਦ ਸਿੰਘ ਦੌਧਰ ਨੇ ਸ. ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟੀਟੀ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਚਰਨ ਸਿੰਘ ਭੰਡਾਲ, ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪਵਾਰ, ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਤੱਖਰ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਗਰਾ ਤੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਹੀਰੇ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਬਾਬੀ ਕਲੋਟੀ ਰਿਫਾਰਮ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਬਣੇ

ਨਿਊਯਾਰਕ:ਬਾਬੀ ਕੇ. ਕਲੋਟੀ ਰਿਫਾਰਮ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸਟੇਟ ਆਫ ਅਮੈਰਿਕਾ (ਆਰ.ਟੀ.ਯੂ.ਐਸ.ਏ) ਦੇ ਸਰਬਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਚੋਣ ਰਿਫਾਰਮ ਪਾਰਟੀ ਦੀ 17 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਫਰੈਂਕ ਮਕੇਅ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਹੋਈ ਕੌਮੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਹਿਕਸਵਿਲ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਵਾਸੀ ਸ੍ਰੀ ਕਲੋਟੀ ਨੇ ਆਸ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੰਜਾਹ ਸਟੇਟਾਂ ਵਿਚ ਰਿਫਾਰਮ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਇਕਾਈਆਂ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਗਲੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੱਕ ਇਹ ਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣ ਚੁੱਕੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਬਾਬੀ ਕੇ. ਕਲੋਟੀ

ਸਾਲ 1996-97 ਵਿਚ ਐਚ ਰੌਸਪੈਰਟ ਵਲੋਂ ਚਲਾਈ ਗਈ ਲੋਕਪ੍ਰਿਆ ਮੁੱਖ ਧਾਰਾ ਵਲੋਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਆਧਾਰ ਨੂੰ ਸਾਂਭਦਿਆਂ ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਲੋਟੀ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਬੜੀ ਤਸੱਲੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਕ ਹੈ ਜਿਥੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲਿਆਕਤ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਚੇਅਰਮੈਨ ਕਲੋਟੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕਨ ਸਿਆਸਤ ਦਾ ਚੰਗਾ ਚੋਖਾ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੀ ਨਸਾਊ ਕਾਊਂਟੀ ਦੀ ਰਿਪਬਲਿਕਨ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਾਈਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ। ਉਹ ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਮੇਅਰ ਰੂਡੀ ਗਲਿਆਨੀ, ਨਿਊਯਾਰਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਜਾਰਜ ਪਟਾਕੀ, ਸੈਨੇਟਰ ਹਿਲੇਰੀ ਕਲਿੰਟਨ, ਸੈਨੇਟਰ ਚੱਕ ਸ਼ੂਮਰ, ਸੈਨੇਟਰ ਅਲ ਡੀਮੈਟੋ, ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਗੈਰੀ ਐਕਰਮੈਨ, ਕਾਂਗਰਸਮੈਨ ਸਟੀਵ ਇਸਰਾਈਲ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਕਲੋਟੀ ਨਸਾਊ ਕਾਊਂਟੀ ਇੰਡੀਪੈਂਡੈਂਸ ਦੇ ਕੌਮੀ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹਨ।

ਸਿੱਖ ਵਿਦਵਾਨ ਡਾ. ਨੋਇਲ ਕਿਊ ਕਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿੱਘੀਆਂ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਸੈਂਟਾ ਕਰੂਜ਼, ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ:ਉਘੇ ਸਿੱਖ ਸਕਾਲਰ, ਅਧਿਆਪਕ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਨੋਇਲ ਕਿਊ ਕਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੈਂਕੜੇ ਦੋਸਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਇਥੇ ਫਸਟ ਕੌਂਗਰੀਗੇਸ਼ਨ ਚਰਚ ਵਿਚ ਹੋਈ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਰਵਿਸ ਵਿਚ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਵੀ ਸ਼ਰੀਕ ਹੋਏ। ਡਾ. ਕਿੰਗ ਪਹਿਲੀ ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ 87 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਭੋਗ ਕੇ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਆਪਣੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਲੌਰੀ ਕਿੰਗ, ਚਰਚ ਦੇ ਪਾਦਰੀ ਜੈਨੇਟ ਮਾਈਜ਼, ਪ੍ਰੋ. ਤ੍ਰਿਲੋਕੀ ਨਾਥ ਪਾਂਡੇ, ਪ੍ਰੋ. ਕੈਰੀ ਬਰਕੇ, ਕੈਥਲੀਨ ਐਚਨ ਪਾਈਪਸ, ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਅਤੇ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦਾ ਜਵਾਈ ਗੈਬਰੀਅਲ ਐਲਕੇਮ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੇ ਇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਸਾਂਝੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਮਿੱਤ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ।

ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੇ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਡਾ. ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਰਣਧੀਰ ਸਿੰਘ, ਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੈਬਰੀਅਲ ਐਲਕੇਮ, ਲੌਰੀ ਕਿੰਗ, ਜ਼ੌ ਐਲਕੇਮ, ਨੈਥਨ ਕਿੰਗ, ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬੈਣੀਵਾਲ, ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਨਾਹਲ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ

ਡਾ. ਨਾਹਲ ਨੇ ਡਾ. ਕਿੰਗ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀਆਂ ਇਕ ਦਰਜਨ ਦੇ ਕਰੀਬ ਤਸਵੀਰਾਂ ਵੀ ਸਵਾਗਤੀ ਹਾਲ ਵਿਚ ਰੱਖੀਆਂ।

ਆਸਕਰ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਆਸਕਰ 'ਚ ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ ਦੀ ਗੂੰਜ

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ:ਭਾਰਤੀ ਫ਼ਿਲਮ ਜਗਤ ਨੂੰ ਬੀਤੀ 23 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਰ ਰਾਤ ਇੱਥੇ ਹੋਏ 81ਵੇਂ ਆਸਕਰ ਐਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਮੌਕੇ ਸਿਖਰਲਾ ਮਾਣ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬਿਆਨ ਕਰਨਾ ਵੀ ਔਖਾ ਲਗਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਬੇਹੱਦ ਚਰਚਿਤ ਅਤੇ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਫ਼ਿਲਮਾਈ ਗਈ ਫ਼ਿਲਮ 'ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ' ਨੂੰ 9 ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫ਼ਿਲਮ ਨੇ ਕਾਮਯਾਬੀ ਦੇ ਝੰਡੇ ਗੱਡਦੇ ਹੋਏ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 8 ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਿਲ ਕਰ ਲਿਆ। ਇਸ ਫ਼ਿਲਮ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਫ਼ਿਲਮ, ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਸਰਵੋਤਮ ਮੌਲਿਕ ਗੀਤ, ਸਰਵੋਤਮ ਮੂਲ ਸੰਗੀਤ, ਸਰਵੋਤਮ ਸੰਪਾਦਨਾ, ਸਰਵੋਤਮ ਸਾਊਂਡ ਮਿਕਸਿੰਗ, ਸਰਵੋਤਮ ਸਿਨੇਮੈਟੋਗਰਾਫੀ, ਸਰਵੋਤਮ ਅਡੈਪਟਿਡ ਸਕਰੀਨਪਲੇਅ (ਪਟਕਥਾ) ਆਦਿ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ 'ਚ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲੇ। ਸਰਵੋਤਮ ਫ਼ਿਲਮ ਲਈ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕ੍ਰਿਸਚਨ ਕੋਲਸਨ, ਸਰਵੋਤਮ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਡੈਨੀ ਬੋਏਲ, ਸਰਵੋਤਮ ਮੌਲਿਕ ਗੀਤ 'ਜੈ ਹੋ' ਲਈ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਗੁਲਜ਼ਾਰ, ਸਰਵੋਤਮ ਮੌਲਿਕ ਸੰਗੀਤ ਲਈ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ, ਸਰਵੋਤਮ ਸੰਪਾਦਨਾ ਲਈ ਕ੍ਰਿਸ ਡਿਕਨਜ਼, ਸਰਵੋਤਮ ਸਾਊਂਡ ਮਿਕਸਿੰਗ ਲਈ ਈਅਨ ਟੈਪ, ਰੇਸੂਲ ਪੂਕੁੱਟੀ (ਭਾਰਤ), ਰਿਚਰਡ ਪਰਾਈਕ, ਸਰਵੋਤਮ ਸਿਨੇਮੈਟੋਗਰਾਫੀ ਲਈ ਐਂਥਨੀ ਡਾਡ ਮੈਂਟਲ ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਅਡੈਪਟਿਡ ਸਕਰੀਨਪਲੇਅ ਲਈ ਸਾਈਮੋਨ ਬਿਊਫੋਏ ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫ਼ਿਲਮ (ਛੋਟੇ ਵਿਸ਼ੇ ਸਬੰਧੀ) ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ ਲਈ ਮੈਗਾਨ ਮਾਇਲਾਨ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਵੀ ਇਕ ਭਾਰਤੀ ਲੜਕੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਹੈ।

ਸਰਵੋਤਮ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਸੀਨ ਪੈਨ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮ (ਮਿਲਕ) ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਕੇਟ ਵਿੰਸਲੈਟ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮ (ਦ ਰੀਡਰ) ਲਈ ਹਾਸਿਲ ਹੋਇਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਸਹਿ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਹੀਥ ਲੈਜਰ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਡਾਰਕਨਾਈਟ' ਅਤੇ ਸਰਵੋਤਮ ਸਹਿ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਪੈਨੀਲੋਪ ਕਰੂਜ਼ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮ ਵਿੱਕੀ ਕ੍ਰਿਸਟੀਨਾ ਬਾਰਸੀਲੋਨਾ ਲਈ ਮਿਲਿਆ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਰਵੋਤਮ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਜਪਾਨੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਡਿਪਾਰਚਰਜ਼' ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਸਾਊਂਡ ਐਡਿਟਿੰਗ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਰਿਚਰਡ ਕਿੰਗ ਨੂੰ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਡਾਰਕਨਾਈਟ' ਲਈ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਐਵਾਰਡ 'ਮੈਨ ਆਨ ਵਾਇਰ' ਲਈ ਜੇਮਜ਼ ਮਾਰਸ਼ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਮੇਕਅੱਪ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਕਿਊਰੀਅਸ ਕੇਸ ਆਫ਼ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਬਟਨ' ਲਈ ਗ੍ਰੈਗ ਕੈਨਮ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਕਾਸਟਿਊਮ ਡਿਜ਼ਾਈਨ (ਵੇਸ਼ਭੂਸ਼ਾ) ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਡਚੈਸ' ਲਈ ਮਾਈਕਲ ਓ ਕੌਨਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਆਰਟ ਡਾਇਰੈਕਸ਼ਨ (ਕਲਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ) ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਕਿਊਰੀਅਸ ਕੇਸ ਆਫ਼ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਬਟਨ' ਲਈ ਡੌਨਲਡ ਗਰੈਹਮ ਬਰਟ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਐਨੀਮੇਟਿਡ ਲਘੂ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਆਸਕਰ ਫ਼ਿਲਮ 'ਲਾਅ ਮੇਸਨ ਐਨ ਪੇਟਿਟਸ ਕਿਊਬਜ਼' ਲਈ ਕੂਨੀਓ ਕਾਤੋ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਮੌਲਿਕ ਪਟਕਥਾ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਫ਼ਿਲਮ 'ਮਿਲਕ' ਲਈ ਡਸਟਿਨ ਲੈਨਸ ਬਲੈਕ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ। ਸਰਵੋਤਮ ਵਿਜ਼ੂਅਲ ਇਫੈਕਟ ਦਾ ਐਵਾਰਡ ਫ਼ਿਲਮ 'ਦ ਕਿਊਰੀਅਸ ਕੇਸ ਆਫ ਬੈਂਜਾਮਿਨ ਬਟਨ' ਲਈ ਐਰਿਕ ਬਾਰਬਾ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

ਸਰਵੋਤਮ ਲਾਈਵ ਐਕਸ਼ਨ ਸ਼ਾਰਟ ਫ਼ਿਲਮ ਦਾ ਐਵਾਰਡ 'ਸਪਾਈਏਲਜ਼ਿਊਗਲੈਂਡ ਟੌਏਲੈਂਡ' ਲਈ ਜੋਚੇਨ ਐਲਿਗਜ਼ੈਂਡਰ ਦੀ ਝੋਲੀ ਪਿਆ। ਐਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਮੇਜ਼ਬਾਨੀ ਅਭਿਨੇਤਾ ਹਿਊਗ ਜੈਕਮੈਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਐਨੀ ਹੈਥਵੇਅ ਨੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ ਦੀ ਵੀ ਝੰਡੀ ਰਹੀ

ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ:ਸੱਚੀ ਕਹਾਣੀ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਬਣੀ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਫਿਲਮ ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ ਦੀ ਵੀ ਆਸਕਰ ਵਿਚ ਝੰਡੀ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਵੀ ਆਸਕਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਦੀ ਪਿੰਕੀ ਦੇ ਅਸਲੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ ਨੂੰ ਛੋਟੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਵਰਗ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮ ਦਾ ਆਸਕਰ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ। ਇਹ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਮੇਗਾਨ ਮਾਇਲਾਨ ਵਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ।

ਪਿੰਕੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਬੁਲ੍ਹ ਕੱਟਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਫਰਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਕ ਸਵੈ-ਸੇਵੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਵਲੋਂ ਉਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ।

39 ਮਿੰਟ ਦੀ ਇਸ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਵੀ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਮਗਰੋਂ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕ ਦਸ਼ਾ ਕਿੰਨੀ ਵਧੀਆ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਮਗਰੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਮੇਗਾਨ ਮਾਇਲਾਨ ਨੇ ਪਿੰਕੀ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ

ਫਿਲਮ 'ਸਮਾਈਲ ਪਿੰਕੀ' ਦੀ ਅਦਾਕਾਰਾ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਿਰਜ਼ਾਪੁਰ ਦੀ ਪਿੰਕੀ

ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਸੁਣ ਕੇ ਉਸ 'ਤੇ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਬਣਾਉਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਇਹ ਵੱਕਾਰੀ ਐਵਾਰਡ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਯੂ.ਪੀ. ਦੀ ਸਵੈਸੇਵੀ ਸੰਸਥਾ ਸਮਾਈਲ ਟਰੇਨ ਅਤੇ ਪਿੰਕੀ ਦਾ ਅਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡਾ. ਸੁਬੋਧ ਕੇ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨਾਲ ਪਿੰਕੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਹੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਕਦੀ।

ਸਲੱਮਡਾਗ ਮਿਲੀਅਨੇਅਰ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਸਿਰਜਿਆ

(ਸਫਾ ਇਕ ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਰਹਿ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਦੀ ਹੁਣ ਤੱਕ ਸੀ।

ਇਸ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਅਧਿਆਏ ਦਾ ਨਾਇਕ ਏ.ਆਰ. ਰਹਿਮਾਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਦੋ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤ ਕੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਨਮਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਗੌਰਵਸ਼ਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਪੱਕੀ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਜਿੱਤ ਹੈ। ਰਹਿਮਾਨ ਦੇ ਦੋ ਆਸਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ 'ਜਯ ਹੋ' ਗੀਤ ਦੇ ਲਈ ਮਿਲੇ ਆਸਕਰ ਵਿਚ ਗੀਤਕਾਰ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਦੀ ਵੀ ਸਾਂਝ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਗੀਤਕਾਰ ਦਾ ਸਰਬਉੱਤਮ ਸਨਮਾਨ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੰਵੇਦਨਾ ਦੇ ਅਨੋਖੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਜਿਸ ਨੇ ਕਈ ਲੋਕ

ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫ਼ਿਲਮ 'ਰੋਜ਼ਾ' ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਤੋਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਧੁਨਾਂ ਦਾ ਜਾਦੂ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਸੀਮਾ ਵਿਚ ਬੰਨਣ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ। ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੁਖਾਵੀਂ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਸੰਗੀਤ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਪੂਰੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਰਦਾਰ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਹ ਸਮੁਚੇ ਭਾਰਤੀ ਗੀਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਰਚ ਕੇ ਉਨਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਧੁਨ ਸਮਿਸ਼ਰਣ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਆਸਕਰ ਵਿਜੇਤਾ ਤੀਸਰੇ ਭਾਰਤੀ, ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਸੂਲ ਪੂਕੁਟੀ ਦਾ ਮਹੱਤਵ ਇਸ ਲਿਹਾਜ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਇਕ ਝਟਕੇ ਵਿਚ ਤੋੜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਤਕਨੀਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਚੁਪਚਾਪ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇਕ ਉਮਦਾ ਕਲਾਕਾਰ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੀ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਛਾਣ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਤਮਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸਿਨੇਮਾ ਤਕਨੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਵੀ ਹੈ।

ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੀ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਉਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵੀ ਜਵਾਬ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਚਿਤਰਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅਕਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਡੈਨੀ ਬਾਇਲ ਨੇ ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਬਣਾਈ ਜਿਸਦੀ ਉੱਤਮਤਾ ਅਤੇ ਮੌਲਿਕਤਾ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਪਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਚੌਥੀ ਫਿਲਮ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਨੀ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤੇ। ਸਰਵਉੱਤਮ ਫਿਲਮ, ਪਟਕਥਾ, ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ, ਸੰਪਾਦਨ ਸਹਿਤ, ਲਗਭਗ ਸਾਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਆਸਕਰ ਸਲੱਮਡਾਗ ਨੇ ਜਿੱਤੇ ਪਰ ਅਭਿਨੈ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਵਿਚ ਨਾ ਇਹ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਈ ਅਤੇ ਨਾ ਐਵਾਰਡ ਮਿਲੇ। ਇਹ ਵੀ ਫਿਲਮ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਅਤੇ ਗੈਰਪ੍ਰੰਪਰਿਕ ਸ਼ਿਲਪ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਨੇਮਾ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਸ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਆਗਮਨ ਨੂੰ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਡੈਨੀ ਬਾਇਲ ਦੇ ਧੰਨਵਾਦੀ ਹੋਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਸ ਸਿਲਸਿਲੇ ਦੀ ਹੀ ਇਕ ਹੋਰ ਅਹਿਮ ਕੜੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ 1983 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਨੇ ਕ੍ਰਿਕੇਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤਕੇ ਆਪਣੀ ਜਿੱਦ ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਾਂ 1994 ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੁੰਦਰੀਆਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦਾ ਡੰਕਾ ਵਜਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, 2007 ਵਿਚ ਟੀ-20 ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਜਿੱਤ ਕੇ ਧੋਨੀ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਬੁਲੰਦ ਜਜ਼ਬੇ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ, 2008 ਵਿਚ ਟਾਟਾ ਨੇ ਜੈਗੁਆਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਹੁਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਾ ਦੀ ਧਮਕ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਓਲੰਪਿਕ ਵਿਚ ਅਭਿਨਵ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੋਨੇ ਦਾ ਤਮਗਾ ਜਿੱਤ ਕੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲੰਬੀ ਗੁਮਨਾਮੀ ਤੋਂ ਉਭਾਰਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲੱਮਡਾਗ ਦੀ ਆਸਕਰ ਜਿੱਤ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਜਦ ਭਾਰਤੀ ਹਸਤੀਆਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਲਬੂਤੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਕੋਟੀ ਦੇ ਸਿਨੇਮਾ ਦਾ ਸਿਰਜਣ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਇੰਡੋ-ਅਮੈਰਿਕਨ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ : ਇੰਡੋ-ਅਮੈਰਿਕਨ ਕਲਚਰਲ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਦੀ ਮਡੈਸਟੋ ਵਿਖੇ ਹੋਈ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਕਮੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ ਹੋਇਆ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਜ਼ਲਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਵਿਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖਿਲਵਾੜ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਵੀ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਗਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ, ਜੋ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨੀ ਕੂਕਾ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਰਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਫਤੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਗੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਸੁਰਿੰਦਰ ਬਿੰਦਰਾ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ, ਸੁਮਿੱਤਰ ਉਪਲ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਭੱਟੀ, ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ, ਪ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ, ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਕਾਗਵਾਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਏ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਾਠ, ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਗ, ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ, ਨਿਰਮਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਸਮੇਤ ਹੋਰਨਾਂ ਪਤਵੰਤੇ ਸੱਜਣਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ।

ਅੰਗੂਰ ਤੋਂ ਫਿਸਲਣ 'ਤੇ 20 ਲੱਖ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ

ਲੰਡਨ:ਇਥੇ ਮਾਰਕਸ ਐਂਡ ਸਪੈਂਸਰ ਵਿਚ ਦੋ ਅੰਗੂਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈਰ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਫਿਸਲੀ ਔਰਤ ਨੂੰ 27 ਹਜ਼ਾਰ 500 ਪਾਊਂਡ ਮਤਲਬ ਕਰੀਬ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਇਹ ਅੰਗੂਰ ਇਕ ਢਿਲੇ ਬਕਸੇ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਫਰਸ਼ 'ਤੇ ਡਿੱਗ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਕਤੂਬਰ 2005 ਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ 61 ਸਾਲਾ ਮਹਿਲਾ ਜੈਨੇਟ ਪਲਮਰ ਬਾਥ, ਸਾਮਰਸੈਟ ਸਥਿਤ ਐਮ. ਐਂਡ ਐਸ. ਸਟੋਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਰਨ ਗਈ ਸੀ।

ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਰੌਲੇ ਰੱਪੇ 'ਤੇ ਫਿਰ ਤੜਫੇ ਸਪੀਕਰ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਪੈਣ ਵਾਲੇ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 14ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਪੀਕਰ ਦੁਆਰਾ ਰੌਲੇ-ਗੌਲੇ ਵਿਰੁਧ ਕੀਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਾਰਨ ਵੀ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਹੰਗਾਮਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਵੀ ਰੌਲਾ-ਰੱਪਾ ਸੁਣਾਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸ਼ੋਰ ਮਚਾਉਂਦੇ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਸ਼ਲਾਂ ਨੇ ਚੁੱਕ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਸੀ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਘਨ ਪਾ ਰਹੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਨੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਾ ਦੇ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਵੀ ਪੈਸਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਿਹੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੋਟਾਂ ਨਹੀਂ ਪਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਖ਼ਲਲ ਪਾਉਣ ਅਤੇ ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਠਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ 11ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ 5.28 ਫ਼ੀਸਦੀ, 12ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ 10.66 ਫ਼ੀਸਦੀ, 13ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ 18.95 ਫ਼ੀਸਦੀ ਅਤੇ 14ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਕਰੀਬ 24 ਫੀਸਦੀ ਸਮਾਂ ਬਰਬਾਦ ਹੋਇਆ ਹੈ।

14ਵੀਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ 14 ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ 1677.08 ਘੰਟੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਿਚੋਂ 414.46 ਘੰਟੇ ਅਪ੍ਰਵਾਨਤ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀਆਂ, ਰੌਲੇ-ਰੱਪੇ ਅਤੇ ਮੁਲਤਵੀਆਂ ਕਾਰਨ ਬਰਬਾਦ ਹੋਏ ਹਨ। ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸਪੀਕਰ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਸਮੇਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਾਰ ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਬਹਿਸ ਦਾ ਮਿਆਰ ਲਗਾਤਾਰ ਨੀਵਾਂ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਉਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਸਲਿਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਸਿਆਸੀ ਸ਼ਰੀਕੇਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਬੰਧਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਰਿਸ਼ਵਤ ਲੈ ਕੇ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਦਾ ਸਕੈਂਡਲ ਅਤੇ ਕਈ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ 5 ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸਵਾਲ ਨਾ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਦੇ ਤੱਥ ਵੀ ਜੱਗ ਜ਼ਾਹਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ 'ਚ ਕੋਈ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂਦੀ। ਇਸਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਿਸਾਲ ਬੀਤੇ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ 17 ਮਿੰਟਾਂ ਦੌਰਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ 9 ਬਿੱਲ ਹਨ। ਸਾਲ 2007 ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਜੋ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਔਸਤ ਸਿਰਫ਼ 20 ਮਿੰਟ ਪ੍ਰਤੀ ਬਿਲ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੀ ਲੱਗਿਆ। ਮੌਜੂਦਾ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿਚ ਵੀ 29 ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਿੱਲਾਂ ਉਤੇ ਕਿਸੇ ਸੰਜੀਦਾ ਬਹਿਸ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਵੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਠਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਮਾਂ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਾਲ 2005 ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸੌ ਦਿਨ ਚਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਲ 2008 ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਸਿਰਫ 66 ਦਿਨ ਹੀ ਚੱਲੇ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ 2007 ਦੌਰਾਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ 492 ਘੰਟੇ ਮਿਥਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਸੈਸ਼ਨ ਸਿਰਫ 281 ਘੰਟੇ ਚੱਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸੋਮਨਾਥ ਚੈਟਰਜੀ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੇ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ

ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਾਲ ਮਰਿਆਦਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚੋਂ ਚੁਣ ਕੇ ਆਏ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨਸਾਜ਼ ਜਿਥੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹਨ, ਉਥੇ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਲਿਆਣ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ।

ਇਸ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਿਭਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੰਜੀਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੱਲੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ, ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਣ ਅਤੇ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਆਪਣੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੁਹਿਰਦਤਾ ਨਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਬਹਿਸ ਵਿਚ ਬਾਦਲੀਲ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ 'ਤੇ ਆਮ ਆਦਮੀ ਤੋਂ ਉਗਰਾਹੇ ਟੈਕਸਾਂ ਦਾ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਆਉਂਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਦੌਰਾਨ ਵੋਟਰਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕਰਨੀ ਹੈ ਪਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੰਜੀਦਗੀ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਅਤੇ ਇਸ ਅੰਦਰ ਹੋ ਰਹੀ ਬਹਿਸ ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਜੇਡ ਗੂਡੀ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਲਾਈਵ ਟੈਲੀਕਾਸਟ ਕਰਨ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ

–ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਮੁੰਬਈ : ਸਰਵਾਈਕਲ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਅਭਿਨੇਤਰੀ ਜੇਡ ਗੂਡੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਰਿਐਲਟੀ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ। ਗੂਡੀ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਧੇ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਮੀਡੀਆ ਕੰਪਨੀ ਵਰਜਿਨ ਦੇ 'ਲਿਵਿੰਗ ਟੀ.ਵੀ.' ਨੂੰ ਵੇਚ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਦਮ ਨਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਹ ਬਹਿਸ ਛਿੜ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਟੀ.ਆਰ.ਪੀ. ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਦੇਸੀ ਚੈਨਲ ਵੀ 'ਮੌਤ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ' ਨਾ ਕਰਨ ਲੱਗਣ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਡਾਕਟਰਾਂ ਨੇ ਗੂਡੀ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਨੇੜੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਲਾਜ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੀਵਨ ਦੀਆਂ ਆਖਰੀ ਘੜੀਆਂ ਗਿਣਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਰਿਐਲਟੀ ਸ਼ੋਅ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦਿਖਾਉਣ 'ਤੇ ਰਾਜੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਮੀਡੀਆ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਪੀ.ਐਨ. ਵਾਸੰਤੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਭੇਡਚਾਲ ਵਿਚ ਜਦ ਕੋਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲ ਜਾਂ ਵਿਵਾਦਤ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਨੂੰ ਬੇਤਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕੋਈ 'ਮੌਤ ਦਾ ਰਿਐਲਟੀ ਸ਼ੋਅ' ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਵੀ ਦਿਖਾਉਣ ਲੱਗੇ।' ਜੇਡ ਗੂਡੀ ਨੇ ਲੰਘੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਬੁਆਏਫ੍ਰੈਂਡ ਜੈਕ ਟਵੀਟ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਰਚਾ ਲਿਆ। ਕੰਟ੍ਰੀ ਹਾਊਸ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਰੇ ਅੱਥਰੂ ਅਤੇ ਹਾਸੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪਲਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਵਿਆਹ ਸਮਾਰੋਹ ਬੇਹੱਦ ਖਾਸ ਸੀ।

ਜੇਡ ਗੂਡੀ

ਜੇਡ ਗੂਡੀ ਵਾਸਤੇ ਦੁਆ ਮੰਗੋ – ਸ਼ਿਲਪਾ : ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਸ਼ਿਲਪਾ ਸ਼ੈਟੀ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੇਡ ਗੂਡੀ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਹੋਏ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਭੁੱਲਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਜਲਦੀ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋਣ ਦੀ ਦੁਆ ਮੰਗਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਸ਼ਿਲਪਾ ਨੇ 2007 ਵਿਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਰਿਐਲਿਟੀ ਸ਼ੋਅ 'ਬਿਗ ਬ੍ਰਦਰ' ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਗੂਡੀ 'ਤੇ ਨਸਲੀ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਕਾਰਨ ਇਸ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸ਼ੋਅ ਤੋਂ ਗੂਡੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਹੋਣਾ ਪਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੈਟੀ ਨੇ ਆਈ.ਟੀ.ਵੀ. ਨਿਊਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਗੂਡੀ ਦੀ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦਰਮਿਆਨ ਸੁਲ੍ਹਾ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਅਦਾਕਾਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੂਡੀ ਨੇ ਜੈਕ ਟਵੀਟ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਉਹ ਜਾ ਨਹੀਂ ਸਕੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਇਹ ਬਹੁਤ ਚਿੰਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੂਡੀ ਦੀ ਸਿਹਤ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਲੋਕ ਬੀਤੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਭੁੱਲ ਜਾਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਮਤੀ ਲਈ ਦੁਆ ਕਰਨ।'' ਸ਼ਿਲਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨੀ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿ ਗੁੱਡੀ ਨੂੰ ਕੈਂਸਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਂ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਬੁਰਾ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਗੂਡੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਰਿਐਲਿਟੀ ਸ਼ੋਅ 'ਬਿਗ ਬੌਸ-2' ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿਚ ਮੇਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗੁੱਡੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਠਹਿਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਰੱਦ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਇਲਾਜ ਵਾਸਤੇ ਵਾਪਸ ਬਰਤਾਨੀਆ ਪਰਤ ਆਈ।

ਸ਼ਿਲਪਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਮੈਂ ਸਚਮੁੱਚ ਹੀ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਸਾਕਾਰਾਤਮਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵੇਲੇ ਗੁੱਡੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਦਿਖਾ ਸਕਣ।''

ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦਾ ਹੱਲ ਆਯੁਰਵੈਦ ਦੇ ਸੰਗ

ਮਰਦਾਨਾ ਤਾਕਤ ਲਈ ਸਿਹਤ ਰੀਯੰਗ ਕੋਰਸ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ ਤਿੱਲਾ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ)

ਇਕ ਹਫਤਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੁਸੀਂ ਗ੍ਰਹਿਸਥ ਜੀਵਨ ਦਾ ਭਰਪੂਰ ਅਨੰਦ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੋਵੇ-ਗ਼ਲਤ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਨਸ਼ੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਵਧਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਕਾਰਨ।

ਚਿਹਰੇ ਦੀ ਸੁੰਦਰਤਾ | ਮੋਟਾਪਾ ਘਟਾਓ | ਸਿਹਤ ਬਣਾਓ
ਵਾਲਾਂ ਦਾ ਝੜਨਾ | ਸ਼ੂਗਰ ਕੰਟਰੋਲ | ਇਸਤਰੀ ਰੋਗ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਫਾਰਮੇਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦਾ ਪਿਛਲੇ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਇਲਾਜ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਨਸਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਹਿਨਸ਼ਾਹੀ (ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ) ਤੇਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਠੀਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਬੁਢਾਪੇ ਵਿਚ ਜਵਾਨੀ ਵਰਗੀ ਤਾਕਤ ਦੁਬਾਰਾ ਹਾਸਿਲ ਕਰੋ।

ਪੂਰਾ ਕੋਰਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਦਵਾਈ ਖਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ।

ਡਾ. ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਓਬਰਾਏ
ਆਯੁਰਵੈਦਿਕ ਰਤਨ
ਰਜਿ. ਨੰ. 59/AY/PB.

ਅੱਜਕਲ੍ਹ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਭੈੜੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵਿਚ ਫਸ ਕੇ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਖਤਰਨਾਕ ਅਤੇ ਗੁਪਤ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਔਰਤ ਦੇ ਕਾਬਿਲ ਨਾ ਰਹਿਣਾ, ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ, ਮਸਾਨੇ ਦੀ ਗਰਮੀ, ਪਿਸ਼ਾਬ ਦਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਆਉਣਾ, ਖ਼ੂਨ ਨਾ ਬਣਨਾ, ਖਾਂਦਿਆਂ ਪੀਂਦਿਆਂ ਸੁੱਕਦੇ ਜਾਣਾ ਆਦਿ ਤਮਾਮ ਤਕਲੀਫਾਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਲਈ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਸਾਡੀ 50 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਅਜਮਾਈ ਹੋਈ ਦਵਾਈ ਅਤੇ ਸੁਪਰ ਪਾਵਰ ਤੇਲ ਦੇ ਕੋਰਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ। ਇਸ ਦੇ ਕੁਝ ਦਿਨ ਵਰਤਣ ਨਾਲ ਸੁਪਨਦੋਸ਼ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਵਾਈ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਵਾਨੀ ਦੀ ਝਲਕ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

Surajvanshi Pharmacy (R)

MANUFACTURE & EXPORTER OF HERBAL PRODUCTS

25, New Model Town, Jalandhar (Punjab) INDIA.
Contact : Dr. Shweat Oberoi E-mail : shweat077@yahoo.com
Mobile : 98155-33933 Fax : 0091-181-5062627

Thandi Insurance Brokerage

LIC#OBO9151

Truck Insurance Specialist:
Auto liability, physical damage, motor truck cargo, general liability and worker's comp.

Coverage for:
Long and local haul owner operators, dump trucks, sand/gravel, seasonal vegetable, delivery, catering and ice cream trucks. DUI, new/young drivers accepted.

Quick Filing:
Personal auto, medical and homeowners insurance.
SR22, MCP-65, BMC91-X, Form-E, UIIA.

Business Policies:
Gas stations, repair shops, mini marts, stores, restaurants, and warehouses.

We proudly represent
GLOBAL HAWK INSURANCE CO.
RRG

ਅਸੀਂ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਦਹਾਕੇ ਤੋਂ
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

For a Free insurance Quote Please Call :

1-800-917-2639

3090 Independence drive Suite # 246 Livermore CA 94551

ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹਕੂਮਤ ਦੀ ਦੁਬਿਧਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਦਖਲ, ਦੋਨੋਂ ਵਧੇ

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਬੂਲਣਾ ਭਾਰਤ ਵਲੋਂ ਵੱਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਕਰਾਰ
ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਵੀ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਬੂਲੀ

-ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਨਿਊਜ਼ ਸਰਵਿਸ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਪਕਿਸਤਾਨੀ ਹਾਕਮਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਆਪਸੀ ਭੰਬਲਭੂਸਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੜਤਾਲੀਆ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਇਕ ਟੀਮ ਮੁੰਬਈ ਕਾਂਡ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਵੇਗੀ ਪਰ ਅਗਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੈਰੀ ਰਹਿਮਾਨ ਦਾ ਬਿਆਨ ਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਕੋਈ ਟੀਮ ਭਾਰਤ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਕਦੀ ਚੀਨ ਵਲ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਦੀ ਤਾਲਿਬਾਨ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਲ ਤੁਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਵੀ ਝਾਕ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਸਟੇਟ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦੁਬਿਧਾ ਵਾਲੀ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਮੰਦਾ ਹਾਲ ਹੋਰ ਹੋ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਸਟੇਟ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਪਾ ਰਹੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਕੀ।

ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ

ਲੰਮੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਅਮਰੀਕੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ "ਸਹਾਇਤਾ" ਖਾਣ ਦਾ ਲਾਲਚ ਹੁਣ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਨੂੰ ਮਹਿੰਗਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕੋ ਇਕ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਜ਼ਮਲ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਟਾਲਾ ਵੱਟ ਲਿਆ ਹੈ। ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਅਹਿਮਦ ਮੁਖਤਾਰ ਨੇ ਬੀਤੇ ਦਿਨੀਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜ਼ਮਲ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਕੋਲ ਸੌਂਪੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਉਸ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਮੂਦ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਾਸਿਬ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਹੈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰੇ। ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਕਾਸਿਬ ਸਮੇਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ 9 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕੇਸ ਦਰਜ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਜਾਂਚ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਕ ਸੱਤ ਮੈਂਬਰੀ ਟੀਮ ਦੀ ਅਗਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੂਤਰਾਂ ਤੋਂ ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਦੇ ਦੌਰੇ ਨੂੰ ਹਰੀ ਝੰਡੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੀਮ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਸਮੇਤ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੱਕੀਆਂ 'ਚ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਕਈ ਸਰਗਰਮ ਵਰਕਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਜਾਂਚਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੁਲਾਸਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਸਾਂਝੇਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਰਦੇ ਦੇ ਪਿੱਛੋਂ ਵੱਡੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਥਿਤ ਅਮਰੀਕੀ ਦੂਤਘਰ ਵਿਚ ਵੀ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਟੀਮ ਦੇ ਕੁਝ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਉਧਰ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਮੁਸਲਿਮ ਲੀਗ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਵਾਜ਼ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਨੇ ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਲਈ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਪਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ੱਰਫ਼ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਏਵਿੰਡ ਵਿਖੇ ਆਪਣੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ ਮੀਟਿੰਗ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੇ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ ਅੰਜ਼ਾਮ ਪਰਵੇਜ਼ ਮੁਸ਼ੱਰਫ਼ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫੌਜ ਨੇ ਮਿਲ ਕੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਮੁਸ਼ੱਰਫ਼ ਨੇ ਹੀ ਕਾਰਗਿਲ ਵਿਚ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਟਲ ਬਿਹਾਰੀ ਵਾਜਪਾਈ ਨੇ ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਲਿਆਂਦਾ।"

ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੀ ਅਮਰੀਕਾ ਵਲੋਂ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਐਫ.ਬੀ.ਆਈ. ਟੀਮ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਰਹੀਮ ਅਰਸ਼ਦ ਅੰਸਾਰੀ ਤੇ ਸਬਾਓਦੀਨ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਅਧਿਕਾਰੀ ਅੰਸਾਰੀ ਨੂੰ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਜਿਉਂਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਅਜ਼ਮਲ ਆਮਿਰ ਕਾਸਬ ਕੋਲ ਲੈ ਗਏ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਪਹੁੰਚੀ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਜਾਂਚ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਦੀ ਇਹ ਟੀਮ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਜਾ ਕੇ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗੀ।

ਮਿਲੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਨਵੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ 21 ਦਿਨ ਤੱਕ ਦੌਰਾ ਆਮ, ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਤੱਕ ਦੌਰਾ ਖਾਸ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੌਰਾ-ਏ-ਰਿਬਾਤ ਨਾਂ 'ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਫੈਲਾਉਣ ਲਈ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਇਹ ਵੀ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਸਬ ਨੇ ਅੰਸਾਰੀ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਸ਼ਕਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕੁੰਨ ਮੁਜ਼ੰਮਿਲ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਿਲਸਿਲੇ ਵਿਚ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਸੀ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਅੰਸਾਰੀ ਤੇ ਕਾਸਿਬ ਨੂੰ ਆਹਮੋ-ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਐਫ਼.ਬੀ.ਆਈ. ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਜ਼ੰਮਿਲ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ 'ਗੂਗਲ ਅਰਥ' ਵੈਬਸਾਈਟ ਰਾਹੀਂ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿਖਾਏ ਸਨ ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਮਹਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ, ਬੰਬੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ, ਹਵਾਈ ਅੱਡਿਆਂ, ਰਿਲਾਇੰਸ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ, ਹਾਜੀ ਅਲੀ ਦੀ ਦਰਗਾਹ ਅਤੇ ਤਾਜ ਤੇ ਓਬਰਾਏ ਹੋਟਲ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਾ ਬਾਰੀਕੀ ਨਾਲ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲੈਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਗੁਰੀਲਾ ਯੁੱਧ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਕਸ਼ੇ ਕੁਤਬਨੁਮੇ ਤੇ ਗਲੋਬਲ ਪੁਜੀਸ਼ਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਸਬੰਧੀ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਸੀ।

ਚੌਧਰੀ ਅਹਿਮਦ ਮੁਖਤਾਰ

ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਇਕ ਫਰਜ਼ੀ ਵਹੀਕਲ ਲਾਈਸੈਂਸ ਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਸਾਰੀ ਨੇਪਾਲ ਦੇ ਰਸਤਿਓਂ ਭਾਰਤ ਆਇਆ ਸੀ। ਅੰਸਾਰੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੰਬੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ ਕੋਲ ਸਥਿਤ ਇਕ ਕੰਪਿਊਟਰ ਸਿਖਲਾਈ ਸੰਸਥਾ ਵਿਚ ਦਾਖ਼ਲਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਆਪਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗ੍ਰਾਫ਼ੀ ਤੇ ਨਕਸ਼ਾਕਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਗੁਜ਼ਾਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਟਿੱਚਿਆਂ ਵਿਚ ਛਤਰਪਤੀ ਸ਼ਿਵਾਜੀ ਟਰਮੀਨਲ ਰੇਲਵੇ ਸਟੇਸ਼ਨ ਤੇ ਤਾਜ ਮਹਿਲ ਹੋਟਲ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ।ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਹਮਲਿਆਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਲੋਂ ਕਬੂਲਣ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੂਟਨੀਤਿਕ ਸਫ਼ਲਤਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਹੱਲ ਸਿਰਫ ਹਮਲੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸਬੰਧੀ ਪੇਸ਼ ਧੰਨਵਾਦ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰਦਿਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ 'ਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਰਹੱਦ 'ਤੇ ਫੌਜੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਹਲੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਬਾਰੂਦੀ ਸੁਰੰਗ ਵਿਛਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਨਾਲ ਲਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਡਵਾਨੀ ਵਲੋਂ ਲਗਾਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੀ ਕੂਟਨੀਤੀ ਹੀ ਸਾਡੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਨ.ਡੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪਾਕਿ ਵਾਲਾ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ : ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਸਬੰਧੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਇਕ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਹਸਨ ਮਹਿਮੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਦ ਇੰਡਿਪੈਂਡੈਂਟ' ਮੁਤਾਬਕ ਮਹਿਮੂਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕਈ ਥਾਈਂ ਹਮਲੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ 'ਚ ਸਰਹੱਦੀ ਘੁਸਪੈਠ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਹਮਲੇ ਪਿੱਛੇ ਲਸ਼ਕਰ-ਏ-ਤੋਇਬਾ ਤੇ ਹੂਜੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਅਫ਼ਗਾਨਿਸਤਾਨ ਜਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਹੈ, ਪਰ ਬਾਅਦ 'ਚ ਇਹ ਇਥੇ ਆ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਰੁਝਾਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਖੇਤਰ ਵਿਚੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ 'ਡਾਨ' ਅਖ਼ਬਾਰ 'ਚ ਰਿਪੋਰਟ ਛਪੀ ਸੀ ਕਿ ਮੁੰਬਈ ਹਮਲਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਇਸਲਾਮੀ ਕੱਟੜ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੈ, ਜੋ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਤੱਕ ਫੈਲੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਚ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮਲਿਆਂ ਪਿੱਛੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਹੱਥ ਹੋਣ ਦੀ ਪੱਕੀ ਸੂਹ ਮਿਲੀ ਹੈ।

ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਚੀਨ ਘੁੰਮ ਆਇਆ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ : ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਬੀਜਿੰਗ ਤੋਂ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਲੰਘੀ 22 ਫ਼ਰਵਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਖਾਧ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਲਈ ਚੀਨ ਦੇ ਮਾਡਲ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪਣੇ ਦੂਜੇ ਚੀਨ ਦੌਰੇ 'ਚ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਚੀਨ ਦੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਜਲ ਬਿਜਲੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਚੀਨ ਦੇ ਹੁਬੇਈ ਸੂਬੇ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵੂਹਾਨ 'ਚ ਆਯੋਜਤ ਚੀਨ-ਪਾਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਜਲ ਕੇਂਦਰ ਸਹਿਯੋਗ ਫ਼ੋਰਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਖੇਤੀ ਦੇ ਖੇਤਰ 'ਚ ਚੀਨ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਸਬੰਧੀ ਮੈਂ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ 'ਚ ਵੀ ਸਫ਼ਲਤਾ ਦੇ ਇਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।"

ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਰਸੇਡੀ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਧੀ

ਲੁਧਿਆਣਾ: ਕਰਜ਼ਾ ਤੰਗ ਦਸਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਰਸਡਿਜ਼-ਬੈਂਜ ਦੀ ਸ਼ਾਹਾਨਾ ਕਾਰ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ਕੋਈ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲ 2008 ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਲਗਜ਼ਰੀ ਕਾਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 48% ਵਧੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ 45.77% ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਮਰਸਡਿਜ਼-ਬੈਂਜ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਅਫੇਅਰਸ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੁਹਾਸ ਕਡਲਾਸਕਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਹਿਮ ਮੰਡੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਡਕਟ ਲਾਈਨ ਨਾਲ ਬੜੇ ਜ਼ੋਰ-ਸ਼ੋਰ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਲੁਧਿਆਣਾ ਤੋਂ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ।

ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਾਲ 2008 ਦੌਰਾਨ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਦਾ ਵੀ ਕੁਝ ਹਿਸਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, 276 ਕਾਰਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਜਦੋਂਕਿ ਸਾਲ 2007 ਦੌਰਾਨ 173 ਕਾਰਾਂ ਵੇਚੀਆਂ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕਡਲਾਸਕਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਤਰੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਿੱਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕੁਲ ਵਿਕਰੀ ਦਾ 38% ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂਕਿ ਬਾਕੀ ਹਿੱਸਾ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਮੰਡੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਪੱਧਰ ਉਤੇ ਸਾਲ 2008 ਦੌਰਾਨ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 3625 ਕਾਰਾਂ ਵੇਚੀਆਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2009 ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਦੂਜੀ ਤਿਮਾਹੀ ਵਿਸ਼ਵ ਮੰਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁਣੌਤੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇਗੀ।

ਘਰਾਂ ਦੀ ਰੀਮਾਡਲਿੰਗ

- ਗਰੇਨਾਈਟ ਕਾਊਂਟਰ ਟੌਪਸ
- ਕਿਚਨ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿੱਖ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੀਆਂ ਕੈਬਨਿਟਾਂ
- ਕਲੋਜ਼ਿਟ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਤਰਤੀਬ ਦਿਓ
- ਪੰਜਾਬੀ ਸਟਾਇਲ ਪੇਟੀ ਬੈੱਡ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ
- ਪੌੜੀਆਂ ਤੇ ਹਾਰਡਵੁੱਡ ਲਾਉਣ ਲਈ

ਕਾਲ ਕਰੋ:
ਗੁਰਜੰਟ ਸੇਖੋਂ
916-275-5520
ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ
916-600-5934

G. A. Construction
(Insured and Bonded Lic# 921300)

9 ਭਾਰਤੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਥਾਵਾਂ ਯੂਨੈਸਕੋ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਦੀ ਲਿਸਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਸਥਾਨਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਦੋਂਕਿ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਹਨ। ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮੰਤਰੀ ਅੰਬਿਕਾ ਸੋਨੀ ਨੇ ਐਸ. ਅਜੇ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦੇ ਲਿਖਤੀ ਉਤਰ ਵਿਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 2011 ਵਿਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੀ ਅਸਥਾਈ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਲੰਦਾ (ਬਿਹਾਰ), ਕਾਂਗੜਾ ਘਾਟੀ ਰੇਲਵੇ (ਹਿਮਾਚਲ), ਓਕਗ੍ਰੋਵ ਸਕੂਲ (ਉਤਰਾਖੰਡ ਚਰਚ ਗੇਟ ਬਿਲਡਿੰਗ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ), ਮਹਾਰਾਜਾ ਰੇਲਵੇ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼) ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤਿੰਨ ਥਾਵਾਂ ਜੰਤਰ-ਮੰਤਰ ਜੈਪੁਰ ਮਾਥੇਰਨ ਲਾਈਟ ਰੇਲਵੇ (ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਵਰਗ) ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਘਾਟ ਦੇ ਸਭ ਕਲਸਟਰ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕ ਖਾਤਿਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਲਵੇ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ : ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕਾਂ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕ ਵਿਚਲੇ ਖਾਤਿਆਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂਚ ਕਰੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਪੈਸੇ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਮੰਦੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਹ ਮੰਗ ਸੀ.ਪੀ.ਆਈ. (ਐਮ.) ਦੀ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਰੀ ਬਿਆਨ 'ਚ ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕਾਂ ਅੰਦਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਟੈਕਸ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰੁਪਈਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।

ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਪੈਸੇ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬ੍ਰਿਟੇਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਾਰਡਨ ਬਰਾਊਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਪੈਸਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ, ਉਥੇ ਸਾਡੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਚੁੱਪ ਵੱਟੀ ਬੈਠੀ ਹੈ।

ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਵੇਰਵੇ ਲਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਇਕੱਲਾ ਟੈਕਸ ਬਚਾਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਹ ਧਨ ਦੀ ਚੋਰ ਬਜ਼ਾਰੀ ਨਾਲ ਵੀ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਵਿੱਸ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੈਸਾ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੋਲਿਟ ਬਿਊਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਅਸਲ 'ਚ ਮੰਦੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਵਲੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੈਂਕਾਂ 'ਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਏ ਪੈਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਕਾਰਟੂਨ ਲਈ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ

ਨਿਊਯਾਰਕ: ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ-ਜੁਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਵੇਲੇ ਚਿਪੈਂਜ਼ੀ ਦਾ ਕਾਰਟੂਨ ਛਾਪਣ ਵਾਲੀ ਅਖਬਾਰ 'ਦਿ ਨਿਊਯਾਰਕ ਪੋਸਟ' ਨੇ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗ ਲਈ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਪਾਦਕੀ ਪੰਨੇ 'ਤੇ ਛਪੇ ਇਸ ਕਾਰਟੂਨ ਰਾਹੀਂ ਨਸਲਵਾਦੀ ਟਿੱਪਣੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਤੀ 18 ਫਰਵਰੀ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਇਸ ਕਾਰਟੂਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਫਰੀਕੀ ਮੂਲ ਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਦੀ ਜੁਲਦੀ ਤਸਵੀਰ ਦਸਿਆ ਹੈ। ਅਖ਼ਬਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਸੇ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਲਾਉਣਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੋਰ ਵਧੀ

– ਐਮ.ਜੇ. ਅਕਬਰ

ਯੂ.ਪੀ.ਏ. ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਆਰਥਿਕ ਬੁਲਾਰੇ ਮੋਨਟੇਕ ਸਿੰਘ ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਦੌਰ 'ਚ ਗਰੀਬੀ ਲਗਾਤਾਰ ਘਟੀ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਅਸਲੀਅਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਸਲ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ 27 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਸੇ ਦੌਰਾਨ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੱਤਾ ਸੰਭਾਲੀ ਸੀ।

ਹੁਣ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ 5 ਸਾਲਾਂ 'ਚ 20 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਬਣਾਈਆਂ 'ਆਮ ਆਦਮੀ' ਦੇ ਨਾਂ ਨਾਲ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ 'ਖ਼ਾਸ ਆਦਮੀਆਂ' (ਨਿੱਜੀ ਸਵਾਰਥਾਂ) ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਧ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਵਾਲਿਆਂ 'ਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਆਰਥਿਕ ਨਕਸ਼ਾ ਹੁਣ ਤਣਾਅ ਦੇ ਧਰੂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੀ ਲਾਈਨ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਿਆਸੀ-ਸਮਾਜਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੰਡਦੀ ਸੀ, ਉਹ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੁਣ ਦੇਸ਼ ਨਵੀਆਂ ਵੰਡ-ਰੇਖਾਵਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੂਰਬੀ ਭਾਗ ਆਰਥਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਛੜ ਕੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਿਆਂਮਾਰ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪੱਛਮੀ ਹਿੱਸਾ ਤਰੱਕੀ ਕਰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਵੀਆਂ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਵੱਡੀਆਂ ਆਸਾਂ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ-ਨਵੀਆਂ ਕਲਪਨਾਵਾਂ (ਫੈਂਟੇਸੀ) ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਮਮਤਾ ਬੈਨਰਜੀ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ 'ਚ ਖੱਬੇਪੱਖੀਆਂ ਦੇ ਕਿਲੇ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਢਾਹੁਣ ਲਈ ਉਤਾਰੂ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਨ ਲਈ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਈ.ਐਸ.ਆਈ. ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਮਾਰਕਸੀ ਸ਼ਾਸਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ 18 ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ 'ਚੋਂ 14 ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਜ਼ਿਲਿਆਂ 'ਚੋਂ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਗਰੀਬ ਬਿਹਾਰ, ਉੜੀਸਾ ਤੇ ਝਾਰਖੰਡ 'ਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਹਨ। ਮੁਰਸ਼ਿਦਾਬਾਦ ਕਦੇ ਸਾਰੇ ਬੰਗਾਲ, ਉੜੀਸਾ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਵਾਲੀ ਰਿਆਸਤ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਹੋਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਰਾਬਰਟ ਕਲਾਈਵ 1757 'ਚ ਪਲਾਸੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਜਿੱਤ ਕੇ ਮੁਰਸ਼ਿਦਾਬਾਦ ਆਇਆ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਲੰਡਨ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵਧ ਧਨੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਮਹਿਲਾਵਾਂ 41 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਬੀੜੀ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ 'ਚੋਂ 6 ਰੁਪਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦਿਵਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਚੋਲਾ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮੁਰਸ਼ਿਦਾਬਾਦ ਮੁਸਲਿਮ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਖੇਤਰ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਘਣਤਾ 1102 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਔਸਤ ਘਣਤਵ 590 ਪ੍ਰਤੀ ਵਰਗ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਦੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ 'ਚ ਜੰਗਪੁਰ ਹੈ, ਜਿਥੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰਣਬ ਮੁਖਰਜੀ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਮਾਰਚ 'ਚ 10 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੇਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਮੂਡ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਬੀਤੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਰਾਮਦਾਂ ਵਿਚ 24 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੱਖ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ 7 ਫੀਸਦੀ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

'ਰਾਈਜਿੰਗ ਇੰਡੀਆ' ਤੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਪਿਛਲੇ 6 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲ ਛਾ ਰਹੇ ਹੋਣ ਪਰ ਪਛੜਿਆ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਭਾਰਤ ਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਤ੍ਰਾਸਦੀ ਭੋਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਸ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਯਤਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਕਿਉਂਕਿ ਮੀਡੀਆ ਵੀ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ 'ਚ ਰੁਝਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਵਿਚਾਰੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਇਸ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ 'ਚ ਕਿੱਥੇ ਸਥਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤਾਂ ਦੋ ਡੰਗ ਦਾ ਭੋਜਨ ਜੁਟਾਉਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

Homeopathic Systems for Health Treatment
When you are tired of all treatments for any disease at any age
Try homeopathic, systems of treatment
ਅਰਥਰਾਈਟਸ, ਦਮਾ, ਸੁਗਰ, ਬਲਡ ਪ੍ਰੈਸ਼ਰ, ਪੱਥਰੀ, ਖਾਰਿਸ਼, ਮੁਹਾਂਸੇ, ਵਜਨ ਦਾ ਘਟਣਾ ਜਾਂ ਵਧਣਾ, ਜਨਾਨਾ ਤੇ ਮਰਦਾਨਾ ਕਮਜੋਰੀ ਦਾ ਪੱਕਾ ਇਲਾਜ
You can get all Homeopathic, Ayurvedic, Biochemic medicines at economical prices.
www.homeomedicine.net
Consultant /Practitioner
GURDIP SINGH SANDHU
DHMS, Hons, BAMS, MDEH, 30 Years experience
Working as per ACT.SB-577 State of CA.
CALL: TOLL FREE: 877-OK-HOMEO
(877-654-6636)OFFICE: 408-729-6691
E-mail: Homeomedicine@yahoo.com

ਹੋਰ ਇਲਾਜਾਂ ਤੋਂ ਥਕ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਹੋਮੀਓਪੈਥੀ ਅਜਮਾਓ

G.M. Lawrence Insurance Brokerage
License# 0D79587
ਟਰੱਕ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਪਿਛਲੇ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ
LIABILITY
GENERAL
LIABILITY
PHYSICAL
DAMAGE
CARGO
BONDS
ਜੀ ਐਮ ਲਾਰੈਂਸ ਉਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਉਂ?
*ਕੋਈ ਬਰੋਕਰ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ *ਝਟਪਟ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ *ਮਾਸਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਪਲਬਧ ਹਨ
New Ventures Are Welcome
ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਹਿਰਾ
Ph: 209-474-2771
Fax: 209-474-0215
7746 Lorraine Ave.#214
Stockton CA-95210
SPECIALIZES IN BOTH LOCAL & LONG HAUL
-Flexible down payments
-Excellent customer service
-Committed to each individual client's needs
-Experienced, knowledgeable & professional staff

ਮਿੱਟੀ ਅਤੇ ਬਜਰੀ ਢੋਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਰ ਵੀਰਾਂ ਲਈ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!
ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਹਨ:
License plates
IFTA *Fuel tax return
DOT, ICC-MMC
Single state registration services
*New Mexico & Kentucky permit

Rajinder Singh
ਹੁਣ ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੇਪਰ ਵਰਕ ਲਈ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਟਰਕਿੰਗ ਇੰਡਸਟਰੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਸਟਾਕਟਨ ਵਿਚ ਮੂਵ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ
Now in Strockton, the Hub of the Trucking Industry
Financing Available For Buying Trucks

Cell: (510) 557-6988
Ph: 209-982-9996,
Fax:209-982-9997
13465 Basalt Ct, Lathrop CA 95330

'ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ' ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਜਗਾਇਆ ਹਾਕੀ ਲਈ ਜਨੂੰਨ

–ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੀਰੀ

ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਡੱਚ ਟੀਮ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਸਕੀ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਸਪਿਰਟ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਖੇਡ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਟੀਮਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਾਡਰਨ ਹਾਕੀ ਨਿਰੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਟੀਮਾਂ ਹੀ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਭਾਵ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਘੁਮਾ ਸਕਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਗੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਦਾਅ ਲੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਲ ਅੱਗੇ ਕੱਢ ਕੇ ਗੋਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਮਾਡਰਨ ਹਾਕੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੰਗਦੀ ਹੈ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਚਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਕੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੇ ਇਸ ਖੇਡ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੇ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਏ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਜਿਡਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਸ ਖੇਡ ਦੇ ਕਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਮਾਹਿਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਸਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਤੋਟ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵੱਡੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵੀ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਸਪਾਂਸਰ ਖਿੱਚਣ ਵਿਚ ਨਾਕਾਮ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਲੋਂ 'ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ' ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹੁੰਗਾਰੇ

ਸ. ਪਰਗਟ ਸਿੰਘ

ਕਾਰਨ ਇਸ ਹਾਕੀ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਕਰਤਿਆਂ–ਧਰਤਿਆਂ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਜਾਗੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਨੇ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੀ। ਜਦਕਿ ਹਾਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਆਪਣੇ ਸਟਾਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਖਿਡਾਰੀ, ਪੈਨਲਟੀ ਕਾਰਨਰ ਦੇ ਮਾਹਿਰ ਟੈਕੀ ਟੈਕੀਮਾ ਅਤੇ ਤਜ਼ਰਬੇਕਾਰ ਫਾਰਵਰਡ ਖਿਡਾਰੀ ਡੀ ਨਿਊਜ਼ਰ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਖੇਡੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਟੀਮ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜੇਤੂ ਰਹੀ।

ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਨੇ ਹਾਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਨਾਲ ਤਿੰਨ ਮੈਚ ਖੇਡੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਬਰਾਬਰ ਰਹੇ ਅਤੇ ਇਕ, ਭਾਵ ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਵਿਚ ਡੱਚ ਟੀਮ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੂੰ 1 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 2 ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ। ਫਾਈਨਲ ਮੈਚ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨੇ ਜਿਸ ਸਪਿਰਟ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਦੇ ਪੁਨਰ ਉਥਾਨ ਦੀ ਆਸ ਬੰਨ੍ਹਾਈ। ਆਪਣੇ ਲੀਗ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੂੰ ਦੋ ਮੈਚ ਹਰਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ, ਜਦਕਿ ਜਰਮਨ ਟੀਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਨੇ ਇਕ ਮੈਚ ਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਇਕ ਮੈਚ ਜਰਮਨ ਤੋਂ ਹਾਰ ਗਈ।

ਉਂਝ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਖੇਡ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਯੂਰਪੀਅਨ ਟੀਮਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਬੇਹਤਰ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਕਰਮ ਪਿੱਲੈ, ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ, ਗੁਰਬਾਜ ਸਿੰਘ ਜਿਹੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬੇਹੱਦ ਜਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ। ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਕਪਤਾਨੀ ਦੇ ਭਾਰ ਹੇਠ ਦਬਿਆ ਨਜ਼ਰ ਆਇਆ। ਫਿਰ ਵੀ ਬਹੁਤੇ ਗੋਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਤੇਜ਼ ਪਾਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲੇ ਜਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਸਟਿਕ 'ਚੋਂ ਕੱਢੇ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਸ਼ਿਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਨੇ 3–3 ਗੋਲ ਕੀਤੇ। ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਜੇ ਕੁਝ ਮੈਚਾਂ ਵਿਚ ਡੱਚ ਟੀਮ ਨਾਲ ਬਰਾਬਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਸਕੀ ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ ਦੀ ਖੇਡ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਇਕ ਸਪਿਰਟ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਚੁੱਕ ਲਿਆਉਂਦੀ ਰਹੀ। ਖੇਡ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਦੇ ਪੱਖੋਂ ਯੂਰਪੀਅਨ ਟੀਮਾਂ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅਗੇ ਸਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਾਡਰਨ ਹਾਕੀ ਨਿਰੀ ਹਮਲਾਵਰ ਹਾਕੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਹ ਟੀਮਾਂ ਹੀ ਅਖੀਰ ਨੂੰ ਜਿੱਤਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਾਲ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਭਾਵ ਉਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਟੀਮ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਾਲ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਘੁਮਾ ਸਕਣ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਗੇ ਰਾਹ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਅਤੇ ਦਾਅ ਲੱਗਦਿਆਂ ਹੀ ਬਾਲ ਅੱਗੇ ਕੱਢ ਕੇ ਗੋਲ ਕਰ ਸਕਣ। ਮਾਡਰਨ ਹਾਕੀ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਕੋਲੋਂ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਮੰਗਦੀ ਹੈ। ਭਾਵ ਕਦੀ ਘੱਟ ਦੌੜਣ ਵਾਲੇ ਖਿਡਾਰੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਫੁੱਲ ਬੈੱਕ ਜਾਂ ਹਾਫ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਖਿਡਾ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਆਧੁਨਿਕ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਜਿੰਨੀ ਤੇਜ਼ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਹਰੇਕ ਖਿਡਾਰੀ ਤੇਜ਼ ਤਰਾਰ ਅਥਲੀਟ ਤਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਸ ਕੋਲ ਹਾਕੀ ਦਾ ਹੁਨਰ ਭਾਵ ਸਟਿੱਕ ਵਰਕ, ਦੂਜੇ ਖਿਡਾਰੀ ਨੂੰ ਡਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਲੈ ਕੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਦੌੜਣ ਅਤੇ ਇਕਦਮ ਸਹੀ ਥਾਂ ਉੱਪਰ ਪਾਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀਆਂ ਖੂਬੀਆਂ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਦੇ ਸਾਰੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਇਕ ਗੁਣ ਹੈ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਦੂਜਾ। ਇਹ ਟੋਟਲ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਾਕੀ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਮਰਹੂਮ ਕੋਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ 'ਬੋਧੀ' ਨੇ ਇਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਝ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਖੇਡ ਦੇ ਕਰਤਿਆਂ ਧਰਤਿਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਨਹੀਂ ਸੁਣੀ, ਆਪਣੀ ਧੁਸ ਜਾਰੀ ਰੱਖੀ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਿਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਤੋਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁਡਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ ਤੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਨਿੱਕੇ–ਨਿੱਕੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹਰਮਨਪਿਆਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸਿਰ ਖੜ੍ਹੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਂਝ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸੰਭਾਲੀ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਕੁੜੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁੰਡੀਆਂ ਦੀ ਜੂਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸਬ ਜੂਨੀਅਰ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਲੀਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਛੋਟੇ ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਜਿਥੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਕਦੀ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੀ ਰਹੀ ਹੈ, ਉਥੇ ਇਸ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੁਨਰਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਕੈਡਮੀਆਂ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਸ ਖੇਡ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਘਾਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਥੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆਸਟ੍ਰੋਟਰਫ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਆਧਾਰ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅੱਗੇ ਹਨ। ਹਾਲੈਂਡ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਮੁਲਕ ਹੈ, ਪਰ ਹਰ ਛੋਟਾ ਬੱਚਾ ਉਥੇ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਆਸਟ੍ਰੋਟਰਫ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਅਗਾਂਹ ਉਸਾਰੀ 'ਤੇ ਅਸਰ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹਾਕੀ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪਨੀਰੀ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਹਾਕੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਏ ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਨੇ ਇਹ ਤੱਥ ਤਾਂ ਦਰਸਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਕਬੱਡੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚ ਵਸੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖੇਡੀ ਜਾਂਦੀ ਖਿੱਦੋ–ਖੂੰਡੀ ਨਾਲ ਇਕਮਿਕ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਖਿੱਦੋ ਖੂੰਡੀ ਦੀ ਖੇਡ ਰਵਾਇਤ ਨਾਲ ਪਿਉਂਦੀ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੀ ਹਾਕੀ ਦੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚ ਏਡਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਗਾਰਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਖੇਡ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਜਿਥੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਖੇਡ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਪੰਜਾਬ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਕਰਵਾ ਕੇ ਸੰਸਾਰ ਪੱਧਰ ਉੱਪਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਮਾਰਕਾ ਮਾਰ ਵਿਖਾਇਆ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਾਕੀ ਕਿਸ ਕਦਰ ਮਕਬੂਲ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦਾ ਬੈਸਟ ਖਿਡਾਰੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਾਲੈਂਡ ਦੇ ਜੀਰੋਇਨ ਹੈਰਟਜਬਰਗਰ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ''ਹਾਕੀ ਲਈ ਲੋਕ ਇਥੇ ਪਾਗਲ ਹਨ, ਉਹ ਹਾਕੀ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਏਡੀ ਵੱਡੀ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਸਾਹਮਣੇ ਹਾਕੀ ਖੇਡਣ ਦਾ ਅਲੱਗ ਹੀ ਮਜ਼ਾ ਹੈ।'' ਰੌਟਰਡਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਹ 23 ਸਾਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਏਨੇ ਵੱਡੇ

ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਦੇ ਬਾਅਦ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਦੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਟੀਮ ਤੋਂ ਭਾਰਤ 2 ਮੈਚ 5–2, 5–3 ਨਾਲ ਹਾਰ ਗਿਆ ਹੈ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨਾਲ ਚਾਰ ਮੈਚਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਮੈਚ 1–1 ਨਾਲ ਬਰਾਬਰ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਭਾਰਤ ਨੇ 2–1 ਨਾਲ ਜਿੱਤ ਲਿਆ।

ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੇ ਜਲਵੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੇਡਣ ਦਾ ਆਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਨੁਸਾਰ ਢਾਲਿਆ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਹੁਨਰਮੰਦ ਹਾਕੀ ਉਸ ਨੇ ਇਥੇ ਖੇਡੀ ਉਸ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਭਰਵੀਂ ਦਾਦ ਦਿੱਤੀ।

ਡੱਚ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਹਾਕੀ ਖੇਡੀ ਉਸ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ। ਟੈਕੀ ਟੈਕੀਮਾ ਅਤੇ ਟੀਨ ਡੀ ਨੂਇਜ਼ਰ ਦੀ ਗੈਰ ਮੌਜੂਦਗੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤੀ। ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਖੇਡਣ ਲਈ ਹਾਲੈਂਡ ਨੇ 20 ਖਿਡਾਰੀ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਪਰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਹਾਕੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਇਹ ਆਖੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਕਿ ਟੀਮ ਵਿਚ 18 ਖਿਡਾਰੀ ਹੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਟੈਕੀਮਾ ਅਤੇ ਨੂਇਜ਼ਰ ਹਾਲੈਂਡ ਵਲੋਂ ਵਾਪਸ ਬੁਲਾ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਡੱਚ ਕੋਚ ਮਾਈਕਲ ਵੈਂਨਡੇਨ ਹੇਵਲ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਫ ਸੀ। ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ 2010 ਸੰਸਾਰ ਕੱਪ ਲਈ ਆਪਣੀ ਟੀਮ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਕੱਪ ਅਗਲੀ ਵਾਰ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਖੇਡਣ ਵਾਲਾ ਖਿਡਾਰੀ ਜੀਰੌਯਨ ਹੈਰਟਜਬਰਗਰ

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਕੋਚ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤੋਟ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਉੱਚ ਪੱਧਰ ਦੀਆਂ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਟੀਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਖੇਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਾਂ। ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੀਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀ ਇਸ ਟੀਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਸਾਡੀਆਂ ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਕੀ ਹਨ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਇਕ–ਦੋ ਮੈਚ ਹਾਰੇ ਪਰ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਖੇਡੇ ਮੈਂ ਉਸ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਹਾਂ। ਭਾਰਤੀ ਹਾਕੀ ਟੀਮ ਦੇ ਇਕ ਸਲੈਕਟਰ ਅਸਲਮ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ ਨੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਬਿਆਨ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਦੀਪਕ ਠਾਕੁਰ, ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰਮ ਪਿੱਲੈ ਜਿਹੇ ਸੀਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾਉਣ ਜਾਂ ਟੀਮ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣ।

ਅਸਲਮ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ ਦੇ ਇਸ ਬਿਆਨ ਉੱਪਰ ਕੋਚ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਆਪਣੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਨਾ ਸਿਰਫ ਭੜਕ ਕੇ ਬੋਲੇ ਸਗੋਂ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੱਥਰੂ ਵੀ ਵਹਿ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੱਲ ਰਹੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਦੇ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਅਸਲਮ ਸ਼ੇਰ ਖਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇਸ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਉੱਪਰ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿਲੀਪ ਟਿਰਕੀ, ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਸਿੰਘ, ਵਿਕਰਮ ਪਿੱਲੈ ਜਿਹੇ ਖਿਡਾਰੀ ਵਧੀਆ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਵਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਭਲਾਂ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ। ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਗੋਲਕੀਪਰ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੇਡ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹੀ, ਉਸ ਨੇ ਅਨੇਕਾਂ ਗੋਲ ਰੋਕੇ। ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਦੀ ਟੀਮ ਜਿਹੜੀ ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਮੈਚ ਵਿਚ ਜਰਮਨ ਨੂੰ ਹਰਾ ਕੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਰਹੀ, ਜਦਕਿ ਜਰਮਨੀ ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ 7–1 ਦੇ ਫਰਕ ਨਾਲ ਹਾਲੈਂਡ ਤੋਂ ਹਾਰਿਆ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਆਪਣੇ ਆਖਰੀ ਮੈਚ ਵਿਚ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਤੋਂ ਵੀ ਹਾਰ ਗਿਆ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਇਹ ਟੀਮ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ।

ਉਂਝ ਭਾਰਤ ਖਿਲਾਫ ਆਪਣੇ ਦੂਜੇ ਮੈਚ ਵਿਚ ਜਰਮਨੀ ਨੇ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਚਾਰ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੋ ਗੋਲਾਂ ਨਾਲ ਹਰਾਇਆ ਸੀ। ਜਰਮਨੀ, ਹਾਲੈਂਡ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਵਿਚ ਖੇਡਣ ਅਤੇ ਤਜ਼ਰਬਾ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਜੂਨੀਅਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੀ ਰਲੀ ਮਿਲੀ ਟੀਮ ਉਤਾਰੀ। ਹਾਕੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਆਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਇਹ ਹਾਕੀ ਗੋਲਡ ਕੱਪ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਉੱਪਰ ਹਾਂ ਮੁਖੀ ਅਸਰ ਛੱਡੇਗਾ।

ਇਸ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਦੇ ਆਯੋਜਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਿਹਰਾ ਪੰਜਾਬ ਸਪੋਰਟਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ. ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿਹਰਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਅਗਾਂਹ ਟੀਮ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਬਕਾ ਓਲੰਪੀਅਨ ਖਿਡਾਰੀ ਸੁਖਬੀਰ ਸਿੰਘ ਗਰੇਵਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਹੈ।

ਪ੍ਰਗਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਕ ਚੰਗੀ ਟੀਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਏਡਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਕਦੀ ਵੀ ਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਜਥੇਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਇਕ ਵੱਡਾ ਟੂਰਨਾਮੈਂਟ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਖਿਡਾਰੀ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਸੁਪਨੇ ਲੈਣ। ਮੇਰਾ ਇਹ ਵੀ ਸੁਪਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਸਟਾਰ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੇਡਦਾ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਲੈਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਹੀ ਮੇਰੇ ਜਿਹੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਹੋ ਜਿਹੇ ਬਣਨ ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਜਾਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਇਹ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਾਂ।

ਉਂਝ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵੀ ਇਹ ਇਕ ਚੰਗਾ ਉੱਦਮ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਭਜੋਤ ਤੇ ਸ਼ਿਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹਾਲੈਂਡ ਖਿਲਾਫ ਗੋਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖੁਸ਼ੀ ਦੇ ਮੂਡ ਵਿਚ

ਅਮਰੀਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ– ਹਿੰਦੀ 'ਚ ਬੋਲੋ

ਵਰਿੰਦਾਵਨ : ਵਰਿੰਦਾਵਨ 'ਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਆਹੁਤਾ ਜੋੜੇ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਝਿੜਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਬੋਲਣ ਵਾਲੇ ਨਾਲ ਕੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਇਸ ਜੋੜੇ ਨਾਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਖੁਦ ਨੂੰ ਲਾਸ ਏਂਜਲਸ ਦਾ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਉਲਟਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ–ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ? ਵਰਿੰਦਾਵਨ 'ਚ ਤੁਸੀਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਬੋਲ ਰਹੇ ਹੋ।

ਜਦੋਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹਿਆ ਕਿ ਯੂਰਪ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਲੋਕ ਹਿੰਦੀ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ, ਇਸ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ 'ਚ ਬੋਲਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਦੋਂ ਬੋਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਮੈਂ 'ਨੋ ਹਿੰਡੀ ਨੋ ਹਿੰਡੀ' ਕਹਿਣ ਲੱਗਦਾ। ਔਰਤ ਨੇ ਪਤੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੈੱਸ ਨਾਲ ਗੱਲ ਕਰਨ 'ਚ ਕੋਈ ਗੁਰੇਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗਲਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਭੜਕੇ ਤਾਮਿਲ ਵਕੀਲ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਦੇ ਗਲ਼ ਪਏ, ਹਿੰਸਾ ਰੋਕਣ ਲਈ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ

ਚੇਨਈ: ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੇ ਹਿੰਸਕ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਤੀਨ ਦਿਨ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਪਿਛੋਂ ਲੰਘੀ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਦੰਗਾਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿਤੇ।ਇਸ ਤੋਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਚੁੱਕੀ ਸਿੰਗ ਮਿੱਟੀ ਇਕ ਦਮ ਠੰਡੀ ਹੋ ਗਈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਸਵਾਮੀ ਵਲੋਂ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿਚ ਲਿੱਟੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਇਕ ਦਿਨ ਉਸ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਕ ਪੇਸ਼ੀ ਮੌਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਖਿੱਚ ਧੂਹ ਕੀਤੀ ਸਗੋਂ ਪੁਲਿਸ ਨਾਲ ਵੀ ਹੱਥੋ ਪਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ। ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਹਿੰਸਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਦੇ ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਨੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਅਨਸਰ ਬੀਤੀ 19 ਫਰਵਰੀ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦਾ ਨਾਜਾਇਜ਼ ਫ਼ਾਇਦਾ ਲੈ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਸਾੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਰੁਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਚੇਨਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਕਰ ਰਹੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਝੜਪਾਂ ਪਿਛੋਂ ਪੂਰੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਖ਼ਤ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਪੌਂਡੀਚਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ 24 ਫ਼ਰਵਰੀ ਤਕ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿਤੇ ਹਨ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਨਾਜ਼ੁਕ ਹਾਲਾਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਜਦਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਅਣਮਿੱਥੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਡੀ.ਜੀ.ਪੀ. ਦਫ਼ਤਰ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ ਸੂਬੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੁਲਿਸ ਕਪਤਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਪੁਲਿਸ ਅਤੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੀ ਝੜਪ ਦੀ ਘਟਨਾ ਪਿਛੋਂ ਚੇਨਈ ਉਤਰੀ ਦੇ ਜਾਇੰਟ ਪੁਲਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਐਮ. ਰਾਮਸੁਬਰਾਮਣੀ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਬਣਾ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੇਲਵੇ ਪੁਲਿਸ ਦੇ ਡੀ.ਆਈ.ਜੀ. ਐਸ.ਐਨ. ਸ਼ੇਸ਼ਸ਼ਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੇਨਈ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਕਈ ਜਣਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਐਫ਼. ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਜੀਪ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾ ਦਿਤੀ ਸੀ। ਉਧਰ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਪੁਲਿਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ 200 ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਲੈ ਲਿਆ ਸੀ।

ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ

ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

Toll Free No. (866) 933-3038

*ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਸਸਤੀਆਂ ਤੇ ਬੇਜੋੜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੈ। *ਵਾਜਬ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿਖਲਾਈ। *ਸਰਟੀਫਾਈਡ ਪੰਜਾਬੀ/ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਟਰੇਨਰ। *ਲਾਇਸੈਂਸ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਮ ਲੱਭਣ 'ਚ ਮਦਦ। *ਕੰਪਨੀ ਵਲੋਂ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪੂਰੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ। *ਰਿਹਾਇਸ਼ ਫਰੀ। *ਦਸ ਸਪੀਡ ਅਤੇ ਤੇਰਾਂ ਸਪੀਡ ਨਿਊ ਮਾਡਲ ਟਰੱਕਾਂ ਨਾਲ ਟੇਰਨਿੰਗ। *ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

ਆਪਣਾ ਨਾਮ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਸੰਪਰਕ ਕਰੋ।

Call: Kashmir Singh

916–564–3455

4585 Pell Dr. Secramento CA, 95838

ਸਤਰੰਗੀ ਪੀਂਘ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ– '35 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ'

ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਸਭਾ ਕੈਲੇਫੋਰਨੀਆ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ, ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤ ਸਕੱਤਰ ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੇ ਰੰਗ ਦੀ ਪਲੇਠੀ ਪੁਸਤਕ '35 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ' ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਦੀ ਝੋਲੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਭਰੀ ਸਗੋਂ ਇਸਨੂੰ ਮਾਣ-ਮੱਤਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ 35 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ ਉਸਦੇ ਜੀਵਨ ਅਨੁਭਵ, ਸੂਖ਼ਮ-ਭਾਵੀ ਸੋਚ, ਖੋਜੀ ਮਨ, ਸਾਹਿਤਕ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪ੍ਰਤੀ ਡੁੱਲ੍ਹ-ਡੁੱਲ੍ਹ ਪੈਂਦੇ ਨਿਰਛਲ ਪਿਆਰ ਦੀ ਉਪਜ ਹੈ।

ਕਮਲ ਬੰਗਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰੋਜ਼ਮਰਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਵਾਪਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਬਰੀਕੀ ਨਾਲ

ਦੇਖਿਆ, ਹੰਢਾਇਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਾਹਿਤਕ ਭੱਠੀ ਵਿਚ ਢਾਲ, ਸਾਹਿਤਕ ਕੁੰਦਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਾਠਕਾਂ ਦੇ ਰੂਬਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ 35 ਸਾਹਿਤਕ ਕਿਰਨਾਂ ਦੇ ਰੰਗ-ਬਿਰੰਗੇ ਹਾਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਮਣਕਾ 'ਇਮਾਨਦਾਰੀ' ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰੀ 'ਸਾਂਝੇ ਬੰਨੇ 'ਤੇ ਟਾਅਲੀ।' ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਸਾਦਗੀ ਅਤੇ ਸਰਲਤਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਸੁਹੱਪਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸੁੰਦਰਤਾ ਨੂੰ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਕ ਆਮ ਪਾਠਕ ਵੀ ਇਸ ਸੁੰਦਰਤਾ ਦਾ ਰੂਪ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਮੂਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ-

'ਜੀਵਨ ਗੁਲਦਸਤੇ' ਵਿਚੋਂ-ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਫੁੱਲਾਂ ਦੇ ਗੁਲਦਸਤੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੈ ਪਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਦੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਇਨਸਾਨ ਵੀ ਖੁਦ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਬਚਪਨ, ਜਵਾਨੀ ਤੇ ਬੁਢਾਪਾ ਮਤਲਬ ਸਿਆਣਪ ਦਾ ਗੁਲਦਸਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਖਰ ਮੁਰਦਾ ਬਣਕੇ ਅੱਗ ਦੇ ਸੇਕ ਵਿਚ ਫੁੱਲਾਂ ਵਾਂਗ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਮਿਟਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਇਹ ਪੁਸਤਕ ਸਾਹਿਤਕ, ਪਰਿਵਾਰਕ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਹਕੀਕਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਆਪਣੀ ਹਰ ਕਿਰਨ ਵਿਚ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

–ਨੀਲਮ ਸੈਣੀ

ਦੋ ਗੱਲਾਂ ਤੇਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ

ਭਲਾ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ 'ਚ ਵੀ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਨੇ?

ਗੱਲੀਂ-ਬਾਤੀਂ

ਐਸ. ਅਸ਼ੋਕ ਭੌਰਾ
ਫੋਨ: 925-752-8025

ਜਦੋਂ ਸਤੰਬਰ 1988 ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਬਰਸਾਤ ਤੋਂ ਵੀ ਭਰਵੇਂ ਮੀਂਹ ਨੇ ਲਿਆਂਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਖੇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਇਕ ਖ਼ਤ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਗਰਮੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸੂਨ ਜੂਨ ਤੇ ਜੁਲਾਈ 'ਚ ਵਰ੍ਹਦੀ ਹੈ ਤੇ ਸਰਦੀਆਂ ਦੀ ਦਸੰਬਰ ਵਿਚ। ਚੱਕਰਵਾਤ ਮੀਂਹ ਤਾਂ ਵਰ੍ਹਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਹੜ੍ਹਾਂ ਜੋਗਾ ਪਾਣੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੱਲੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਫਿਰ ਸਤੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਏਨੀ ਵਰਖਾ ਕਿਉਂ? ਕਿਵੇਂ? ਦੋ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਜੁਆਬ ਮਿਲਿਆ 'ਤੁਹਾਡਾ ਜਵਾਬ ਕੇਂਦਰੀ ਮੌਸਮ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੁਆਬ ਆਉਣ 'ਤੇ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।' ਪਰ 21 ਸਾਲ ਬੀਤਣ 'ਤੇ ਵੀ ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਕੋਈ ਖਤ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪ ਤੇ ਹੈਰਾਨਕੁੰਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਹੀ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਦਿਸਦੇ ਸਿੰਗ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ, ਡਰਾਉਂਦੇ ਨਹੀਂ ਪਰ ਡਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਹਮਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਤਿੱਖੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿਚ ਇਕ ਪੱਥਰ ਮਾਰ ਕੇ ਬੰਦੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ, ਮੱਖੀਆਂ ਮਾਰ ਕੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਬਾਜੇ ਸਾਧ ਕੋਲ ਇਕ ਸੱਟਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲਾ ਨੰਬਰ ਪੁੱਛਣ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਜੁੱਤੀ ਲਾਹ ਕੇ ਉਹਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਮਾਰੀ ਤੇ ਕਿਹਾ 'ਚੱਲ ਸਾਲਾ ਕੁੱਤਾ।' ਉਹਨੇ ਆਕੇ ਹਿਸਾਬ ਲਾਇਆ ਕੁੱਤੇ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਲੱਤਾਂ ਤੇ ਇਕ ਪੂਛ। ਉਹਨੇ ਪੰਜ ਅੰਕ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਗਾ ਦਿੱਤੇ। ਇਤਫਾਕਨ ਜਿੱਤ ਗਿਆ ਤੇ ਕਮਲ਼ੇ ਸਾਧ ਕੋਲੋਂ ਜੁੱਤੀਆਂ ਖਾਣ ਲਈ ਕਮਲੇ ਲੋਕ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਲੱਗਣ ਲਗੇ। ਛੇਤੀ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਭਰਮ ਲਾਟਰੀ ਤੇ ਜੂਏ ਨੇ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜਰਾ ਸੋਚ ਕੇ ਵੇਖਿਓ ਮਿਹਨਤ ਬਿਨਾਂ ਕਦੇ ਕੁਝ ਮਿਲਿਆ? ਜੇ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਤਾਂ ਚਮਕੌਰ, ਅਨੰਦਪੁਰ ਤੇ ਕੀਰਤਪੁਰ ਨਾਲ 'ਸਾਹਿਬ' ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਸੀ।

ਕਈ ਬੰਦਿਆਂ ਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤਾਂ ਬੜੇ ਭੋਲੇ-ਭਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਨੇ ਪਰ ਅੰਦਰੋਂ ਏਨੇ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿ ਆਪਹੁਦਰੇ ਮਾੜੇ ਵਹਿੜਕੇ ਵਾਂਗ ਢਿੱਡ 'ਚ ਏਦਾਂ ਸਿੰਗ ਮਾਰਨਗੇ ਕਿ ਭਲੇਮਾਣਸਾਂ ਦੀਆਂ ਆਂਦਰਾਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਲਿਆਉਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤਾਂ ਸਿੰਗ ਦਿਸਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਪਰ ਮੰਨੋਗੇ ਕਿ ਅੱਜ ਦੇ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਮਨੁੱਖ ਇਸ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਸਦੇ ਹਨ? ਆਮ ਬੰਦਾ ਇਹ ਗੱਲ ਮੰਨੇਗਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਹੈ ਇਹ ਸੱਚ। ਕੁਦਰਤ ਵਾਕਿਆ ਬੜੀ ਬੇਅੰਤ ਹੈ। ਪਿੱਛੇ ਜਿਹੇ ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਮੱਧਵਣ ਵਿਚ ਵਸਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਆਦਿ ਵਾਸੀ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਸਿੰਗ ਹਨ। ਹੈਰਾਨੀ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਹ ਸਿੰਗ ਮੱਥੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਹੋਰ ਵੀ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ 14 ਇੰਚ ਤੱਕ ਹੈ ਤੇ ਕਈਆਂ ਦੀ ਇਸਤੋਂ ਵੀ ਵਧ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦੋ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਛੇ ਹੈ। ਦੋ ਉਪਰ ਵਲ ਬਿਲਕੁਲ ਗਰਦਨ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕ, ਦੋ ਹੇਠਾਂ ਵਲ ਤੇ ਦੋ ਕਮਰ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਜ਼ਦੀਕ ਹਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸਥਿਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਤੇ ਇਹ ਅਗੜ-ਦੁਗੜ ਬੇਤਰਤੀਬੇ ਵੀ ਉੱਗੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਫਰੀਕਾ ਦੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਆਦੀ ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਇਵੇਂ ਹੀ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਹਾਲ ਵਿਚ ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੇ ਉੱਦਮ ਨਾਲ ਹੀ ਲੱਗਾ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਨਵਾਂ ਖੋਜ ਅਧਿਆਇ ਹੈ। ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਵੀ ਸਿੰਗ ਹੁੰਦੇ ਸਨ ਤੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਡਾਇਨਾਸੋਰ ਤੇ ਇਸ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਅਜੀਬ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਸੂਖਮ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਸਬੰਧ ਜਾਂ ਇਕਸਾਰਤਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ।

ਪੈਰਿਸ ਸਥਿਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋ. ਡੀ.ਜਿੰਨੀ ਲੈਟਨ, ਜੋ ਐਂਥਰੋਪੋਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਮੁਖੀ ਹਨ, ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਦੀ ਇਸ ਟੀਮ ਨੇ ਅਫਰੀਕੀ ਜੰਗਲਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਰਜੋ ਮਾਸਾਹਾਰੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਇਹ ਲੋਕ ਆਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵੇਖਕੇ ਡਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਛੁਪਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਵਸਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ-ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਕੋਹਾਂ ਦੂਰ ਬਿਲਕੁਲ ਕੋਰੇ ਹਨ। ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਵੀ ਚਿੰਤਤ ਜਾਂ ਦੁਖੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿੱਠ ਭਾਰ ਨਹੀਂ ਮੂੰਹ ਭਾਰ ਸੌਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਕਰੀਬ ਸਵਾ ਫੁੱਟ ਉੱਚੀ ਪਿੱਠ ਰੱਖਕੇ ਲੇਟ ਤਾਂ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਿੰਘਾਂ ਦੇ ਭਾਰ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਇਉਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਇਹ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਪੇਟਵੇਂ ਬਸਤਰ ਜਾਂ ਖੁੱਲੇ ਕੱਪੜੇ ਹੀ ਪਹਿਨਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੰਗਲੀ ਬੋਲੀ ਕਿਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਅਨੁਭਵ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਾਸ ਨੂੰ ਭੁੰਨਣ ਨਾਲੋਂ ਕੱਚਿਆਂ ਖਾਣ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਨਸਲਾਂ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਖੜੋਤ ਆਉਂਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੰਗਲ 'ਚ ਵਿਚਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵਣ-ਬੂਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਘੱਟ ਸਿੰਗਾਂ ਨਾਲ ਵੱਧ ਪੁੱਟਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਗੁੱਝੀ ਹੈ ਜਾਂ ਭੇਦ ਵਾਲੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਵੀ ਸਿੰਗਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂ ਦਿਨ ਵੇਲੇ ਉਹ ਜੰਗਲ ਵਿਚ ਆਮ ਨਹੀਂ ਵਿਚਰਦੀਆਂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਖੂੰਖਾਰ ਜੰਗਲੀਂ ਜੀਵਾਂ, ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਖਤਰਨਾਕ ਸੱਪਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਲੋਕ ਬਿਲਕੁਲ ਭੈਭੀਤ ਨਹੀਂ ਹਨ।

ਇਕ ਹੋਰ ਜਿਹੜੀ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਕਿ ਯੁਗਾਂਡਾਂ ਵਿਚ ਗੁੱਲੂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪੱਛਮ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਐਲਬਰਟ ਨੀਲ ਨਦੀ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸੰਘਣੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਿੰਗਾਂ ਵਾਲੇ ਆਦੀ ਵਾਸੀ ਲੋਕ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਆਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਚਿੱਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਦਭੁੱਤ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ, ਜੀਵ-ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਯਾਤਰੂਆਂ ਦਾ ਤਾਂਤਾ ਲੱਗਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ 'ਤੇ ਸਿਰਫ ਦੋ ਹੀ ਸਿੰਗ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੇ ਹਨ। ਫਰਾਂਸ ਦੇ ਜੀਵ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਟੇਲ ਬੋਨ ਕਰਕੇ ਇਹ ਤਾਂ ਮੰਨਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧੁਨਿਕ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਜਨਮ ਵਣ ਮਾਨਸ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਆਇਆ ਤੇ ਕਿਰਲੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣੇ ਸੱਪ ਵਾਂਗ ਪੂਛ ਗਾਇਬ ਹੋ ਗਈ। ਇਹ ਜੰਗਲੀ ਮਨੁੱਖ ਸਰੀਰਕ ਬਣਤਰ ਵਿਚ ਵੀ ਭਿੰਨ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰ ਤੇ ਹੱਥ ਏਨੇ ਭਾਰੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਥੱਪੜ ਮਾਰਨ ਤਾਂ ਜਾਨ ਕੱਢ ਦੇਣ। ਹਾਲੇ ਤੀਕਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਹਿਣ-ਸਹਿਣ ਤੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਧਰਤੀ ਦੀ ਆਕਾਸ਼ ਤੱਕ ਹੋਈ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੱਕੀ ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਆਧੁਨਿਕ ਤਰੱਕੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾਵਾਕਿਫ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਪਤੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖ ਤਾਂ ਚੰਦਰਮਾ 'ਤੇ ਵੀ ਜਮੀਨ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਘਰ ਪਾਉਣ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇ ਘੜ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਚੱਕਰ

ਜੂਏ ਦੀ ਲੱਤ ਏਨੀ ਭੈੜੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਪੈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੁਆਰੀਏ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕੁੱਤੇਖਾਣੀ ਹੋਵੇ ਉਹ ਹੱਡਾਂ ਰੋੜੀ ਦੇ ਕੁੱਤੇ ਵਾਂਗ ਘੁੰਮ ਕੇ ਇਹ ਭੁਸ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਣੀ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਲਾਟਰੀ ਜੂਏ ਦਾ ਸੁਧਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ। ਇਕ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ, ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਅਮੀਰ ਬਣਨ ਦਾ ਸ਼ੇਖ ਚਿਲੀ ਸੁਪਨਾ। 145 ਮਿਲੀਅਨ, ਸਵਾ ਸੌ ਮਿਲੀਅਨ, ਸੌ ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਜੈਕ ਪਾਟ ਲਈ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦ ਕੇ ਡਰਾਅ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਮਸ਼ੀਨ ਵਲ ਭੱਜਾ ਆਉਂਦਾ ਮਨੁੱਖ ਅੰਦਰੋਂ ਇਹੋ ਦੁਆ ਕਰਦਾ ਹੈ ਰੱਬਾ ਨੇੜੇ ਹੋ ਕੇ ਸੁਣ, ਬਹੁੜੀਂ ਵੇ ਤਬੀਬਾ। ਪਰ 'ਸੌਰੀ, ਨਾਟ ਵਿਨਰ' ਸੁਣ ਕੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਟਿਕਟਾਂ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮਿਹਨਤ ਕੀਤਿਆਂ ਸ਼ਾਰਟ ਕੱਟ ਅਮੀਰੀ ਦੇ ਹਵਾਈ ਖਿਆਲਾਂ ਵਿਚ ਡੁੱਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਜੂਆ ਖੇਡਣਾ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਤੇ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ 'ਕਸੀਨੋ' ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਸਰਕਾਰੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਕਦੇ ਰਾਜਿਆਂ-ਮਹਾਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ੌਕ ਸੀ ਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰਾਜ ਦਰਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨੋ-ਸ਼ੌਕਤ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆਂ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਪਾਂਡਵ ਜੂਏ 'ਚ ਹੀ ਦਰੋਪਤੀ ਹਾਰ ਗਏ ਸਨ। ਕੌਰਵਾਂ ਨੇ ਚੀਰ ਹਰਨ ਕਰਕੇ ਉਸਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹਾਲ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੇ ਭਗਵਾਨ ਸ੍ਰੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਜੀ ਨਾ ਬਹੁੜਦੇ। ਕੰਪਿਊਟਰ ਯੁੱਗ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਪਰਦੇ 'ਤੇ ਘੋੜਿਆਂ ਤੇ ਕੁੱਤਿਆਂ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਪਹਿਲੇ ਨੰਬਰਾਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਲਗਾ ਕੇ ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਦਾ ਆਸਾਨ ਤਰੀਕਾ ਇਜਾਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਮੀਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਸੀ, ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਜੂਏ ਨੇ ਚੁੱਲ੍ਹੇ 'ਚ ਅੱਗ ਬਲਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਉਜਾੜਾ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ।

ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲਾਂ 'ਤੇ 'ਕੌਣ ਬਣੇਗਾ ਕਰੋੜਪਤੀ?', 'ਛੱਪਰ ਪਾੜ ਕੇ', 'ਸਵਾਲ ਦਸ ਕਰੋੜ ਕਾ', ਜੇ ਏਨੇ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯਾ ਹੋਏ ਹਨ ਤਾਂ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਦਿਮਾਗੀ ਚੁਸਤੀ ਨਾਲ ਖੇਡਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਜੂਆ ਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਅਮੀਰਾਂ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਵਿਚ ਭੱਜ ਕੇ ਰਲਣ ਦਾ ਇਕ ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬੁੱਢਿਆਂ ਤੱਕ, ਰਾਤੋ-ਰਾਤ ਨੋਟਾਂ ਦੇ ਢੇਰ 'ਤੇ ਮਣੀ ਦਾ ਸੱਪ ਬਣਨ ਲਈ ਸੁ਼ਦਾਈ ਹੋਏ ਫਿਰਦੇ ਹਨ।

ਅਸਲ ਵਿਚ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਹੋਈ ਸੀ ਪਰ ਹੁਣ ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਧੰਦਾ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਬਜਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਾਟਰੀ ਸੱਟੇਬਾਜ਼ਾਂ ਤੇ ਜੂਏਬਾਜਾਂ ਦੀ ਰੰਗੀਨ ਚਾਲ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਕਸਬਿਆਂ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਲਾਟਰੀ ਸਟਾਲਾਂ 'ਤੇ ਧੱਕਮ ਧੱਕਾ ਹੁੰਦੀ ਭੀੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਕਿ ਲਾਟਰੀ ਹੁਣ ਖਾਸ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੱਥ ਵਿਚ ਟਿਕਟ ਫੜੀਂ, ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਰੰਗੀਨ ਸੁਪਨੇ ਟਿਕਾਈ ਲੱਖਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਰੋੜਾਂ ਲੋਕ ਲਾਟਰੀ ਵੇਚਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੁਆਲੇ ਗੇੜੇ ਮਾਰਦੇ ਹਨ, ਸੂਰਜ ਦੀ ਟਿੱਕੀ ਨਿਕਲਦਿਆਂ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਅਖ਼ਬਾਰ ਵਿਚਲਾ ਉਹ ਨੰਬਰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਸਮਤ ਜਾਂ ਜਿੰਦਗੀ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਨਾਰਸ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, ਕਾਨਪੁਰ, ਲਖਨਊ, ਦਿੱਲੀ, ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਤੇ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਔਸਤਨ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਟਿਕਟ ਵਿਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਜਰਮਨ, ਸਵਿਟਜਰਲੈਂਡ, ਇੰਗਲੈਂਡ, ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਵਰਗੇ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਲਾਟਰੀ ਰਾਹੀਂ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨਹੀਂ। ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਖੇਡ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣ ਗਏ ਹਨ।

ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਖੇਡ ਜਰੀਏ ਸਮਾਜ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਲਈ ਇਕ ਫੰਡ ਕੰਪਨੀ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਸਰਕਾਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਲਾਟਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਤੇ ਇਹਦੇ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਗਰੀਬ ਤੇ ਪਿਛੜੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਸੋਚ ਸੀ। ਕੇਰਲ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਲਾਟਰੀ ਕੱਢਣ ਦੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਤੇ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਤੇ ਰੁਕੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਂਅ ਹੇਠ ਲਾਟਰੀ ਡਰਾਅ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ।

ਸੱਚ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਲਾਟਰੀ ਸਿਸਟਮ ਵਿਚ ਧਾਂਦਲੀ ਵੀ ਬਹੁਤ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਨਕਲੀ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਵਿਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕੋ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਟਿਕਟਾਂ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਲਾਟਰੀ ਹੁਣ ਸਿਰਫ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਬਿਜਨਸ ਤੇ ਬਲੈਕ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਧੰਦਾ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਾਟਰੀ ਨੇ ਸੱਟੇ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਧੰਦੇ ਵਿਚ ਧਾਂਦਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਇਸ ਕਿਸਮਤ ਅਜਮਾਉਣ ਵਾਲੀ ਖੇਡ ਨੂੰ ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਰੁਚੀ ਨਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਖੇਡ ਟਿਕਟ ਦੇ ਆਖਰੀ ਅੰਕਾਂ 1, 2 ਅਤੇ 3 'ਤੇ ਟਿਕੀ ਹੋਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਗਾਹਕ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਨੰਬਰ ਲਗ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਨੰਬਰ ਲਗਾਉਣਾ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਿੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਮੀਦ 'ਤੇ ਪਾਣੀ ਫਿਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਦੋਂ ਲਾਟਰੀ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਖਾਸ ਨੰਬਰ ਵਾਲੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਵਧ ਹੋਈ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨੰਬਰ ਹੀ ਡਰਾਅ ਮਸ਼ੀਨ 'ਚੋਂ ਗਾਇਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇ ਫਿਰ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀਆਂ ਬਹੁਰੰਗੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਖਿਲਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਮਾਲ ਦੇਖੋ ਕਿ ਕਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਮੋਟੇ ਡਰਾਅ ਕੱਢਣ ਦੇ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਚੰਗੇ ਭਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣਨ ਦਾ ਲਾਲਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਟੀ.ਵੀ. ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਾਂ ਜਰੀਏ ਦੇ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਰਾਅ ਕੱਢ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਲੋਹੜੀ, ਦੀਵਾਲੀ, ਵਿਸਾਖੀ ਬੰਪਰ ਕਰੋੜਪਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੁਪਨਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਦਾਈ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ?

ਲਾਟਰੀ ਵਿਚ ਅੰਕ ਗਣਿਤ ਦਾ ਹੀ ਵਧੇਰੇ ਯੋਗਦਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੀ ਲਾਟਰੀ ਕਿਸ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਰ ਲਾਟਰੀ ਖਿਡਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਤੇ ਜਿਸ ਨੰਬਰ ਦੀ ਲਾਟਰੀ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਹੈ ਉਸ ਨੰਬਰ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਅੰਕਾਂ ਨਾਲ ਤਕਸੀਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਬਚੇ ਅਤੇ ਭਾਗ ਕੀਤੇ ਅੰਕ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਗੁਣਾ ਕਰਕੇ ਜੋ ਅੰਕ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਉਸਦਾ ਆਖਰੀ ਅੰਕ ਹੀ ਲਾਟਰੀ ਦਾ ਨੰਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਤੇ ਇਸ ਫਾਰਮੂਲੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਲਾਟਰੀ ਟਿਕਟ ਖਰੀਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੁਪਰ ਲਾਟੋ, ਮੈਗਾ, ਫੈਂਟੈਸੀ ਤੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕੁ ਹੋਰ ਲਾਟੋ ਨਿਤ ਦਿਨ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਦੀ ਕਲਿੱਕ ਕਲਿੱਕ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਚਾਵਾਂ ਨਾਲ ਡਰਾਅ ਡੇਟ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੂੰਹ ਲਟਕਦਾ ਹੀ ਨਜ਼ਰੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਲਾਸ ਬੇਗਸ ਤੇ ਰੀਨੋ ਜਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਜੂਏ ਨੂੰ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਯੂਰਪ ਸਮੇਤ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 'ਕਸੀਨੋ' ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਫ-ਸੁਥਰਾ ਜੂਆ ਖੇਡਣ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ ਪ੍ਰਬਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਰਾਤ ਹੱਡ ਭੰਨਵੀਂ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵੀ ਕਸੀਨੋ ਦੇ ਦੀਵਾਨੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਕਸੀਨੋ ਕੀ ਹੈ? ਇਹ ਇਕ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ ਜੋ ਪੈਸਾ ਸੁੱਟ ਕੇ ਪੈਸਾ ਕਮਾਉਣ ਦਾ ਫਾਰਮੂਲਾ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਪਰ ਇਥੇ ਅਮਲੀ/ਵੈਲੀ ਖੇਡ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ। ਬਾਕਾਇਦਾ ਕੋਟ ਪੈਂਟ ਤੇ ਨਕਟਾਈ ਲਾ ਕੇ ਜਾਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਮ ਵੇਲੇ ਇਥੇ ਰੌਣਕ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਨੰਬਰਾਂ ਵਾਲੀਆਂ ਘੁੰਮਦੀਆਂ ਚਰਖੜੀਆਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਅਟੈਚੀਕੇਸ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਇਥੋਂ ਭਰੇ ਅਟੈਚੀਕੇਸ ਖਾਲੀ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵੀ ਪਰਤਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਫਟਾਫਟ ਪੈਸੇ ਸੁੱਟ ਕੇ ਫਟਾਫਟ ਪੈਸੇ ਹਥਿਆਉਣ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਾਂ ਫਟਾਫਟ ਚਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਥੇ ਮੁਨਾਫਾ ਦਸ ਗੁਣਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖਿਓ ਇਥੋਂ ਦਸ ਫੀਸਦੀ ਚਿਹਰੇ ਹੀ ਮੁਸਕਰਾਹਟ ਲੈ ਕੇ ਮੁੜਦੇ ਹਨ ਬਾਕੀ ਮੁਰਝਾਏ ਤੇ ਝੁਲਸੇ ਹੋਏ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਸੀਨੋ ਦੀ ਕਮਾਈ ਰੁਮਾਨੀਆ ਵਰਗੇ ਮੁਲਕ ਦੇ ਭਲਾਈ ਫੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਵਧ ਹੈ। ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਸਾਂ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਰਾ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਆਪਣੇ ਕੱਦ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਉੱਠਣ ਦੀ ਸੋਚ ਨੇ ਲਾਟਰੀ ਤੇ ਜੂਏ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੇ ਇਸ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਉਜੜ ਗਏ ਹਨ ਉਹ ਉਸੇ ਕਤਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਗਲਤੀਆਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

SUPER TRAVEL
847-676-9090
E-mail: supertravel2003@yahoo.com
Lowest Fares With Excellent Service
AMERICAN AIR, CONTINENTAL AIR
JET AIRWAYS DELTA, AIR INDIA, KLM, LUFTHANSA.

For Emergency Call anytime at 847-673-3825
EARLY BIRD SALE!!!!
India $545
London $250

NirpalKaur.com
ਨਿਰਪਾਲ ਕੌਰ ਡਾਟ ਕੌਮ
A WEBSITE SHOWCASING THE TASTE OF PUNJABI FOOD
ਪੰਜਾਬਣ ਦੀ ਰਸੋਈ ਦਾ ਸਵਾਦ
ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸ਼ਾਨ
VISIT : WWW.NIRPALKAUR.COM
HOME COOKING, FASHION AND HEALTH

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਸਭਾ, ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ

6221-16th St. Rio Linda, CA-95673

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ।। ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ।।
ਬੇਗਮਪੁਰਾ ਸਹਿਰ ਕੋ ਨਾਉ।। ਦੂਖ ਅੰਦੋਹ ਨਹੀ ਤਿਹਿ ਠਾਉ।।

ਸੈਕਰਾਮੈਂਟੋ ਵਿਚ ਨੌਂਵਾਂ

ਵਿਸ਼ਾਲ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ

8th March, 2009 Sunday 11:00AM-5:00PM

ਗੁਰੂ ਪਿਆਰੀ ਸਾਧ ਸੰਗਤ ਜੀ,

ਆਪ ਜੀ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਣ ਕੇ ਅਤਿਅੰਤ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਾਲ ਵੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦਾ 632ਵਾਂ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ 9ਵਾਂ ਸਾਲਾਨਾ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 8 ਮਾਰਚ, 2009 (ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ) ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 11 ਵਜੇ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਮੂਹ ਸੰਗਤਾਂ ਦੇ ਚਰਨਾਂ ਵਿਚ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਹਾਨ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਸਮੇਤ ਹਾਜ਼ਰੀਆਂ ਭਰਕੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਸਫਲਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੀ।

★ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ★

ਮਿਤੀ 6 ਮਾਰਚ, 2009
ਅਰੰਭ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ- ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ

ਮਿਤੀ 7 ਮਾਰਚ, 2009
ਨਿਸ਼ਾਨ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੇਵਾ- ਸਵੇਰੇ 10:30 ਵਜੇ
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ- ਸ਼ਾਮ 7 ਵਜੇ ਤੋਂ 11 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਮਿਤੀ 8 ਮਾਰਚ, 2009
ਭੋਗ ਅਤੇ ਕੀਰਤਨ- ਸਵੇਰੇ 8:00 ਵਜੇ ਤੋਂ 11:00 ਵਜੇ ਤੱਕ
ਅਤੇ ਉਪਰੰਤ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ 11:00 ਤੋਂ 5:00 ਵਜੇ ਤੱਕ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕਾਲ ਕਰੋ

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ 916-992-1710, ਅਜੀਤ ਬੰਗੜ 916-468-8773
ਤਵਿੰਦਰ ਕਾਂਝਲਾ 916-300-5398, ਸਤਨਾਮ ਬਸਰਾ 916-214-0181
ਦੁਕਾਨ ਲਾਉਣ ਲਈ- ਹਰਬੰਸ ਰੱਲ੍ਹ 916-856-4127, ਫਲੋਟ ਲਾਉਣ ਵਾਸਤੇ-ਤੇਜਪਾਲ ਵਿਰਕ 916-912-5678

ਜਨਰਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ: ਕੇਵਲ ਬੋਲੀਨਾ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਕਮੇਟੀ) 916-548-8902

ਜਾਰੀ ਕਰਤਾ: ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਮੂਹ ਸੰਗਤ

ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਹੋਵੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਬਹੁਤ ਘਟ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਬੱਚਾ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਸਵੀਰ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਥੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਅਫਸਰ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

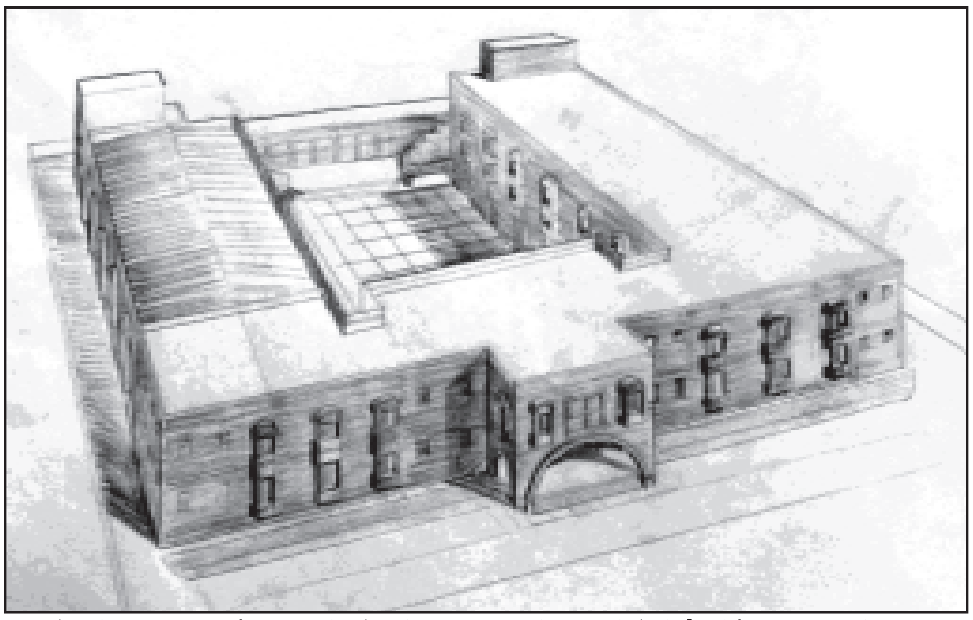

ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ

ਡਾ. ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ 500 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨਾਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਇਕ ਵਧੀਆ ਅਤੇ ਦੂਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੌਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਉਸ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਉਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਵਿਦਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਸੀਲਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਜਿਸ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਵਪਾਰੀਕਰਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਸ ਤੋਂ ਇਹ ਖਤਰਾ ਜਾਪਣ ਲਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗਾ। ਮਹਿੰਗੀ ਵਿਦਿਆ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਮਾਇਕ ਵਸੀਲੇ ਹਨ। ਇੰਜ ਸਾਵਾਂ ਵਿਕਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਥਾਂ ਅਸਾਵਾਂਪਣ ਵਧੇਰੇ ਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਝਲਕ ਸਾਫ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਸੀਲੇ ਕੁਝ ਕੁ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਦੋਂਕਿ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕ ਜੇਕਰ ਚਾਹੁਣ ਤਾਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਵਿਦਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਸਕਦੇ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਈ ਇਕ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨ ਦਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਬਣਨ ਵਾਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਗਰੀਬਾਂ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਦਾਨ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋਣੀ ਹੈ।

ਦਾਨ ਦਾ ਫਲ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਗਰੀਬ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜ ਸਕੇ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੈਰਾਂ ਉਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਕਈ ਖਤ ਆਏ ਹਨ। ਕਈ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਡੀਕਲ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਤਾਂ ਮਿਲ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮਾਪਿਆਂ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਕਾਰਨ ਉਹ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਰਵਾਇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਹੀ ਰੂਪ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਸਗੋਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਦਾ ਲਿਸ਼ਕਾਰਾ ਹਰ ਪਾਸੇ ਪੈਂਦਾ ਵਿਖਾਈ ਦੇਵੇ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਾਰਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰਨ ਵਿਚ ਵੀ ਇਸਦਾ ਉੱਘਾ ਯੋਗਦਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਸਥਾਪਤ ਤਿੰਨਾਂ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵਿਭਾਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਪਰ ਹੁਣ ਇਹ ਬੰਦ ਹੋਏ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਰਗੇ ਹੀ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਲੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਦੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕੋਰਸ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੋਰਸ ਆਧੁਨਿਕ ਤਕਨੀਕਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਤ ਪੂਰਨ ਅਮਲੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਕੋਰਸ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਪਿੱਛੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਣ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਹ ਚੋਖੇ ਸਹਾਈ ਹੋਣਗੇ। ਉਂਜ ਵੀ ਮਹਿੰਗੀ ਉਚੇਰੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਨਾ ਕਰ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਫਰਕ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਵਿਦਿਆ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੁੱਖ ਸਮੱਸਿਆ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ। ਇਕ ਸਰਵੇਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਚਾਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਬੱਚਾ ਦਾਖਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਿਆ। ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਦਹਾਕੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਸਵੀਰ ਬਿਲਕੁਲ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਸੀ। ਇਥੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੇਂਡੂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਬੱਚੇ ਉਚੇਰੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਜਿਹੜੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਵੀ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਇਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਬੱਚਾ ਚੰਗੀ ਨੌਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੋਵੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤੇ ਅਫਸਰ ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਪੇਂਡੂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਸੋਚਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਨਵੀਂ ਬਣ ਰਹੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣਗੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਇਥੇ ਵੀ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਮਹਿੰਗੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹੇ ਬੱਚੇ ਹੀ ਦਾਖਲ ਹੋ ਸਕਣਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਵਿਦਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਵਸੀਲੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ।

ਇਸ ਬਾਰੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਇਥੋਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਵਸੋਂ ਜਿਹੜੀ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਸਦੀ ਹੈ, ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਚਲ ਰਹੇ ਚੋਖੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਥਾਵਾਂ ਉਤੇ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਖੋਲ੍ਹਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗਰੀਬ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪਰ ਵਧੀਆ ਵਿਦਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇੰਜ ਸਾਡੀ ਨੀਂਹ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਨੀਂਹ ਉਤੇ ਹੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਵਧੀਆ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਨਾਲੋ-ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਬੱਚੇ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਪੂਰਨ ਸਿੱਖ ਬਣਨਗੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੜ੍ਹੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲੇ ਸਮੇਂ ਪਹਿਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਜਿਸ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਕੋਲ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ, ਉਥੋਂ ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਨੂੰ ਅਪਨਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਸੀਲੇ ਜੁਟਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮੇਟੀ ਵਲੋਂ ਅਧਿਆਪਕ ਚੁਣੇ ਜਾਣ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਵਸੀਲੇ ਚੰਗੇਰੇ ਬਣਾ ਸਕਾਂਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਕੁਝ ਸੱਜਣ ਮੇਰੇ ਇਸ ਸੁਝਾਅ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ। ਇਹ ਸੌੜੀ ਸੋਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਲੋਕਰਾਜ ਵਿਚ ਸਕੂਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜਾਗੀਰ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਪਰ੍ਹੇ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਗਰੀਬ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜਨੀ ਹੀ ਸੱਚਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਇਹ ਇਕ ਨਿਰਮਲ ਕਰਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਸਾਡਾ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿਦਿਆ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੰਚਾਰ ਤੇ ਗਿਆਨ ਦੀ ਸਦੀ ਵਿਚ ਵਿਦਿਅਕ ਢਾਂਚਾ ਧਰਮ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਸੀਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਆਧਾਰ ਹੈ।

ਵਿਦਿਅਕ ਪੱਖੋਂ ਪਛੜੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਹਰ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪਛੜ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪਿੰਡ ਇਸ ਸਮੇਂ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਟ ਵਿਚ ਘਿਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਨਿਰਾਸ਼ਤਾ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਦੂਰ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਮਾਜਿਕ ਕੁਰੀਤੀਆਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਿਰਤ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਖਤਮ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਭ ਕੁਝ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਧੀਆ ਵਿਦਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਚੰਗਾ ਹਥਿਆਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਰਲ ਕੇ ਇਸ ਹਥਿਆਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਨੀਂਹ ਉਤੇ ਵਧੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਖੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕਈ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਦਿੱਖ ਬਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕਮੇਟੀ ਆਪਣੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਇਸੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਇਕ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕਾਲਜ ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਚਾਰਕਾਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਹੁਤੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੀ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਈ ਰਸਮੀ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਉਹ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਆਸ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਗਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਣ ਵਿਚ ਕਈ ਵੇਰ ਔਕੜ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਵਧ ਰਿਹਾ ਡੇਰਾਵਾਦ ਅਤੇ ਪਤਿਤਪੁਣੇ ਦਾ ਇਕ ਇਹ ਵੀ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਗ੍ਰੰਥੀ ਸਿੰਘਾਂ ਦਾ ਨਿਜੀ ਜੀਵਨ ਸੰਗਤ ਲਈ ਇਕ ਮਾਡਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਉਦੋਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਪੂਰਨ ਸਿਖਲਾਈ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ।

ਜਿਹੜੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਯੋਗ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇਵੇ। ਉਹ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਤਾਂ ਜੋ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਬਚਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋ ਸਕੇ। ਇਹ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨਿਵੇਕਲੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਵਾਇਤੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬਹੁਤ ਹਨ। ਲੋੜ ਹੈ ਅਜਿਹੀ ਸੰਸਥਾ ਦੀ ਜਿਹੜੀ ਗਰੀਬ ਦੀ ਬਾਂਹ ਫੜੇ, ਕੌਮ ਨੂੰ ਸੇਧ ਬਖਸ਼ੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਰਾਹ ਖੋਲ੍ਹੇ।

ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਅਦਬ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੀ ਹੈ ਸਿੱਖੀ

-ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਜਟਾਣਾ

ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਭਾਰਤ ਦਾ ਬਹੁਤ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਾਲਾ ਧਰਮ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਚਾਹੁਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਜੇਕਰ ਸ਼ਰਧਾ ਅਤੇ ਪਾਰਖੂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਸ ਧਰਮ ਵਿਚ ਅਪਨਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਹਿਤਾਂ ਕੁਦਰਤ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਰੀਰਕ ਸਰੂਪ ਪੂਰਨ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਕੇਸ ਕਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਇਸੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ ਦੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਕੇਸ ਰੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਭਾਵੇਂ ਕੁਦਰਤ ਪ੍ਰੇਮੀ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਕੁਦਰਤੀ ਬਣਤਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਉਹ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਪਸਰੀਆਂ ਕੁਦਰਤੀ ਦਾਤਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਿਵੇਂ ਕਰੇਗਾ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਪੂਰਨ ਗੁਰਸਿੱਖ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜੀਵਨ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਲੂਮਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਅੱਜ ਸੱਚਾ ਸਿੱਖ ਕਿਸੇ ਉਪਰ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮਜਲੂਮਾਂ, ਬੇ-ਸਹਾਰਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਹੱਥਿਆਂ ਲਈ ਦਿੱਤੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਭਰੇ ਪਏ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਬਖਸ਼ੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜੀਵ ਹੱਤਿਆ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਦੀ ਕਟਾ-ਵੱਢੀ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰ ਕੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਿੱਥੇ ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ ਮੰਨਦਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਹੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਸਰੀਰਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਵੀ ਕਦਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਸਿਰ ਦੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਾਲ ਜੂੜੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਕਰ ਕੇ ਬੰਨਣੇ ਅਤੇ ਦਸਤਾਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲੈਣੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਕੀਮਤੀ ਅੰਗ ਦਿਮਾਗ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦਾ ਬਿਹਤਰ ਉਪਰਾਲਾ ਹੈ। ਬਾਂਹ ਵਿਚ ਪਹਿਨਿਆ ਕੜਾ, ਸਰਵ ਲੋਹ ਦੇ ਬਰਤਨ ਵਿਚ ਛਕਿਆ ਭੋਜਨ ਵੀ ਅਛੋ-ਪਲੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਵਿਗਿਆਨਕ ਕਾਰਜ ਹੈ। ਦਸਾਂ ਨਹੁੰਆਂ ਦੀ ਕਿਰਤ ਕਮਾਈ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਸਰੀਰਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਦੁਆਰ ਹੈ।

ਨੰਗੇ ਪੈਰੀਂ ਚੱਲਣਾ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਰਗਰ ਹੈ। ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਭਰਵੱਟਿਆਂ ਦਾ ਕੁਦਰਤੀ ਰੂਪ ਅੱਖਾਂ ਦੀ ਜੋਤ ਲਈ ਬੜਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁੱਛਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਸੰਭਾਲ, ਗਰਦਨ ਅਤੇ ਨੱਕ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਸੇਵਾ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲੇ ਉਠਣ ਨਾਲ ਹੀ ਦਿਨ ਭਰ ਦੇ ਅੱਧੇ ਕਾਰਜ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿਚ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਾਸ ਦਰੱਖਤ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਰਿਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਉੱਗੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਦਰਖਤ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਸ਼ਕੋਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਸਰੋਵਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇ ਅੱਤ-ਲੋੜੀਂਦੇ ਸ੍ਰੋਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸਵੱਛਤਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਤਿਆਰ ਹੁੰਦਾ ਲੰਗਰ ਸਰੀਰ ਲਈ ਸੰਜੀਵਨੀ ਬੂਟੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਆਮ ਘਰ ਦੀ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭੋਜਨ ਦੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਾਤਰਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਲੰਗਰ ਦੀ ਦਾਲ ਸਬਜ਼ੀ ਵਿਚ ਸਰੀਰ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਤ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅੱਗ ਨਾਲ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਲੰਗਰ ਵਿਚ ਛਕਿਆ ਭੋਜਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵਰਤਾਈ ਜਾਂਦੀ ਦੇਗ ਗਲੇ ਅਤੇ ਪੇਟ ਲਈ ਜੋ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਖਸ਼ਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਆਮ ਡਾਕਟਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਭੋਜਨ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ। ਸਿੱਖ ਗੁਰੂਆਂ ਵਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਹੀ ਪਰਖ ਦੀ ਕਸੌਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖ ਕੇ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਤਨਾਂ ਉਪਰ ਹੰਢਾ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਕਾਰਜ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਹਰੇਕ ਸਿੱਖ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀਆਂ ਰਹਿਤਾਂ ਅਤੇ ਮਰਿਆਦਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਦਿਲੋਂ ਮੰਨ ਕੇ ਦੋਨੋਂ ਹੱਥ ਜੋੜ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ ਤਾਂ ਇਹ ਹੋ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਢਹਿੰਦੀ ਕਲਾ ਵਿਚ ਰਹੇ। ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਣਾ ਹੀ ਕਾਇਨਾਤ ਨੂੰ ਹਲੂਣਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਕੀਨੀਆ ਫੇਰੀ: ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਕੀਨੀਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਵੇਖੋ)

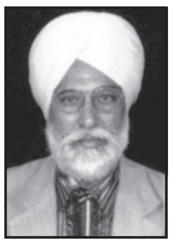

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਫੀ ਅਬਾਦੀ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਕਾਫੀ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਚਰਚ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਵੇਂ ਸਕੂਲ ਬਣੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਈਸਾਈ ਮੱਤ 'ਚ ਆਸਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਇਕ ਅਨਾਥ ਆਸ਼ਰਮ ਵੀ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੰਬਾਸਾ ਸ਼ਹਿਰ 'ਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕੁ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੋਰ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਖਿਲਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਮਸੀਤਾਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਈ ਥਾਂਈਂ ਹੋਇਆ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੇਲੇ ਕੁਵੇਲੇ ਬਾਂਗਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣਨ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਵੀ ਮੰਦਰ ਉਸਾਰਨ ਵਿਚ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਮੰਦਰਾਂ ਵਿਚ ਭਗਤ ਸਵੇਰ ਸ਼ਾਮ ਟੱਲੀਆਂ ਖੜਕਾਉਣ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ

ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ

ਦਾ ਕਾਫੀ ਹਿੱਸਾ ਕੁਦਰਤ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਯਕੀਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਨੈਰੋਬੀ, ਮੈਕਿੰਡੋ, ਮੰਬਾਸੇ ਵਿਚ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨੈਰੋਬੀ ਦਾ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵੇਖਣਯੋਗ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਸਾਫ ਸਫਾਈ ਦੀ ਸਿਫਤ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਲੰਗਰ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਮੇਜ ਅਤੇ ਕੁਰਸੀਆਂ 'ਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਹੀ ਛਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮੈਕਿੰਡੋ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗੁਰੂ ਘਰ ਹੈ, ਜੋ ਮੰਬਾਸਾ ਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਐਨ ਮੱਧ ਵਿਚ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵੀ ਓਨਾ ਹੀ ਪੁਰਾਣਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਕੀਨੀਆ ਆਉਣਾ। 1894-1896 ਈ. ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਕੀਨੀਆ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਵਿਓਪਾਰਕ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨੀ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਸ਼ ਈਸਟ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀ ਉਨਤੀ ਜਾਂ ਇਸ ਖਿਤੇ ਦੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਨੂੰ ਮੰਬਾਸਾ ਬੰਦਰਗਾਹ ਤੋਂ ਨਹਿਰ ਸਵੇਜ ਰਾਹੀਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਪੁੱਜਦਾ ਕਰਨ ਹਿੱਤ ਮੰਬਾਸਾ ਬੰਦਰਗਾਹ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਕੀਤਾ। ਮੰਬਾਸਾ ਨੂੰ ਰੇਲ ਤੇ ਸੜਕੀ ਮਾਰਗ ਰਾਹੀਂ ਨੈਰੋਬੀ ਕੰਪਾਲਾ ਨਾਲ ਜੋੜਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ।

ਇਸ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ/ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਹਿਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਕਾਰੀਗਰਾਂ ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਭਰਤੀ ਕਰਕੇ ਇਥੇ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਅਰੰਭ ਹੋਇਆ। 1890 ਈ. ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿਚ ਲਾਹੌਰ, ਜੋ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸੀ, ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹੇ ਗਏ। ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਤੰਗੀਆਂ ਦੇ ਮਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ, ਦਸਤਕਾਰ ਕਾਰੀਗਰ, ਜੋ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਨਾਲ ਝੰਬੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਪ੍ਰਵਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋਏ। ਕੰਮ ਸੀ ਜੰਗਲਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨਾ, ਰਾਹ ਪੱਧਰੇ ਕਰਨੇ, ਦਰਖਤ ਕੱਟਣੇ, ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣੀਆਂ। ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਛਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਸਰਵੇਅਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੀ ਆਏ। ਕੁਝ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਰੇਲ ਮਾਰਗ ਮੁਕੰਮਲ ਹੋ ਗਿਆ, ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਰੌਣਕ ਹੋਣੀ ਅਰੰਭ ਹੋਈ। ਭਵਨ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਪਿਆ। ਠੇਕੇਦਾਰੀ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ, ਲਕੜੀ, ਲੋਹ ਦਾ ਕੰਮ ਚੱਲ ਨਿਕਲਿਆ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੀ ਮਿਲਿਆ। ਗੁਜਰਾਤੀ ਵਿਓਪਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਟੋਰ, ਦੁਕਾਨਾਂ, ਹੋਟਲ ਅਤੇ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰੇ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਏ। ਜੰਗਲ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਜੰਗਲੀ ਜਾਨਵਰਾਂ ਤੋਂ ਖਤਰਿਆਂ ਭਰਿਆ ਤੇ ਜਾਨ ਜੋਖ਼ਮ ਵਾਲਾ ਸੀ। 1910 ਈ. ਦੇ ਨੇੜੇ ਤੇੜੇ 400 ਦੇ ਕਰੀਬ ਪੰਜਾਬੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਤੇ ਮੂਲਵਾਸੀ ਇਕ ਬੱਬਰ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਖਾਜਾ ਬਣ ਚੁੱਕੇ ਸਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਸ ਦਾ ਸੁਆਦ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਬੜੇ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ੇਰ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਦੀ ਖੱਲ ਅਜ ਕੱਲ੍ਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਮਿਊਜ਼ੀਅਮ ਵਿਚ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੈਕਿੰਡੋ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇਹ ਸਥਾਨ ਵੇਖਣਯੋਗ ਹੈ।

ਮੈਕਿੰਡੋ ਵਿਚ 1926 ਈ. ਨੂੰ ਰੇਲਵੇ ਦੇ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਸਥਾਪਤ ਹੋਇਆ। 1935 ਈ. ਨੂੰ ਡੀਜ਼ਲ ਇੰਜਨ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਵੀ ਇਥੇ ਹੀ ਆ ਗਈ। ਲਾਲ ਚੰਦ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕਨਟਰੈਕਟਰ ਨੇ ਵਰਕਸ਼ਾਪ ਲਈ ਲਕੜ ਤੇ ਪਾਣੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਠੇਕਾ ਲਿਆ। ਧੰਨਾ ਸਿੰਘ ਸੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕਨਟਰੈਕਟਰ ਸਨ। ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਐਂਡ ਮੁਨਸ਼ੀ ਰਾਮ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵੀ ਇਥੇ ਗੁਰੂਘਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਕੇ ਹਿਤ ਜੁੜਵਾਂ ਸਾਥ ਦਿੱਤਾ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਵਸੋਂ ਇਕ ਖਾਸ ਸਟਾਈਲ ਦੀ ਪੱਗ ਬੰਨਦੀ ਹੈ। ਇਥੋਂ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਸੀ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਹਰ ਪਗੜੀਧਾਰੀ ਨੂੰ ਕਾਲਾ ਸਿੰਘਾ ਹੀ ਆਖਦੇ ਹਨ। ਮੈਕਿੰਡੋ ਰੇਲ ਤੇ ਸੜਕੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਮੰਬਾਸੇ ਤੇ ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਮਧ ਵਿਚ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਹਰ ਡਰਾਈਵਰ ਇਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਆਰਾਮ ਕਰਨ ਤੇ ਲੰਗਰ ਪਾਣੀ ਛਕਦਾ ਹੈ। ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕ ਖੋਜੇ ਵਿਓਪਾਰੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕ ਰੋਸ਼ਨੀ ਲਈ ਜਨਰੇਟਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਚੋਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ 11 ਮੈਂਬਰੀ ਕਮੇਟੀ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਰਜਿਸਟਰਡ ਲਾਭ ਰਹਿਤ ਜਥੇਬੰਦੀ ਹੈ। ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬੜੇ ਹੀ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿਚ 24 ਘੰਟੇ ਚੱਲਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਵਾਸੀ ਕਾਲੀ ਨਸਲ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਸਿੰਘ ਸਜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਬੜੀ ਸ਼ਰਧਾ ਨਾਲ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਬਾਰੇ ਖੋਜ ਲਾਇਬਰੇਰੀ ਵੀ ਹੈ, ਜੋ ਘੱਟ ਹੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਵਿਚ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਗੀ ਜਥੇ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ ਹੈ। ਜਿਸ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਵੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਤਿੰਨੇ ਦਿਨ ਇਥੇ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਕਰਕੇ ਬਾਣੀ ਦਾ ਪਾਠ ਸੁਣਦਾ ਤੇ ਲੰਗਰ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਖਾਸ ਗਲ ਜੋ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ, ਨੇੜੇ ਹੀ ਮਸੀਤ ਵੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਥੋਂ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚਲਾ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਸੱਜਣ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿਚੋਂ ਹੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਪਾਣੀ ਛਕਦੇ ਹਨ। ਲੰਗਰ

ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ

ਹਾਲ ਵਿਚ ਤੁਸੀਂ ਹਰ ਧਰਮ, ਨਸਲ, ਰੰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਦ ਪਾਣੀ ਛਕਦੇ ਵੇਖ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਕੀਨੀਆ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੋਵੇਂ ਹੀ ਦੇਸ਼ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਸਨ। ਦੋਹਾਂ ਦੇ ਕੌਮੀ ਮੁਕਤੀ ਘੋਲਾਂ ਵਿਚ ਬੜੀਆਂ ਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਅੰਦਰ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕੀਨੀਆ 'ਤੇ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ। ਉਧਮ ਸਿੰਘ ਸੁਨਾਮ ਜਿਸ ਨੇ ਕੈਕਸਟਨ ਹਾਲ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਜਨਰਲ ਐਡਵਾਇਰ ਨੂੰ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਜਲਿਆਂਵਾਲੇ ਨਰਸਿੰਘਾਰ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ ਸੀ, 1921 ਤੋਂ 1923 ਈ. ਤੱਕ ਕੀਨੀਆ ਰਹਿ ਕੇ ਗਦਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਿਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਚਿਣਗ ਬਾਲਦਾ ਰਿਹਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਸੈਲਾਨੀ ਤੇ ਗਦਰੀ ਤੇਜਾ ਸਿੰਘ ਸੁਤੰਤਰ ਮਾਸਕੋ ਤੋਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂਦਿਆਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੀਨੀਆ ਠਹਿਰਾਓ ਕਰਕੇ ਗਏ ਸਨ।

ਗਦਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੇਠ ਹੋਣ ਦੇ ਸ਼ੱਕ ਵਜੋਂ ਹੀ ਮੰਬਾਸਾ ਵਿਖੇ ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੁਰਾਹੇ ਵਿਚ ਖੜਾ ਕਰਕੇ ਦਾਹੜੀ ਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਦੇ ਵਾਲ ਨੋਚ ਨੋਚ ਲਹੂ ਲੁਹਾਣ ਕਰਕੇ ਫਾਂਸੀ ਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਬੀ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਮੰਗਲ ਦਾਸ, ਨਰੈਣ ਸਿੰਘ ਨਕਾਰੂ, ਸੰਘਰ ਜੰਜੀਬਾਰ, ਇਹ ਚਾਰ ਸੂਰਮੇ ਵੀ ਫਾਹੇ ਲਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਭਾਵੇਂ ਰੌਬਟ ਜੀ ਗਰੈਸਰੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਸਿੱਧ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਕੋਈ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਮੰਬਾਸੇ ਦਾ ਇਹ ਸ਼ਹੀਦੀ ਚੌਂਕ ਵੇਖਣ ਦੀ ਮੇਰੀ ਤਮੰਨਾ ਪੂਰੀ ਨਾ ਹੋ ਸਕੀ।

ਕੀਨੀਆ ਫੇਰੀ ਦੌਰਾਨ ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਇਸਟ ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਭਰਪੂਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹਾਸਲ

ਹੋਈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਈਸਟ ਅਫਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਈਸਟ ਅਮਰੀਕਾ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠ ਇਕਮੁੱਠ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਵਰਲਡ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗ, ਨਸਲ, ਧਰਮ, ਜਾਤ ਤੇ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਤੰਗ ਘੇਰਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ, ਕੰਮ ਦੇ ਘੰਟੇ, ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਲੜਾਈ ਲੜਦਿਆਂ ਇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੀ ਮਾਊ ਮਾਊ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਆਧਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ 1950 ਈ. ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਮਈ ਸੰਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਫਰੰਟ ਤੋਂ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਪੂਰਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਸੂਰਮੇ ਨੂੰ ਮਾਊ ਮਾਊ ਲਹਿਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਾਮੂ ਕਨਿਆਟਾ ਆਪਣਾ ਰਾਜਸੀ ਗੁਰੂ ਕਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਰਾਜਸੀ ਚੇਤੰਨ ਸਮਝ ਦਾ ਲੋਹਾ ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੀ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਜਗਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਚਨਾ, 'ਦਾਸ ਕੈਪੀਟਲ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ' ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਉਲਥਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1950 ਤੋਂ 1961 ਈ. 11 ਸਾਲ ਇਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਘੁਲਾਟੀਏ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਣਮਨੁੱਖੀ, ਅਣ-ਸੁਖਾਵੀਆਂ ਤੇ ਅਣ-ਕਿਆਸੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਜੀਵਨ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਕੈਦ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਥਿੜਕਾ ਜਾਂ ਡੁਲਾ ਨਹੀਂ ਸਕੀ ਸੀ। ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਸ. ਹਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕੀਨੀਆ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਆਫ ਅਨਰਜੀ ਦੇ ਟੈਕਨੀਕਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਦਕਾ ਮਗਰੋਂ ਮੈਨੂੰ ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੈਰੋਬੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਆਰਕਾਈਵਜ਼ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਫਰੋਲਾ ਫਰਾਲੀ ਕਰਕੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਾਂਭਣਯੋਗ ਕਿਤਾਬ 'ਅਨ ਕੁਆਇਟ ਦਾ ਲਾਈਫ ਟਾਈਮ ਆਫ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ' ਲਿਖੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ। ਹਿੰਦਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲਿਖਾਰੀ ਪ੍ਰੋ. ਆਤਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਿਰੜੀ ਸੰਗਰਾਮੀ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਖੋਜ ਭਰਪੂਰ ਇਕ ਨਾਟਕ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਰੀਨਾ ਪਟੇਲ ਨੈਰੋਬੀ ਤੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਇਕ ਤ੍ਰੈ-ਮਾਸਿਕ ਪਰਚਾ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਸ. ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ 1928 ਤੋਂ 1937 ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਮਹਾਨ ਯੋਧੇ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਂਭਣ ਲਈ ਮਨ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਨੈਰੋਬੀ ਦੇ ਵੈਸਟ ਲੈਂਡ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਇਕ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸਟੋਰ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ 1952 ਤੋਂ 1960 ਈ. ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਜ਼ੁਲਮੀ ਕਾਰਿਆਂ ਬਾਰੇ ਐਨਥਨੀ ਕਲੇਟਨ ਦੀ ਲਿਖੀ ਕਿਤਾਬ "ਦਾ ਕਿਲਿੰਗ ਫੀਲਡਜ਼ ਆਫ ਕੀਨੀਆ", ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਮੈਂ 1947 ਦੀ ਵੰਡ ਵੇਲੇ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਕੁਝ ਕੁ ਅੱਖੀਂ ਵੇਖਿਆ ਸੀ, "ਰੇਪ ਆਫ ਨਾਨਕੈਨ" ਨਾਨਕੈਨ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਜਾਪਾਨੀਆਂ ਵਲੋਂ ਚੀਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕੀਤੇ ਨਰਸਿੰਘਾਰ ਦਾ ਵਰਨਣ ਪੜਿਆ ਸੀ। ਜਰਮਨੀ ਵਲੋਂ ਜਿਊਜ਼ ਦਾ ਕਨਸਨਟਰੇਸ਼ਨ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿਚ ਕਤਲੇਆਮ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਗੁਝਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀਆਂ ਪੁਸਤਕਾਂ ਵਿਚ ਸਾਂਭਿਆ ਪਿਆ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਪੜਨ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖੀ ਦਿਲ ਕੰਬ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਉਪਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ, ਮਾਊ ਮਾਊ ਲਹਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਆਗੂਆਂ, ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਹਮਦਰਦਾਂ ਦੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਜੋਈ ਦੇ ਨਿਰਮੋਹ ਹੱਤਿਆ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿਚੋਂ ਬੇਕਸੂਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਹੂ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾ ਵਗਦੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਈਆਂ। ਇਹ ਲਹੂ ਦੀ ਨਦੀ ਪਾਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਲਹੂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੈ ਪਾਣੀ ਨਹੀਂ
ਸੁਰਖੀ ਏਸ ਦੀ ਮਗਰ ਜਾਣੀ ਨਹੀਂ
(ਜਗਤਾਰ)

ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ ਸੰਖੇਪ ਜਿਹੇ ਠਹਿਰਾਓ ਦੌਰਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਵੀ ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਮਿਲਣੀ ਹੋਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ 'ਬਲਦੇ ਬੁਝਦੇ ਅੱਖਰ' ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਬਿਰਧ ਅਵਸਥਾ ਵਿਚ ਵੀ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖਣ ਦਾ ਕੰਮ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਦਾ ਬਹਾਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਲੋਂ ਗਾਇਆ ਗੀਤ, "ਟੁੱਟੇ ਦਿਲ ਨਹੀਂ ਜੁੜਦੇ ਵੇਖੀਂ ਤੋੜੀ ਨਾ," ਵੀ ਸੁਣਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੋਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਬੇ ਦੀਆਂ ਸਾਂਭ ਰੱਖੀਆਂ ਵਿਖਿਆਤ ਗਾਇਕਾਂ, ਸ਼ਾਇਰਾਂ, ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਸਤੀਆਂ ਨਾਲ ਫੋਟੋਆਂ ਅਤੇ ਲਿਖਤਾਂ ਫੁਟ ਨੋਟਾਂ ਸਮੇਤ ਸੁਚਿੱਤਰ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਛਪਵਾਈਆਂ ਹਨ, ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ। ਇਹ ਬਜ਼ੁਰਗ ਕਵੀ ਜਮਸ਼ੇਰ ਖਾਸ (ਜਲੰਧਰ) ਤੋਂ ਕੀਨੀਆ ਆ ਵਸਿਆ ਹੈ। ਕੇਵਲ ਉਰਦੂ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਜਮਾਤਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਿਆ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਐਮ.ਏ. ਕਲਾਸ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਵਲੋਂ ਹੁਨਰ ਦੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਜਮਾਤਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਮੇਲੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਹਨ।

ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਹਫਤੇ ਵਿਚ ਇਕ ਦਿਨ ਲੱਗਦੀ ਵਿਲੇਜ਼ ਮਾਰਕਿਟ (Village Market) ਵੀ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੀ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ ਦੇ ਗਲ ਦੇ ਹਾਰ, ਕਾਂਟੇ, ਗੁਰੂਬੰਦ, ਸਿਰ ਪਟੀਆਂ, ਲੱਕ ਬੰਨ ਤੇ ਕੱਪੜੇ ਹੋਰ ਹਾਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰ ਦਾ ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਕੜੀ ਤੇ ਪੱਥਰ ਦੀਆਂ ਕਲਾ ਕਿਰਤੀਆਂ, ਕਪੜੇ 'ਤੇ ਪੇਂਟ ਕੀਤੇ ਕੀਨੀਆਈ ਕੁਦਰਤੀ ਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਦ੍ਰਿਸ਼, ਘਰ ਸ਼ਿੰਗਾਰਨ ਦੇ ਸਜਾਵਟੀ ਮਾਡਲਜ਼ ਆਦਿ ਇਥੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਨਿਸ਼ਚਤ ਮੁਲ ਭੁੱਲ ਕੇ ਸੌਦਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜੇਬ੍ਹ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਵੀ ਇਥੋਂ ਕੁਝ ਸੁਗਾਤਾਂ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਲਈ ਖਰੀਦੀਆਂ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਨੈਰੋਬੀ ਵਿਚ ਵੀ ਇਕ ਸਥਾਈ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਨਰ ਦੀ ਤਾਰੀਫ ਕਰਨੀ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਕਹਿਣ ਨੂੰ ਚਿੱਤ ਕਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੇਰੇ ਇਸ ਸਫਰ ਦੀ ਲਿਖਤ ਅਧੂਰੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜੇ ਇਥੇ ਦੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰਾਂ ਜੋ ਸਹਿਲੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਛਪਦੇ ਹਨ, ਬਾਰੇ ਨਾ ਲਿਖਾਂ। ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਭਰ 'ਤੇ ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਰਾਜਸੀ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ, ਸਾਇੰਸ, ਸਿਹਤ, ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ, ਖੇਡ ਖਬਰਾਂ ਨਾਲ ਭਰੇ ਪਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਰ 'ਦਾ ਡੇਲੀਨੇਸ਼ਨ' ਅਤੇ 'ਦ ਸਟੈਂਡਰਡ' ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਦਾ ਘੇਰਾ ਬੜਾ ਵਸੀਹ ਹੈ। ਕੌਮੀ ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਹੋਰ ਸੈਂਕੜੇ ਚੈਨਲ, ਭਾਰਤੀ ਚੈਨਲ ਦਿਨ ਰਾਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਹਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਦਫਤਰਾਂ, ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਧਾਰਣ ਜਨ ਸਮੂਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵਿਰਵੇ ਹਨ।

ਕੀਨੀਆ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਤਰਜ਼ਦੀ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨੀ ਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਾਸਿਲ ਹਨ।

- 1964 ਈ. ਤੋਂ 1978 ਈ. ਤੱਕ ਜਾਮੂੰ ਕਨਿਆਟਾ ਆਪਣੀ ਮੌਤ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬਿਰਾਜਮਾਨ ਰਹੇ।
- 1978 ਤੋਂ 2002 ਈ. ਤੱਕ ਡੈਨੀਅਲ ਅਰਾਪ ਮੋਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ।
- 2002 ਤੋਂ ਕਬਾਕੀ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚਲੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। 2007 ਈ. ਦਸੰਬਰ ਦੇ ਕੌਮੀ ਇਲੈਕਸ਼ਨਾਂ ਵਿਚ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਹੇਰਾ ਫੇਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਵਿਚ ਫਸਾਦਾਂ ਨੇ 1500 ਮਨੁੱਖੀ ਜਾਨਾਂ ਲੈ ਲਈਆਂ। ਇਕ ਘਟਨਾ ਨੇ ਤਾਂ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਸਿਰ ਨੀਵਾਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਫਸਾਦਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ 'ਚ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ 400 ਮੂਲ ਵਾਸੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਗਿਰਜਾਘਰ ਵਿਚ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਲਈ। ਫਸਾਦੀਆਂ ਨੇ ਗਿਰਜਾਘਰ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਾ ਕੇ, ਬੱਚੇ, ਬੁੱਢੇ, ਇਸਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮੇਤ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਦੇ ਰਾਖ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਘਰੋਂ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ। ਜੋ ਅੱਜ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਦਰ ਦਰ ਭਟਕ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਬਾਕੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਨਰਸਿੰਘਾਰ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹੋਰ ਫਸਾਦ ਭੜਕਣ ਦਾ ਖਦਸ਼ਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਯੂ.ਐਨ.ਓ. ਸਕੱਤਰ ਕੌਫੀ ਅਨਾਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਸਦਕਾ ਕਬਾਕੀ ਤੇ ਰੈਇਨਾ ਓਡਿੰਗਾ ਦੀ ਚਾਲੀ ਮੈਂਬਰੀ ਸਾਂਝੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਸੰਗਠਨ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਬਾਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਨ ਤੇ ਓਰੇਂਜ ਡੈਮੋਕ੍ਰੇਟਿਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਓਡਿੰਗਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਹਨ।

ਜਨਵਰੀ 2008 ਈ. ਕੀਨੀਆ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਵਰ੍ਹੇਗੰਢ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਮਹੂਰੀ ਡੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਬਣਿਆ। ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸਲਾਹੁਣਯੋਗ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੀਨੀਆਈ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਲੋਕ ਨ੍ਰਿਤ ਵੇਖ ਕੇ ਮਨ ਅਸ਼ ਅਸ਼ ਕਰ ਉਠਿਆ। ਉਥੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕਬਾਕੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਬੜੀ ਹੀ ਨੀਵੀਂ ਪੱਧਰ ਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਵਾਰੀ ਵੀ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੌਰਾਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਏ ਸੂਰਮਿਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਤਕ ਸੀਮਤ ਭਾਸ਼ਣ ਸੀ ਉਸ ਦਾ। ਭਾਸ਼ਣ ਡਾਇਜ਼ ਦੇ ਐਨ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸਿਓਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚ ਕੇ ਆਏ ਇਕ ਬੰਦੇ ਨੇ

(ਬਾਕੀ ਸਫਾ 32 ਉਤੇ)

ਕਹਾਣੀ

ਫਰਜ਼

ਅਮਰ ਸੂਫ਼ੀ

ਪੁਲਿਸ ਥਾਣਾ ਮਮਦੋਟ।

ਚੇਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪੱਖ।

ਲੌਢਾ ਵੇਲਾ

ਕੌਰ ਚੰਦ ਸੂਹੀਆ ਥਾਣੇ 'ਚ ਆ ਕੇ ਇਤਲਾਹ ਦੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਦਾ ਥਾਣੇ ਆਉਣ ਦਾ ਅਰਥ, ਸੂਚਨਾ ਸੋਲਾਂ ਆਨੇ ਸੱਚੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ।

''ਅਸ਼ੋਕ ਜਿਪਸੀ ਲਿਆ। ਨਾਲੇ ਦੇਵ, ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਅਜੀਤਪਾਲ ਨੂੰ ਕਹਿ, ਜਲਦੀ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਣ।'' ਛੋਟਾ ਥਾਣੇਦਾਰ ਯਸ਼ਪਾਲ-ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਲ ਵੱਢਖਾਣਾ ਪਈ ਹੋਈ ਸੀ-ਅਸ਼ੋਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਜ਼ਰਾ ਛੇਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ, ਆਪ ਮੁੱਖ-ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੇ ਕਮਰੇ ਵਲ ਤੁਰ ਗਿਆ। ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਥਾਣੇ ਚੋਂ ਰਵਾਨਗੀ ਪਾ ਕੇ ਸਾਡੀ ਜਿਪਸੀ ਖੁੰਦਰਾਂ ਵਾਲੇ ਰਾਹ ਪੈ ਗਈ। ਜਿਉਂ ਹੀ ਜਿਪਸੀ ਖੱਬੇ ਮੁੜ ਕੇ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਦੀ ਕੱਚੀ ਪਟੜੀ ਚੜੀ ਤਾਂ ਇਕ ਦਮ ਹੀ ਗਰਦੋ-ਗੁਬਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਗੱਡੀ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਣ ਤੇ ਧੂੜ ਉੱਡਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੀ ਤਿੰਨ ਜਣੇ ਪਹਾੜੀ ਕਿੱਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਝਾੜੀਆਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਦੇ ਗੰਦੇ ਪਾਣੀ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਲੰਘ ਕੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਦੀ ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਜਾ ਖਲੋਤੇ ਸਨ।

ਜਿਪਸੀ ਰੁਕਦਿਆਂ ਹੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਕੜਕਿਆ, ''ਰੁਕ ਜਾਓ, ਹਰਾਮ ਜ਼ਾਦਿਓ।''

ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਜਣੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਝੱਗੇ ਦੀ ਖੱਬੀ ਕੰਨੀ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਉਤਾਂਹ ਚੁੱਕ ਲਿਆ ਤੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਦੀ ਮੁੱਠ ਜ਼ੋਰ ਦੀ ਮੀਚ ਕੇ ਬਾਂਹ ਨੂੰ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਦੂਜਿਆਂ ਦੇ ਮਗਰੇ ਹੀ ਪਟੜੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਲਹਿ ਕੇ ਉਹਲੇ ਹੋ ਗਿਆ।

ਪਟੜੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਚ -ਜਿੱਥੇ ਜਿਪਸੀ ਖੜ੍ਹੀ ਸੀ- ਤਿੰਨ ਭੱਠੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ ਤੇ ਲਾਹਣ ਦਾ ਮੁਸ਼ਕ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭੱਠੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਤਿੰਨੇ ਹੀ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਪੰਦਰਾਂ-ਵੀਹ ਕਦਮ ਦੂਰ ਧਰਤੀ 'ਚ ਪੁੱਟੇ ਹੋਏ ਟੋਏ 'ਚੋਂ ਪਾਣੀ ਦੀ ਬਾਲਟੀ ਭਰਨ ਉੱਤਰਿਆ ਹੋਇਆ ਇਕ ਜਣਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਕੇ ਭੱਜਣ ਦੇ ਜਤਨ 'ਚ ਹੀ ਦਬੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

''ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਨਾਲ ਲੈ ਲਾਂ ਫੇਰੇ ਉਏ।'' ਵੱਢਖਾਣੇ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਮੌਰਾਂ 'ਚ ਡੰਡਾ ਕੱਢ ਮਾਰਿਆ ਸੀ। ਉਹ, ਹੁੱਜਤ ਕਰਕੇ ਭੱਜ ਜਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਗੁੱਸਾ ਵੀ ਇਹਦੇ 'ਤੇ ਹੀ ਲਾਹੁਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

''ਮਾਪਿਓ! ਮੈਂ ਤਾਂ ਦਿਹਾੜੀ ਆਇਆਂ ਜੀ।'' ਉਹ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਗਿੜ-ਗਿੜਾ ਪਿਆ।

''ਕਿਹੜੀ ਭੈਣ ਦੀ ਜੰਞ ਵਾਸਤੇ ਇਹ ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢਣ ਡਹੇ ਜੇ?'' ਵੱਢਖਾਣੇ ਨੇ ਉਹਦੀਆਂ ਪਿੰਜਣੀਆਂ 'ਤੇ ਤਿੰਨ-ਚਾਰ ਡੰਡੇ ਹੋਰ ਜੜ ਦਿੱਤੇ। ਦੇਵ ਵੀ ਉਹਦੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘਸੁੰਨ ਠੋਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਰ ਦੀ ਪੀੜ ਕਾਰਨ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਗਲੇਡੂ ਭਰ ਆਏ ਸਨ। ਪੀੜੋ-ਪੀੜ ਹੋਇਆ, ਕਸੀਸ ਵੱਟਦਾ ਉਹ ਹੱਥ ਜੋੜੀ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ।

''ਬੰਨ੍ਹੋ ਇਹਦੀਆਂ ... ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਾਂ....ਥਾਣੇ ਚੱਲ ਕੇ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਸਾਲਾ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਦੇਵ ਨੇ ਉਹਦਾ ਸਿਰੋਂ ਲਹਿ ਕੇ ਭੁੰਜੇ ਡਿੱਗਿਆ ਅੱਧੋਰਾਣਾ ਜਿਹਾ ਪਰਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਤੇ ਉਹਦੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਕਰਕੇ ਕੱਸ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ।

''ਕੀ ਨਾਂ ਉਏ ਤੇਰਾ?'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਡਾਇਰੀ ਖੋਲ੍ਹਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਗੋਧੈ ਜੀ।'' ਉਹ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਬੁੜਬੁੜਾਇਆ।

''ਕੁੜੀ ਦੇਣਿਆਂ...ਇਹ ਕੋਈ ਨਾਂ ਐ? ਚੱਜ ਦਾ ਦੱਸ।'' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਵੱਢਖਾਣਾ ਉਹਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਗਿਆ।

''ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਰੱਖਿਆ। ਗਰੀਬਾਂ ਦੇ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਨਾਂ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਐ ਜੀ।''

''ਖਾਸਾ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਬਣਿਆ ਬੈਠੈਂ, ਤਿੰਨ-ਤਿੰਨ ਭੱਠੀਆਂ ਚੱਲਦੀਐਂ, ਅਜੇ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਦੱਸਦੈਂ।'' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਵੱਢਖਾਣਾ ਉਹਦੇ ਇਕ ਹੋਰ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਬਾਹਾਂ ਪਿੱਛੇ ਕਰਕੇ ਬੱਝੀਆਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਹ ਸੰਭਲ ਨਾ ਸਕਿਆ ਤੇ ਧਰਤੀ 'ਤੇ ਧੜੰਮ ਕਰਕੇ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਉੱਠਦੇ-ਉੱਠਦੇ ਦੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਠੁੱਡੇ ਦੇਵ ਵੀ ਮਾਰ ਗਿਆ।

''ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ-ਕਿਹੜੇ ਹਰਾਮ ਦੇ ਬੀਅ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਸੀ?'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਦੰਦ ਕਰੀਚੇ।

''ਗਿਆਨੇ ਦਾ ਜੀਤਾ ਜੀ, ਇਕ ਮੱਦੂ ਕਾ ਕੈਲਾ ਜੀ ਤੇ ਤੀਜਾ ਭੂਰਾ, ਸਰਪੰਚਾਂ ਦਾ ਸੀਰੀ।'' ਉਹ ਤਿੰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਗਿਣਾ ਗਿਆ।

''...ਤੇ ਤੂੰ ਕੀਹਦੈਂ? ਥਾਣੇਦਾਰ ਉਹਦੇ ਵਲ ਨੂੰ ਅਹੁਲਿਆ। ਪਰ ਉਹ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਖਿਸਕ ਕੇ ਮੇਰੇ ਅੜਤਲੇ 'ਚ ਹੋ ਗਿਆ।

''ਮੈਂ ਬਾਰੇ ਦਾ ਮੁੰਡਾ ਹਾਂ ਜੀ।'' ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਉਹਦੀ ਹੋਰ ਨੀਵੀਂ ਪੈ ਗਈ।

''ਬਾਰੇ ਬਲੈਕੀਏ ਦਾ?'' ਬਾਰੇ ਦਾ ਨਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਵੱਢਖਾਣਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਨਰਮੀ ਨਾਲ ਬੋਲਿਆ।

''ਨਹੀਂ ਜੀ ਦੂਜੇ ਦਾ। ਘੋਨੇ ਕੇ ਦਾ।''

''ਭੱਠੀਆਂ ਕੀਹਦੀ ਜਗ੍ਹਾ 'ਚ ਲੱਗੀਐਂ?'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਦਾ ਰੁਖ ਕੁਝ ਹੋਰ ਨਰਮ ਹੋ ਗਿਆ।

''ਸਰਕਾਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਐ ਜੀ, ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਦੀ।''

''ਨਾਲ ਲੱਗਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਕੀਹਦੀ ਐ?'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਅਗਲੀ ਪੁੱਛ ਪਾਈ।

''ਹੈ ਤਾਂ ਫ਼ਕੀਰੀਏ ਦੀ। ਕਬਜ਼ਾ ਸਰਪੰਚਾਂ ਦਾ ਐ ਜੀ।'' ਗੋਧਾ ਬੋਲਿਆ।

''ਬਹਾਓ ਇਹਨੂੰ ਜਿਪਸੀ 'ਚ ਦੂਜਿਆਂ ਦੀ ਵੀ ..., ਰਾਤ ਨੂੰ ਛਾਪਾ ਮਾਰ ਕੇ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਡਾਇਰੀ ਬੰਦ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮੀਆ ਲਹਿਜੇ 'ਚ ਕਿਹਾ।

ਮੈਂ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਉਹਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ, ਪਟੜੀ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੀ ਜਿਪਸੀ-ਜਿਸ ਦਾ ਮੂੰਹ ਅਸ਼ੋਕ ਨੇ ਭੁਆ ਰੱਖਿਆ ਸੀ, ਵਲ ਲੈ ਤੁਰੇ।

''ਦੇਵ, ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਦੀਆਂ ਕੇਨੀਆਂ ਰੱਖ ਗੱਡੀ 'ਚ....। ਆਸੇ-ਪਾਸੇ ਟੋਹ ਕੇ ਦੇਖ ਲੈ....ਲੁਕੋਅ ਕੇ ਨਾ ਰੱਖੀ ਹੋਵੇ ਕਿਤੇ....। ਤੂੰ ਰਹਿ ਇੱਥੇ, ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਕੈਂਟਰ ਨਾ ਆ ਜਾਏ। ਅੱਗ ਬੁਝਾਅ ਦੇ। ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਚੁਕਾਅ ਲਿਆਈਂ...ਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰਹੀਂ।'' ਵੱਢਖਾਣਾ ਇਕੋ ਵਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਕਈ ਕੁਝ ਕਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਮੋਬਾਈਲ 'ਤੇ ਨੰਬਰ ਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੈਂਟਰ ਭੇਜਣ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ।

ਮੈਂ ਤੇ ਇਕਬਾਲ, ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਾ ਕੇ ਜਿਪਸੀ ਕੋਲ ਲੈ ਆਏ ਸਾਂ। ਮਗਰੇ ਹੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੇ ਦੇਵ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਦੇਵ ਨੇ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦੋਵੇਂ ਕੇਨੀਆਂ ਜਿਪਸੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਹਿੱਸੇ 'ਚ ਅੱਗੇ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੀਆਂ।

''ਲੰਮਾ ਪਾਓ, ਇਹਨੂੰ ਇਥੇ ਹੀ।'' ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਵੱਢਖਾਣੇ ਦੇ ਨੱਕ 'ਚੋਂ ਠੂੰਹੇਂ ਡਿੱਗਣ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ।

''ਥਾਣੇ ਚੱਲ ਕੇ ਛਿੱਲਦੇ ਹਾਂ, ਜਨਾਬ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਤੇ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਧੱਕਾ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ''ਚੜ੍ਹ 'ਤਾਂਹ, ਬੈਠ ਉਏ ਚੜ੍ਹੰਮੇ ਗੱਡੀ 'ਚ।''

ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਉਹਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਪਿੱਛੇ ਬਹਿ ਗਏ।

''ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਰਹੀਂ, ਕੋਈ ਗੱਲ ਹੋਈ ਤਾਂ ਘੰਟੀ ਮਾਰ ਦੇਈਂ, ਹੁਣੇ ਆਉਂਦੈ ਕੈਂਟਰ।'' ਦੇਵ ਨੂੰ ਤਾਕੀਦ ਕਰਕੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਜਿਪਸੀ 'ਚ ਅੱਗੇ ਜਾ ਬੈਠਾ।

ਗੱਡੀ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਦਾ ਧੂੜ ਭਰਿਆ ਰਾਹ ਛੱਡ ਕੇ ਪੱਕੀ ਸੜਕ ਪੈ ਗਈ।

''ਕੰਜਰ ਦਿਓ ਪੁੱਤੋ, ਕਿਉਂ ਐਹੋ ਜਿਹੇ ਕੁੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਓ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਮੋਢੇ ਤੋਂ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਹਲੂਣਿਆ।

''ਮਾਲ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਈ ਐ ਜੀ। ਸੀਰੇ ਸਰਪੰਚ ਕਾ ਜੀ। ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਦਿਹਾੜੀ ਦਿੰਦੇ ਆ ਜੀ।'' ਉਹ ਸੱਚੋ ਸੱਚ ਬਕ ਗਿਆ।

''ਆਪ ਤਾਂ ਸੁੱਕੇ ਨਿਕਲ ਗਏ...ਤੈਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਣਾਇਆ ਪਿਐ।'' ਮੈਂ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਕੂਲੇ ਸ਼ਬਦ ਬੋਲੇ।

ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣਨ ਉਪਰੰਤ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਹੋ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਸ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਥਾਣੇ ਦੀ ਵਾਟ ਮੁੱਕਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਉਵੇਂ-ਉਵੇਂ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਡਰ ਦਾ ਪਰਛਾਵਾਂ ਹੋਰ ਗੂੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ...। ਤੇ ਮੈਂ ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ, 'ਬੇਕਾਰੀ ਦੀ ਮਾਰੀ ਜਵਾਨੀ ਕਿਹੋ ਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਰਾਹ ਪਈ ਹੋਈ ਹੈ? ਇਹ ਗੋਧਾ ਵੀ ਬੇਕਾਰਾਂ ਦੀ ਧਾੜ ਦਾ ਇਕ...।'

''ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੰਡ ਕਿਹੜੈ?'' ਉਸਨੇ ਮੇਰੀ ਸੋਚ ਦੀ ਲੜੀ ਤੋੜਦਿਆਂ, ਬੱਝੀਆਂ ਬਾਹਾਂ ਵਾਲੇ ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗੋੜਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ।

''ਕਿਉਂ, ਤੂੰ ਸਾਕ ਕਰਨੈ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਨੂੰ?'' ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਕਬਾਲ ਬੋਲ ਉੱਠਿਆ।

ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਇਸ ਨਸ਼ਤਰੀ ਚੋਭ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਵਿੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚ ਪਰਲ-ਪਰਲ ਅੱਥਰੂ ਵਹਿ ਤੁਰੇ। ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਪੀੜ ਹੀ ਪੀੜ ਉੱਕਰੀ ਪਈ ਸੀ। ਇਕ ਵਾਰ ਉਸਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਫ਼ਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕੁਝ ਕਹਿਣਾ ਤਾਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਜੀਭ ਸਾਥ ਨਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਦੁਖਦਾਈ ਮਾਨਸਿਕ ਪੀੜ 'ਚੋਂ ਲੰਘ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਪੀੜ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਬੋਲ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦੱਸ ਸਕਦਾ, ਸਿਰਫ ਉਸਦੇ ਚਿਹਰੇ ਤੋਂ ਹੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ।

''ਕਿਉਂ? ਤੂੰ ਪਿੰਡ ਪੁੱਛ ਕੇ ਕੀ ਲੈਣੈ?'' ਮੈਂ ਧਰਵਾਸ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲੀਂ ਉਹਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਮੈਂ ਸੋਚਦਾ ਸੀ ਜੀ, ਮੈਨੂੰ ਭੁਲੇਖਾ ਨਾ ਲੱਗਦਾ ਹੋਵੇ।'' ਉਹ ਬੋਲਿਆ, ਪਰ ਸ਼ਬਦ ਬੇਜ਼ਾਨ ਜਿਹੇ ਸਨ, ਬੇਬਸੀ ਦੇ ਮਾਰੇ ਹੋਏ।

ਮੈਂ ਅਜੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਣ ਹੀ ਵਾਲਾ ਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਫਿਰ ਬੋਲਿਆ, ''ਤੁਹਾਡਾ ਪਿੰਡ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੈ ਨਾ ਜੀ?''

''ਹਾਂਅ...।'' ਮੈਂ ਉਸ ਵਲ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕਿਹਾ।

''ਬਾਈ ਜੀ ਮੈਨੂੰ ਥਾਣੇ ਲਿਜਾ ਕੇ ਮਾਰਿਓ ਨਾ, ਮੇਰੀ ਮਿੰਨਤ ਐ।''

ਉਹ ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਤੋਂ ਬਾਈ ਜੀ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹਦੇ ਬੋਲਾਂ 'ਚ ਇਕ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦਾ ਤਰਲਾ ਸੀ।

''ਕਿਉਂ ਲੌਢਾ ਸਾਲਾ ਲੱਗਦੈ, ਬਈ ਤੈਨੂੰ ਮਾਰੀਏ ਨਾ। ਉਦੋਂ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਸੋਚ ਲਿਆ ਕਰੋ।'' ਇਕਬਾਲ ਉਹਦੇ ਪੋਲੀ ਜਿਹੀ ਚਪੇੜ ਮਾਰ ਗਿਆ। ਉਹਨੇ ਕਸੀਸ ਵੱਟੀ। ਉਹਦਾ ਚਿਹਰਾ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਪੀੜੋ-ਪੀੜ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਡਰਦਾ-ਡਰਦਾ ਮੇਰੇ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ, ''ਬਾਈ ਜੀ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਿਆਹਿਆ ਹੋਇਆਂ।'' ਇਹ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਡੁੱਬ-ਡੁਬਾ ਗਈਆਂ। ਹੰਝੂ ਛੱਲ ਵਾਂਗ ਨਿਕਲ ਆਏ ਸਨ।

''ਤੂੰ ਇਹਨੂੰ ਸਾਲਾ ਦੱਸਦੈਂ, ਇਹ ਤਾਂ ਭਣੋਈਆ ਬਣਿਆ ਬੈਠੈ।'' ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਕਿਹਾ। ਅੰਦਰੇ-ਅੰਦਰ ਮੈਂ ਰੱਬ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਕ ਵਾਰ ਵੀ ਉਹਦੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਨਹੀਂ ਸੀ ਚੁੱਕਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਗਾਲ੍ਹ-ਦੁੱਪੜ ਕੱਢੀ ਸੀ।

''ਸੰਭਾਲ ਫਿਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ, ਥਾਣੇ ਚੱਲ ਕੇ ਖੰਡ-ਘਿਓ ਪਾ ਕੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਦੇਈਂ। ਦਾਰੂ ਤਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਚੱਲਿਐ।'' ਇਕਬਾਲ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਨ ਦੇ ਰੌਂਅ 'ਚ, 'ਖੰਡ-ਘਿਓ' ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਬਲ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲਿਆ।

''ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹਿਐਂ?'' ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਟਿੱਚਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਮੈਂ ਖੁਰਾ-ਖੋਜ ਕੱਢਣ ਲਈ ਉਹਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਚੰਦ ਕੇ ਜੀ।'' ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਉਹ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਗਿਆ।

''ਨੰਦੂ ਦਾ ਭਰਾ ਐ ਜਿਹੜਾ?'' ਕਹਿੰਦਿਆਂ, ਆਪਣੇ-ਆਪ ਹੀ ਮੇਰਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਉਹਦੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਜਾ ਟਿਕਿਆ ਸੀ।

''ਹਾਂ ਜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਈ। ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲੇ ਕੇ ਜੀ।'' ਗੋਧੇ ਨੇ ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਦਾ ਨਾਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਉੱਚੀ ਕਰਕੇ ਲਿਆ।

''ਤੇਰੇ ਘਰੇ ਕਿਹੜੀ ਕੁੜੀ ਐ-ਭੰਤੋ ਕਿ ਕੰਮੋ?''

''ਭੰਤੋ ਆ ਜੀ...। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਮਿੰਨਤ ਆ ਜੀ। ਮੈਨੂੰ ਕੁੱਟਿਓ ਨਾ ਜੀ।'' ਉਹਨੇ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲ ਵਾਰੀ-ਵਾਰੀ ਵੇਖਿਆ।

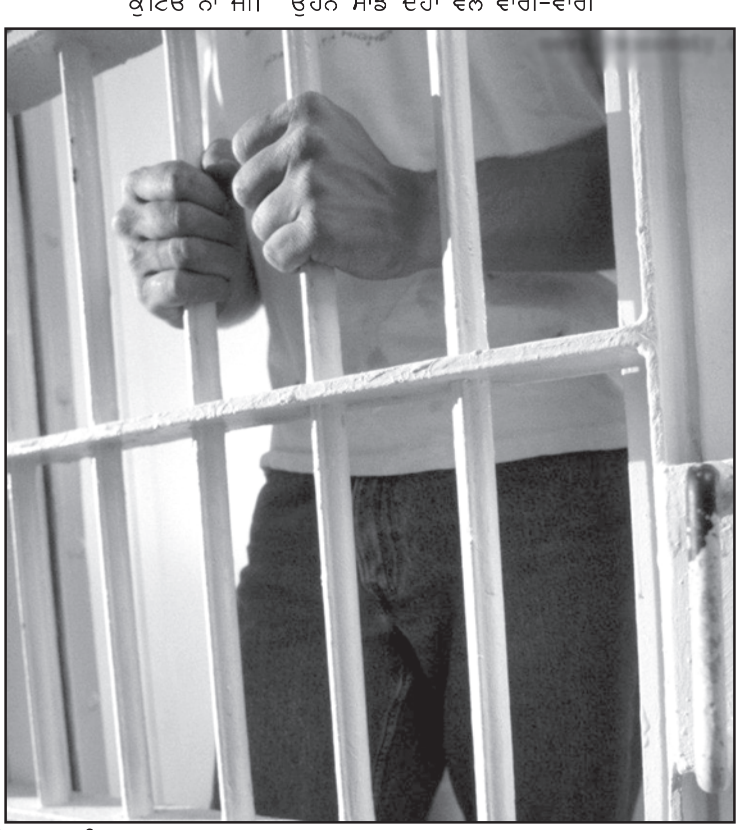

ਉਹ ਤਰਲ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਅੱਥਰੂ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਇਕਦਮ ਵਹਿ ਤੁਰੇ ਸਨ। ਉਹ ਮੋਢਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੁੰਗੇੜ ਰਿਹਾ ਸੀ।

''ਤੂੰ ਤਾਂ ਬਾਈ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨਿਕਲ ਆਇਐਂ। ਹੁਣ ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਮਾਰ ਸਕਦੈ? ਉਲਟਾ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕਰੂਗਾ।'' ਇਕਬਾਲ ਮੈਨੂੰ ਛੇੜਨ ਦੇ ਰੌਂਅ 'ਚ ਉਹਨੂੰ ਟਿੱਚਰਾਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਨਾਲ ਹੀ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਹੱਸਦਾ ਹੋਇਆ ਆਦਤਨ ਮੁੱਛ ਨੂੰ ਮਰੋੜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੋਇਆ, ਇਕ ਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਟ ਗਿਆ।

ਚੰਦ ਤੇ ਨੰਦੂ ਦੋ ਭਰਾ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿਓ ਕੁੰਦਨ ਸਿੰਘ-ਜਿਹਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕੁੰਦੂ ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ-ਪਾਕਿਸਤਾਨੋਂ ਉੱਜੜ ਕੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਸਾਡੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਥੇ ਦੀਪ ਸਿੰਘ ਵਾਲੇ ਆ ਬੈਠੇ ਸਨ। ਇਹ ਪਿੰਡ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਦੇ ਨਾਨਕਿਆਂ ਦਾ ਪਿੰਡ ਹੈ ਅਤੇ ਚੰਦ ਤੇ ਨੰਦੂ ਦੇ ਨਾਨਕੇ ਵੀ ਇਥੇ ਹੀ ਹਨ। ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਂ ਆਸੋ ਦਾ ਸਾਕ ਆਪਣੇ ਪੇਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੁੰਦਨ ਉਰਫ ਕੁੰਦੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਗਈ ਸੀ। ਕੁੰਦਨ ਉਥੇ ਮੇਰੇ ਦਾਦਾ ਜੀ ਦਾ ਸੀਰੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਪਿਤਾ ਜੀ ਹੁਰਾਂ ਵਾਂਗ ਉਜਾੜੇ ਵੇਲੇ ਚੰਦ ਤੇ ਨੰਦੂ ਵੀ ਅਜੇ ਗੱਭਰੂ ਨਹੀਂ ਸਨ ਹੋਏ। ਇੱਥੇ ਆ ਕੇ ਨੰਦੂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡਾ ਛੇੜੂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਅਪਣੇ ਪਿਓ ਕੁੰਦੂ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਈ ਵਰ੍ਹੇ ਸਾਡਾ ਸੀਰੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਜਮਾਤੀ ਰਹੇ ਉਹਦੇ ਇਕੋ-ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਸ਼ਿੰਦਰਪਾਲ ਨੂੰ, ਦਸਵੀਂ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਿਤਾ ਜੀ ਨੇ ਜਤਨ ਕਰਕੇ ਫੌਜ 'ਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੰਦ ਦੀਆਂ ਦੋ ਕੁੜੀਆਂ ਹੀ ਸਨ, ਭੰਤੋ ਤੇ ਕੰਮੋ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਪੰਜਾਬੋ ਨਾਲ ਸਾਡਾ ਗੋਹਾ-ਕੂੜਾ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਮੈਂ ਚੰਦ ਨੂੰ ਚਾਚਾ ਤੇ ਨੰਦੂ ਨੂੰ ਤਾਇਆ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਮੈਨੂੰ 'ਭਤੀਜ ਸਾਹਬ' ਕਹਿ ਕੇ ਬੁਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

''ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਕੀ ਦੱਸਿਆ ਸੀ?'' ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਸੁਰਤੀ ਭੁਆ ਕੇ ਉਸਨੂੰ ਹੌਲੀ ਜਿਹੀ ਝੰਜੋੜਦਿਆਂ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਇਥੇ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਗੋਧਾ ਈ ਆ ਜੀ। ਊਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਮੇਰਾ ਨਾਂ ਗੁਰਧੀਰ ਸਿੰਘ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਐ ਜੀ।'' ਉਹ ਜ਼ਰਾ ਟਹਿਕਰੇ 'ਚ ਹੋ ਕੇ ਬੋਲਿਆ ਸੀ।

''ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਪਣਾ ਇਹ ਨਾਂ ਦੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੁਣ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਭੁੱਟ-ਭੁੱਟ ਦੱਸੀ ਜਾਨੈ।'' ਇਕਬਾਲ ਮਸ਼ਕਰੀ ਕਰਦਾ ਇਕ ਹੋਰ ਕੋਕਾ ਜੜ ਗਿਆ।

''ਨਹੀਂ ਜੀ, ਬਾਈ ਜੀ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਕੀ ਲੁਕੋਅ ਐ।'' ਗੋਧਾ ਹੁਣ ਕੁਝ ਹੌਂਸਲਾ ਫੜ੍ਹ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਉਸ ਦਾ ਡਰ ਵੀ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਕ ਪਲ 'ਚ ਹੀ ਮੈਂ ਬੜਾ ਕੁਝ ਸੋਚ ਗਿਆ ਸਾਂ, ਇਹ ਗੱਲ ਪਿੰਡ ਵੀ ਜਾਊਗੀ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹ ਛੋਟੀ ਜਾਤੀ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਹੈ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੀ ਤਿੰਨ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਦੀ ਸਾਂਝ ਹੈ, ਚਲੋ ਸਾਂਝ ਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਿੰਡ ਦਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਾਹੁਣੈ ਨਾ, 'ਜੁਆਈ ਭਾਈ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਹਿਣੈ-ਛੱਬੀ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅਜੀਤਪਾਲ ਨੇ ਚੰਦ ਕੇ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ 'ਤੇ ਭੱਠੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਐਂ...।' ਲਹਿੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਹੀਵਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦਾ ਚੱਕ ਨੰਬਰ ਛੱਬੀ, ਸਾਡਾ ਪਿੰਡ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡ 'ਚ ਸਾਰੇ ਸਾਨੂੰ 'ਛੱਬੀ ਵਾਲੇ' ਹੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ।

ਜਿਪਸੀ ਆਪਣੀ ਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ ਥਾਣਾ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੈਂ ਧਰਮ-ਸੰਕਟ 'ਚ ਹੋਰ ਜਕੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਾਂ। ਅੰਤਰ-ਮਨ 'ਚ ਕਈ ਕੁਝ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, '...ਨੌਕਰੀ....ਫਰਜ਼...ਪਿੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ....।'

ਪਲ ਵਿਚ ਹੀ ਮੈਂ ਫ਼ੈਸਲਾ ਕਰ ਲਿਆ।

''ਜੇ ਗੋਧਾ ਸਿੰਹਾਂ ਤੈਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਈਏ ਤਾਂ....?'' ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਫੇਰ ਤਾਂ ਬੜੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀ ਜੀ, ਇਕ ਵਾਰੀ ਬਚਾ ਦਿਓ, ਫੜ੍ਹੀ ਦਾ ਮੈਂ ਹੈ ਨਹੀਂ।'' ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਮੋਢੇ ਫਿਰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਗੋੜੇ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਹੱਥ ਜੋੜ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਪੱਬਾਂ ਭਾਰ ਹੋ ਕੇ ਵੀ ਬਹਿ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਦੌੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

''ਕਿਉਂ ਇਕਬਾਲ?'' ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਦੀ ਰਾਇ ਜਾਨਣੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ।

''ਵੇਖ ਲੈ ਅਜੀਤਪਾਲ! ਕੰਮ ਟੇਢੈ। ਪੁੱਠੀ ਪਊਗੀ। ਇਹ ਭੈਣ ਦਾ ਦੁੱਗ ਐ ਪੂਰਾ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਜਿਪਸੀ ਦੀ ਮੂਹਰਲੀ ਸੀਟ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਚਿੱਤੀ ਵਿਖਾਈ।

''ਵੇਖੀ ਜਾਊ, ਜਿਹੜੀ ਹੋਊਗੀ। ਪਿੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣੈ। ਆਵਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਾਉਣੀ। ਪਿੰਡ ਵਾਲਿਆਂ ਤਾਂ ਊਂਈ ਨਹੀਂ ਛੱਡਣਾ...ਬਈ...।'' ਮੈਂ ਆਪਣਾ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਹਿੱਕ 'ਤੇ ਰੱਖ ਕੇ ਕਹਿ ਗਿਆ।

''ਸੋਚ ਲੈ....ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਫਿਰ ਸਮਝੌਤੀ ਦਿੱਤੀ।

''ਸੋਚ ਲਿਐ।'' ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਵਿਖਾਈ।

ਮੇਰੇ ਏਨਾ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਗੋਧਾ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਮਾੜਾ ਜਿਹਾ ਹੱਸਿਆ। ਕਾਲੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਹਦੇ ਚਿੱਟੇ ਦੰਦ ਲਿਸਕ ਪਏ ਸਨ।

ਥਾਣਾ ਅਜੇ ਦੋ ਕੁ ਮੀਲ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਜਿਪਸੀ ਹੌਲੀ ਹੋ ਗਈ। ਅੱਗੋਂ ਆਉਂਦਾ ਕੈਂਟਰ, ਹੌਲੀ ਹੋਈ ਜਿਪਸੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਸੜਕੋਂ ਕੱਚੇ ਲਹਿ ਕੇ ਰੁਕ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਪਸੀ ਕੈਂਟਰ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਆ ਰੁਕੀ।

''ਐਧਰ ਮੇਰੇ ਵਲ ਆ।'' ਕੈਂਟਰ 'ਚੋਂ ਉਤਰਦੇ ਤੀਰਥ ਡਰਾਈਵਰ ਨੂੰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਜਿਪਸੀ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਬੋਲਿਆ।

'ਤੀਰਥ, ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆ, ਸਲੂਟ ਮਾਰ ਕੇ ਬੋਲਿਆ, ''ਦੱਸੋ ਸਾਅਬ?''

''ਖੁੰਦਰਾਂ ਵਾਲੇ ਪੁਲ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਖੱਬੇ ਮੁੜ ਜਾਈਂ। ਛੇ-ਸੱਤ ਕਿੱਲੇ ਅਗਾਂਹ ਦੇਵ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋਊਗਾ, ਸਾਰਾ ਮਾਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਲੱਦ ਕੇ ਲਿਆਇਓ, ਗਰਮ ਹੋਊਗਾ, ਡੁੱਲਣ ਵੀਟਣ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ....।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸਭ ਕੁਝ ਸਮਝਾ ਦਿੱਤਾ।

''ਠੀਕ ਐ ਜੀ।'' ਤੀਰਥ ਨੇ ਸਲੂਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸੱਜਾ ਹੱਥ ਚੁੱਕਿਆ।

''ਅੱਛਾ! ਐਂ ਕਰ, ਪਿੱਛੋਂ ਜਿਪਸੀ 'ਚੋਂ ਵੱਡੀ ਕੇਨੀ ਚੁੱਕ ਲਾ, ਅੱਗੇ ਰੱਖ ਲਾ, ਮੁੜਦਾ ਆਪਣੇ ਘਰੇ, ਕਵਾਟਰ 'ਚ ਰੱਖ ਆਈਂ, ਚੰਗੀ ਬਣੀ ਲੱਗਦੀ ਐ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਨਿੱਕੀਆਂ-ਨਿੱਕੀਆਂ ਮੁੱਛਾਂ 'ਚੋਂ

ਮੁਸਕਰਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੀ ਜੀਭ ਵੀ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਫੇਰ ਗਿਆ।

''ਠੀਕ ਐ ਸਰ।'' ਕਹਿ ਕੇ ਤੀਰਥ ਜਿਪਸੀ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਪਾਸੇ ਵਲ ਨੂੰ ਅਹੁਲਿਆ।

''ਸੁਣਾਅ ਇਕਬਾਲ! ਫੜ ਲਿਆਂਦਾ ਮੁਰਗਾ? ਹਾਅ ਕੈਨੀ ਫੜਾ ਵੱਡੀ।'' ਤੀਰਥ ਕੇਨੀ ਵਲ ਹੱਥ ਵਧਾਉਂਦਾ ਬੋਲਿਆ।

''ਇਹ ਤਾਂ ਬਾਈ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਰਕੇ ਲਿਆਂਦੈ।'' ਇਕਬਾਲ ਦਸ ਲੀਟਰ ਵਾਲੀ ਕੇਨੀ ਤੀਰਥ ਵਲ ਕਰਦਾ, ਹੱਸਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ। ਸ਼ਰਾਰਤ ਉਸਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ 'ਚੋਂ ਡੁੱਲ੍ਹ ਰਹੀ ਸੀ।

''ਛੇਤੀ ਆ ਜਾਇਓ, ਦੇਰ ਨਾ ਲਾਇਓ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, ਪਰ ਉਹ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦੀ ਥਾਂ, ਕੇਨੀ ਅੰਦਰ ਰੱਖ ਕੇ, ਕੈਂਟਰ 'ਚ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ।

ਜਿਪਸੀ ਤੁਰ ਪਈ। ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਗੱਲ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਭਜਾਇਆ ਕਿਵੇਂ ਜਾਏ?

...ਤੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਫੜ੍ਹੀ ਦੇਸੀ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੇਨੀ ਤੀਰਥ ਨੂੰ ਚੁਕਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕੁਆਟਰ 'ਚ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਵੀ ਮੈਨੂੰ ਚੁੱਭਣ ਲੱਗ ਪਈ ਸੀ...। ਤੇ ਜਦੋਂ ਦਾ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਭੰਤੋ ਦਾ ਘਰ ਵਾਲਾ-ਮੇਰੇ ਪਿੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਹੈ-ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ, ਉਸਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਵੀ ਮੇਰੇ ਮਨ 'ਚ ਰੜਕ ਰਹੀ ਸੀ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਇਕੋ ਗੱਲ ਦਿਮਾਗ 'ਚ ਆ ਰਹੀ ਸੀ-ਪਿੰਡ ਦਾ ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ, ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਕੁੱਟ-ਮਾਰ, ਗਾਲ੍ਹੀ-ਗਲੋਚ, ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਕੇਨੀ, ਤੀਰਥ, ਚੰਦੂ, ਭੰਤੋ, ਗੋਧਾ। ਜਿਵੇਂ-ਜਿਵੇਂ ਥਾਣਾ ਨੇੜੇ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਮੇਰਾ ਧਰਮ ਸੰਕਟ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾ, ਹੋਰ ਡੂੰਘੇਰਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ।' ...ਇਹਨੂੰ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਏ? 'ਫਰਜ਼....ਨੌਕਰੀ....ਪੇਸ਼ੀ....ਕੇਸ....ਸਜ਼ਾ...।'

''ਵੇਖੀ ਜਾਊ...।'' ਜਿਉਂ ਹੀ ਆਪ-ਮੁਹਾਰੇ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਨਿਕਲੇ, ਇਕਬਾਲ ਤੇ ਗੋਧੇ ਨੇ ਮੇਰੇ ਵਲ ਨੀਝ ਲਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ।

''ਸੁਣ ਲਾ ਮੇਰੀ ਗੱਲ, ਥਾਣੇ 'ਚ ਵੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਾਜ਼ਾਰ 'ਚ ਇਕ ਕੂਹਣੀ ਮੋੜ ਆਉਂਦੈ, ਮੁੜਨ ਲੱਗਿਆਂ ਗੱਡੀ ਹੌਲੀ ਹੋਊਗੀ, ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਭੱਜ ਜਾਈਂ, ਫੜ੍ਹਿਆ ਨਾ ਜਾਈਂ...।'' ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਂਦਿਆਂ ਮੈਂ ਉਸਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗੰਢ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਢਿੱਲੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ।

''ਅਜੀਤਪਾਲ ਤੈਨੂੰ ਪੁੱਠੀ ਪੈ ਜਾਣੀ ਹੈ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿਖਾਈ ਐਪਰ ਉਪਰੋਂ ਉਹ ਡਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

''ਵੇਖੀ ਜਾਊ, ਜਿਹੜੀ ਹੋਊਗੀ।'' ਮੈਂ ਬੜੀ ਹੀ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਂਜ ਪਰਨਾ ਬਾਹਵਾਂ ਦੁਆਲੇ ਵਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੀ ਸੀ।

ਗੱਡੀ ਹੌਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਦੇਰ ਸੀ ਕਿ ਗੋਧਾ ਆਪਣਾ ਪਰਨਾ ਸੰਭਾਲਦਾ, ਛਾਲ ਮਾਰ ਕੇ ਭੱਜ ਨਿਕਲਿਆ। ਮੈਂ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਵੀ ਉਹਦੇ ਮਗਰ ਭੱਜ ਤੁਰੇ। ਜੇ ਫੜ੍ਹਨਾ ਹੀ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਭਜਾਇਆ ਹੀ ਕਿਉਂ ਜਾਂਦਾ? ਇਹ ਤਾਂ ਸਿਰਫ ਇਕ ਨਾਟਕ ਸੀ। ਦੋ-ਚਹੁੰ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਹੀ ਉਹ ਗਲੀਆਂ ਵਿਚ ਦੀ ਛੂਪਣ-ਛੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ....। ਤੇ ਅਸੀਂ ਦੋਵੇਂ ਹਫਦੇ ਹੋਏ ਪਰਤ ਆਏ ਸਾਂ। ਲਾਅਲਾ-ਲਾਅਲਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੇ ਅਸ਼ੋਕ ਵੀ ਕੁਝ ਕੁ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਸਾਡੇ ਮਗਰ ਆਏ ਸਨ, ਪਰ ਹੁਣ ਉਹ ਦੋਵੇਂ ਗੱਡੀ ਕੋਲ ਹੀ ਖੜ੍ਹੇ ਸਨ।

''ਦੱਲਿਓ ਭਜਾ ਤਾਂ ਨਾ...?'' ਵੱਢਖਾਣਾ ਸਾਡੇ ਦੋਹਾਂ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਕੜਕਿਆ।

''ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਭਜਾਇਆ, ਭੱਜ ਗਿਐ।'' ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਲੋਂ ਸਫਾਈ ਦਿੱਤੀ।

''ਉਹਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਕੱਸ ਕੇ ਬੰਨ੍ਹੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸੀ, ਔਖਾ ਬੈਠਾ ਸੀ, ਕਹਿੰਦਾ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ-ਜਿਹੀਆਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਕਰ ਦਿਓ, ਕਰਤੀਆਂ, ਪਤਾ ਈ ਨੀਂ ਲੱਗਾ ਕਦੋਂ ਛਾਲ ਮਾਰ ਗਿਆ।'' ਮੈਂ ਝੂਠ-ਸੱਚ ਰਲਾ ਕੇ ਕਿਹਾ।

''ਭਣੋਈਆ ਲੱਗਦਾ ਸੀ? ਮੁਸ਼ਕਾਂ ਢਿੱਲੀਆਂ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਫੁੰਕਾਰਿਆ।

''ਮੂੰਹ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਬੋਲ-ਆਪਣੀ ਇੱਜ਼ਤ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦੀ ਐ।'' ਉਹਦੇ ਮੰਦਾ ਬੋਲਣ ਉਪਰੰਤ ਵੀ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਾਬੂ 'ਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

''...ਨਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ, ਨਾਲੇ...।''

''ਖਲੋਅ ਕੁੱਤਿਆ ...।'' ਗਾਲ੍ਹ ਕੱਢਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਬਾਕੀ ਦਾ ਵਾਕ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰ ਸਕਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਗਲਮਿਉਂ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਦੋ-ਤਿੰਨ ਘਸੁੰਨ ਜੜ ਦਿੱਤੇ।

ਅਸ਼ੋਕ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਨੇ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਹਦੇ ਗਲਮੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਹੱਥੋਂ ਛੁਡਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਵੱਢਖਾਣੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੋਣ ਸਦਕਾ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਖੁਸ਼ ਸਨ।

ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੂੰ-ਤੂੰ, ਮੈਂ-ਮੈਂ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। ਵਾਹਵਾ ਸਾਰੀ ਭੀੜ ਵੀ ਤਮਾਸ਼ਾ ਵੇਖਣ ਲਈ ਜੁੜ ਗਈ ਸੀ। ਅਸ਼ੋਕ ਉਸਨੂੰ ਜਿਪਸੀ 'ਚ ਬਹਾ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਮਗਰੇ-ਮਗਰ ਤੁਰ ਕੇ ਥਾਣੇ ਪਹੁੰਚ ਗਏ।

ਡਿਊੜੀ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਲੰਘਦਿਆਂ ਸਾਰ, ਸਾਹਮਣੇ ਕੁਰਸੀ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਵੱਡੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਈ, ''ਅਜੀਤਪਾਲ! ਐਧਰ ਆ।''

ਥਾਣੇਦਾਰ ਵੱਢਖਾਣਾ ਵੀ ਡੱਡੋਲਿਕਾ ਜਿਹਾ ਹੋਇਆ, ਉਹਦੇ ਕੋਲ ਬੈਠਾ ਹੋਇਆ ਸੀ।

''ਤੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਭਜਾ ਦਿੱਤਾ?'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਹਿਣ ਵਾਂਗ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀਹਨੇ ਦੱਸਿਆ?'' ਮੈਂ ਪੂਰੀ ਨਿਡਰਤਾ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ।

ਮੈਨੂੰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਥਾਣੇਦਾਰ ਤੋਂ ਭੋਰਾ ਭਰ ਵੀ ਜਕਾਅ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਕ ਤਾਂ, ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦਾ ਵੱਡਾ ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਲੱਗਿਆ ਹੋਇਆ ਭਰਾ, ਅਪਣੀ ਜੇ.ਬੀ.ਟੀ. ਅਧਿਆਪਕਾ ਕੁੜੀ ਦਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਮੈਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਦੂਜਾ, ਉਹ ਸਿੱਧੜ ਜਿਹਾ ਸੀ, ਤੇਜ਼-ਤਰਾਰ ਪੁਲਸੀਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕਰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵੱਢਖਾਣੇ ਨੂੰ ਇਥੇ ਹੀ ਢਾਹ ਲਵਾਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਗੜਬਾਲੇ ਕੱਢਾਂ। ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੂਕ ਸਹਿਮਤੀ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੈ।

''ਇਹਨੇ ਦੱਸਿਐ।'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਢਖਾਣੇ ਵਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਕਿਹਾ।

''ਇਹਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਊਗਾ।'' ਮੈਂ ਉੱਚੀ ਸਾਰੀ ਕਹਿ ਗਿਆ ਸਾਂ।

''ਤੂੰ ਗਲਤ ਕੰਮ ਕੀਤੈ। ਨਾਲੇ ਇਹਦੇ ਘਸੁੰਨ ਮਾਰੇ ਐ।''

''ਮੈਂ ਕੋਈ ਗਲਤ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਘਸੁੰਨ ਇਹਨੇ ਆਵਦੀ ਕਰਤੂਤ ਕਰਕੇ ਖਾਧੇ ਐ। ਇਹਨੇ ਮੈਨੂੰ ਗਾਲ੍ਹ ਕਿਵੇਂ ਕੱਢੀ?....ਨੇ।'' ਮੈਂ ਤਲਖ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਗਾਲ੍ਹ ਸੁਣ ਕੇ ਵੀ ਵੱਢਖਾਣਾ ਕੁਸਕਿਆ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮੇਰੇ ਬੋਲਣ 'ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਮੂੰਹ 'ਤੇ ਮੁਸਕਣੀ ਜਿਹੀ ਆ ਗਈ। ਉਹ ਵੱਢਖਾਣੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਵੇਖ ਕੇ ਅੰਦਰਖਾਤੇ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ 'ਤੇ ਰੰਜ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ 'ਉਗਰਾਹੀ' ਨੂੰ ਉਹ ਵਧ ਹੱਥ ਮਾਰ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

''ਅਜੀਤਪਾਲ ਗਾਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਕੱਢਣੀ...। ਇਹ ਐਫ.ਆਈ.ਆਰ. ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੈ। ਮੈਂ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਅਬ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆ ਦੇਣੀ ਐ ਸਾਰੀ ਗੱਲ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਵੱਢਖਾਣੇ ਵਲ ਤੱਕਦਿਆਂ ਮੈਨੂੰ ਕਿਹਾ। ''ਠੀਕ ਐ ਜੀ...ਜਿਵੇਂ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰੋ।'' ਮੈਂ ਸਹਿਜ ਹੁੰਦਿਆਂ ਬੜੀ ਹੀ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕਹਿ ਗਿਆ।

''ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਕੁਆਟਰ 'ਚ ਚੱਲ! ਇੱਥੇ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣਾ।'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਉਸਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਸਲੂਟ ਮਾਰਿਆਂ ਹੀ ਮੈਂ ਕੁਆਟਰ ਵਲ ਨੂੰ ਤੁਰ ਪਿਆ। ਸੰਤਰੀ ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖ ਕੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੁਸਕਰਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ, 'ਵੱਢਖਾਣੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਹੀ ਏਵੇਂ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ।'

ਕੁਆਟਰ 'ਚ ਪਹੁੰਚ, ਮੈਂ ਅਜੇ ਵਰਦੀ ਲਾਹ ਕੇ ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਖੁਰ੍ਹੇ 'ਚ ਵੜਨ ਹੀ ਲੱਗਾ ਸਾਂ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਆ ਗਿਆ।

''ਮੁਨਸ਼ੀ ਦੱਸਦਾ ਸੀ, ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਲਿਆ ਦਿੱਤੀ ਐ। ਵੱਢਖਾਣੇ ਨੇ ਆਪ ਟੈਲੀਫੋਨ 'ਤੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਐ। ਤੈਨੂੰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਸਵੇਰੇ ਪੇਸ਼ੀ ਐ, ਔਲਖ ਸਾਹਿਬ ਅੱਗੇ, ਦਸ ਵਜੇ।'' ਇਕਬਾਲ ਇਕੋ ਸਾਹੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਕਰ ਗਿਆ।

''ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ, ਵੇਖ ਲਵਾਂਗੇ, ਜਦੋਂ ਸਵੇਰ ਆਊਗੀ। ਉਹਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਆਪਾਂ ਮਾੜਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਇਕਬਾਲ।'' ਮੈਂ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਦੇ ਆਲਮ 'ਚੋਂ ਆਖਿਆ।

''ਤੂੰ ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਧੀਆ ਕੀਤੈ, ਪਰ ਮਾੜਾ ਵੱਢਖਾਣੇ ਦੇ ਵੱਟ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।'' ਵੱਢਖਾਣੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੋਣ 'ਤੇ ਇਕਬਾਲ ਪੂਰਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

''ਦੋਵੇਂ ਕੰਮ ਵਧੀਆ ਹੋ ਗਏ।''

''ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੋਣਾ ਹੀ ਇੰਞ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਸਾਲਾ ਸੱਚ-ਪੁੱਤ ਬਣਦੈ। ਦਸ ਲੀਟਰ ਦੀ ਕੇਨੀ ਤੀਰਥੇ ਨੂੰ ਚੁਕਾ ਦਿੱਤੀ, ਬਈ ਘਰੇ ਰੱਖ ਆਈਂ।''

''ਤੂੰ ਚਾਹ ਬਣਾਅ, ਮੈਂ ਨਹਾਂ ਲਵਾਂ...'' ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਕਹਿਕੇ ਤੌਲੀਆ ਚੁੱਕ ਲਿਆ।

ਇਕਬਾਲ ਰਸੋਈ 'ਚ ਚਾਹ ਬਣਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਹਾ ਕੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਿਆ ਤਾਂ ਦੇਵ ਵੀ ਆਇਆ ਬੈਠਾ ਸੀ।

''ਬੱਲੇ ਉਏ ਬਾਈ! ਚੱਕ ਕੰਮ ਫੇਰ...?'' ਦੇਵ ਪੂਰਾ ਖੁਸ਼ ਸੀ।

''ਉਹਨੇ ਗਾਲ੍ਹ ਕੱਢੀ, ਆਪਾਂ ਮਾਂਜ ਦਿੱਤਾ ਨਿਹੰਗਾਂ ਦੇ ਡੋਲ ਵਾਂਗੂ।''

''ਇਸ ...ਟੌਂਡੇ ਨਾਲ ਹੋਣੀ ਏਵੇਂ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ...।'' ਦੇਵ ਬੋਲਿਆ।

''ਜਿਵੇਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਓਵੇਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਆਪਾਂ...।''

ਚਾਹ ਪੀਂਦੇ ਵਾਹਵਾ ਦੇਰ ਅਸੀਂ ਵੱਢਖਾਣੇ ਵਲੋਂ ਇਕ ਮੁੰਡੇ ਨੂੰ ਫੜ੍ਹ ਕੇ, ਸ਼ੱਕੀ ਖਾੜਕੂ ਵਜੋਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਬਣਾ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣ, ਬਾਰੇ ਬਲੈਕੀਏ ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ-ਪੱਤੀ ਅਤੇ ਮਿੰਦੋ ਮਹਿਰੀ ਦੇ ਘਰੋਂ ਫੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਮਸਾਲੇ ਲਾ-ਲਾ ਕੇ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਚਾਹ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕੱਪ ਰੱਖ ਕੇ, ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦਿਆਂ ਦੇਵ ਬੋਲਿਆ, ''ਹਾਂ ਸੱਚ, ਅਜੀਤਪਾਲ, ਤੈਨੂੰ ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਬੁਲਾਇਐ। ਕਹਿੰਦਾ ਸੀ ਛੇਤੀ ਆਵੇ।''

''ਚੱਲ, ਚੱਲਦੇ ਹਾਂ। ਮਿਲ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤੇਰੇ ਸਰਦਾਰ ਨੂੰ ਵੀ।'' ਤਿੰਨੇ ਖਾਲੀ ਕੱਪ ਰਸੋਈ 'ਚ ਰੱਖ ਮੈਂ ਕੁੜਤਾ-ਪਜਾਮਾ ਪਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਸਿਰ 'ਤੇ ਸਾਫ਼ਾ ਵਲ੍ਹੇਟਦਿਆਂ ਮੈਂ ਕਿਹਾ, ''ਚੱਲੀਏ?''

''ਕੋਟੀ-ਕੂਟੀ ਪਾ ਲੈ...ਬੰਦ ਕਰੂਗਾ ਤੈਨੂੰ, ਗਿੱਦੜ ਸਿੰਹੁ।'' ਇਕਬਾਲ ਬੋਲਿਆ। ਉਹ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਗਿੱਦੜ ਸਿੰਘ ਹੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ।

ਟੰਗਣੀ ਨਾਲੋਂ ਲਾਹ ਕੇ ਮੈਂ ਗਰਮ ਕੋਟੀ ਪਾ ਲਈ। ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ, ਕਮਰੇ ਨੂੰ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾ ਕੇ ਚਾਬੀ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਦੇਵ ਤਾਂ ਥਾਣਿਓਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਰਹਿ ਪਏ ਸਨ।

ਮੇਰੇ ਡਿਊਢੀ ਲੰਘਦੇ ਸਾਰ ਹੀ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ। ਸੰਤਰੀ ਨੇ ਤੜ੍ਹਾਕ ਦੇਣੇ ਬਾਰੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

''ਹਾਂ ਬਈ ਅਜੀਤਪਾਲ...ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆਂ ਲੱਗਦੈ?'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਸੁਟੱਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸਨੇ 'ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲਈ' ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਰਤੇ, ਪਰ ਲੱਗਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਹਿਣਾ ਇਹੋ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ।

''ਹਾਂ। ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕੇ ਆਇਆ ਹਾਂ।'' ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਸਿਰਫ 'ਹਾਂ' ਹੀ ਨਿਕਲਿਆ, ਜਦੋਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਹਾਂ ਜੀ, ਸਰਦਾਰ ਜੀ, ਕਿਹਾ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਵਲੋਂ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸੰਤਰੀ ਦੇ ਤੜ੍ਹਾਕ ਦੇਣੇ ਬਾਰੀ ਬੰਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਔਖ ਚੜ੍ਹ ਗਈ ਸੀ।

''ਰਾਮਪਾਲ ਇੱਧਰ ਆ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੈਠੇ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਵਾਜ਼ ਮਾਰ ਕੇ ਸੱਦਿਆ।

''ਇਹਨੂੰ ਹਵਾਲਾਤ ਨਹੀਂ, ਸਾਹਮਣੇ ਮੇਰੇ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ 'ਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇ। ਜਿੰਦਾ ਲਾ ਕੇ ਚਾਬੀ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਈਂ। ਤੇਰੀ ਪੇਸ਼ੀ ਐ ਸਵੇਰੇ ਦਸ ਵਜੇ-ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਦੇ।'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲਾਂ ਅੱਧ ਮੁਨਸ਼ੀ ਤੇ ਪਿਛਾ ਅੱਧ, ਮੇਰੇ ਵਲ ਵੇਖਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ।

''ਠੀਕ ਐ।'' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

ਰਾਮਪਾਲ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਵੇਲੇ ਹੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੇ ਆਰਾਮ ਕਮਰੇ 'ਚ ਲੈ ਜਾ ਕੇ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੋਲਿਆ, ''ਅਜੀਤਪਾਲ ਕੋਈ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਦੇਵੀਂ।''

''ਰਾਮਪਾਲ ! ਇੰਞ ਕਰ, ਇਕ ਕਾਗਜ਼ ਤੇ ਪੈੱਨ ਫੜਾਅ ਜਾਹ।'' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

''ਕਿਉਂ? ਕੀ ਕਰਨੈਂ?'' ਰਾਮਪਾਲ ਮੇਰੇ ਵਲ ਸ਼ੱਕੀ ਜਿਹੀ ਤੱਕਣੀ ਸੁੱਟਦਿਆਂ ਬੋਲਿਆ।

''ਇਸ ਕੁੱਤੀ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਲਿਖ ਕੇ ਦੇਣੈ।'' ਮੈਂ ਦੱਸਿਆ।

''ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਲੋੜ ਈ ਨਹੀਂ ਪੈਣੀ। ਮੇਰਾ ਖ਼ਿਆਲ ਹੈ, ਤੈਨੂੰ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਨੇ ਬਰਖਾਸਤ ਹੀ ਕਰ ਦੇਣੈ। ਵੱਢਖਾਣਾ ਤੇਰੇ ਖਿਲਾਫ ਬਹੁਤ ਭੌਂਕਿਐ...ਫੋਨ 'ਤੇ।'' ਰਾਮਪਾਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ੀਨਗੋਈ ਕੀਤੀ।

''ਨਹੀਂ ਤੂੰ ਦੇ ਹੀ ਜਾਹ।'' ਮੈਂ ਮੁਨਸ਼ੀ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰ ਪਾ ਕੇ ਕਿਹਾ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਉਹ ਪੈੱਨ ਤੇ ਚੂੰਢੀ-ਫੱਟੇ 'ਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਫ ਕਾਗਜ਼ ਅੜੁੰਗ ਕੇ ਫੜਾ ਗਿਆ।

ਅਸਤੀਫਾ ਲਿਖ ਕੇ, ਮੈਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਮੰਜੇ 'ਤੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਸੋਚ ਰਿਹਾ ਸਾਂ-ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਚੰਗਾ ਹੀ ਕੀਤੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹੁਣ ਨੂੰ ਮੱਛੀਓਂ ਮਾਸ ਕਰਕੇ ਸਾਹਮਣੀ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਤੁੰਨਿਆ ਹੋਇਆ ਹੋਣਾ ਸੀ।

''...ਤੇ ਹੁਣ ਉਸਦੀ ਥਾਂ ਤੂੰ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਐਂ। ਜਦੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਜਿੰਦਰਾ ਲਾਇਆ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹਵਾਲਾਤ ਈ ਐ।'' ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਆਪ ਮੁਹਾਰੇ ਹੀ ਨਿਕਲ ਗਿਆ- ''ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ। ਪਿੰਡ ਦੇ ਜੁਆਈ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕੁੱਟੀਦਾ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਗਾਹ 'ਚ ਮੈਂ ਦੋਸ਼ੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਪਰ ਪਿੰਡ ਵਾਲੇ ਤਾਂ ਸ਼ਾਬਾਸ਼ੇ ਦੇਣਗੇ।'' ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਲ ਕਰ ਗਿਆ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਮੇਰਾ ਭਾਈਚਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ।

ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦੇਵ ਰਾਤ ਦੀ ਰੋਟੀ ਤੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਗਿਲਾਸ ਦੇਣ ਆਇਆ ਤਾਂ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਵੀ ਜਿੰਦਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅੰਦਰ ਲੰਘ ਆਇਆ ਸੀ।

''ਘਬਰਾਈ ਨਾ, ਕੋਈ ਬੰਬ ਨਹੀਂ ਡਿੱਗਦਾ। ਸਾਅਬ ਦਾ ਹੁਕਮ ਐ। ਸਵੇਰੇ ਪੇਸ਼ੀ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਪਾਉਣਾ ਪਿਐ ਤੈਨੂੰ।'' ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਮੇਰੇ ਮੋਢੇ 'ਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖ ਕੇ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਆਪਣਾ 'ਕੱਚਾ' ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵੀ ਸਮਝੀ ਬੈਠਾ ਸੀ। ਵੱਢਖਾਣੇ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਹੋਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅੰਦਰੋਂ ਖੁਸ਼ ਸੀ ਪਰ ਇਕ ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਹੋਈ ਹੋਣ ਅਤੇ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਧਿਆਨ 'ਚ ਆ ਜਾਣ ਕਰਕੇ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪੈਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਜਬੂਰੀ ਵੀ ਸੀ।

''ਨਹੀਂ ਜੀ ਘਬਰਾਉਣਾ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਤੋਂ ਐ? ਇਹਨੇ ਕਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੁੜੀ ਕੱਢ ਲਈ ਐ?'' ਮੇਰੀ ਥਾਂ ਦੇਵ ਬੋਲਿਆ।

''ਲਾਉਣੀ ਐ ਘੁੱਟ ਤਾਂ ਮੰਗਵਾਵਾਂ?'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਮਾਰੀ।

''ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤੈ ਮੈਂ ਪੀਂਦਾ ਨਹੀਂ। ਸੁਲ੍ਹਾ ਮਾਰਨ ਲਈ ਮਿਹਰਬਾਨੀ।'' ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

''ਅਜੀਤਪਾਲ! ਫਿਕਰ ਨਾ ਕਰੀ, ਮੈਂ ਇਥੇ ਈ ਆਂ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਏਨਾ ਕਹਿਕੇ, ਦੇਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ ਜਿੰਦਾ ਲੁਆ ਕੇ, ਚਾਬੀ ਆਪਣੀ ਜੇਬ 'ਚ ਪਾ ਕੇ, ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਵਲ ਤੁਰ ਗਿਆ ਸੀ।

ਰੋਟੀ ਖਾ, ਦੁੱਧ ਪੀ ਕੇ ਮੈਂ ਨਿੰਸਲ ਹੋ ਕੇ ਪੈ ਗਿਆ ਸਾਂ। ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ 'ਬੰਦ' ਸਾਂ ਪਰ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਭਜਾ ਕੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਿਸਮ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਕਾਰਨ ਮੈਨੂੰ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ।

ਅਜੇ ਜਾਗਦਾ ਹੀ ਪਿਆ ਸਾਂ ਕਿ ਅੱਧੀ ਕੁ ਰਾਤੀਂ ਇਕਬਾਲ ਅਤੇ ਦੇਵ ਫਿਰ ਆ ਗਏ। ਦੇਵ ਨੇ ਬਾਰੀ 'ਚੋਂ ਹੀ ਪੁੱਛਿਆ, ''ਸੌਂ ਗਿਐਂ ਕਿ ਜਾਗਦੈਂ?''

''ਜਾਗਦਾ ਈ ਆਂ। ਕਿਉਂ? ਕਿਵੇਂ ਆਏ?'' ਮੈਂ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਗਿਆ।

''ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਬਾਈ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈ ਆਈਏ। ਗੋਧਾ ਸਾਹਮਣੇ ਹਵਾਲਾਤ 'ਚ ਪਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਤੂੰ ਆਵਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ ਨਾ ਆਉਂਦਾ?'' ਇਕਬਾਲ ਆਪਣੀ ਆਦਤ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਨੂੰ ਟਿੱਚਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਨਾ ਹਟਿਆ।

''ਚਾਹ-ਚੂਹ ਪੀਣੀ ਐ ਤਾਂ ਬਣਾ ਲਿਆਵਾਂ ਬਾਈ?'' ਦੇਵ ਨੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪੁੱਛਿਆ। ਇਕਬਾਲ ਦਾ ਸਹਿਜ ਹੱਸਣ-ਹਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੇਵ ਪੂਰਾ ਗਹਿਰ-ਗੰਭੀਰ ਹੈ, ਯਾਰਾਂ ਦਾ ਯਾਰ।

''ਨਹੀਂ...। ਪੈ ਜਾਓ ਯਾਰ ਜਾ ਕੇ। ਐਵੇਂ ਮੇਰੇ ਪਿੱਛੇ ਔਖੇ ਹੁੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਓ।'' ਮੈਂ ਕਿਹਾ।

''ਰਾਤ ਅੱਧ ਟੱਪ ਗਈ ਐ, ਤੂੰ ਸੌਂ ਜਾਹ ਹੁਣ, ਸਵੇਰੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਚਾਹ ਲੈ ਕੇ ਆਊਂਗਾ।'' ਇਕਬਾਲ ਬੋਲਿਆ।

...ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦੇਰ ਬਾਅਦ ਹੀ ਬਹੁਤ ਗੂੜ੍ਹੀ ਨੀਂਦ ਆ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਇਕਬਾਲ ਚਾਹ ਤੇ ਦੋ ਪਰੌਂਠੇ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਕਾਫੀ ਚੜ੍ਹ ਆਇਆ ਸੀ। ਚਾਬੀ ਥਾਣੇਦਾਰ ਕੋਲ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਚਾਹ ਦਾ ਕੱਪ ਤੇ ਪਰੌਂਠਿਆਂ ਵਾਲੀ ਪਲੇਟ ਸਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲੇ ਵਿਚੋਂ ਦੀ ਹੀ ਮੈਨੂੰ ਫੜਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

''ਮੈਂ ਤੇ ਦੇਵ ਨੇ ਤੈਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨੈਂ, ਸਾਹਬ ਅੱਗੇ। ਟੌਂਡਾ ਵੀ ਜਾਊਗਾ, ਆਵਦਾ ਪੱਖ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ। ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਨੇ ਪਰਚਾ ਕਰਨੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਮ੍ਹਣ ਨੇ ਤੇਰੇ ਖ਼ਿਲਾਫ ਸਿਰਫ ਦਰਖਾਸਤ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਐ।'' ਇਕਬਾਲ ਦੱਸ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਹ ਸਾਰੀ ਸੂਚਨਾ ਉਸਨੂੰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

''ਠੀਕ ਐ....। ਪਰਚਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਫਿਰ ਕਿਹੜਾ ਉੱਤੇ ਡਿੱਗਦੈ?'' ਮੈਂ ਬੇਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਕਿਹਾ।

''ਸਰਦਾਰ ਨੇ ਕਿਹੈ-ਨੌਂ ਕੁ ਵੱਜਦੇ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਈਂ...।''

''ਤੂੰ ਐਂ ਕਰ- ਮੇਰੀ ਪੈਂਟ-ਸ਼ਰਟ ਤੇ 'ਨਾਭੀ ਪੱਗ ਦੇ ਜਾਈਂ, ਨਾਲੇ ਚਿੱਟੇ ਬੂਟ ਚੁੱਕ ਲਿਆਈਂ। ਬਟੂਆ ਵੀ ਅਲਮਾਰੀ 'ਚ ਪਿਆ ਹੋਊਗਾ।'' ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕੱਪੜਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਮਝਾਇਆ।

''ਹੋਰ ਕੁਝ?''

''ਨਹੀਂ ਹੋਰ ਠੀਕ ਐ।''

ਇਕਬਾਲ ਉਨ੍ਹੀਂ ਪੈਰੀਂ ਚਲਾ ਗਿਆ।

ਮੈਂ ਅਜੇ ਨਹਾ ਕੇ ਹਟਿਆ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਕਬਾਲ ਪ੍ਰੈਸ ਕਰਵਾ ਕੇ ਪੈਂਟ-ਸ਼ਰਟ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਨਾਭੀ ਪੱਗ ਤੇ ਬਟੂਆ ਵੀ। ਕਮਰੇ ਦੀ ਚਾਬੀ ਵੀ ਉਹ ਆਉਂਦਾ ਹੋਇਆ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਤੋਂ ਫੜ੍ਹ ਲਿਆਇਆ ਸੀ।

''ਨੌਂ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਐ, ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾ ਛੇਤੀ।'' ਇਕਬਾਲ ਘੜੀ ਵਲ ਤੱਕਦਾ ਬੋਲਿਆ।

ਪੰਦਰਾਂ-ਵੀਹ ਮਿੰਟਾਂ 'ਚ ਹੀ ਮੈਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ।

ਅਸ਼ੋਕ ਜਿਪਸੀ ਲੈ ਆਇਆ ਸੀ। ਪੂਰੇ ਸਾਢੇ ਨੌਂ ਵਜੇ ਅਸੀਂ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਨੂੰ ਚਾਲੇ ਪਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਥਾਣੇ 'ਚੋਂ ਤੁਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਦੇਵ ਨੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਖਾ ਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਹੱਥਕੜੀ ਮਾਰ ਕੇ ਜਿਪਸੀ 'ਚ ਬਹਾਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਥਾਣਿਓਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਸਾਰ ਹੀ, ਉਹਨੇ ਜਿੰਦਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਹੱਥਕੜੀ ਪੈਰਾਂ 'ਚ ਰੱਖ ਲਈ ਸੀ।

''ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਲੱਗੀ ਰਹਿਣ ਦਿੰਦਾ, ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਇਹ ਹੱਥਕੜੀ ਕੀ ਹੁੰਦੀ ਐ?''

''ਇਹ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਵਾਸਤੇ ਹੁੰਦੀ ਐ ਬਾਈ, ਤੂੰ ਤਾਂ ਮਰਦਾਂ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕੀਤੈ।'' ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਉਤੋਂ ਦੀ ਸੱਜੀ ਬਾਂਹ ਵਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਘੁੱਟ ਕੇ ਕਿਹਾ। ਉਹ ਮੇਰੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ 'ਦੋਸ਼' ਨੂੰ ਮਰਦਾਂ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਿਗਾਹ 'ਚ ਇਕ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਭਜਾ ਦੇਣਾ ਇਕ ਨਾ-ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨਯੋਗ ਜੁਰਮ ਹੈ।

''ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਵਾਸਤੇ ਐਨੀ ਕੁ ਕੁਰਬਾਨੀ ਤਾਂ ਕਰਨੀ ਵੀ ਪੈਂਦੀ ਐ।'' ਇਕਬਾਲ ਟਿੱਚਰ ਕਰਨੋਂ ਬਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਸੀ।

''ਤੂੰ ਪਾ ਲੈ ਗੋਧੇ ਨਾਲ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ। ਨਾਲੇ ਅਮਰੀਕੀ ਢੱਟੇ ਵਰਗਾ ਪਿਐ।'' ਮੈਂ ਇਕਬਾਲ ਨੂੰ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ।

''ਨਾ ਬਾਈ ਨਾ! ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਤੇਰੇ ਵਾਲੀ ਦਲੇਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੋਣੀ। ਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਗੋਧੇ, ਨਹੀਂ ਸੱਚ ਗੁਰਧੀਰ ਸਿੰਹੁ ਨੂੰ ਭਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਬਾਹਮਣ ਫੈਂਟਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ।'' ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਆਪਣੇ ਕੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਉਂਦਿਆਂ, ਉਹਨੇ ਗੋਧੇ ਨੂੰ ਗੁਰਧੀਰ ਸਿੰਘ ਕਹਿ ਕੇ ਹਾਸੜ ਮਚਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਹੱਸਦੇ-ਖੇਡਦੇ ਦਸ ਵੱਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਸੀਂ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਦਫਤਰ ਆ ਪਹੁੰਚੇ ਸਾਂ। ਬੇਸ਼ੱਕ ਜਿਪਸੀ 'ਚੋਂ ਉਤਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇਵ ਨੇ ਮੇਰੇ ਹੱਥਕੜੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੜ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁੱਟ ਨੂੰ ਵੱਜੀ ਹੋਈ ਨਹੀਂ ਸੀ ਭਾਸਦੀ। ਵੱਢਖਾਣਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਸਾਰ ਹੀ ਉਹ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਟਲ਼ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਰੀਡਰ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਪਏ ਲੰਬੇ ਬੈਂਚ 'ਤੇ ਜਾ ਬੈਠੇ ਸਾਂ। ਉਥੋਂ ਬੈਠਿਆਂ ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ. ਸਾਹਬ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਬੂਹਾ ਤੇ ਉੱਪਰ ਚੁਗਾਠ 'ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਤਖ਼ਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਤਖ਼ਤੀ ਉੱਪਰ ਬੜੀ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਲਿਖਾਈ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ -ਐਨ.ਐਸ. ਔਲਖ, ਆਈ.ਪੀ.ਐਸ., ਐਸ.ਐਸ.ਪੀ.।

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਪੱਤਰ–'ਫਤਹਿਨਾਮਾ'

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਛੀ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਨੂੰ ਦੋ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ। ਇਕ 'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਅਤੇ ਦੂਜਾ 'ਜ਼ਫਰਨਾਮਾ'। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ 'ਜਿੱਤ ਦਾ ਪੱਤਰ' ਹੈ। ਕੁਝ ਲੇਖਕ 'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਨੂੰ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤੋਂ ਕੁਝ ਲੰਮੇ ਜੱਟਪੁਰੇ ਤੋਂ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਅਤੇ 'ਜ਼ਫਰਨਾਮੇ' ਬਾਰੇ ਸਭ ਦੀਨੇ ਕਾਂਗੜ ਤੋਂ ਲਿਖਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਨ। ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ 'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਲਿਖਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦੇ'। ਡਾ. ਤਰਲੋਚਨ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਇਕ ਪੱਤਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਨਾਜ਼ ਦੋਵਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਹੀ ਮੰਨਦੇ ਹਨ।

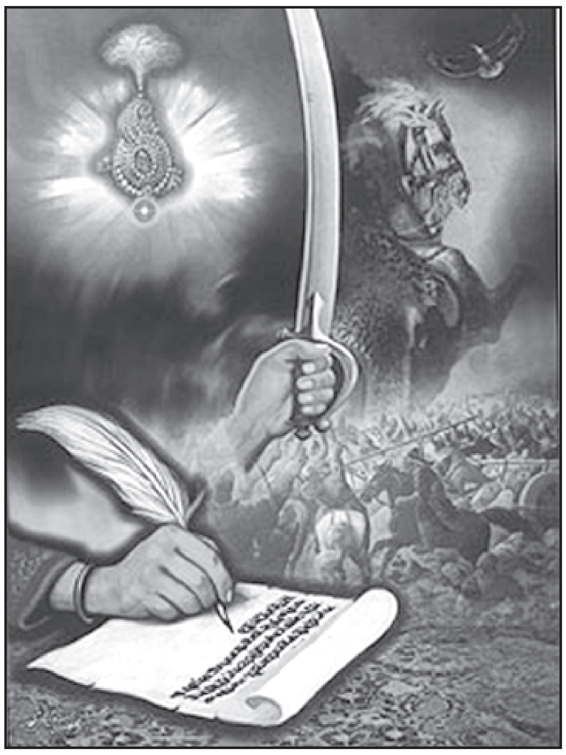

'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਦੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਦਸਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸਾਡੇ 23 ਸ਼ੇਅਰ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹਨ। ਇਹ ਪੱਤਰ ਬਾਬਾ ਸੁਮੇਰ ਸਿੰਘ ਮਹੰਤ ਪਟਨਾ ਸਾਹਿਬ ਪਾਸੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਬਾਕੀ ਸ਼ੇਅਰ ਮਿਲ ਨਹੀਂ ਸਕੇ।

ਪ੍ਰਿੰ. ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚਿੱਠੀ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਲਿਖਦੇ, ਪਰ ਉਸ ਦੇ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਦਾ ਕਿਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪ੍ਰੋ. ਸਾਹਿਬ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁਰੂ ਜੀ ਆਲਮਗੀਰ ਤੋਂ ਗ਼ਨੀ ਖਾਂ ਤੇ ਨਬੀ ਖਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦਾ ਕਰਕੇ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ, ਭਾਈ ਧਰਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਹਰਾਂ ਪੁੱਜੇ ਜੋ ਰਾਏਕੋਟ ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਡਾ. ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਨੂੰ ਆਲਮਗੀਰ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲਿਖਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਭਾਈ ਦਿਆ ਸਿੰਘ ਕਨੇਚ ਤੋਂ ਜਾਂ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਤੋਂ ਪੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਗਏ ਸਨ, ਫਿਰ ਉਹ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੇਹਰਾਂ ਕਿਵੇਂ ਪਹੁੰਚੇ? ਹਰੀ ਰਾਮ ਗੁਪਤਾ ਅਨੁਸਾਰ 'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਲੰਮੇ ਜੱਟਪੁਰੇ ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਸ਼ੇਅਰ, "ਚਿਹ ਸੂਦ ਗਰ ਸ਼ਿਗਾਲੇ ਜਿ ਮਕਰੇ ਰਿਆ। ਹਮੀਂ ਕੁਸ਼ਤ ਦੋ ਬੱਚਾ ਏ ਸ਼ੇਰ ਠਾ।" ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੇਅਰ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਪਰ ਪ੍ਰਿੰ. ਸਤਿਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਫਤਹਿ ਸਿੰਘ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਉਹ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ, "ਦੋ ਆਪੂੰ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਸਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।'' ਕਨੇਚ ਜਾਂ ਆਲਮਗੀਰ ਤੱਕ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੂੰ ਸਰਹੰਦ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨੂਰਾ ਮਾਹੀ ਰਾਏਕੋਟ ਵਿਖੇ ਸਰਹੰਦ ਤੋਂ ਖ਼ਬਰ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ। ਇਸ ਲਈ 'ਫਤਹਿਨਾਮਾ' ਲੰਮੇ ਜੱਟਪੁਰੇ ਤੋਂ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ। ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਜਾਂ ਮਾਛੀਵਾੜੇ ਵਿਚ ਲਿਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਸਮਾਂ ਕਿੱਥੇ ਸੀ। ਫੌਜ ਹਰਲ ਹਰਲ ਕਰਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਥੋਂ ਬਚ ਨਿਕਲਣ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਲੱਗੀ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ। ਪੱਤਰ ਲੈ ਕੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਨਾਂ ਕਿਸੇ ਨੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ।

ਫਤਹਿਨਾਮਾ

(ਫਾਰਸੀ ਸ਼ੇਅਰ ਅਤੇ ਅਨੁਵਾਦ)

1. ਬਨਾਮੇ ਖੁਦਾਵੰਦੇ ਤੇਗੋ ਤਬਰ॥
ਖੁਦਾਵੰਦੇ ਤੀਰੋ ਸਨਾਨੋਂ ਸਪਰ॥
ਤੇਗ ਤਲਵਾਰ ਵਾਲੇ ਖੁਦਾ ਨੂੰ,
ਮੈਂ ਪ੍ਰਣਾਮ ਗੁਜ਼ਾਰਾਂ।
ਜਿਸ ਦੀ ਮਾਲਕੀ ਵਿਚ ਨੇ,
ਤੀਰ ਨੇਜ਼ੇ ਢਾਲਾਂ।

2. ਖੁਦਾਵੰਦੇ ਮਰਦਾਨੇ ਜੰਗ ਆਜ਼ਮਾ।
ਖੁਦਾਵੰਦੇ ਅਸਪਾਨ ਪਾ ਦਰ ਹਵਾਂ।
ਜੋ ਰਣ ਵਿਚ ਡਾਢਾ ਸੂਰਮਾ,
ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਸੁਆਮੀ।
ਘੋੜੇ ਭੱਜਦੇ ਤੇਜ਼ ਹਵਾ ਤੋਂ,
ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਾਲੀ।

3. ਹਨਾਂ ਕੁ ਤਰਾਂ ਪਾਦਸ਼ਾਹੀ ਬਦਾਦ।
ਬਮਾ ਦੌਲਤੇ ਦੀ ਪਨਾਹੀ ਬਦਾਦ।
ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਹਰ ਸਦਕੇ,
ਮਿਲੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ ਤੈਨੂੰ।
ਰਾਖੀ ਕਰਨੀ ਧਰਮ ਦੀ,
ਉਸੇ ਸਿਖਾਈ ਮੈਨੂੰ।

4. ਤੁਰਾ ਤੁਰਕਬਾਜ਼ੀ ਬ ਮਕਰੋ ਰਯਾ।
ਮਰਾ ਚਾਰਾ ਸਾਜ਼ੀ ਬਾ ਸਿਦਕੋ ਸਫਾ।
ਤੇਰਾ ਕੰਮ ਹੈ ਲੁੱਟਣਾ,
ਤੇ ਧੋਖਾ ਕਰਨਾ।
ਮੇਰਾ ਰਾਹ ਸਿਦਕ ਸਫਾਈ,
ਔਖਾ ਧੋਖਾ ਜਰਨਾ।

5. ਨ ਜ਼ੇਬਦ ਤੁਰਾ ਨਾਮ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ।
ਜ਼ਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬਾ ਨ ਆਇਦ ਫਰੇਬ।
ਤੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਇਹ ਫਬਦਾ,
ਨਾਂ ਤੇਰਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ।
ਕਿਉਂਕਿ ਤੂੰ ਹੈਂ ਭਰਿਆ,
ਮਕਾਰੀ ਅਤੇ ਫਰੇਬ।

6. ਤਸ਼ਬੀਹਤ ਅਜ ਸੁਜਾਹ ਓ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬੇਸ਼।
ਕਿਜ਼ਾਂ ਦਾਨਾ ਸਾਜ਼ੀ ਵਾ ਜਾਂ ਦਾਮੇ ਖੇਸ।
ਮਾਲਾ ਦੇ ਮਣਕਿਆਂ ਦਾਣਾ,
ਧਾਗੇ ਨੂੰ ਜਾਲ ਬਣਾਇਆ।
ਤੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਫਹੁਣ ਲਈ,
ਇਹ ਜਾਲ ਵਿਛਾਇਆ।

7. ਤੂੰ ਖਾ ਕਿ ਪਿਦਰ ਰਾਬਾ ਕਰਦਾਰੇ ਜਿਸ਼ਤ।
ਬਾ ਖੂਨੇ ਬਰਾਦਰ ਬਦਾਦੀ ਸਰਿਸ਼ਤ।
ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੀ,
ਇੱਜ਼ਤ ਮਿੱਟੀ ਰੋਲੀ।
ਜਲਾਦ ਬਣ ਕੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ
ਰੱਤ ਹੱਥੀਂ ਡੋਲ੍ਹੀ।

8. ਵਜ਼ਾ ਖਾਨਾਏ ਖਾਮ ਕਰਦੀ ਬਿਨਾ।
ਬਰਾਏ ਦਰੇ ਦੌਲਤੇ ਖੇਸ ਰਾ।
ਤੂੰ ਕੱਚੀਆਂ ਨੀਹਾਂ 'ਤੇ,
ਮਕਾਨ ਬਣਾਇਆ।
ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਕੂਮਤ ਦਾ,
ਤੂੰ ਤਾਨ ਟਿਕਾਇਆ।

9. ਮਨ ਅਕਨੂੰ ਬਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਲ ਪੁਰਸ਼ੇ ਅਕਾਲ।
ਕੁਨਸਜ਼ਿ ਆਬੇ ਆਹਨ ਚੂੰਨਾਂ ਬਰਸ਼ਿਮਾਲ।
ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਦਾਤੇ ਨੇ,
ਜੋ ਰਹਿਮਤ ਕੀਤੀ।
ਮੋਹਲੇਧਾਰ ਵਰਖਾ ਜੇ,
ਉਸ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕੀਤੀ।

10. ਕਿ ਹਰਗਿਜ਼ ਅਜ਼ਾਂ ਚਾਰ ਦੀਵਾਰੇ ਸ਼ੂਮ,
ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਨਮਾਨਦ ਬਰੀਂ ਪਾਕ ਬੂਮ।
ਤੇਰੀ ਗੰਦੀ ਬਸਤੀ ਦਾ,
ਮੈਂ ਨਾਸ਼ ਕਰਾਂਗਾ।
ਪਾਕ ਪਵਿੱਤਰ ਧਰਤ ਨੂੰ,
ਆਜ਼ਾਦ ਕਰਾਂਗਾ।

11. ਜ਼ਿ ਕੋਹਿ ਦਕਨ ਤਿਸ਼ਨਾ ਕਾਮ ਆਮਦੀ।
ਜਿ ਮੇਵਾੜ ਹਮ ਤਲਖ ਜਾਮ ਆਮਦੀ।
ਤੂੰ ਦੱਖਣ ਵਿਚੋਂ ਮੁੜਿਆ,
ਭੁੱਖਾ ਅਤੇ ਤਿਹਾਇਆ।
ਮੇਵਾੜੋਂ ਪੱਲੇ ਭਰ ਕੇ,
ਤੂੰ ਹਾਰਾਂ ਲਿਆਇਆ।

12. ਬਰੀਂ ਸੂ ਚੂੰ ਅਕਨੂੰ ਨਿਮਾਹਤ ਰਵੰਦ।
ਕਿ ਆਂ ਤਲਖੀ ਵਾ ਤਿਸ਼ਨਗੀਅਤ ਰਵੰਦ।
ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਨਜ਼ਰ ਹੁਣ,
ਏਧਰ ਹੈ ਕੀਤੀ।
ਕਿ ਲਹਿ ਜਾਊ ਭੁੱਖ ਤੇਹ,
ਸੌਖਿਆਂ ਖਾਧੀ ਪੀਤੀ।

13. ਚੁਨਾ ਆਤਸ਼ੇ ਜ਼ੇਰੇ ਨਾਅਲਤ ਨਿਹਮ।
ਜ਼ਿ ਪੰਜਾਬ ਆਬਤ ਨਖੁਰਦਨ ਦਹਮ।
ਅੱਗ ਬਾਲੂੰ ਪੈਰਾਂ ਥੱਲੇ,
ਨਾ ਜੀਣ ਦਿਆਂਗਾ।
ਘੁੱਟ ਪਾਣੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ,
ਨਾ ਪੀਣ ਦਿਆਂਗਾ।

14. ਚਿਹ ਸੂਦ ਗਰ ਸ਼ਿਗਾਲੇ ਜ਼ਿ ਮਕਰੇ ਰਿਆ
ਹਮੀਂ ਕੁਸ਼ਤ ਦੋ ਬੱਚਾ ਏ ਸ਼ੇਰ ਰਾ।
ਤੂੰ ਤਾਂ ਇਕ ਗਿੱਦੜ ਹੈਂ,
ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਮੱਕਾਰ।
ਕੀ ਹੋਇਆ ਬੱਚੇ ਸ਼ੇਰ ਦੇ,
ਨਾਲ ਧੋਖੇ ਲਏ ਡਕਾਰ।

15. ਚੂੰ ਸ਼ੇਰੇ ਜ਼ਿਆਂ ਜ਼ਿਦਾ ਮਾਨਦ ਹਮੇ।
ਜ਼ਿ ਤੂ ਇਤਕਾਮੇ ਸਤਾਨਦ ਹਮੇ।
ਬਿਫਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸ਼ੇਰ ਤਾਂ,
ਹੈ ਅਜੇ ਜਿਉਂਦਾ।
ਇੱਕੀ ਦੇ ਇੱਕਤੀ ਪਾਊਗਾ,
ਇਹ ਤੈਨੂੰ ਨਿਉਂਦਾ।

16. ਨ ਦੀਗਰ ਗਰਾਇਮ ਬਾ ਨਾਮੇ ਖੁਦਾਅਤ।
ਕਿ ਦੀਦਮ ਖੁਦਾ ਵ ਕਲਾਮੇ ਖੁਦਾਅਤ।
ਰੱਬ-ਤਰਸੀ ਦੀ ਤੈਥੋਂ,
ਨਾ ਕੋਈ ਆਸ਼ਾ।
ਤੇਰੀ ਰੱਬ-ਪ੍ਰਸਤੀ ਵੀ,
ਨਹੀਂ ਤੋਲਾ ਮਾਸਾ।

17. ਬਹ ਸੌਗੰਦੇ ਤੂ ਏਤਬਾਰੇ ਨ ਮਾਨਦ।
ਮਰਾ ਜ਼ੁਜ਼ ਬਾ ਸਮਸ਼ੇਰ ਕਰੇ ਨ ਮਾਨਦ।
ਮੈਨੂੰ ਤੇਰੀਆਂ ਸੌਹਾਂ ਦਾ,
ਹੁਣ ਇਤਬਾਰ ਕਿਹਾ?
ਬਿਨਾਂ ਤਲਵਾਰ ਚੁੱਕਣ ਦੇ,
ਨਾ ਚਾਰਾ ਹੋਰ ਰਿਹਾ।

18. ਤੁਈ ਮੁਰਗ ਬਾਰਾਂ ਕਸ਼ੀਦਾ ਅਗਰ।
ਨਿਹਮ ਨੀਜ਼ ਸ਼ੇਰੇ ਜ਼ਿ ਦਾਮੇ ਬਦਰ।
ਮਾਹਰ ਬਘਿਆੜ ਤੂੰ,
ਆਪਣੇ ਆਪ ਕਹਾਵੇਂ।
ਮੈਂ ਛੱਡਾਂ ਖੂਨੀ ਸ਼ੇਰ ਨੂੰ,
ਤੂੰ ਜੇਕਰ ਚਾਹਵੇਂ।

19. ਅਗਰ ਬਾਜ਼ ਗੁਫ਼ਤੋ
ਸਨੀਦਤ ਬਾ ਮਾ ਅਸਤ।
ਨਸਾਇਮ ਤੁਰਾ ਜਾਦਾ ਏ ਪਾਕੋ ਰਾਸਤ।
ਜੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਚਾਹਨਾ,
ਹੈ ਦਿਲ ਵਿਚ ਤੇਰੇ।
ਰਾਹ ਸਚਾਈ ਦਾ ਦੱਸਾਂਗਾ,
ਅਜੇ ਢੰਗ ਬਥੇਰੇ।

20. ਬਾ ਮੇਦਾਂ ਦੋ ਲਸ਼ਕਰ ਸਫ ਆਮਰਾ ਸ਼ਵੰਤ।
ਜ਼ਿ ਦੂਰੀ ਬਹਮ ਆਸ਼ਕਾਰਾ ਸ਼ਵੰਦ।
ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਲੜਨ ਦੀ,
ਵਿਚ ਮੈਦਾਨ ਜੇ ਆਵੇਂ।
ਦੋਵੇਂ ਰਣ ਵਿਚ ਜੂਝੀਏ,
ਨਾ ਕੋਈ ਤੀਜਾ ਆਵੇ।

21. ਮਿਆਨੇ ਦੋ ਮਾਨਦ ਦੋ ਫਰਸੰਗੇ ਰਾਹ
ਦੇ ਆਰਾਸਤਾ ਗਰਦਦ ਈ, ਰਿਜ਼ਮਗਾਹ।
ਵਿੱਥ ਦੋ ਫਰਲਾਂਗ ਦੀ,
ਤੇਰੀ ਫੌਜ ਖੜੋਵੇ।
ਰਣ ਖੇਤਰ ਜਾਪੇ ਸਜਿਆ,
ਜਿਉਂ ਦੁਲਹਨ ਹੋਵੇ।

22. ਅਜ਼ਾ ਪਸਦਰਆਂ ਅਰਸਾਂਦੇ ਕਾਰਜ਼ਾਰ,
ਮਨ ਆਇਮ ਬਾ ਨਿਜ਼ਦੇ ਤੂ ਬਾ ਦੋ ਸਵਾਰ।
ਰਣ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰੋਂ,
ਫਿਰ ਮੈਂ ਵੀ ਆਵਾਂ।
ਦੋ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਆਪਣੇ,
ਮੈਂ ਨਾਲ ਲਿਆਵਾਂ।

23. ਤੂ ਅਜ ਨਾਜ਼ੋ ਨਿਆਮਤ ਸਮਰਖੁਰਦਾਈ।
ਜ਼ਿ ਜੰਗੀ ਜਵਾਨਾਂ ਨ ਬਰ ਖੁਰਦਾਈ।
ਨਾਲ ਨਾਜ਼ ਨਿਆਮਤਾਂ,
ਤੂੰ ਪਲਿਆ ਹੋਇਐਂ।
ਜੰਗੀ ਜਵਾਨ ਨਾ ਟੱਕਰਿਆ,
ਤੂੰ ਟਲਿਆ ਹੋਇਐਂ।

24. ਬਾ ਮੈਦਾਂ ਬਯਾ ਖੁਦ ਬਾ ਤੈਗੋ, ਤਬਰ,
ਮਕੁਨ ਖਲਕੇ ਖਲਾਕ ਜ਼ੇਰੋ ਜ਼ਬਰ।
ਆਪ ਮੈਦਾਨ 'ਚ ਆਉਣਾ,
ਲੈ ਢਾਲ ਤਲਵਾਰ।
ਕਾਹਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਮਰਵਾਉਣਾ,
ਜੋ ਰਚਨਾ ਕਰਤਾਰ।
ਯਾਦ ਰੱਖ ਪੱਥਰ ਭਾਵੇਂ,
ਭੰਨੇ ਸੋਨੇ ਦਾ ਕਾਸਾ।
ਪੱਥਰ ਪੱਥਰ ਹੀ ਰਹੇਗਾ,
ਸੋਨਾ, ਸੋਨੇ ਦਾ ਪਾਸਾ।

***

ਸਿਫਤ ਬਿਨਾ ਬੰਦੇ ਦਾ ਸਰਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਸੰਪਾਦਕ ਦੀ ਡਾਕ

ਪੰਜਾਬ ਟਾਈਮਜ਼ ਦੇ 14 ਫਰਵਰੀ 2009 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸਫਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਕਾਲਮ ਹੇਠ ਸ. ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੰਵਲ ਦਾ ਲੇਖ 'ਸਿਫਤਾਂ ਦੀ ਵਾਧੂ ਫੂਕ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕਬੰਦਾ ਵੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ' ਪੜ੍ਹਿਆ। ਸ. ਕੰਵਲ, ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਪ੍ਰਸਿਧ ਨਾਵਲਕਾਰ ਹਨ, ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਬਾਰੇ ਵਧੀਆ ਹਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਪੱਖ ਹੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਦੋ ਪੱਖ ਹਨ। ਹਨੇਰਾ ਪੱਖ ਤੇ ਚਾਨਣਾ ਪੱਖ, ਆਸ਼ਾਵਾਦੀ ਤੇ ਨਿਰਾਸ਼ਾਵਾਦੀ। ਭਾਵ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਦੋ ਪਹਿਲੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚੰਗਾ ਤੇ ਮਾੜਾ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਅਸੀਂ ਇਕ ਪੱਖ ਹੀ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਿਸ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਨਹੀਂ ਲਗਦੀ? ਪਰ ਮਨੁੱਖ ਉਸ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਵਤ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਣੋ ਤੇ ਫਿਰ ਮੰਗੋ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਗੱਲ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਫੂਕ ਕਈ ਵਾਰੀ ਬੰਦੇ ਨੂੰ ਕੁਬੰਦਾ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਕਈ ਵਾਰੀ ਇਹ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਬਣਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਾ ਮਿਲੇ, ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਬਣਦਾ/ਸਰਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾ ਮਿਲੇ ਤਾਂ ਕਈ ਵਾਰੀ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਵੀ ਕੁਬੰਦਾ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ -ਭਾਵ ਗਲਤ ਰਾਹ 'ਤੇ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਹੀ ਪਾਗਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਉਹੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਭਗੌੜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਸਤਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਬਾਗੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਪਾਸੋਂ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਸ. ਕੰਵਲ ਹੋਰਾਂ ਦੂਜੀ ਗੱਲ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸੁੱਚਾ ਤੇ ਸਚਿਆਰਾ ਭਾਵ ਆਦਰਸ਼ਕ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਦੀਆਂ ਹੀ ਬੀਤ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਚੰਗਾ ਮਨੁੱਖ ਬਣਨ ਲਈ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸੰਪਾਦਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਚੰਗਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕੀ ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਭਾਵ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਬਾਰੇ ਸੁਪਨਾ ਲਿਆ ਸੀ, ਪੂਰਾ ਹੋ ਗਿਆ?

ਦੂਜਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕੰਵਲ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣਾ ਸਾਰਾ ਜੀਵਨ ਆਪਣੇ ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਇਆ ਹੈ। ਕੀ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ ਤੇ ਕੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਸੁਪਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ?

-ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਮਲ ਸਿੰਘ ਲਾਲੀ, ਯੂਬਾ ਸਿਟੀ।

ਰਿਪਬਲਿਕ ਆਫ ਕੀਨੀਆ ਜਿਵੇਂ ਮੈਂ ਵੇਖਿਆ...

ਉਚੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਚੀਕ ਕੇ ਕਿਹਾ, "ਗੱਪਾਂ ਨਾ ਮਾਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਦੇ ਹਲ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ", ਬਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਰਮੀ ਉਸ 'ਤੇ ਟੁੱਟ ਕੇ ਪੈ ਗਏ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵੀ ਛੇਤੀ ਭਾਸ਼ਣ ਸਮੇਟ ਕੇ ਚੱਲਦਾ ਬਣਿਆ।

ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਬੇਬਹਾ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨ ਲੱਗਿਆਂ ਰਾਤ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜਸੀ ਉੱਚ ਗਲਿਆਰਿਆਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਉਚ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਧੁਰ ਨਿਚਲੀ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਵੱਢੀ-ਖੋਰੀ ਘਰ ਕਰ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਥੁੜ ਨੇ ਕਈ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿਚ ਕਾਲ ਵਰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਬਿਜਲੀ ਤੇ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮੀਡੀਏ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀ ਜਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਰੇਡਿਓ, ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਤੇ ਅਖਬਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਤੇ ਦਫਤਰਾਂ 'ਤੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਜਦ ਮਰਜ਼ੀ ਰੇਡ ਕਰਕੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਨ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਮਿਲੀਅਨ ਮਿਲੀਅਨ ਸ਼ਲਿੰਗ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲੈਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਆਮਦਨ ਕਰ ਦਾ ਇਕ ਵੀ ਸ਼ਲਿੰਗ ਖਜ਼ਾਨੇ ਵਿਚ ਜਮ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਆਮ ਲੋਕ ਵੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਚੋਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਸਮਝਦੇ ਹਨ। ਜਨ ਸਾਧਾਰਣ ਲੋਕ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਲਾਠੀਚਾਰਜ, ਗੈਸ, ਪਾਣੀ ਦੀਆਂ ਬੁਛਾੜਾਂ ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਈਸਟ ਅਫਰੀਕਾ ਬਰਾਡਕਾਸਟਿੰਗ ਰੇਡੀਓ ਦਿਨ ਰਾਤ ਭਜਨ, ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸ਼ਬਦ, ਖਬਰਾਂ, ਹਿੰਦੀ, ਗੁਜਰਾਤੀ ਫਿਲਮੀ ਗਾਣਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਸੁਣ ਕੇ ਆਨੰਦ ਮਾਣਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਚਾਰ ਤੋਂ ਛੇ ਵਜੇ 2 ਘੰਟੇ ਪੰਜਾਬੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪਾਂਸਰ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜਾ ਇਸ ਦੇ ਸੰਚਾਲਕ ਹਨ।

ਜੇ ਮੈਂ ਕੁਝ ਸਤਰਾਂ ਡਾ. ਬੀਬੀ ਟੇਕ ਪਾਲ ਤੇ ਕਾਕਾ ਪ੍ਰਦੀਪ ਦੇ ਵਿਆਹ ਬਾਰੇ ਲਿਖਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕੁਥਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਮੇਰੀ ਕੀਨੀਆ ਫੇਰੀ ਦਾ ਇਹ ਮੁੱਖ ਮਕਸਦ ਸੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਜਿਸ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਵਸਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਐਨ ਪੰਜਾਬ ਵਾਲੀਆਂ, ਕੁੜਮਾਈ, ਮਹਿੰਦੀ ਲਾਉਣਾ, ਲੇਡੀਜ਼ ਸੰਗੀਤ, ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ, ਨਾਨਕਾ ਮੇਲ ਦਾ ਧੜਮੱਚ, ਬਰਾਤ ਦਾ ਆਉਣਾ, ਮਿਲਣੀਆਂ, ਆਨੰਦ ਕਾਰਜ, ਡੋਲੀ ਤੋਰਨਾਂ, ਰੀਸੈਪਸ਼ਨ ਆਦਿ। ਪਰ ਇਥੋਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਖਾਸ ਗੱਲ ਕਿ ਸਭ ਕੁਝ ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਰਸਮਾਂ ਵਿਚ ਮੂਲ ਵਾਸੀ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਇਕ ਦੋਸਤ ਦੀ ਸਹੇਲੀ ਜੋ ਕੀਨੀਆ ਵਿਚ ਸੋਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੀਲਾਨੀ ਐਲਡਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀ ਸੋਸ਼ਲ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਵਿਆਹ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਿਆ। ਇੰਜ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੰਗੜਾ, ਗਿੱਧਾ, ਡਿਸਕੋ ਸਾਡੀਆਂ ਵਿਆਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਰਲਗੱਡ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।

ਕਾਕਾ ਲਖਜੀਤ ਲੱਕੀ ਤੇ ਕੁਲਜਿੰਦਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਮੈਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਦਾ ਹਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮੇਰੇ ਦੂਰ ਦੁਰੇਡੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤਕ ਆਵਾਜਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਖੇਚਲ ਕੀਤੀ।

ਕੀਨੀਆ ਦੇ ਥੋੜੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਕੇਵਲ ਸਵਾ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਠਹਿਰਾਓ ਸਮੇਂ ਦਾ ਐਨਾ ਕੁ ਹੀ ਸਦਉਪਯੋਗ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹਾਂ ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪਾਠਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।

ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਵਰਤਮਾਨ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਪੁਰਖੇ ਕੀਨੀਆ ਮੂਲ ਦੇ ਹਨ। ਉਥੇ ਕੀਨੀਆ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਓਬਾਮਾ ਤੋਂ ਬੜੀਆਂ ਆਸਾਂ ਉਮੀਦਾਂ ਹਨ। ਮਾਣ ਤੇ ਫਖਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਫੋਟੋ ਵਾਲੇ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹੋਰਡਿੰਗਜ਼ ਲੱਗੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਨੌਜਵਾਨ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਫੋਟੋ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਟਾਂ ਕਮੀਜ਼ਾਂ ਓਬਾਮਾ ਦੇ ਫੋਟੋ ਵਾਲੇ ਬਿੱਲੇ, ਕਲੰਡਰ, ਚਾਰਟ ਅਤੇ ਕੱਪੜੇ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕੀਨੀਆ ਵਾਸੀ ਬੜੇ ਚਾਅ ਨਾਲ ਖਰੀਦਦੇ ਆਮ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

(ਸਮਾਪਤ)

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਦਰਿਆ

ਲੜੀਵਾਰ ਨਾਵਲ

ਭਾਗ – 1

ਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੁੱਸਾ

ਉਸ ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਵਲ ਉਂਗਲ ਕੀਤੀ,

''ਇਹਨੇ ਕਿਸੇ ਜਵਾਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਕਲ ਦਿੱਤੀ ਐ? ਪੁੱਛ ਇਹਨੂੰ। ਮੈਂ ਕੁਸ ਹੋਰ ਸੋਚਦਾ ਆਂ। ਇਹ ਸਾਲੇ ਹੋਰ ਸੋਚਦੇ ਐ। ਵਿਗਾੜੇ ਈ ਇਹਨੇ ਐ। ਮੁੰਡੇ ਦੀ ਕੀ ਜਾਹ ਸੀ, ਉਹ ਨਾ ਆਉਂਦਾ। ਸਰਦਾਰ ਜੀ ਥਾਣੇ ਦਾ ਆਲਾ ਦੁਆਲਾ ਕੰਬਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਕੋਈ ਅੱਖ 'ਚ ਪਾਇਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰੜਕਦਾ।''

''ਤੂੰ ਥਾਣੇ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ।'' ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਚੌਂਤੇ ਨੇੜੇ ਬੈਠ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਹਰਾਸੇ ਚਿਹਰਿਆਂ ਵਲ ਵੇਖਿਆ। ਘਰ ਵਿਚ ਚੁੱਪ ਏਨੀ ਕਾਬਜ ਸੀ ਕਿ ਡੱਕੇ ਡਿੱਗਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ''ਰਹੀ ਗੱਲ ਜਵਾਕਾਂ ਦੇ ਡਰਨ ਦੀ। ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਆਣਾ ਬੁੜੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਖ ਨਹੀਂ ਗੌਲਦਾ। ਮੈਂ ਆਂਹਨਾ ਜੇ ਮੈਂ ਆਥਣੇਂ ਘਰ ਨਾ ਆਵਾਂ, ਤੇਰੇ ਵਾਲਾ ਛੋਟਾ ਸਿਲਤ ਜੀ, ਭਾਣਜਾ ਈ ਨਹੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਲੋਟ ਆਉਂਦਾ। ਤੇਰੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਕਮਲੀ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਐ।''

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਛੇਤੀ ਨਾਲ ਪੈੱਗ ਪੀ ਕੇ ਲਾਪ੍ਰਵਾਹੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਢਦਿਆਂ ਆਖਿਆ, ''ਵੱਡਾ ਮੁੰਡਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ, ਏਸੇ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ। ਅਖੀਰ ਜਗਦੇਵ ਕੋਲ ਇੰਦੌਰ ਭੇਜਿਆ। ਇਕ ਅਹੁ ਬੈਠਾ ਐ, ਫੰਘ ਜਿਹਾ। ਇਹ ਘਰ ਈ ਨਹੀਂ ਵੜਦਾ।'' ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵੇਖਣ ਨਾਲ ਪਾਲ ਨੇ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਲਈ। ''ਅਜੇ ਧੀਰਾ ਫੇਰ ਚੰਗਾ ਐ। ਕੰਮ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਐ। ਜਿਹੜਾ ਥੋਡੇ ਕੋਲ ਦਫਾ ਹੋਇਆ, ਉਹਦਾ ਪਤਾ ਈ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਬਈ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਕੀ ਐ?''

ਸਾਹਬ ਕੌਰ ਨੇ ਮੱਧਮ ਜਿਹੇ ਬੁੜਬੁੜ ਕੀਤੀ।

''ਧੀਰਾ ਤਾਂ ਆਪੇ ਚੰਗਾ, ਸ਼ਰਾਬ ਕੱਢ ਕੇ ਦਿੰਦਾ ਐ। ਤੈਨੂੰ ਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਚਾਹੀਦੀ ਐ ਮੁੰਡਾ ਭਾਵੇਂ ਭੰਗੀ ਪੋਸਤੀ ਬਣ ਜਾਏ।''

''ਹੈਂ।'' ਥਾਣੇਦਾਰ ਕੰਨ ਵਲੇਟ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿਰਛੀ ਨਜ਼ਰ ਚੁੱਲ੍ਹੇ ਵਲ ਕੀਤੀ, ''ਕੀ ਭੌਂਕਦੀ ਐਂ? ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੇਮਤਲਬ ਬਕਵਾਸ ਕਰਦੀ ਐ।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਹੀ ਦੜ ਵੱਟ ਗਈ। ਪ੍ਰਾਹੁਣੇ ਨੇ ਕੋਈ ਕੰਮ ਤੋਰਨ ਬਾਰੇ ਫੇਰ ਗੱਲ ਛੇੜ ਲਈ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਜਗਦੇਵ ਨਾਲ ਹੀ ਗੱਡੀ ਪਾ ਲੈਣ। ਅੰਦਰੋਂ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਹਰ ਵਾਰ ਨਾਂਹ ਵਿਚ ਸਿਰ ਮਾਰਦੀ। ਪ੍ਰਾਹੁਣਾ ਤਾਂ ਚਲਿਆ ਗਿਆ। ਘਰ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਜੇ ਵੀ ਅਸਾਵਾਂ ਹੀ ਸੀ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੂੰ ਪੁਛਿਆ ਕਿ ਗੱਡੀ ਪਾਉਣੀ ਹੀ ਠੀਕ ਰਹੇਗੀ।

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਸਦੇ ਸ਼ਰਾਬੀ ਚਿਹਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਹੌਲੀ ਕੁ ਦੇ ਕੇ ਬੋਲੀ, ''ਕਰਨੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜੀ ਐ, ਪਰ...।'' ਉਹ ਉਸਦੇ ਵੈਂਗਣੀ ਤੋਂ ਘੈਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰੰਗ ਵਲ ਝਾਕ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰ ਗਈ।

''ਪਰ....ਕੀ?''

''ਏਹੀ ਬਈ।'' ਉਸਨੇ ਹਲੇਮੀ ਨਾਲ ਆਖਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ''ਸਿਆਣਿਆਂ ਦੀ ਮੱਤ ਐ, ਸ਼ਰੀਕ ਤਾਂ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਨਹੀਂ ਮਾਣ ਹੁੰਦੇ। ਨਾਲੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਐ, ਇਹ ਸੁਰਮੁਖ ਜਗਦੇਵ ਹੋਰੀਂ ਐ। ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਥੋੜੀਆਂ ਠੱਗੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਵੰਡ ਵੰਡਾਈ ਵੇਲੇ ਈ ਬਥੇਰਾ ਘਾਟਾ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਐ।''

'ਤੇਰਾ ਦਿਮਾਗ ਤਾਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਲਟ ਸੋਚੂ। ਕੱਲਾ ਬੰਦਾ ਕੀ ਕਰਨ ਜੋਗਾ ਹੁੰਦਾ ਐ। ਬੰਦਾ ਭੈਣ ਭਰਾਵਾਂ ਨਾਲ ਈ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਐ, ਤੇਰੀ ਇਸ ਆਕੜ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪੱਟੀ ਮੇਸ ਕੀਤੀ ਐ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੰਮ ਕਰਨਾ। ਇਹ ਗੰਦੇ ਐ। ਇੱਜ਼ਤ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਾਂਝੇ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਤੋਂ ਵੜੇਮੇਂ ਲੈਣੇ ਐ। ਇੱਜ਼ਤ ਨੂੰ ਫੜ ਰੱਖ ਘੁੱਟ ਕੇ।''

''ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਾ ਜੀਅ ਸਦਕੇ ਜਾਉ। ਅੱਗੇ ਕਿਹੜਾ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਮੈਨੂੰ ਪੁੱਛ ਪੁੱਛ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਐ।''

ਨਿੱਕੀ ਜਿਹੀ ਗਾਲ੍ਹ ਕੱਢ ਕੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਬੁੜ ਬੁੜ ਕਰਦਾ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਗਿਆ।

ਅਖੀਰ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਸੋਚ ਸੋਚ ਕੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਨੇ ਇੰਦੌਰ ਜਾਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਬਣਾ ਲਿਆ। ਸੁਰਮੁਖ ਕੋਲ ਦੋ ਅਤੇ ਜਗਦੇਵ ਨੇ ਤਿੰਨ ਗੱਡੀਆਂ ਪਾਈਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਇੰਦੌਰ ਜਾਣ ਪਿੱਛੋਂ ਘਰ ਵਿਚ ਕਈ ਵਾਰੀ ਝੱਜੂ ਪਿਆ। ਥਾਣੇਦਾਰ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ-ਘੇਰੀਆਂ ਵਿਚ ਫਸੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਦਰਸ਼ਨ ਘੱਲ ਕਲਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜਨ ਦੀ ਬਜਾਇ ਸਿੱਧਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਸਮੁੰਦਰੀ ਬੱਸ ਕੰਪਨੀ ਵਿਚ ਕੰਡਕਟਰ ਜਾ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਉਹਨੇ ਘਰ ਗੇੜਾ ਵੀ ਨਾ ਮਾਰਿਆ।

ਸਿਆਲ ਚੜ੍ਹ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਮੀਂਹ ਨਾ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਕੱਚੇ ਰਾਹਾਂ ਦਾ ਰੇਤਾ ਪੀਕ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਨਿੱਘੀ ਧੁੱਪ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਅਲਸਾਏ ਚਿਹਰੇ ਬੁਝੇ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਖਿੜੇ ਹੋਏ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਮੋਹ ਖੋਰੀ ਰੁੱਤ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਹਰ ਕੋਈ ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਰਕਦਾ, ਤਦ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਕਈ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਂਦੇ ਕਲੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੀ ਬੋਰੀਆ ਬਿਸਤਰਾ ਵਲੇਟ ਕੇ ਤੁਰਦਾ ਬਣਿਆ। ਸਾਹਿਬ ਕੁਰ ਨੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰੋਟੀ ਪਕਾ ਦਿੱਤੀ। ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪ ਹੀ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮਗਨ ਰਹਿੰਦੀ। ਉਹ ਜਿੰਦ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਲੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਲੜਦਿਆਂ ਉਹਨੇ ਕਈ ਬਾਰ ਆਖਿਆ ਸੀ, ''ਇਕ ਪੈਸਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਕੇ ਜਾਣਾ। ਸਾਰੇ ਫੂਕ ਕੇ ਛੱਡੂੰਗਾ। ਥੋਡੀ ਮਾਂ ਦੀ....ਜਿਹੜੇ ਤੁਸੀਂ ਚਾਂਵਲੇ ਐਂ।''

''ਬੇਸ਼ਕ ਨਾ ਛੱਡ'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਅੰਤਾਂ ਦੇ ਠਰੰਮੇ ਨਾਲ ਆਖਦੀ, ''ਤੇਰੀ ਕਮਾਈ ਐ। ਸਾਨੂੰ ਕੀ? ਰੱਖ ਚਾਹੇ ਉਡਾ ਦੇ! ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਖੂੰ! ਤੇਰੀਆਂ ਜੁੱਤੀਆਂ 'ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਿਰ। ਮੇਰਾ ਕੀ ਐ? ਤੀਵੀਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਵੀ ਕੀ ਐ?''

ਸੁਣਕੇ ਮਨ ਹੋਰ ਭਖ ਜਾਂਦਾ। ਗੁਰਬਖਸ਼ ਰਾਹ ਲਈ ਖੁਦ ਹੀ ਅੰਡੇ ਉਬਾਲਦਾ ਫਿਰਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਸਦੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਵੇਖਦਿਆਂ ਬੁੱਲ੍ਹ ਕੱਢ ਦਿੱਤੇ। ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਓਪਰੀ ਜਿਹੀ 'ਹੱਛਾ ਮੈਂ ਤਾਂ ਚੱਲਦਾ' ਤੋਂ ਬਿਨਾ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਹੋਈ। ਹਰਪਾਲ ਨੇ ਸਾਈਕਲ ਮਗਰ ਸਾਮਾਨ ਰੱਖ ਲਿਆ ਅਤੇ ਬੱਸ ਅੱਡੇ ਤੱਕ ਛੱਡ ਆਇਆ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਚਿੱਤ ਵਿਚ ਸੀ, ਸ਼ਾਇਦ ਉਹਦੀ ਅੜੀ ਕਰਕੇ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਇੰਦੌਰ ਨਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਉਸਦਾ ਅਖੀਰਲਾ ਦਾਅ ਸੀ। ਪਰ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਉਲਟ ਫੈਸਲਾ ਲੈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਉਸ ਕਈ ਮਹੀਨੇ ਪੱਤਰ ਵੀ ਨਾ ਪਾਇਆ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਉਦਾਸੀ ਪਰਤਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਧੀਰਾ ਖੇਤੀ ਦਾ ਮਾੜਾ-ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ, ਦੂਸਰੇ ਦੋਵੇਂ ਪੜ੍ਹਨ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ। ਜਦੋਂ ਮਗਰੋਂ ਇਕਲੀ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ, ਸੁੰਨਾ ਸੁੰਨਾ ਘਰ ਉਸਨੂੰ ਖਾਣ ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ। ਕਦੇ ਕਦੇ ਧੀਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਸਮਝਕੇ ਪਾਲ ਤੇ ਛੋਟੀ ਕੁੜੀ 'ਤੇ ਰੋਹਬ ਜਮਾਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਧੀਰੇ ਨੂੰ ਘੂਰਨ ਲੱਗਦੀ, ਉਹ ਅੱਥਰਿਆ ਉਹਨੂੰ ਵੀ ਭੱਜ ਭੱਜ ਪੈਂਦਾ।

ਅੱਜ ਹੀ ਧੀਰਾ ਘਰ ਗਰਮੀ ਵਿਖਾ ਕੇ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਾਲ ਸਕੂਲੋਂ ਆ ਕੇ ਉਹਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਉਂਦਾ। ਪਰ ਪਾਲ ਇਸ ਵੇਲੇ ਜੰਟੇ ਨਾਲ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਪਿੰਡ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੁਰਿਆ ਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਚਾਰ ਕਦਮਾਂ ਤੁਰ ਕੇ ਸ਼ੌਕ ਜਿਹੇ ਵਿਚ ਫਿਰ ਖੜੋ ਜਾਂਦੇ। ਪਾਲ ਨੇ ਬੇਫਿਕਰ ਹੋਏ ਜੰਟੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਜਿਹੜਾ ਕਣਕ ਦੇ ਹਰੇ ਨਾੜ ਦੀ ਪੀਪਨੀ ਠੀਕ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਲਹਿੰਦੇ ਸੂਰਜ ਵਲ ਝਾਤ ਮਾਰ ਕੇ ਪਾਲ ਨੇ ਹੋਰ ਹੀ ਮੂੰਹ ਬਣਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ,

''ਆ ਚੱਲੀਏ।''

''ਉਇ ਚਲਦੇ ਆਂ।'' ਉਸਦਾ ਸਾਰਾ ਧਿਆਨ ਪੀਪਨੀ ਸੂਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੀ, ''ਗਾਹਾਂ ਬਹੂ ਦਾ ਮੂੰਹ ਵੇਖਣਾ ਐ?''

ਜੰਟੇ ਨੂੰ ਨਾ ਤੁਰਦਿਆਂ ਵੇਖ ਕੇ ਪਾਲ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਗੋਡੇ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਾਲਾ ਝੋਲਾ ਉਛਾਲ ਕੇ ਮੋਢੇ ਸੁੱਟ ਲਿਆ, ਅੱਕ ਕੇ ਪੈਰ ਪੁੱਟਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਨਾ ਜਾਹ। ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਾਲਿਆ ਢੀਠ ਐਂ। ਕਿੰਨੀ ਵਾਰੀ ਤੇਰੇ ਬਾਪੂ ਨੇ ਵੀ ਤੇਰੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਐ।''

ਆਖਦਿਆਂ ਉਸ ਲੰਮੀਆਂ ਕਦਮਾਂ ਕਰ ਲਈਆਂ। ਜੰਟਾ ਮਗਰੋਂ 'ਵਾਜਾਂ ਮਾਰਨ ਲੱਗ ਪਿਆ, ''ਉਇ ਖੜੋ ਜਾ ਚਲਦੇ ਆਂ।''

ਪਰ ਪਾਲ ਨੇ ਪਿੱਛੇ ਮੁੜ ਕੇ ਵੀ ਨਾ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਪਿਆਰੇ ਐਮ.ਐਲ.ਏ. ਦੇ ਘਰ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸ ਫੇਰ ਆਪਣੇ ਮਗਰੋਂ ਹਾਕ ਸੁਣੀ। ਮੋੜ ਮੁੜਨ ਲੱਗਿਆਂ ਉਸ ਸਰਸਰੀ ਭਉਂ ਕੇ ਦੇਖਿਆ, ਉਸਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸਿਉਂ ਧੂੜ ਦੇ ਵਰੋਲੇ ਉਡਦੇ ਆਉਂਦੇ ਦਿਸੇ। ਧੂੜ ਦੇ ਅੱਗੋਂ ਇਕ ਬੰਦਾ ਗੋਲੀ ਵਾਂਗ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਾਲ ਬੋਹੜ ਕੋਲ ਭਵੰਤਰ ਕੇ ਖੜੋ ਗਿਆ। ਜੰਟਾ ਉਹਤੋਂ ਪੰਜ ਕੁ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭੱਜਿਆ ਆਉਂਦਾ ਬੰਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਦਗੜ ਦਗੜ ਕਰਦਾ ਅੱਖ ਦੇ ਫੋਰ ਵਿਚ ਲੰਘ ਗਿਆ। ਅਗਲੇ ਪਲ ਧੂੜ ਵਰੋਲਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਲਲਕਾਰੇ ਸੁਣ ਜੰਟਾ ਨੱਠ ਕੇ ਪਾਲ ਕੋਲ ਆ ਗਿਆ।

ਘੋੜੀ ਸਵਾਰ ਨੇ ਖੜੋਂਦਿਆਂ ਸਾਰ ਲਲਕਾਰਾ ਮਾਰਿਆ।

''ਮੁੜ ਅੰਦਰ ਕਿਉਂ ਵੜੇਂਦਾ ਏਂ। ਸਿੱਧਾ ਹੋ ਕੇ ਮੱਥਾ ਲਾ ਉਇ ਵੱਡਿਆ ਰਾਂਝਿਆ।''

ਪਾਲ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਸਿਆ, ਧੂੜ ਖਿੰਡ ਗਈ, ਘੋੜੀ ਸਵਾਰ ਦਾ ਚਿਹਰਾ ਭਾਵੇਂ ਮਿੱਟੀ ਨਾਲ ਬੇਪਛਾਣ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ, ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲੋਕ ਬਾਹਰ ਆ ਗਏ। ਤਾਰੇ ਰਾਇ ਸਿੱਖ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਰਛੀ ਘੁਮਾਉਂਦਿਆਂ ਬੱਬ ਮਾਰੀ, ''ਦੇਖਾਂ ਉਇ ਤੇਰੀ ਸੂਰਮਤਾਈ। ਤੂੰ ਆਖਨਾ ਹੋਵੇਂਗਾ ਇਹ ਗਰੀਬ ਨੇ! ਆ ਤੈਨੂੰ ਦੁਆਵਾਂ ਫੇਰੇ ਵੱਡਿਆ ਚੌਧਰੀਆ।''

ਲੋਕ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਕੱਛਾਂ ਵਿਚ ਹੱਥ ਦੇਈ ਖੜੇ ਸਨ। ਤਾਰਾ ਰਾਇ ਸਿੱਖ ਫੁਕਾਰੇ ਛੱਡਦੀ ਤੇ ਬੇਚੈਨ ਹੋਈ ਗੇੜੇ ਮਾਰਦੀ ਘੋੜੀ 'ਤੇ ਬੈਠਾ ਝੱਗੋ-ਝੱਗ ਹੋਇਆ ਪਿਆ ਸੀ। ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਗੱਲਾਂ ਕਰਨੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ- ''ਬਹੁਤ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਐ ਬਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਿਤੇ ਇੱਜ਼ਤ ਨਹੀਂ, ਇੱਜ਼ਤ ਤਾਂ ਗਰੀਬ-ਅਮੀਰ ਦੀ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਮੇਜਰ ਤਾਂ ਮੇਰਾ ਸਾਲਾ ਹਲਕਿਆ ਫਿਰਦਾ ਐ।''

ਕੁਝ ਸਿਆਣੇ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਤਾਰੇ ਨੂੰ ਠੰਢਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹਿਆ, ਉਸ ਅੱਗੋਂ ਗੁੱਸੇ ਨਾਲ ਕੰਬਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਵਿਚ ਆਖਿਆ, ''ਸਰਦਾਰ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਕਮ ਦੀ ਬੇਹੁਰਮਤੀ ਕੀਤੀ ਐ। ਸਾਡਾ ਛੋਹਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਘਰਾਂ ਕੋਲੋਂ ਨੀਵੀਂ ਪਾ ਕੇ ਲੰਘ ਜੇਗਾ।''

''ਓ ਫੇਰ ਅਸੀਂ ਕਿਤੇ ਆਂਹਨੇ ਆਂ। ਮੁੜ ਕੇ ਜਾਊ, ਡੱਕਰੇ ਕਰ ਦਿਉ, ਹੁਣ ਜਾਹ ਠੰਢਾ ਹੋ।'' ''ਮੁੜ ਕੇ ਸਰਦਾਰ ਮੈਂ ਜਾਨਾ ਆਂ। ਮੁੜ ਕਿਤੇ ਇਹ ਉਥੇ ਵੇਖ ਲਿਆ ਤੇ ਅਸਾਂ ਉਹ ਕਰਨੀ ਏ, ਜਿਹੜੀ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਦੁਖੀ ਬੜੇ ਹੋਏ ਪਏ ਆਂ।''

''ਕੋਈ ਨਾ ਧੀਰਜ ਫੜ, ਘੂਰਾਂਗੇ।''

ਤਾਰਾ ਚਾਰ ਕੁ ਕਦਮਾਂ ਜਾ ਕੇ ਫੇਰ ਬੋਲਣ ਲੱਗ ਪਿਆ, ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਉਹਨੂੰ ਹੱਥ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ, ਅਜੇ ਬੋਹੜ ਹੀ ਟੱਪਿਆ ਸੀ, ਭੀੜ ਆਪੋ-ਆਪਣੀਆਂ ਛੱਡਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇੰਦਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, ''ਬੜਾ ਗੁਲਸਾੜਿਆ ਬਈ ਰਾਅ।''

''ਮਖਿਆ ਪੁੱਛ ਨਾ!'' ਦੂਜੇ ਨੇ ਮੋੜ ਕਰਿਆ, ''ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭਾਈ ਹੁਣ ਸਰਕਾਰ ਸੁਣਦੀ ਐ। ਸ਼ਰਾਬ ਵੇਚ ਵੇਚ ਮੇਰੇ ਸਾਲੇ ਨੋਟਾਂ ਨਾਲ ਆਫਰੇ ਪਏ ਐ।''

ਕੋਲ ਖਲੋਤਾ ਭਜਨ ਮਾਸਟਰ ਬੋਲ ਪਿਆ,

''ਯਾਰ ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਸਿਆਣੇ ਓ। ਗਰੀਬ ਕਰਕੇ ਮਾਰਨੇ ਐਂ, ਇੱਜ਼ਤ ਤਾਂ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਐ।''

''ਆਹੋ, ਆਹੋ, ਨਹੀਂ ਬਈ ਇੱਜ਼ਤ ਸਭ ਦੀ ਸਾਂਝੀ।'' ਭੀੜ ਉਸਦੀ ਹਾਂ ਵਿਚ ਹਾਂ ਮਿਲਾਉਣ ਲੱਗ ਪਈ। ਜੰਟਾ ਤੇ ਪਾਲ ਵੀ ਭੀੜ ਕੋਲ ਖਲੋਤੇ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਰਹੇ ਸਨ, ਸੂਰਜ ਬਿਲਕੁਲ ਥੱਲੇ ਬਹਿ ਗਿਆ ਸੀ, ਠੰਢ ਦਾ ਅਸਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਚਾਨਕ ਇਕ ਤਿੱਖੀ ਤੇ ਕੌੜੀ ਆਵਾਜ਼ ਨੇ ਸਭ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ, ''ਤੂੰ ਏਥੇ ਕੀ ਕਰਦਾ ਫਿਰਦਾਂ ਉਇ?''

ਧੀਰੇ ਨੇ ਆਉਂਦਿਆਂ ਹੀ ਪਾਲ ਨੂੰ ਬਾਹੋਂ ਫੜ੍ਹ ਕੇ ਘਸੀਟ ਲਿਆ, ਪਾਲ ਪੈਰ ਜਿਹੇ ਅੜਾਉਣ ਲੱਗ ਪਿਆ।

''ਨਾ ਮੇਰਿਆ ਸਾਲਿਆ, ਏਥੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਐ?''

ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਦੋਂਹ ਬੰਦਿਆਂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ''ਉਇ ਮੁੰਡਿਆ ਧੱਕਾ ਨਾ ਕਰ। ਪਲੋਸ ਕੇ ਲੈ ਜਾ।''

''ਜਾਂਦਾ ਕਿਵੇਂ ਨਹੀਂ। ਇਹਦੇ ਤਾਂ ਵੱਡੇ ਵੀ ਜਾਣਗੇ।'' ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਤੇ ਅੜੇ ਖਲੋਤੇ ਪਾਲ ਦੀ ਵੱਖੀ ਵਿਚ ਧੀਰੇ ਨੇ ਘਸੁੰਨ ਜੜ ਦਿੱਤਾ। ਮੁੰਡਾ ਪੀੜ ਨਾਲ ਦੂਹਰਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਉਸ ਵੱਖੀ ਘੁੱਟੀ, ਦੂਸਰੇ ਨਾਲ ਝੋਲਾ ਸਾਂਭਦਾ ਹੋਰ ਮਾਰ ਪੈਣ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਤੁਰ ਪਿਆ।

ਧੀਰਾ ਪਾਲ ਨੂੰ ਘਸੀਟਦਾ ਵਿਹੜੇ ਵਿਚ ਲੈ ਆਇਆ ਤੇ ਬੋਲਿਆ, ''ਆਹ ਦੇਖ ਲੈ ਬੇ ਜੀ, ਬੋਹੜ ਕੋਲ ਮੌਜ ਨਾਲ ਈ ਫਿਰਦਾ ਸੀ।''

''ਕਿਉਂ ਵੇ?''

''ਖੜਾ ਕਿਥੇ ਸੀ ਬੇ ਜੀ, ਅਸੀਂ ਤੁਰੇ ਆਉਂਦੇ ਸੀ।'' ਪਾਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਦੇ ਨਰਮ ਬੋਲ ਨੂੰ ਭਾਂਪਦਿਆਂ ਹੌਸਲਾ ਫੜਿਆ, ''ਬੇ ਜੀ ਇਹਨੇ ਮੇਰੀ ਵੱਖੀ 'ਚ ਘਸੁੰਨ ਮਾਰਿਆ, ਨਾਲੇ ਮਾਵਾਂ ਭੈਣਾਂ ਦੀਆਂ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀਆਂ।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਧੀਰੇ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਗਭਰੇਟ ਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ, ਜਿਸਦੇ ਬੁੱਲ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਛਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਉਤਰ ਰਹੀ ਸੀ।

''ਮੁੰਡਿਆ ਅਕਲ ਨੂੰ ਥਹੁ ਕਰ ਲੈ। ਮੁੜਕੇ ਜੇ ਗਾਲ ਕੱਢੀ ਐ! ਨਾਲੇ ਮਾਰਿਆ! ਤੂੰ ਇਹਦੇ ਹਾਣਦਾ ਐਂ?'' ਤੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਛੋਟਾ ਐ!'' ''ਛੋਟਾ ਐ, ਤਾਂ ਖਾਂਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਐ। ਮੈਂ ਕੱਲਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨੂੰ ਥੋਡਾ ਸੀਰੀ ਆਂ।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਧੀਰੇ ਦਾ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਾਲ ਨੇ ਜਦੋਂ ਚਾਹ ਪੀ ਲਈ। ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਪਿਆਉਣ ਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲੇ ਉਸ ਥੋੜਾ ਹੀ ਪਾਣੀ ਗੇੜਿਆ ਸੀ, ਖਿੜਕ ਖੜਕ ਪਿਆ। ਪਾਲ ਨੇ ਬਾਹਰ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਲਗਦੀ ਮਾਸੀ ਭਜਨ ਕੁਰ ਆਈ, ਉਹਨੇ ਪਾਲ ਵਲ ਸਰਸਰੀ ਦੇਖਿਆ, ਸਿੱਧੀ ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਕੋਲ ਚਲੀ ਗਈ।

ਤਸਵੀਰ:ਜਨਮੇਜਾ ਜੌਹਲ

''ਵੇ ਪਾਲ, ਅੱਜ ਥੋਨੂੰ ਕੀ ਪੜ੍ਹਾਇਆ?'' ਪਾਲ ਨੇ ਆਵਾਜ਼ ਤੋਂ ਪਛਾਣ ਕੇ ਹੀ ਉਸ ਵਲ ਵੇਖਿਆ ਵੀ ਨਾ, ਰਾਣੋ ਨੇ ਕਾਹਲੀ ਵਿਚ ਚੜੇ ਸਾਹ ਨਾਲ ਕਹਿਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ''ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਨਾ, ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਭੈਣ ਜੀ ਨੇ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹਾਇਆ। ਨਾਲੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਦੇ ਮਾਇਨੇ ਯਾਦ ਕਰਨੇ ਦੱਸੇ ਐ। ਉਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਸਾਰੇ ਆਉਂਦੇ ਐ। ਪਰ ਥੋੜੇ ਕੁ ਘੱਟ ਆਉਂਦੇ ਐ। ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸ ਦਏਂਗਾ ਹੈਂ?''

ਪਰ ਪਾਲ ਕੁਝ ਨਾ ਬੋਲਿਆ। ਉਹ ਧੀਰੇ ਨਾਲ ਹੋਈ ਖਿੱਚ ਧੂਹ ਕਾਰਨ ਚੁੱਪ ਸੀ ਤੇ ਉਹ ਬੇਧਿਆਨ ਹੋਇਆ ਨਲਕਾ ਗੇੜੀ ਗਿਆ।

''ਮਰ ਜਾਣਿਆ, ਬੋਲਦਾ ਨੀ ਵੇ?''

''ਠਹਿਰ ਜਾਹ ਤੂੰ, ਤੈਨੂੰ ਮੈਂ ਕਢਾਉਨੀਆਂ ਗਾਲਾਂ।'' ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਨਾਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੀ ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਰਾਣੋ ਨੂੰ ਝਿੜਕੀ ਦਿੱਤੀ, ''ਭਰਾਵਾਂ ਪਿੱਟੀ ਏ, ਮਟੁੱਕ ਮਟੁੱਕ ਗਾਲਾਂ ਕੱਢੀ ਜਾਨੀ ਐਂ। ਤੇਰਾ ਵੀਰ ਐ।''

''ਨਹੀਂ ਬੇਬੇ।'' ਕੁੜੀ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਚੜ੍ਹਾ ਭਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲ ਤੁਰਦਿਆਂ ਉਸਦੀ ਝਿੜਕ ਤੋਂ ਬੇਖਬਰ ਹੋਈ ਬੋਲੀ, ''ਮੈਂ ਕਦੋਂ ਦੀ ਬੁਲਾਈ ਜਾਨੀ ਆਂ, ਗੂੰਗਾ ਪੇੜਾ ਬੋਲਦਾ ਈ ਨਹੀਂ।''

ਰਾਣੋ ਦੀ ਭੋਲੀ ਭਾਲੀ ਗੱਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਦਾ ਹਾਸਾ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਨਹਾਉਣ ਲਈ ਕਪੜੇ ਚੁੱਕੀ ਆਉਂਦਾ ਧੀਰਾ ਵੀ ਹੱਸ ਪਿਆ। ਕੁੜੀ ਨੇ ਭਾਵੇਂ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਮੁਕਾਈ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਉਸਦੀ ਗੱਲ ਵਲ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰਾਣੋ ਨੇ ਦੋਵੇਂ ਹੱਥ ਢਾਕਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖ ਲਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣਨ ਲੱਗ ਪਈ।

''ਨੀ ਮੇਜਰ ਤਾਂ ਹੈ ਈ ਇਹੋ ਜਿਹਾ। ਕਈ ਵਾਰੀ ਚੂਹੜਿਆਂ ਨੇ ਦਬੱਲਿਆ।''

''ਉਂ ਤਾਂ ਬਖਤਾਵਰੀਏ ਵੱਜਦੇ ਐ।''

''ਆ, ਸੱਤਾਂ ਚੁੱਲ੍ਹਿਆਂ ਦੀ ਸੁਆਹ ਐ, ਬਖਤਾਵਰੀ।'' ਫੇਰ ਰਾਣੋ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਗੱਲ ਬਦਲੀ, ''ਲਿਆ ਦੇਹ ਫੇਰ ਮੈਨੂੰ, ਜਾਵਾਂ ਕੰਮ ਸਾਰਾ ਪਿਆ।''

''ਕਿਉਂ ਬਹੂਆਂ ਕੀ ਕਰਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਨੇ?''

''ਬਹੂਆਂ ਤਾਂ ਮੇਰੀਆਂ ਸੱਸਾਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਵੱਡੀ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਟਾ ਐ, ਹਾਇ ਅੱਡ, ਹਾਇ ਅੱਡ! ਛੋਟੀ ਦਾ ਤੈਨੂੰ ਪਤਾ ਈ ਐ, ਉਹਦੇ ਕੋਲੋਂ ਆਪਣਾ ਆਪ ਈ ਵੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ।''

''ਤੇ ਮਾਸੀ ਬਾਈ ਹੋਰੀਂ ਨਹੀਂ ਕੁਸ਼ ਕਹਿੰਦੇ?'' ਨਹਾ ਕੇ ਆਉਂਦੇ ਧੀਰੇ ਨੇ ਹੱਸ ਕੇ ਪੁੱਛਿਆ।

''ਵੇ ਪੁੱਤ, ਬਾਈ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂ, ਝੱਜੂ ਪਾ ਕੇ ਵੀ ਕੁਸ਼ ਨਹੀਂ ਥਿਆਉਂਦਾ। ਬਿਗਾਨੀ ਮਾਂ ਵਾਗੂੰ, ਸੱਸਾਂ ਦਾ ਬਿਨਾਂ ਕੁਸ਼ ਆਖਿਆਂ ਨਹੀਂ ਖਹਿੜਾ ਛੁੱਟਦਾ। ਉਂ ਤਾਂ ਕਿੱਥੇ.....ਆ.....ਅਖੇ ਸੱਪ ਦੇ ਮੂੰਹ ਕੋਹੜ ਕਿਰਲੀ, ਖਾਵੇ ਕੋਹੜੀ, ਛੱਡੇ ਕਲੰਕੀ।''

ਰਾਣੋ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਢਾਕਾਂ ਉੱਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖੀ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਸੁਣ ਰਹੀ ਸੀ। ਫੇਰ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਉਸ ਥੁੱਕ ਲੰਘਾਇਆ ਤੇ ਬੋਲੀ, ''ਅੱਜ ਮੈਨੂੰ ਭਾਬੀ ਕਹਿੰਦੀ ਨਾ, ਰਾਣੋ ਐਥੋਂ ਕਾਹੜਨੀ, ਵਿਚੋਂ ਦੁੱਧ ਲਾਹ ਕੇ ਫੜਾਈਂ। ਮੈਂ ਆਖਿਆ, ਕਿਉਂ, ਬੇਬੇ ਮੇਰੀ ਗੁੱਤ ਪੱਟੂਗੀ।''

ਸਾਹਬ ਕੁਰ ਫੇਰ ਹੱਸ ਪਈ। ਰਾਣੋ ਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਨੱਕ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਆਖਿਆ, ''ਭੌਂਕਿਆ ਨਾ ਕਰ ਨੀ। ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਜ਼ਬਾਨ ਮਾਰਦੀ ਰਹਿੰਨੀ ਐਂ। ਜਾਹ ਜਾ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰ ਲੈ! ਸਤੌਲ ਮਗਰ ਈ ਭੱਜ ਲੈਂਦੀ ਐ।'' ਉਹਨੇ ਦੋਬਾਰਾ ਕੁੜੀ ਨੂੰ ਚਪੇੜ ਚੁੱਕੀ, ''ਜਾਹ ਜਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰ। ਫੇਰ ਰਾਤ ਨੂੰ ਦੀਵਾ ਸਾਂਭ ਕੇ ਬਹਿ ਜਾਨੀ ਐਂ। ਉਧਰੋਂ ਕੰਮ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੁੰਦਾ ਐ।'' ਪਰ ਰਾਣੋ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਟੱਪਦਿਆਂ ਹੱਥ 'ਤੇ ਹੱਥ ਮਾਰਦਿਆਂ, ਮਾਂ ਨੂੰ ਠੇਂਗਾ ਵਿਖਾਇਆ,

''ਮੈਂ ਕਾਹਤੋਂ ਕਰਾਂ? ਸਿਰ ਤੂੰ ਹੀ ਚੜਾਈਆਂ! ਤੂੰ ਹੀ ਕਰਦੀ ਰਹਿ।''

ਖਿੜਕ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਉਸ ਨਲਕਾ ਗੇੜਦੇ ਪਾਲ ਵਲ ਵੇਖਿਆ, ਉਹ ਆਕੜ ਜਿਹੀ ਨਾਲ ਉਹਦੇ ਵਲ ਝਾਕਿਆ। ਪਰ ਬੋਲਿਆ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।

ਰਾਣੋ ਨੇ ਬੁੱਲ੍ਹ ਅਟੇਰਦਿਆਂ ਮੱਥਾ ਸਕੋੜਿਆ, ''ਆਕੜ ਤਾਂ ਬਥੇਰੀ ਭਰੀ ਹੋਈ ਐ, ਸੜੇ ਜਿਹੇ 'ਚ।''

''ਤੂੰ ਜਾਂਦੀ ਐਂ ਕਿ ਨਹੀਂ ਇਥੋਂ!'' ਪਾਲ ਨਲਕਾ ਰੋਕ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੱਜ ਕੇ ਪਿਆ। ਕੁੜੀ ਨੇ ਖਿੜਕ ਨਾਲੋਂ ਹੱਥ ਛੱਡ ਦਿੱਤੇ ਅਤੇ ਠੇਂਗਾ ਵਿਖਾਉਂਦੀ ਬੋਲਦੀ ਨੱਠ ਗਈ, ''ਪਾਲੀ-ਘੜਾਲੀ! ਮਰ ਜਾਣਾ, ਟੁੱਟ ਜਾਣਾ।''

(ਬਾਕੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ 'ਚ)

ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕਰਦੀ 'ਪਰਜਾਨੀਆ'

ਸ਼ੋਭਾ ਨਾਰਾਇਣ

ਇਸ ਹਫਤੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਕਤਲੇਆਮ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 952 ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਵਧ ਕੇ 1180 ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਰਿਆਂ 7 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਤੇ ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਆਚ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਹਫਤੇ ਮਰੇ ਹੋਏ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੀ ਉਹ ਭੁੱਲ ਜਾਣਗੇ? ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਫਿਲਮ 'ਪਰਜਾਨੀਆ' ਜ਼ਰੂਰ ਵੇਖਣਾ। ਅਸੀਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਗਿਆਂ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਆਦੀ ਹਾਂ। ਅਸੀਂ ਫਿਰਕੂ ਦੰਗੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਹਿੰਸਾ, ਰੇਲਾਂ ਵਿਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਦੱਖਣੀ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਹਮਲਾ, ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਵੇਖਿਆ ਹੈ, ਤਦ ਵੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਿਘੋਚੀ ਪੁੱਛਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੀਡੀਆ ਨਾਂਹ ਮੁਖੀ ਗੱਲਾਂ ਵਲ ਹੀ ਕਿਉਂ ਧਿਆਨ ਦਿੰਦਾ ਹੈ? ਚਮਕਦੇ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੱਸਣ ਵਾਲੇ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮਾੜੀਆਂ ਮੋਟੀਆਂ ਮੰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਂ ਮੁਖੀ ਅਤੇ ਤਰੱਕੀ ਮੁਖੀ ਪੱਖ ਵਲ ਨਿਗ੍ਹਾ ਕਿਉਂ ਨਾ ਮਾਰੀ ਜਾਵੇ। ਪਰ ਫਿਲਮ 'ਪਰਜਾਨੀਆ' ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਂਹ ਮੁਖੀ ਪੱਖ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮ ਪਰਜਾਨੀਆ ਨਿਰਾਸ਼ਾਮਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਲਾਪ੍ਰਵਾਹ ਅਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਪੁਲਿਸ, ਪੱਥਰ ਦਿਲ ਬਿਊਰੋਕ੍ਰੇਸੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਰੂਪਾ ਅਤੇ ਦਾਰਾ ਮੋਦੀ ਦੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਸ ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਅਜ਼ਹਰ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਦੀ ਗੁਲਬਰਗ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਖੇ ਸਥਿਤ ਹਿੰਸਕ ਭੀੜ ਤੋਂ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਧਰੇ ਗੁੰਮ-ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਦੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇਸ ਦਸ ਸਾਲਾ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕੇ ਕਦੀ ਨਹੀਂ ਵੇਖਿਆ, ਨਾ ਜਿਉਂਦਾ ਨਾ ਮੁਰਦਾ।

ਪਰਜਾਨੀਆ ਉੱਪਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਅਖਬਾਰੀ ਰਿਵੀਊ ਅਤੇ ਕਾਲਮ ਛਪੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਫਿਲਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਹਰ ਗੁਜਰਾਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਲੋਚਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਵੀ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮੱਸਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਇਕ ਵੀ ਸਿਨੇਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਹਿੰਮਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਡਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੜਬੜ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਂ ਵੀ ਮਜ਼ਾਕੀਆ ਜਿਹਾ, 'ਬਜਰੰਗੀ' ਹੈ, ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਿਨੇਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਲ ਦੇਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਿਹੜੇ ਪਰਜਾਨੀਆ ਨੂੰ ਵਿਖਾਉਣਗੇ। ਕਈ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਫਿਲਮ ਪਰਜਾਨੀਆ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਂ ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਹੁਲ ਢੋਲਕੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੀ ਸਾਂ, ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਫਿਲਮ ਵੇਖ ਕੇ ਮੈਂ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਗਈ। ਮੈਂ ਉਸ ਦਾ ਅਤਾ-ਪਤਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਉਸ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ। ਜਦੋਂ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਦੰਗੇ ਵਾਪਰੇ ਢੋਲਕੀਆ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਸੀ। ਇਕ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਗੁਜਰਾਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚ ਪਲਿਆ ਅਤੇ ਵੱਡਾ ਹੋਇਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਸ਼ਾਮ ਇਕ ਖ਼ਬਰ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂਆਂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵੱਢਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੁਝ ਕਿਉਂ? ਉਸ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਆਇਆ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ। ਇਸੇ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਫਿਲਮ ਬਣਾ ਧਰੀ। ਇਸ ਗੱਲਬਾਤ ਵਿਚ ਢੋਲਕੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ''ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੈਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਕੁਝ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸਾਂ ਅਤੇ ਮੂਕ ਦਰਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਬਣਿਆ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸਟੈਂਡ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਫਿਲਮ ਪਰਜਾਨੀਆ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ।'' ਉਂਝ ਇਹ ਗੱਲ ਉਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਭੁਗਤੀ ਕਿ ਗੁਆਚਣ ਵਾਲੇ ਦਸ ਸਾਲਾ ਬੱਚੇ ਦਾ ਪਿਤਾ ਦਾਰਾ ਮੋਦੀ ਉਸ ਦਾ ਦੋਸਤ ਹੈ।

ਉਸ ਨੇ ਢੋਲਕੀਆ ਨੂੰ ਉਹ ਸਾਰਾ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਮਸਾਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ, ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਫਿਲਮ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਵਸਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਭਾਰਤੀਆਂ ਵਲੋਂ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਢੋਲਕੀਆ ਨੇ ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਗੁਜਰਾਤ, ਮੁੰਬਈ ਅਤੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਇਆ। ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਸੈੱਟ ਉੱਪਰ ਫਿਲਮਾਏ ਗਏ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਢੋਲਕੀਆ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਇਹ ਗੁਜਰਾਤ ਜਾਂ ਮੁੰਬਈ ਵਿਚ ਫਿਲਮਾਏ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਆਤਮਘਾਤੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਦੋ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਕੈਨਵਸ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਿਰਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਬ੍ਰਸ਼ਸਟੋਕ ਅਤੇ ਕਲਾਤਮਿਕ ਸੈੱਟਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। 'ਸ਼ਿੰਡਲਰਜ਼ ਲਿਸਟ' ਅਤੇ 'ਟੋਰੀ' ਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਕਨੀਕਾਂ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਸਕੂਪ ਅਤੇ ਤਿੱਖੇ ਹੂੰਝਵੇਂ ਕੈਮਰਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੀ ਤਕਨੀਕ ਵਿਚ ਸਿੰਗਲ ਪ੍ਰਿਜ਼ਮ ਤਕਨੀਕ ਨਾਲ ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਲ ਖਿੱਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਕਨੀਕ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੱਡੇ ਖ਼ੂਨ ਭਿੱਜੇ ਕੈਨਵਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਉੱਪਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੁਖਾਂਤ ਦਾ ਚਿਤਰਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰਜਾਨੀਆ ਨੇ ਦੂਜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਇਕ ਪਰਿਵਾਰ ਦੁਆਲੇ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਤਲੇਆਮ ਦਾ ਮਾਨਵੀਕਰਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਮੋਦੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਆਮ ਭਾਈਚਾਰਕ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਉੱਪਰ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਖੜਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਬੱਚੇ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਜੋਂ ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਬਹੁਤ ਤਾਕਤਵਰ ਰੋਲ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਸਲੀ ਹੈਰਾਨੀ ਸਾਰਿਕਾ ਨੇ ਮਾਂ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਚ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤੀ ਅਦਾਕਾਰ ਕਮਲ ਹਸਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਵਜੋਂ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਸਾਰਿਕਾ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸਾਰਿਕਾ ਨੇ ਅਨੰਤ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਸਾਂਭੀ ਫਿਰਦੀ ਔਰਤ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਦੰਗਿਆਂ ਦੀ ਭਿਆਨਕਤਾ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮੋਦੀ ਪਰਿਵਾਰ ਵਲੋਂ ਝੱਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਦੁੱਖਾਂ ਉੱਪਰ ਦਰਸ਼ਕ ਦਾ ਧਿਆਨ ਵਧੇਰੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ ਇਕ ਮਾਂ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਭਾਵੇਂ ਪਾਗਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਆਪਣੀ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਅਸਰ ਤੋਂ ਬਚਾ ਕੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਖੁਸ਼ ਦਿਖਾਈ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਉੱਪਰ ਗਿਰਝਾਂ ਮੰਡਰਾਉਂਦੀਆਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਪਸੀਨੇ ਨਾਲ ਭਿੱਜਿਆ ਉੱਠ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੋਨੋਂ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਵਾਰੋ-ਵਾਰ ਹਿੰਸਕ ਭੀੜ ਦੇ ਧੱਕੇ ਚੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਧੱਕੇ-ਧੌਂੜੇ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਬੱਚਾ ਗੁਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕਦੇ ਵੀ ਨਾ ਵਾਪਸ ਪਰਤਣ ਲਈ ਅਤੇ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਖ਼ਬਰ ਤੱਕ ਨਾ ਮਿਲਣ ਲਈ। ਇਸ ਹਫਤੇ ਦਾਰਾ ਅਤੇ ਰੂਪਾ ਮੋਦੀ ਦੀ ਆਸ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੱਤ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੇ ਬੱਚਾ ਗੁਆਇਆ ਹੋਵੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਸ ਕਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਗੁਆਚਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਡਰ ਖ਼ਤਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਮੈਡੀਲੀਨ ਹੋਵੇ ਜਿਹੜੀ ਪੁਰਤਗਾਲ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜ਼ਹਰ ਮੋਦੀ ਜਿਹੜਾ ਗੁਜਰਾਤ ਦੰਗਿਆਂ ਵਿਚ ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਵਾਲ ਕਦੇ ਵੀ ਖ਼ਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਮਾਪਿਆਂ ਲਈ।

ਪਰਜਾਨੀਆ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੀ ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਢੋਲਕੀਆ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਕਰਨ ਵਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵੇਖੋ, ਜੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿਚ ਗੁਆਚ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਹੀ ਹੈ।

'ਰੇਸ-2' ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਦਿਸਣਗੇ ਸੈਫ-ਕਰੀਨਾ

ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਹਿੱਟ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸੀਕਵੈਲ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਜਿਹੜਾ ਦੌਰ ਜਾਰੀ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਚ ਕਰੀਨਾ ਕਪੂਰ ਸਭ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੁਣੇ 'ਗੋਲਮਾਲ' ਦੀ ਸੀਕਵੈਲ 'ਗੋਲਮਾਲ ਰਿਟਰਨਜ਼' ਵਿਚ ਜਲਵਾ ਦਿਖਾ ਚੁੱਕੀ ਬੇਬੋ ਹੁਣ 'ਰੇਸ' ਦੀ ਸੀਕਵੈਲ ਵਿਚ ਨਜ਼ਰ ਆਵੇਗੀ। ਗੌਰਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅੱਬਾਸ ਮਸਤਾਨ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਫਿਲਮ 'ਰੇਸ' ਵਿਚ ਕੈਟਰੀਨਾ ਕੈਫ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨੂੰ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਹੁਣ 'ਰੇਸ-2' ਵਿਚ ਕਰੀਨਾ ਲਵੇਗੀ। ਪਹਿਲੀ 'ਰੇਸ' ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੈਫ ਅਲੀ ਖ਼ਾਨ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਤਾਂ ਰਹਿਣਗੇ ਹੀ, ਪਰ ਸੈਫ ਦੀ ਸੁਣੋ, 'ਮੈਨੂੰ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸੀਕਵੈਲ ਦੇ ਆਫਰ ਆਏ ਹਨ, ਲੇਕਿਨ 'ਰੇਸ' ਦੀ ਸੀਕਵੈਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਂ ਸਾਰੇ ਆਫਰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸੀਕਵੈਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਅਸਲੀ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਚੰਗਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ।'

ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਵਾਰ ਸੈਫ ਨਾਲ ਕਰੀਨਾ ਜੋ ਹੈ।

ਖ਼ੂਬਸੂਰਤ ਪੈਰਿਸ ਵੇਖ ਕੇ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਹੋਈ ਬਿਪਾਸ਼ਾ

ਜੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਨ ਅਬਰਾਹਿਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਸੂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਾਲ ਇਸ਼ਕ ਨਹੀਂ ਫਰਮਾਉਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪਿਆਰ ਹੈ - ਪੈਰਿਸ ਸ਼ਹਿਰ, ਜਿਥੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਪਰਤੀ 'ਬਿੱਲੋ ਰਾਣੀ' ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਉਸ ਦੀਆਂ ਤਰੀਫਾਂ ਕਰਦੀ ਥੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹੀ ਹੈ। 'ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਘੁੰਮਣ ਨਿਕਲੀ, ਤਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਝੂਮ ਉੱਠੀ..... ਮੈਂ ਰੋਮਾਂਟਿਕ ਹੋ ਗਈ। ਸੱਚਮੁੱਚ, ਪੈਰਿਸ ਨਾਲ ਮੈਨੂੰ ਪਿਆਰ ਹੋ ਗਿਆ!' ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀ ਮੰਨੀਏ ਤਾਂ ਹਰ ਨੌਜਵਾਨ ਔਰਤ ਨੂੰ ਪੈਰਿਸ ਜ਼ਰੂਰ ਦੇਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ- 'ਬਿਲਕੁਲ, ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਸੜਕਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮ ਰਹੀ ਸੀ ਤਾਂ ਲੋਕ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਲਰਟ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ.... ਉਹ ਗਾਣਾ ਤਾਂ ਗਾ ਹੀ ਰਹੇ ਸਨ, ਮੈਨੂੰ ਗੁਲਾਬ ਦੇ ਫੁੱਲ ਵੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਮੇਰੇ ਲਈ ਇਹ ਨਵਾਂ, ਪਰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਅਨੁਭਵ ਸੀ।' ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਪੈਰਿਸ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੋਗੇ?

ਮਾਧੁਰੀ ਅੱਜ ਵੀ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਕ

ਬਾਲੀਵੁੱਡ ਦੀਆਂ ਸਭ ਤੋਂ ਸੁੰਦਰ ਅਭਿਨੇਤਰੀਆਂ 'ਚੋਂ ਇਕ ਮੰਨੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਾਧੁਰੀ ਦੀਕਸ਼ਤ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾ ਕੇ ਭਾਵੇਂ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਨਹਿਰੀ ਪਰਦੇ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਫਿਰ ਵੀ ਫ਼ਿਲਮ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ 'ਚ ਉਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਇਕ ਟੀ.ਵੀ. ਚੈਨਲ ਵਲੋਂ ਮੁੰਬਈ 'ਚ ਗੋਲਡਨ ਗਲੋਬ ਐਵਾਰਡਾਂ 'ਚ ਸਨਮਾਨਿਤ ਅਤੇ ਆਸਕਰ ਐਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਫ਼ਿਲਮ 'ਸਲੱਮ ਡਾਗ ਮਿਲੀਨੇਅਰ' ਦੇ ਆਯੋਜਿਤ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ 'ਤੇ ਮਿਲਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਮੇਸ਼ਾ ਵਾਂਗ ਦਮਕਦੀ ਮਾਧੁਰੀ ਹੀ ਸਭ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਣ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮਾਧੁਰੀ ਕੁਝ ਦੇਰ ਲਈ ਰੈਸਟ ਰੂਮ 'ਚ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਇਕ ਝਲਕ ਦੇਖਣ ਲਈ ਬਾਹਰ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਲੰਬੀ ਲਾਈਨ ਲੱਗ ਗਈ।

ਪ੍ਰਿਟੀ ਵੀ ਬੋਲੀ 'ਸਲੱਮ ਡਾਗ ਮਿਲੀਨੇਅਰ' ਬਾਰੇ

ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਨੇ ਆਸਕਰ ਐਵਾਰਡਾਂ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਫਿਲਮ 'ਸਲੱਮ ਡਾਗ ਮਿਲੀਨੇਅਰ' ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੀ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦਿਆਂ ਪ੍ਰਿਟੀ ਜ਼ਿੰਟਾ ਵੀ ਇਸ ਫਿਲਮ ਦੇ ਆਲੋਚਕਾਂ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਈ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਟੀ ਦਾ ਵੀ ਇਹੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਿਲਮ ਸਿਰਫ ਭਾਰਤ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਰੇਖਾਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਿਟੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਫਲਤਾ ਪਿੱਛੋਂ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਹੁਣ ਮੁੰਬਈ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਝੁੱਗੀ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਜੋਂ ਹੀ ਜਾਣਨ ਲੱਗੇਗੀ। ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਬਲਾਗ 'ਚ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ 'ਸਲੱਮ ਡਾਗ ਮਿਲੀਨੇਅਰ' ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਗੰਦੇ, ਗਰੀਬ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਵਾਂਗ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗੱਲ ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ 'ਚ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਮੌਜੂਦ ਹੈ।

ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਹੈ ਸਭ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਸੈਕਸੀ-ਜਾਨ

ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਬਸੂ ਦੀ ਜਿਸ ਗਰਮ ਲੁੱਕ ਦੇ ਕਾਇਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਲੋਕ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਰਦ ਦੋਸਤ ਜਾਨ ਅਬਰਾਹਿਮ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸੈਕਸੀ ਮਹਿਲਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੀ ਹੈ! ਜੀ ਹਾਂ, ਜਾਨ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਗਾਂਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਸੈਕਸੀ ਔਰਤ ਲੱਗਦੀ ਹੈ। ਇਹੀ ਨਹੀਂ, ਜਾਨ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਿਯੰਕਾ ਨੂੰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਪਸੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਤਦ ਹੀ ਤਾਂ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, 'ਜਾਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿਚ ਮੈਂ ਬੇਹੱਦ ਸਿੰਪਲ ਕੁੜੀ ਹਾਂ।' ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਬਿਪਾਸ਼ਾ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕਹੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਕੁੜੀ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ 'ਅਸਾਧਾਰਨ' ਹੀ ਅਖਵਾਉਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਐਸਾ ਚਾਹੂੰ ਰਾਜ ਮੈਂ ਜਹਾਂ ਮਿਲੇ ਸਭਨ ਕੋ ਅੰਨ॥
ਛੋਟ ਬੜੇ ਸਭ ਸਮ ਵਸੇ ਰਵਿਦਾਸ ਰਹੇਂ ਪ੍ਰਸੰਨ॥

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ ਦੇ 632ਵੇਂ ਜਨਮ ਦਿਵਸ ਦੀ

ਲੱਖ ਲੱਖ ਵਧਾਈ

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਜੀ

ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਅਤੇ ਘਟ ਤੋਂ ਘਟ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਉਤੇ ਲੋਨ ਲੈ ਕੇ ਦੇਣ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ

Golden State Realty

Real Estate and Loans Under One Roof

ਦੇ ਮਾਲਕ ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ, ਸੁਖਵੀਰ ਕੌਰ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਪਿਛਲੇ 21 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਿਜਨਸ ਵਿਚ ਦਿਤੇ ਭਰਪੂਰ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਸਮੁਚੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਘਰ ਦੀ ਭਾਲ ਹੁਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਫੋਰਕਲੋਜ਼ਰ ਅਤੇ ਬੈਂਕਾਂ ਵਲੋਂ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਰਾਂ ਉਤੇ ਕਈ ਵਧੀਆ ਡੀਲਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਦੇਰ ਨਾ ਕਰੋ, ਹੁਣ ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਫਰਾਂ ਆਉਣ ਲੱਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਬੈਂਕ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਨੀਵੀਂ ਕੀਮਤ ਉਤੇ ਘਰ ਲਿਸਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਰਲੀ ਆਫਰ ਉਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੈਲਰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਕਾਹਲੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਾ ਪਤਾ ਹੈ। ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਇਕ ਵਾਰ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲੀ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਰਦੀ।

Selling Reo-Bankowned Properties

From Sanjose to Sacramento

Just Sold!

1. 1715 Reyes Ln, Tracy CA 95376
2. 2434 Elkins Way, San Jose CA 95121
3. 4663 Mildred Dr, Fremont CA 94536
4. 2174 Decoto Dr, Union City 94587
5. 6403 Marguerite Dr, Newark CA 94560

Refinance Now

30 Yr Fixed Rates Are Getting Better!!!
Refinance Now At Low Cost

Call Sukhi Gill @ 510-207-9067

Golden star realty and loans is participating lender for MCC Program for Alameda and Santa Clara county
Mortgage credit certificate funds are available in Alameda county for first time buyers
for detail call Sukhi Gill @510-207-9067

Master of winners in multiple offer situation

Call Direct 510-304-9292

2006
Award Winner
Top 1% Listing Realtor
in Bay Area

Number 1 Realtor
in Bay Area
Amongst Indian Community

Fremont Office:
86 Pilgrim Loop
Fremont CA 94539
510-440-9292

Cell: 510-304-9292
Cell:408-666-8279

Jaswinder Gill M.Sc(PAU)
CA DRE# 00966763
Broker/Owner/Notary
ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤਤਪਰ
ਸੁਖਵੀਰ ਅਤੇ ਜੱਸੀ ਗਿੱਲ

Selling new and old
Homes from San Jose
to Sacramento

Member of Alameda, Santa
Clara & Sacramento Board
(Realtor Since 1987)

Sacramento Office:
8695 Territorial Way,
Elk Grove CA 95624
Tel:- 510-304-9292
Fax:- 916-393-2586

E-mail: jassi@jassigill.com or
Web: www.jassigill.com

ਪੰਜਾਬੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਾਲ 2009 ਦੇ ਕੈਲੰਡਰ ਗੋਲਡਨ ਸਟੇਟ ਰਿਐਲਟੀ ਦੇ ਦਫਤਰ ਤੋਂ ਲਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।